

**ZAKON
O JAVNIM NABAVKAMA**

I. OSNOVNE ODREDBE

1. Predmet, obveznici primjene i značenje izraza

**Predmet
Član 1**

Ovim zakonom uređuju se pravila postupaka javnih nabavki radi zaključivanja ugovora ili okvirnog sporazuma o javnoj nabavci robe, radova ili usluga, zaštita prava u postupcima javnih nabavki i druga pitanja od značaja za javne nabavke.

**Obveznici primjene
Član 2**

Obveznici primjene ovog zakona su javni naručioci i sektorski naručioci (u daljem tekstu: naručilac).

Javni naručilac je:

- 1) državni organ;
- 2) jedinica lokalne samouprave;
- 3) javna služba, odnosno privredno društvo koje:
  - ima svojstvo pravnog lica,
  - je osnovano radi zadovoljenja potreba od javnog interesa, a koje nema industrijski ili komercijalni karakter, i
  - u kojem država i/ili jedinica lokalne samouprave posjeduje više od 50% akcija ili udjela ili koje se sa više od 50 % finansira iz sredstava budžeta Crne Gore i/ili budžeta jedinice lokalne samouprave i drugih javnih prihoda ili nad kojim kontrolu vrši javni naručilac ili koje ima više od polovine članova organa upravljanja ili nadzornog organa koje je imenovao javni naručilac;
- 4) udruženje, odnosno organizacija koju su osnovala dva ili više naručioca.

Sektorski naručilac je:

- 1) javni naručilac koji obavlja jednu od sektorskih djelatnosti utvrđenu ovim zakonom,
- 2) privredno društvo u kojem javni naručilac ima preovlađujući uticaj, a koje obavlja sektorsku djelatnost, ili

3) drugi privredni subjekat koji obavlja sektorsku djelatnost na osnovu posebnih ili isključivih prava koja im je dodijelio nadležni državni organ ili nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Javni naručilac ima preovlađujući uticaj iz stava 3 tačka 2 ovog člana ako:

- ima direktno ili indirektno većinu upisanog kapitala društva, ili
- kontroliše većinu glasova koji se odnose na akcije koje je društvo izdalo, ili
- može imenovati više od polovine članova nadzornog, upravnog ili drugog organa nadležnog za upravljanje i rukovođenje poslovima društva.

Posebna ili isključiva prava iz stava 3 tačka 3 ovog člana su prava koja dodjeljuje nadležni državni organ ili nadležni organ jedinice lokalne samouprave na osnovu zakona ili drugog propisa, kojima se ograničava obavljanje sektorske djelatnosti na jednog ili više privrednih subjekata i kojim se značajno utiče na mogućnost drugih privrednih subjekata da obavljaju tu djelatnost.

Pravima iz stava 5 ovog člana ne smatraju se prava dodijeljena na osnovu javno sprovedenog postupka, u kojem su bili određeni objektivni kriterijumi za dodjelu tih poslova.

Postupcima iz stava 6 ovog člana smatraju se:

1) postupci sprovedeni u skladu sa odredbama ovog zakona, propisima koji uređuju javnu nabavku za potrebe odbrane i bezbjednosti ili propisa kojim se uređuje dodjela koncesija i javno-privatnog partnerstva ako je prethodno objavljena tenderska dokumentacija, odnosno javni poziv ili koncesioni akt u skladu sa zakonom;

2) postupci kojima se obezbjeđuje odgovarajuća prethodna transparentnost za dodjelu ovlašćenja na osnovu objektivnih uslova za:

a) izdavanje odobrenja za rad na postrojenjima za gas u skladu sa postupcima utvrđenim posebnim propisima kojima se uređuje oblast tržišta gasa;

b) izdavanje odobrenje ili tenderska dokumentacija za izgradnju novih postrojenja za proizvodnju električne energije u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast tržišta električne energije;

c) izdavanje odobrenja o poštanskoj usluzi koja nije ili ne može biti rezervisana, u skladu sa postupcima utvrđenim propisima kojima se uređuje pružanje poštanskih usluga;

d) izdavanje odobrenja za nastavak aktivnosti na proizvodnji ugljovodonika u skladu sa propisima kojima se uređuje istraživanje i proizvodnja ugljovodonika;

e) zaključivanje ugovora o javnim nabavkama usluga javnog prevoza putnika autobusom ili željeznicom koji su dodijeljeni na osnovu konkurentskog postupka sa pregovorima.

Novoosnovani naručilac je dužan da, u roku od 30 dana od dana sticanja svojstva naručioca, podnese prijavu organu državne uprave nadležnom za poslove javnih nabavki (u daljem tekstu: Ministarstvo) radi evidentiranja na listi naručilaca.

Naručilac je dužan da primjenjuje ovaj zakon i ako nije evidentiran na listi iz stava 8 ovog člana.

Obveznik primjene ovog zakona je i fizičko ili pravno lice koje nije naručilac iz st.1 i 2 ovog člana za nabavku:

1) radova koje direktno subvencioniše ili sufinansira javni naručilac sa više od 50% i čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od vrijednosti iz člana 26 tačka 6 ovog zakona,

- 2) usluga koje su u vezi sa ugovorom o radovima iz tačke 1 ovog stava, a koje direktno subvencioniše ili sufinansira javni naručilac sa više od 50 % i čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od vrijednosti iz člana 26 tačka 6 ovog zakona.

Javni naručilac koji subvencioniše ili sufinansira radove, odnosno usluge dužan je da vrši kontrolu sprovođenja postupka i korišćenja sredstava iz stava 10 ovog člana u skladu sa ovim zakonom.

Javna nabavka, poslovi i aktivnosti javnih nabavki

Član 3

Javna nabavka je skup poslova i aktivnosti koje sprovodi naručilac, u skladu sa ovim zakonom radi nabavke robe, vršenja usluga ili izvođenja radova, za koje su obezbijeđena sredstva, bez obzira da li robe, usluge ili radovi imaju javnu namjenu.

Poslovi javnih nabavki su: planiranje nabavke, sprovođenje postupka javne nabavke, izrada tenderske dokumentacije i drugih dokumenata, izrada ugovora o javnoj nabavci i praćenje realizacije ugovora o javnoj nabavci, kao i drugi poslovi povezani sa postupkom javne nabavke.

Ako se sprovodi centralizovana javna nabavka, realizaciju ugovora iz stava 2 ovog člana prati naručilac za čije potrebe se vrši javna nabavka.

Aktivnosti javnih nabavki su pružanje tehničke i stručne podrške i savjeta u pripremi i sprovođenju postupaka javnih nabavki u svoje ime ili u ime i za račun određenog naručioca.

Značenje izraza

Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **državni organ** je: Skupština Crne Gore, Predsjednik Crne Gore, Vlada Crne Gore, Ustavni sud Crne Gore, Sudski savjet, Državna revizorska institucija, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda, Državno tužilaštvo, Tužilački savjet, Zaštitnik imovinsko pravnih interesa, Centralna banka Crne Gore, sud, ministarstvo, organ uprave i drugi organ i organizacija čiji je osnivač država;

2) **jedinica lokalne samouprave** je: opština, opština u okviru Glavnog grada, Glavni grad i Prijestonica, u skladu sa zakonom;

3) **javna služba** je Univerzitet Crne Gore, javna ustanova, državni fond i drugi organ ili organizacija koji vrše javna ovlašćenja čiji je osnivač država, odnosno jedinica lokalne samouprave;

4) **privredni subjekat** je privredno društvo, preduzetnik, ustanova i drugo pravno i fizičko lice koje na tržištu nudi robu, usluge i/ili radove;

5) **kandidat** je privredni subjekat koji se kvalifikovao za narednu fazu višefaznog postupka javne nabavke;

6) **e-Certis** je elektronski sistem on line baze podataka Evropske komisije koji sadrži informacije o dokazima koji se dostavljaju u postupku javne nabavke i organima nadležnim za njihovo izdavanje u državama članicama Evropske unije;

7) **ekvivalentnost** je posjedovanje iste ili bolje tehničke karakteristike ponuđenih roba ili usluga od karakteristika predmeta nabavke zahtijevanih tehničkom specifikacijom;

8) **elektronski sistem javnih nabavki** (u daljem tekstu: ESJN) je sistem javnih nabavki koji primjenjuje informaciono-komunikaciona sredstva;

9) **elektronska komunikaciona usluga** je usluga koja se pruža uz naknadu ili bez naknade a koja se u cjelosti ili pretežno sastoji od prenošenja signala putem mreža elektronske komunikacije, uključujući usluge telekomunikacija i usluga transmisije u mrežama koje se koriste za emitovanje, a isključuju pužanje usluga, ili vršenje uredničkog nadzora nad sadržajem koji se prenosi korišćenjem mreža i usluga elektronske komunikacije;

10) **elektronsko sredstvo** je elektronska oprema za obradu uključujući digitalno sažimanje (kompresiju podataka) i skladištenje podataka koji se šalju, prenose i primaju žičanom vezom, radiovezom, optičkim ili drugim elektromagnetnim sredstvima;

11) **inovacija** je primjena u praksi novih ili značajno poboljšanje postojećih proizvoda, roba, usluga, postupaka, procesa, organizacije i marketinga, koji doprinose stvaranju nove vrijednosti i kvalitetu u njihovoj primjeni;

12) **javna komunikaciona mreža** je mreža elektronske komunikacije koja se u cjelosti ili pretežno koristi za pružanje usluga elektronske komunikacije;

13) **ovlašćeno lice naručioca** je starješina organa ili javne službe, izvršni direktor privrednog društva ili pravnog lica ili lice koje je on ovlastio da umjesto njega preduzima radnje u postupku javne nabavke;

14) **ovlašćeno lice privrednog subjekta** je izvršni direktor, odnosno lice koje je on ili organ upravljanja ovlastio da preduzima radnje u postupku javne nabavke;

15) **vojna oprema** je oprema posebno izrađena ili prilagođena za vojne potrebe i namijenjena za upotrebu kao oružje, municija ili vojni materijal, uključujući svaki njen dio ili komponentu;

16) **životni ciklus** predmeta javne nabavke su sve uzastopne i/ili međusobno povezane faze, uključujući istraživanje i razvoj, proizvodnju, trgovinu i uslove trgovine, prevoz, korišćenje i održavanje tokom postojanja proizvoda, pružanja usluge ili radova, od nabavke sirovina ili generisanja resursa do odlaganja, povlačenja, izvršenja ili upotrebe predmeta nabavke;

17) **ponuđač** je privredni subjekat koji je podnio ponudu ili više privrednih subjekata koji su podnijeli zajedničku ponudu u postupku javne nabavke;

18) **podugovarač** je privredni subjekat kojem je ponuđač ustupio realizaciju dijela predmeta nabavke ili dijela ugovora o javnoj nabavci;

19) **aktivnosti centralizovane nabavke** su aktivnosti koje ovlašćeni naručilac kontinuirano sprovodi za nabavke robe i/ili usluga namijenjenih drugim javnim naručilcima zaključivanjem ugovora, odnosno, okvirnih sporazuma;

20) **tehnička referenca** je standard proizvoda koji su izradila evropska tijela za akreditaciju, različit od evropskih normi, u skladu sa postupcima prilagođenim razvoju tržišnih potreba;

21) **bezbjedonosno osjetljiva oprema, bezbjedonosno osjetljivi radovi i bezbjedonosno osjetljive usluge** su oprema, radovi i usluge koji se nabavljaju u bezbjednosne svrhe, koje uključuju, odnosno za koje su potrebni podaci koji su označeni stepenom tajnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka;

22) **jedinstveni rječnik javnih nabavki** je nomenklatura roba, usluga i radova koja se primjenjuje u postupku javne nabavke i koja obezbjeđuje usklađenost sa drugim nomenklaturama.

Jezik u postupku javne nabavke **Član 5**

Naručilac sačinjava tendersku dokumentaciju i vodi postupak na crnogorskom jeziku ili drugom jeziku koji je u službenoj upotrebi u Crnoj Gori.

Tendersku dokumentaciju ili pojedine djelove tenderske dokumentacije naručilac može da sačini i na jeziku koji se koristi u međunarodnoj trgovini.

Prijava za kvalifikaciju i ponuda sačinjava se na jeziku koji je predviđen tenderskom dokumentacijom.

Naručilac može da odredi da se prijava za kvalifikaciju i ponuda djelimično sačinjavaju i na jeziku koji se koristi u međunarodnoj trgovini, u dijelu koji se odnosi na tehničke karakteristike, kvalitet i tehničku dokumentaciju.

Ako ponuđač podnese dio ponude na jeziku koji se koristi u međunarodnoj trgovini u skladu sa tenderskom dokumentacijom, naručilac je dužan da u slučaju podnošenja žalbe obezbijedi prevode od strane ovlašćenog tumača svih dokumenata koji nijesu sačinjeni na jeziku iz stava 1 ovog člana.

Valuta **Član 6**

U postupcima javnih nabavki valuta je euro.

Ako u tenderskoj dokumentaciji, ponudi, odluci, ugovoru ili drugom aktu, u vezi sa javnom nabavkom, nije određena valuta, smatra se da je procijenjena vrijednost, ponuđena cijena i/ili ugovorena cijena izražena u eurima.

2. Načela javnih nabavki

Načelo ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti upotrebe javnih sredstava **Član 7**

Naručilac je dužan da u postupku javne nabavke obezbijedi ekonomično, efikasno i efektivno korišćenje javnih sredstava i da nabavi robe, usluge odnosno radove, odgovarajućeg kvaliteta u odnosu na svrhu, namjenu i procijenjenu vrijednost javne nabavke.

Načelo obezbjeđivanja konkurencije **Član 8**

Naručilac je dužan da u postupku javne nabavke obezbijedi konkurenciju između privrednih subjekata, u skladu sa zakonom.

Naručilac ne smije da ograniči ili spriječi konkurenciju između privrednih subjekata, a naročito ne smije da onemogući učešće privrednog subjekta u postupku

javne nabavke neopravdanom primjenom pregovaračkog postupka ili primjenom diskriminatornih uslova i kriterijuma ili mjera kojima se favorizuju pojedini privredni subjekti.

Načelo transparentnosti postupka javne nabavke **Član 9**

Naručilac je dužan da postupke javnih nabavki sprovodi na transparentan način.

Transparentnost iz stava 1 ovog člana ostvaruje se objavljivanjem u ESJN, dokumentacije neophodne za sprovođenje i realizaciju postupka javne nabavke, u skladu sa ovim zakonom.

Načelo ravnopravnosti, slobode i zabrana diskriminacije **Član 10**

Naručilac je dužan da obezbijedi da svi privredni subjekti u postupku javne nabavke imaju ravnopravan tretman.

Naručilac ne smije da određuje uslove kojima se vrši nacionalna ili teritorijalna diskriminacija po predmetu nabavke ili druga diskriminacija privrednih subjekata, ni diskriminacija koja proizilazi iz klasifikacije djelatnosti koju obavlja privredni subjekt.

Naručilac ne smije da ograniči slobodu kretanja robe, prema mjestu registracije privrednog subjekta i mjestu izvođenja radova i pružanja usluga.

Naručilac ne smije u postupku javne nabavke pružati informacije na diskriminatoran način kojim bi se obezbijedila prednost određenom učesniku u postupku u odnosu na druge učesnike.

Načelo zaštite životne sredine, socijalnog i radnog prava i obezbjeđenja energetske efikasnosti **Član 11**

Naručilac je dužan da u postupku javne nabavke obezbijedi da svi privredni subjekti poštuju utvrđene obaveze u dijelu zaštite životne sredine, socijalnog i radnog prava, uključujući kolektivne ugovore, u skladu sa zakonom i potvrđenim međunarodnim konvencijama o zaštiti životne sredine i socijalnog i radnog prava.

Naručilac je dužan da vrši nabavku roba, usluga ili radova uz obezbjeđivanje adekvatnog smanjenja potrošnje energije, odnosno poštovanje principa energetske efikasnosti.

Načelo proporcionalnosti **Član 12**

Naručilac je dužan da uslove za učešće u postupku javne nabavke, koji se odnose na ekonomsko-finansijsku i stručno-tehničku sposobnost privrednog subjekta utvrdi proporcionalno složenosti predmeta nabavke, izvršenja ugovora o javnoj nabavci i procijenjenoj vrijednosti javne nabavke.

3. Izuzeća od primjene

Izuzeća u skladu sa zaključenim međunarodnim ugovorima Član 13

Ovaj zakon ne primjenjuje se na nabavke roba, usluga ili radova koje se sprovode:

1) po posebnim pravilima međunarodne organizacije, na osnovu potvrđenog međunarodnog ugovora sa tom međunarodnom organizacijom;

2) u skladu sa procedurama utvrđenim na drugačiji način od ovog zakona, na osnovu pravnih instrumenata kojim se uspostavljaju međunarodne pravne obaveze, kao što su potvrđeni međunarodni sporazumi između Crne Gore i jedne ili više država članica Evropske unije ili trećih država, za nabavke koje će ugovorne strane zajednički realizovati ili koristiti;

3) po posebnim pravilima utvrđenim od strane međunarodne organizacije ili međunarodne finansijske institucije, koja u potpunosti finansira ili obezbjeđuje finansiranje projekta, ako nije drugačije ugovoreno.

Za nabavke iz stava 1 tačka 3 ovog člana koje se sufinansiraju u iznosu većem od 50% od strane međunarodne organizacije ili međunarodne finansijske institucije, ugovorne strane sporazumno utvrđuju pravila postupka javne nabavke koja će primjenjivati.

Pravni instrumenti kojim se uspostavljaju međunarodne pravne obaveze i postupci koji se primjenjuju za zaključivanje ugovora iz stava 1 tačka 2 ovog člana sprovode se u skladu sa načelima jednakog tretmana, nediskriminacije i transparentnosti.

Naručilac je dužan da o zaključenim ugovorima, odnosno, sporazumima iz stava 1 ovog člana obavijesti Ministarstvo u roku od 30 dana od dana potpisivanja.

Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) obavještava Evropsku komisiju da je zaključen ugovor iz stava 1 tačka 2 ovog člana.

Izuzeća za nabavke specifičnih predmeta Član 14

Ovaj zakon ne primjenjuje se na:

1) kupovinu ili zakup, zemljišta, građevinskih objekata ili druge nepokretne imovine kao i prava koja se na njih odnose;

2) sticanje, razvoj, produkciju ili koprodukciju programskog materijala namijenjenog za audiovizuelne medijske usluge ili radijske medijske usluge koje nabavljaju pružaoci audiovizuelnih ili radijskih medijskih usluga;

3) usluge pružanja radiotelevizijskog ili programskog emitovanja koje se ugovaraju sa pružaocima audiovizuelnih ili radio medijskih usluga;

4) usluge arbitraže ili mirnog rješavanja sporova,

5) pravne usluge i to:

a) usluge advokata za:

- zastupanje u arbitraži ili mirnom rješavanju sporova u Crnoj Gori, državi članici Evropske unije, trećoj državi ili međunarodnoj arbitraži; ili

- zastupanje pred sudovima i drugim organima u Crnoj Gori, državi članici Evropske unije ili u trećoj državi, pred međunarodnim sudovima i drugim institucijama;

b) savjetodavne usluge advokata radi pripreme za zastupanje iz podtačke a ove tačke;

c) usluge notara ili druge pravne usluge koje su povezane, sa vršenjem povjerenih javnih ovlaštenja;

6) nabavke usluga Centralne banke Crne Gore;

7) usluge koje se odnose na izdavanje, prodaju, kupovinu ili prenos hartija od vrijednosti ili drugih finansijskih instrumenata, finansijske i pravne usluge i druge usluge u vezi sa hartijama od vrijednosti, odnosno drugim finansijskim instrumentima, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala;

8) zajmove, kredite i druge finansijske derivate bez obzira da li su povezani sa izdavanjem, prodajom, kupovinom ili prenosom hartija od vrijednosti i drugih finansijskih instrumenata;

9) finansijsku i pravnu pomoć, odnosno druge radnje u vezi sa zajmovima, kreditima i drugim finansijskim derivatima iz tačke 8 ovog stava;

10) finansijske, pravne ili druge usluge u postupku privatizacije privrede;

11) usluge vezane za zapošljavanje;

12) civilnu zaštitu i usluge spašavanja obuhvaćene jedinstvenim rječnikom javnih nabavki pod šiframa 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 i 85143000-3 koje pružaju neprofitne organizacije ili udruženja;

13) usluge istraživanja i razvoja, osim usluga obuhvaćenih jedinstvenim rječnikom javnih nabavki pod šiframa: 73000000-2 do 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 i 73430000-5, ako te usluge u potpunosti finansira naručilac i koristi za svoje potrebe;

14) usluge javnog prevoza putnika željeznicom, tramvajem ili podzemnom željeznicom;

15) usluge političkih kampanji, obuhvaćene šiframa jedinstvenog rječnika javnih nabavki 9341400-0, 92111230-3 i 92111240-6, ako ih nabavlja politička stranka u okviru izborne kampanje.

Izuzeće za nabavku poštanskih usluga

Član 15

Ovaj zakon ne primjenjuje se na nabavke koje vrši sektorski naručilac koji pruža poštanske usluge iz člana 165 stav 2 tačka b) ovog zakona, za obavljanje:

1) usluga koje se u cjelosti pružaju elektronskim sredstvima, uključujući bezbjedno slanje šifrovanih dokumenata elektronskim sredstvima, usluge vođenja adresa i slanje preporučene elektronske pošte;

2) finansijskih usluga obuhvaćenih jedinstvenim rječnikom javnih nabavki šiframa od 66100000-1 do 66720000-3 i finansijskih usluga u vezi hartija od vrijednosti ili drugih finansijskih instrumenata iz člana 14 stav 1 tačka 7 ovog zakona, uključujući poštanske novčane naloge i poštanske žiro-doznake;

3) filatelističkih usluga, ili

4) logističkih usluga (kombinacija fizičke dostave ili skladištenja i drugih nepoštanskih funkcija).

Izuzeća za nabavku u oblasti elektronskih komunikacija

Član 16

Ovaj zakon ne primjenjuje se na nabavke čija je namjena da naručiocu omogući pružanje ili iskorišćavanje javne elektronske komunikacione mreže ili pružanje javnosti jedne ili više elektronskih komunikacionih usluga, u skladu sa zakonom kojim se uređuju elektronske komunikacije.

Izuzeća za nabavku usluga na osnovu isključivog prava

Član 17

Ovaj zakon ne primjenjuje se na nabavke usluga koje javni naručilac dodjeljuje drugom javnom naručiocu ili grupi javnih naručilaca na osnovu isključivog prava koje je utvrđeno u skladu sa zakonom ili drugim propisom.

Izuzete za nabavke između javnih naručilaca i privrednih subjekata u većinskom državnom vlasništvu

Član 18

Ovaj zakon ne primjenjuje se na nabavke roba, usluga i radova koje javni naručilac dodjeljuje privrednom subjektu u većinskom državnom vlasništvu, ako:

1) samostalno ili zajedno sa drugim javnim naručiocem vrši nadzor nad tim privrednim subjektom,

2) taj privredni subjekat više od 80% djelatnosti obavlja u izvršavanju poslova povjerenih od javnog naručioca ili privrednog subjekta nad kojim taj javni naručilac vrši nadzor, i

3) nema direktnog učešća privatnog kapitala u skladu sa osnivačkim aktom, ako zakonom nije drugačije propisano.

Javni naručilac samostalno upravlja privrednim subjektom iz stava 1 tačka 1 ovog člana ako ima odlučujući uticaj na upravljanje i rukovođenje poslovima tog privrednog subjekta, odnosno odlučujući uticaj na donošenje značajnih odluka i utvrđivanje strateških ciljeva privrednog subjekta.

Zajedničkim upravljanjem iz stava 1 tačka 1 ovog člana smatra se upravljanje, ako:

1) organe upravljanja privrednog subjekta čine predstavnici javnih naručilaca, s tim da pojedinačni predstavnik može predstavljati više ili sve javne naručioce, ili

2) javni naručioci zajedno imaju odlučujući uticaj na strateške ciljeve i značajne odluke u tom privrednom subjektu ili

3) taj privredni subjekat nema interese različite od interesa javnih naručilaca koji nad njim vrše nadzor.

Izuzete za nabavke između javnih naručilaca

Član 19

Ovaj zakon ne primjenjuje se na nabavke koje se sprovode između dva ili više javnih naručilaca ako:

- 1) se nabavka sprovodi u saradnji javnih naručilaca radi obezbjeđivanja da se javnim uslugama ostvaruju njihovi zajednički ciljevi,
- 2) se nabavka sprovodi radi ostvarivanja i/ili zaštite javnog interesa i
- 3) javni naručioci iz člana 2 stav 2 tač. 3 i 4 ovog zakona ostvaruju na tržištu manje od 20% djelatnosti koje se odnose na saradnju iz tačke 1 ovog stava.

Utvrđivanje procentualnog udjela aktivnosti iz člana 18 stav 1 tačka 2 ovog zakona i stava 1 tačka 3 ovog člana vrši se na osnovu prosjeka ukupnog prometa ostvarenog obavljanjem pretežne djelatnosti, kao što su troškovi koje su naručioci imali za vršenje usluga, nabavku roba i izvođenje radova za period od tri godine koje prethode godini u kojoj se zaključuje ugovor.

Ako je javni naručilac osnovan ili počeo da obavlja djelatnost, ili usljed reorganizacije, nijesu dostupni podaci o prometu za tri godine koje prethode godini u kojoj se zaključuje ugovor, ispunjenost zahtijevanih uslova dokazuje se poslovnim projekcijama naručioca.

Izuzeća za nabavke za obavljanje sektorske djelatnosti radi dalje prodaje ili davanja u zakup **Član 20**

Ovaj zakon ne primjenjuje se na nabavke koje vrši sektorski naručilac:

- 1) radi dalje prodaje ili davanja u zakup predmeta nabavke ako sektorski naručilac nema posebno ili isključivo pravo na prodaju ili iznajmljivanja predmeta nabavke i ako drugi subjekti te predmete mogu slobodno prodavati ili davati u zakup pod istim uslovima kao i sektorski naručilac, ili
- 2) ako je sektorska djelatnost direktno izložena konkurenciji na tržištima kojima pristup nije ograničen, u skladu sa čl. 170 i 171 ovog zakona.

Izuzeća za nabavku vode, energije ili goriva za proizvodnju energije **Član 21**

Ovaj zakon ne primjenjuje se na:

- 1) nabavku energije ili goriva za proizvodnju energije koju sprovodi sektorski naručilac koji obavlja djelatnost iz člana 159, odnosno člana 160 stav 1, člana 161 stav 1 ili člana 166 ovog zakona;
- 2) nabavku vode koju sprovodi sektorski naručilac koji obavlja djelatnost iz člana 162 stav 1 ovog zakona;
- 3) nabavku od povezanih lica ili po osnovu zajedničkog ulaganja iz člana 167 ovog zakona.

Izuzeća za nabavke iz oblasti odbrane ili bezbjednosti **Član 22**

Ovaj zakon ne primjenjuje se na nabavke iz oblasti odbrane i bezbjednosti koje sadrže elemente iz čl. 175, 176 i 177 ovog zakona.

Izuzeca za jednostavne nabavke **Član 23**

Ovaj zakon ne primjenjuje se na nabavke iz člana 26 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona (u daljem tekstu: jednostavne nabavke).

4. Posebne javne nabavke

Nabavke za diplomatsko-konzularna predstavništva i vojno-diplomatske predstavnike

Član 24

Način sprovođenja nabavki roba i usluga čija je procijenjena vrijednost manja od 40.000,00 eura, odnosno nabavki radova čija je procijenjena vrijednost manja od 100.000,00 eura i izvještavanje o sprovedenim nabavkama za diplomatsko-konzularna predstavništva Crne Gore u inostranstvu, vojno-diplomatske predstavnike i jedinice Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama i mirovnim misijama propisuje Vlada, ako potvrđenim međunarodnim sporazumom ili ugovorom nije drugačije određeno.

Rezervisane javne nabavke **Član 25**

Naručilac može u tenderskoj dokumentaciji da utvrdi pravo učešća privrednih subjekata koja vrše profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom, kao i lica u nepovoljnom socijalnom položaju u skladu sa posebnim zakonom, ako ta lica čine najmanje 30% zaposlenih, pri čemu svi učesnici u zajedničkoj ponudi moraju da budu iz te grupacije.

Privredni subjekat iz stava 1 ovog člana može da angažuje podugovarača koji ne ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana, čije učešće u izvršenju javne nabavke ne može da bude veće od 20% vrijednosti nabavke.

Privredni subjekat iz stava 1 ovog člana dužan je da uz prijavu za kvalifikaciju, odnosno ponudu, dostavi dokaz o ispunjavanju uslova iz stava 1 ovog člana.

5. Vrijednosni razredi, učešće u postupku i zaštita podataka

Vrijednosni razredi **Član 26**

Nabavke se razvrstavaju na:

- 1) nabavke roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou do 5.000,00 eura;

- 2) nabavke roba i usluga procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou jednake i veće od 5.000,00 eura, a manje od 20.000,00 eura;
  - 3) nabavke radova procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou jednake ili veće od 5.000,00 eura, a manje od 40.000,00 eura;
  - 4) javne nabavke roba i usluga procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou jednake ili veće od 20.000,00 eura;
  - 5) javne nabavke radova procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou jednake ili veće od 40.000,00 eura;
  - 6) javne nabavka roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou jednake ili veće od vrijednosnih razreda Evropske unije.
- Vrijednosne razrede iz stava 1 tačka 6 ovog člana objavljuje Ministarstvo.

Primjena propisa Član 27

Način sprovođenja jednostavnih nabavki iz člana 26 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona propisuje Ministarstvo.

Naručilac je dužan da nabavke iz člana 26 stav 1 tač. 4, 5 i 6 ovog zakona sprovodi po postupku propisanom ovim zakonom.

Naručilac ne smije da vrši podjelu predmeta nabavke kojom se izbjegava primjena ovog zakona.

Naručilac može jednostavne nabavke iz člana 26 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona da sprovede po postupcima iz člana 51 ovog zakona.

O sprovedenim nabavkama iz st. 1 i 2 ovog člana naručilac je dužan da sačinjava polugodišnje izvještaje za periode od 1. januara do 30. juna i od 01. jula do 31. decembra tekuće godine.

Naručilac je dužan da polugodišnje izvještaje dostavi Ministarstvu u roku od 30 dana od isteka perioda iz stava 4 ovog člana.

Primjena ovog zakona na javno-privatno partnerstvo Član 28

Odredbe ovog zakona shodno se primjenjuju na dodjelu ugovora o javno-privatnom partnerstvu, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Pravo učešća u postupku javne nabavke Član 29

U postupku javne nabavke može da učestvuje privredni subjekat samostalno ili zajedno sa jednim ili više privrednih subjekata u skladu sa ovim zakonom.

Zaštita podataka Član 30

Privredni subjekat, može određene podatke koji predstavljaju poslovnu tajnu u prijavi za kvalifikaciju, odnosno ponudi, da označi tajnim osim ponuđene cijene,

kataloga, finansijskog dijela ponude, podataka koji se vrednuju prema kriterijumu za izbor najpovoljnije ponude, javne isprave i dokaza o ispunjenosti uslova u postupku javne nabavke.

Naručilac ne smije da otkrije podatke privrednog subjekta koji su navedeni kao poslovna tajna.

Naručilac ne smije drugim kandidatima i ponuđačima u pregovaračkom postupku bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, konkurentskom postupku sa pregovorima, konkurentskom dijalogu, partnerstvu za inovacije ili pregovaračkom postupku sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje da otkrije, odnosno prosljedi određene podatke ili rješenja koja mu je saopštio kandidat ili ponuđač koji učestvuje u pregovorima ili dijalogu, bez njegove pisane saglasnosti.

Naručilac može, tenderskom dokumentacijom, da odredi tajnim određene podatke koje privrednim subjektima stavlja na raspolaganje u postupku javne nabavke, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

II. KOMUNIKACIJA, SUKOB INTERESA I ANTIKORUPTIVNO DJELOVANJE

1. Komunikacija između naručilaca i privrednih subjekata

Komunikacija elektronskim putem

Član 31

Naručilac i privredni subjekti razmjenjuju informacije i podatke u postupku javne nabavke elektronskim putem u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava, elektronska identifikacija i elektronski potpis, elektronski dokument, elektronska trgovina i informaciona bezbjednost.

Izuzetno od stava 1 ovog člana naručilac i privredni subjekti razmjenjuju informacije i podatke u postupku javne nabavke na drugi način ako:

1) bi razmjena informacija i podataka elektronskim putem zahtijevala posebna elektronska sredstva ili korišćenje formata datoteka koji nijesu široko dostupni ili nijesu podržani kroz široko dostupne aplikacije;

2) razmjena informacija i podataka elektronskim putem podržava korišćenje formata datoteka, koje se mogu koristiti za opis ponuda, ali ih naručilac ne može preuzimati ni koristiti na daljinu;

3) korišćenje elektronskih sredstava zahtijeva specijalizovanu kancelarijsku opremu koja nije opštedostupna naručiocu;

4) se u postupku javne nabavke dostavljaju uzorci, makete, original dokumenti ili drugi dokazi, koji se ne mogu dostaviti elektronskim sredstvima;

5) se na nabavku primjenjuje propis kojim se uređuju javne nabavke za potrebe odbrane i bezbjednosti ili propis kojim se uređuje javna nabavka za potrebe diplomatsko-konzularnih predstavništava i vojno-diplomatskih predstavnika u inostranstvu.

Komunikacija u slučaju iz stava 2 ovog člana odvija se putem ovlašćenog pružaoca poštanskih usluga ili druge odgovarajuće kurirske službe, telefaksom, putem elektronske pošte ili njihovim kombinovanjem sa elektronskim sredstvima.

Ako je u postupku javne nabavke dokument upućen od strane naručioca ili privrednog subjekta elektronskim putem smatra se da je dostavljanje izvršeno uredno ako potvrdu prijema dokumenta primalac izvrši radnjom koja u materijalnom obliku potvrđuje prijem elektronskog dokumenta, uključujući i automatizovane sisteme potvrđivanja prijema.

Poslati elektronski dokument smatra se primljenim u trenutku kada pošiljalac od primaoca primi potvrdu o prijemu.

Ako se dokument, iz tehničkih razloga, ne može pročitati, privredni subjekat, podnosilac prijave za kvalifikaciju odnosno ponuđač može zahtijevati da mu se taj dokument dostavi u drugoj odgovarajućoj formi.

Elektronska sredstva za komunikaciju **Član 32**

Elektronska sredstva za komunikaciju, kao i njihove tehničke karakteristike, moraju da budu nediskriminatorni, opštedostupni i interoperabilni sa proizvodima informacione i komunikacione tehnologije u opštoj upotrebi i ne smiju da ograničavaju pristup privrednim subjektima postupku javne nabavke.

Komunikacija, razmjena i čuvanje informacija i podataka u postupku javne nabavke obavlja se na način kojim se obezbjeđuje integritet i tajnost podataka iz prijava za kvalifikaciju, ponuda, planova i projekata.

Ovlašćenja naručioca **Član 33**

Naručilac nije dužan da u postupku javne nabavke zahtijeva isključivo komunikaciju elektronskim putem u slučaju:

- 1) postojanja rizika od povrede sigurnosti elektronskih sredstava komunikacije ili
- 2) potrebe zaštite osjetljivih informacija koje zahtijevaju visok nivo zaštite, a koja ne može biti u dovoljnoj mjeri obezbijeđena elektronskim alatima i uređajima koji su opštedostupni privrednim subjektima ili im mogu biti dostupni na drugi način, alternativnim sredstvom pristupa.

Alternativno sredstvo pristupa **Član 34**

Naručilac može da zahtijeva korišćenje elektronskih sredstava koja nijesu široko dostupna, pod uslovom da ponudi alternativno sredstvo pristupa.

Smatra se da je naručilac ponudio alternativno sredstvo pristupa ako:

- 1) omogući neograničen, potpun i besplatan direktan pristup elektronskim putem tim sredstvima od dana objavljivanja ili slanja tenderske dokumentacije, ako u tenderskoj dokumentaciji navede internet adresu na kojoj su dostupna elektronska sredstva;
- 2) obezbijedi da privredni subjekat koji nema pristup elektronskim sredstvima ili koji nema mogućnost da ih u određenom vremenskom roku pribavi, može da učestvuje u postupku javne nabavke korišćenjem besplatnog pristupa dostupnog putem interneta, koji utvrđuje naručilac;

- 3) podrži alternativni kanal za elektronsko podnošenje ponuda.

Posebni zahtjevi za korišćenje elektronskih sredstava

Član 35

Naručilac može, u slučaju nabavke radova, planova i projekata, da zahtijeva korišćenje posebnih elektronskih sredstava poput virtuelnih prikaza modela zgrade ili slično, pri čemu je dužan da omogući alternativno sredstvo pristupa, dok takva sredstva ne postanu opštedostupna.

Elektronska sredstva za prenos i prijem prijave za kvalifikaciju, ponuda, planova i projekata, moraju da obezbijede da:

1) se može tačno utvrditi vrijeme i datum prijema prijave za kvalifikaciju, ponuda, planova i projekata;

2) prije utvrđenog roka niko ne može da ima pristup podacima koji se prenose iz tačke 1 ovog stava;

3) samo ovlašćeno lice naručioca može odrediti ili izmijeniti datum određen za otvaranje primljenih podataka, pristup svim dostavljenim podacima ili njihovim djelovima u različitim fazama postupka javne nabavke, kao i pristup prenesenim podacima;

4) podaci koji su primljeni i otvoreni u skladu sa ovim zakonom budu dostupni samo licima koja su ovlašćena da sa njima budu upoznata;

5) se prekršaj i zabrana ili uslovi iz tač. 1, 3 i 4 ovog stava mogu jasno otkriti.

Osim uslova iz stava 2 ovog člana, elektronska sredstva za prenos i prijem prijave za kvalifikaciju, ponuda, planova i projekata moraju da obezbijede da:

1) podaci u vezi sa specifikacijama koji su potrebni za elektronsku dostavu prijave za kvalifikaciju i ponuda, uključujući šifrovanje i elektronski vremenski pečat, moraju biti dostupni privrednim subjektima;

2) u različitim fazama specifičnog postupka javne nabavke naručilac može da zahtijeva određeni stepen sigurnosti sredstva elektronske identifikacije;

3) ako naručilac zaključi da je nivo rizika, procijenjen u skladu sa tačkom 2 ovog stava, toliki da se zahtijeva kvalifikovani elektronski potpis, dužan je da prihvati kvalifikovani elektronski potpis u skladu sa propisom kojim se uređuje elektronska identifikacija i elektronski potpis.

Naručilac je dužan da u tenderskoj dokumentaciji i drugim aktima u postupku javne nabavke obrazloži razloge za primjenu sredstava komunikacije koja nijesu elektronska iz čl. 31 i 33 ovog zakona.

Pisana komunikacija

Član 36

Pisana komunikacija u postupku javnih nabavki između naručilaca i privrednih subjekata ostvarivaruje se putem pošte, kurirskom službom ili na drugi odgovarajući način utvrđen tenderskom dokumentacijom.

Usmena komunikacija

Član 37

Izuzetno od čl. 31 i 36 ovog zakona naručilac može da sa privrednim subjektom vrši usmenu komunikaciju, ako se komunikacija ne odnosi na ključne elemente postupka javne nabavke, pod uslovom da je sadržaj komunikacije u bitnom dijelu dokumentovan sačinjavanjem službene zabilješke ili audiosnimka od strane naručioca.

Ključni elementi postupka javne nabavke iz stava 1 ovog člana su tenderska dokumentacija, uslovi za učešće u postupku javne nabavke, prijava za kvalifikaciju i ponuda.

2. Sprečavanje korupcije i sukoba interesa

Obaveze naručioca

Član 38

Naručilac je dužan da u toku postupka javne nabavke preduzima mjere kojim se sprečavaju i otklanjaju posljedice koruptivnih aktivnosti.

Naručilac je dužan da:

1) iz postupka javne nabavke isključi privrednog subjekta, podnosioca prijave za kvalifikaciju odnosno ponuđača za koga je utvrđeno da je neposredno ili posredno dao, ponudio, obećao ili na drugi način stavio u izgled poklon ili drugu korist službeniku za javne nabavke, članu komisije za sprovođenje postupka javne nabavke, licu koje je učestvovalo u pripremi tenderske dokumentacije, licu koje učestvuje u planiranju nabavke ili drugom licu, sa ciljem da sazna povjerljive informacije ili da utiče na postupanje naručioca;

2) evidentira slučajeve iz tačke 1 ovog stava, sačini službenu zabilješku, podnese prijavu nadležnim državnim organima radi preduzimanja mjera u skladu sa zakonom i obavijesti Ministarstvo;

3) vrši analizu i kontrolu rizika u postupcima javnih nabavki.

Ugovor o javnoj nabavci koji je zaključen uz kršenje antikorupcijskog pravila ništav je (antikorupcijska klauzula).

Način vođenja, sadržaj evidencije o sukobu interesa, odnosno kršenju antikorupcijskog pravila i metodologiju analize rizika u vršenju kontrole u postupcima javnih nabavki, radi proaktivnog djelovanja u prevenciji i ranom otkrivanju koruptivnih radnji i drugih djela sa obilježjem korupcije, propisuje Ministarstvo.

Obaveza prijavljivanja korupcije

Član 39

Lice zaposleno na poslovima javnih nabavki ili drugo angažovano lice kod naručioca, koje ima saznanje o korupciji u javnim nabavkama, dužno je da, zavisno od toga na koga se saznanje odnosi, o tome bez odlaganja obavijesti ovlašćeno lice naručioca, Ministarstvo, organ nadležan za sprečavanje korupcije i nadležnog državnog tužioca.

Obaveza sprečavanja sukoba interesa

Član 40

Naručilac je dužan da preduzme odgovarajuće mjere da efikasno spriječi, prepozna i otkloni sukob interesa u vezi sa postupkom javne nabavke.

Sukob interesa između naručioca i privrednog subjekta **Član 41**

Sukob interesa između naručioca i privrednog subjekta postoji ako:

1) predstavnik naručioca koji djeluje u ime i/ili za račun naručioca, koji sprovodi postupak javne nabavke, ima direktno ili indirektno finansijski, privredni ili drugi lični interes koji može da utiče na njegovu nepristrasnost i nezavisnost u sprovođenju postupka javne nabavke, a naročito ako:

- učestvuje u upravljanju kod privrednog subjekta ili
- ima vlasnički udio ili akcije u iznosu većem od 2,5% kapitala ili drugo pravo na osnovu kojeg može da učestvuje u upravljanju poslovanjem privrednim subjektom;

2) ovlašćeno lice privrednog subjekta:

- ima vlasnički udio ili akcije naručioca u iznosu većem od 2,5% vrijednosti kapitala ili
- je sa predstavnikom naručioca bračni ili vanbračni drug, bez obzira da li zajednica i dalje postoji, srodnik u pravoj liniji ili u pobočnoj liniji do četvrtog stepena, tazbinskoj do drugog stepena ili kao usvojilac ili usvojenik.

Predstavnik naručioca iz stava 1 tačka 1 ovog člana je:

1) ovlašćeno lice naručioca;

2) službenik za javne nabavke, član komisije za sprovođenje postupka javne nabavke, lice koje učestvuju u pripremi tenderske dokumentacije i lice koje učestvuje u planiranju nabavke;

3) lice iz tač. 1 i 2 ovog stava koje djeluje u ime i/ili za račun naručioca u zajedničkoj nabavci.

Odredba stava 1 tačka 2 ovog člana odnosi se i na ovlašćeno lice kandidata, ponuđača, člana zajedničke ponude i/ili podugovarača.

Odredba stava 1 tačka 1 ovog člana odnosi se i na srodnike u pravoj liniji i u pobočnoj liniji do četvrtog stepena, srodnike po tazbini do drugog stepena, bračnog ili vanbračnog druga, bez obzira da li je brak prestao, usvojioca i usvojenika i predstavnika naručioca iz stava 2 tačka 1 ovog člana.

Prenos udjela ili akcija u vlasništvu na drugo pravno ili fizičko lice u skladu sa propisima o sprečavanju sukoba interesa ne isključuje postojanje sukoba interesa dok prenos udjela traje.

Sukob interesa zbog prethodnih aktivnosti privrednog subjekta kod naručioca **Član 42**

Privredni subjekat, odnosno lice koje je izradilo ili učestvovalo u izradi tehničke dokumentacije ili vršilo reviziju tehničke dokumentacije i privredni subjekat čije je ovlašćeno lice ili stručno lice učestvovalo u izradi ili reviziji tehničke dokumentacije, koja se koristi za izradu tehničke specifikacije u tenderskoj dokumentaciji ili dokumentacije po kojoj se realizuje ugovor o javnoj nabavci za izvođenje radova i/ili vršenje stručnog

nadzora nad izvođenjem radova i lice koje je učestvovalo u tehničkim konsultacijama ili davanju tehničkih savjeta naručiocu, ne smije da učestvuje u postupku javne nabavke za izvođenje radova i/ili vršenje stručnog nadzora nad izvođenjem radova kao ponuđač, član zajedničke ponude ili podugovarač i ne smije da surađuje sa ponuđačem, podnosiocem zajedničke ponude, ili podugovaračem na pripremanju ponude, osim ako je:

1) predmet nabavke izrada tehničke dokumentacije i izvođenje radova po toj tehničkoj dokumentaciji;

2) predmet nabavke izrada glavnog projekta, na osnovu prethodno izrađenog idejnog rješenja, odnosno idejnog projekta ili pojedinih dokumenata koji se odnose na tehničku dokumentaciju u skladu sa zakonom;

3) potpuna sadržina tehničkih konsultacija i tehničkih savjeta sastavni dio tenderske dokumentacije.

Sprečavanje i evidentiranje sukoba interesa

Član 43

Predstavnik naručioca iz člana 41 stav 2 ovog zakona dužan je da, prije početka postupka javne nabavke, potpiše izjavu o nepostojanju sukoba interesa ili da obavijesti ovlašćeno lice naručioca da je u sukobu interesa, a ako do sukoba interesa dođe u toku postupka javne nabavke, da bez odlaganja, podnese zahtjev za izuzeće.

Privredni subjekat koji namjerava da učestvuje u postupku javne nabavke može da, u roku za žalbu na tendersku dokumentaciju, zahtijeva od naručioca, da iz postupka javne nabavke isključi lice iz člana 41 stav 2 ovog zakona, koje je u sukobu interesa.

O izuzeću ovlašćenog lica naručioca odlučuje organ koji ga je imenovao, odnosno izabrao, a o izuzeću ostalih predstavnika naručioca odlučuje ovlašćeno lice naručioca, najkasnije, u roku od osam dana, od dana podnošenja zahtjeva za izuzeće.

Naručilac je dužan da podnijete zahtjeve za izuzeće zbog sukoba interesa unese u evidenciju o sukobu interesa i da o tome, bez odlaganja, obavijesti Ministarstvo i organ nadležan za sprečavanje korupcije.

Privredni subjekat koji učestvuje u postupku javne nabavke dužan je da u izjavi privrednog subjekta navede da li je njegovo ovlašćeno lice u sukobu interesa iz člana 41 stav 1 tačka 2 i da li postoji sukob interesa iz člana 42 ovog zakona.

III. ORGANI ZA SPROVOĐENJE POSTUPAKA JAVNIH NABAVKI

Poslovi u oblasti javnih nabavki

Član 44

Ministarstvo vrši upravne i sa njima povezane stručne poslove u oblasti sistema javnih nabavki i to:

- 1) monitoring;
- 2) daje stručna uputstva u primjeni ovog zakona;
- 3) prati usaglašenost propisa kojima se uređuju javne nabavke sa propisima Evropske unije;

4) daje mišljenje naručiocima o ispunjenosti uslova za sprovođenje pregovaračkog postupka, bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, u skladu sa ovim zakonom;

5) pruža savjetodavnu pomoć naručiocima i privrednim subjektima na zahtjev;

6) organizuje i sprovodi stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih kod naručilaca i drugih lica za vršenje poslova javnih nabavki;

7) organizuje polaganje stručnog ispita za vršenje poslova u oblasti javnih nabavki i izdaje sertifikate za rad na poslovima javnih nabavki;

8) uspostavlja, održava i vodi ESJN i prati njegovo korišćenje;

9) uspostavlja i vodi evidenciju registrovanih ponuđača u ESJN;

10) objavljuje planove nabavki, tenderske dokumentacije, odluke i druga akta, naručilaca donesena u postupku javne nabavke, uključujući i njihove izmjene, ugovore o javnoj nabavci i okvirne sporazume, izmjene ugovora i obavještenja o podnijetoj žalbi na ESJN;

11) omogućava naručiocu dostupnost putem ESJN prijema prijava za kvalifikaciju, ponuda, projekata i rješenja;

12) sačinjava, objavljuje i ažurira listu naručilaca i listu službenika za javne nabavke;

13) priprema i objavljuje jedinstveni rječnik javnih nabavki na svojoj internet stranici, u skladu sa propisima Evropske unije;

14) ostvaruje saradnju i vrši razmjenu informacija sa međunarodnim organizacijama, institucijama, Evropskom komisijom i stručnjacima iz oblasti javnih nabavki;

15) saraduje i vrši razmjenu informacija sa nadležnim organima drugih država i organizacijama iz okvira svoje nadležnosti;

16) obavještava inspeksijske i druge nadležne organe o uočenim nepravilnostima u postupcima javnih nabavki;

17) priprema i podnosi Vladi izvještaje u skladu sa ovim zakonom;

18) vrši i druge poslove, u skladu sa zakonom.

ESJN

Član 45

ESJN putem elektronskih sredstava naročito treba da omogućiti:

1) sačinjavanje i objavljivanje tenderske i druge dokumentacije o nabavci;

2) kod objavljivanja nabavki iznad vrijednosnog razreda iz člana 26 stav 1 tačka 6 ovog zakona dostavljanje obavještenja o nabavci kancelariji za publikaciju Evropske unije radi objavljivanja u Službenom listu Evropske unije;

3) slobodan pristup, pretraživanje, pregled i preuzimanje objavljene tenderske i druge dokumentacije o sprovođenju postupaka javnih nabavki;

4) sastavljanje, slanje, prijem, ocjenu i vrednovanje prijava za kvalifikaciju, ponuda, planova, projekata i rješenja, bez naknade;

5) registrovanje i vođenje evidencije ponuđača;

6) nadležnim državnim organima pristup podacima ESJN;

7) pristup podacima iz člana 46 ovog zakona.

Za tačnost podataka unijetih u ESJN odgovara korisnik.

Sredstva za finansiranje ESJN se obezbjeđuju iz Budžeta Crne Gore i iz namjenskog prihoda po osnovu naknade za korišćenje ESJN koja se koristi za ulaganje, istraživanje, razvoj, unaprjeđenje i održavanje ESJN.

Obrada, razmjena i objavljivanje podataka u elektronskom obliku u ESJN vrši se u skladu sa zakonima kojima se uređuje elektronska uprava, elektronska identifikacija i elektronski potpis, elektronski dokument, elektronska trgovina i informaciona bezbjednost.

Način rada i korišćenja ESJN propisuje Ministarstvo.

Obaveza omogućavanja pristupu podacima **Član 46**

Organi državne uprave i drugi organi, organizacije i tijela koji vode javnu evidenciju ili registar u elektronskom obliku, dužni su da za potrebe ESJN omoguće pristup podacima iz evidencije ili registra putem elektronskih sredstava komunikacije u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava.

Službenik za javne nabavke **Član 47**

Naručilac je dužan da odredi najmanje jedno lice koje obavlja poslove službenika za javne nabavke.

Službenik za javne nabavke mora imati završen VII1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacije i sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki.

Službenik za javne nabavke učestvuje u pripremi plana javnih nabavki, izdaje zainteresovanim privrednim subjektima dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke u skladu sa zakonom, vodi evidenciju javnih nabavki, sačinjava izvještaje o sprovedenim postupcima javnih nabavki, vrši administrativne poslove u realizaciji postupka javne nabavke i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Naručilac je dužan da Ministarstvu dostavi rješenje o određivanju službenika za javne nabavke.

Komisija za sprovođenje postupka javne nabavke **Član 48**

Komisiju za sprovođenje postupka javne nabavke (u daljem tekstu: komisija) obrazuje ovlašćeno lice naručioca rješenjem.

Komisija sprovodi postupak javne nabavke u skladu sa ovim zakonom.

Komisiju čini neparan broj članova.

Najmanje jedan član komisije mora biti zaposlen kod naručioca.

Službenik za javne nabavke naručioca može biti član komisije.

Naručilac može imenovati zamjenika predsjednika i člana komisije.

Komisija priprema tendersku dokumentaciju i izmjene i dopune tenderske dokumentacije i daje njihova pojašnjenja, vrši otvaranje ponuda, odnosno prijava za kvalifikaciju, sačinjava zapisnik o otvaranju ponuda, odnosno prijava, vrši pregled,

ocjenu i vrednovanje ponuda, odnosno prijava za kvalifikaciju, sačinjava zapisnik o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda, priprema i predlaže ovlaštenom licu naručioca odluku o isključenju iz postupka javne nabavke, odluku o izboru najpovoljnije ponude i odluku o poništenju postupka, priprema predlog odgovora na žalbu i vrši druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Komisija prestaje sa radom zaključivanjem ugovora o javnoj nabavci, odnosno donošenjem izvršne odluke o poništenju postupka javne nabavke.

Bliže kriterijume za obrazovanje komisije propisuje Ministarstvo.

Stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki

Član 49

Stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki (u daljem tekstu: stručni ispit) polaže se pred komisijom za polaganje stručnog ispita.

Komisiju za polaganje stručnog ispita iz stava 1 ovog člana obrazuje Ministarstvo i čine je najmanje tri člana.

Administrativne i druge poslove za potrebe komisije iz stava 1 ovog člana vrši sekretar komisije.

Predsjednik, članovi i sekretar komisije iz stava 1 ovog člana imaju pravo na naknadu za rad.

Troškove polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki snosi lice koje se prijavilo za polaganje stručnog ispita.

Program i način polaganja stručnog ispita, sastav i način obrazovanja komisije iz stava 1 ovog člana, visinu troškova polaganja stručnog ispita, visinu naknade za rad predsjednika, članova i sekretara komisije, izdavanje sertifikata i obrazac sertifikata o položenom stručnom ispitu propisuje Ministarstvo.

Stručno osposobljavanje i usavršavanje

Član 50

Lica zaposlena kod naručioca na poslovima javnih nabavki dužna su da se stručno osposobljavaju i usavršavaju.

Naručilac je dužan da obezbijedi stručno osposobljavanje i usavršavanje za službenika za javne nabavke i druga lica zaposlena kod naručioca angažovana na poslovima javnih nabavki.

Stručno osposobljavanje i usavršavanje u oblasti javnih nabavki vrši se na osnovu programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja.

Stručno osposobljavanje i usavršavanje iz stava 2 ovog člana, za potrebe naručilaca organizuje i sprovodi Ministarstvo.

Ministarstvo može da organizuje i sprovodi stručno osposobljavanje i usavršavanje za potrebe privrednih subjekta i drugih lica.

Program i način stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki utvrđuje Ministarstvo.

IV. POSTUPCI JAVNIH NABAVKI

1. Vrste, izbor i pokretanje postupka javne nabavke

Vrste postupaka

Član 51

Postupci javnih nabavki su:

- 1) otvoreni postupak;
- 2) ograničeni postupak;
- 3) konkurentski postupak sa pregovorima;
- 4) pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za nadmetanje;
- 5) partnerstvo za inovacije;
- 6) konkurentski dijalog;
- 7) pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za nadmetanje.

Izbor postupka

Član 52

Naručilac bira postupak javne nabavke zavisno od vrste, bitnih karakteristika i posebnih uslova predmeta javne nabavke.

Pokretanje postupka

Član 53

Postupak javne nabavke pokreće se objavljivanjem ili dostavljanjem tenderske dokumentacije koja sadrži poziv za nadmetanje, tehničku specifikaciju predmeta nabavke, metodologiju vrednovanja ponuda, uputstvo za sačinjavanje ponuda i uputstvo o sredstvu pravne zaštite, u skladu sa ovim zakonom.

Poziv iz stava 1 ovog člana sadrži naročito: podatke o naručiocu, vrsti postupaka, predmetu nabavke, procijenjenoj vrijednosti javne nabavke, uslovima za učestvovanje, roku podnošenja prijave/ponude, vremenu otvaranju prijave/ponude i druge podatke neophodne za potpunije informisanje ponuđača o predmetu i postupku javne nabavke.

Sadržaj i obrazac tenderske dokumentacije iz stava 1 ovog člana, u zavisnosti od vrste postupka javne nabavke, propisuje Ministarstvo.

Otvoreni postupak

Član 54

Otvoreni postupak javne nabavke može se sprovesti za svaki predmet nabavke, u kojem svaki privredni subjekat može da podnese ponudu, u skladu sa tenderskom dokumentacijom.

Otvoreni postupak pokreće se objavljivanjem tenderske dokumentacije na ESJN, radi podnošenja ponuda.

Ponude u otvorenom postupku javne nabavke dostavljaju se u roku koji ne može da bude kraći od 30 dana, od dana objavljivanja tenderske dokumentacije.

Izuzetno od stava 1 ovog člana naručilac može da odredi kraći rok za podnošenje ponuda, koji ne može da bude kraći od 15 dana, od dana objavljivanja tenderske dokumentacije, ako to zahtijevaju razlozi hitnosti javne nabavke koji nijesu izazvani krivicom naručioca.

Naručilac je dužan da u tenderskoj dokumentaciji obrazloži razloge hitnosti zbog kojih je skratio rok za podnošenje ponuda iz stava 4 ovog člana.

Ako se ponude dostavljaju elektronskim putem preko ESJN, naručilac može rok iz stava 3 ovog člana da skрати za pet dana.

Ograničeni postupak Član 55

Ograničeni postupak javne nabavke može da se sprovede za svaki predmet nabavke, u kojem prijavu za kvalifikaciju može podnijeti privredni subjekat, u skladu sa pozivom za nadmetanje.

Prva faza ograničenog postupka pokreće se objavljivanjem tenderske dokumentacije na ESJN, radi podnošenja prijave za kvalifikaciju.

Prijave za kvalifikaciju dostavljaju se u roku koji ne može da bude kraći od 30 dana od dana objavljivanja tenderske dokumentacije.

Izuzetno od stava 3 ovog člana naručilac može da odredi kraći rok za podnošenje prijave, koji ne može da bude kraći od 15 dana, od dana objavljivanja tenderske dokumentacije, ako to zahtijevaju razlozi hitnosti javne nabavke koji nijesu izazvani krivicom naručioca.

Naručilac je dužan da u tenderskoj dokumentaciji obrazloži razloge hitnosti zbog kojih je skratio rok za podnošenje ponuda iz stava 4 ovog člana.

Druga faza ograničenog postupka Član 56

Druga faza ograničenog postupka javne nabavke, pokreće se dostavljanjem kandidatima poziva za podnošenje ponude.

Naručilac je dužan da poziv iz stava 1 ovog člana dostavi istog dana svim kandidatima pojedinačno, elektronskim putem.

Poziv iz stava 1 ovog člana sadrži rok i način podnošenja ponude, u skladu sa tenderskom dokumentacijom.

Rok za dostavljanje ponude ne može da bude kraći od 30 dana, od dana upućivanja poziva za dostavljanje ponuda.

Izuzetno od stava 4 ovog člana naručilac može da odredi kraći rok za podnošenje ponuda koji ne može da bude kraći od 10 dana, od dana dostavljanja poziva za podnošenje ponuda, ako to zahtijevaju razlozi hitnosti javne nabavke koji nijesu izazvani krivicom naručioca.

Naručilac je dužan da u pozivu za podnošenje ponuda obrazloži razloge hitnosti zbog kojih je skratio rok za podnošenje ponuda iz stava 4 ovog člana.

Konkurentski postupak sa pregovorima

Član 57

Konkurentski postupak sa pregovorima može da se sprovede, za nabavku roba, usluga i radova, ako:

- 1) se potrebama naručioca ne može udovoljiti bez prilagođavanja postojećih rješenja predmeta nabavke;
- 2) predmet nabavke obuhvata projektovanje ili inovativna rješenja;
- 3) se zbog specifičnosti predmeta nabavke, koje se odnose na prirodu, složenost, pravne ili finansijske uslove predmeta nabavke ili sa njima povezane rizike, postupak javne nabavke ne može uspješno sprovesti bez prethodnih pregovora;
- 4) naručilac ne može precizno da utvrdi tehničke specifikacije predmeta nabavke s obzirom na standarde, zajedničku tehničku specifikaciju ili tehničku referencu, ili
- 5) su u otvorenom ili ograničenom postupku javne nabavke sve ponude bile neispravne.

Prva faza konkurentskog postupka sa pregovorima pokreće se objavljivanjem tenderske dokumentacije na ESJN, radi podnošenja prijave za kvalifikaciju.

Naručilac je dužan da u tenderskoj dokumentaciji opiše predmet nabavke na način što će definisati svoje potrebe i minimalne zahtjeve u pogledu elemenata i karakteristika predmeta nabavke, koje moraju da ispune sve ponude, da bi privredni subjekti mogli da prepoznaju prirodu i obim nabavke i odluče da li će podnijeti prijavu za kvalifikaciju.

Svaki privredni subjekat ima pravo da podnese prijavu za kvalifikaciju, u skladu sa tenderskom dokumentacijom.

Prijave za kvalifikaciju dostavljaju se u roku koji ne može da bude kraći od 30 dana od dana objavljivanja tenderske dokumentacije.

Izuzetno od stava 5 ovog člana naručilac može da odredi kraći rok za podnošenje prijave, koji ne može da bude kraći od 15 dana, od dana objavljivanja tenderske dokumentacije, ako to zahtijevaju razlozi hitnosti javne nabavke koji nijesu izazvani krivicom naručioca.

Naručilac je dužan da u tenderskoj dokumentaciji obrazloži razloge hitnosti zbog kojih je skratio rok za podnošenje ponuda iz stava 6 ovog člana.

Druga faza konkurentskog postupka sa pregovorima

Član 58

Druga faza konkurentskog postupka sa pregovorima pokreće se dostavljanjem kandidatima poziva za podnošenje inicijalne ponude, koja će biti osnov za pregovore.

Naručilac je dužan da poziv iz stava 1 ovog člana dostavi istog dana svim kandidatima pojedinačno, elektronskim putem.

Poziv iz stava 1 ovog člana sadrži rok i način podnošenja inicijalne ponude, u skladu sa tenderskom dokumentacijom.

Rok za dostavljanje inicijalne ponude ne može da bude kraći od 30 dana, od dana upućivanja poziva za dostavljanje inicijalnih ponuda.

Izuzetno od stava 4 ovog člana naručilac može da odredi kraći rok za podnošenje inicijalnih ponuda koji ne može da bude kraći od 10 dana, od dana dostavljanja poziva za podnošenje ponuda, ako to zahtijevaju razlozi hitnosti javne nabavke koji nijesu izazvani krivicom naručioca.

Naručilac je dužan da u pozivu za podnošenje ponuda obrazloži razloge hitnosti zbog kojih je skratio rok za podnošenje ponuda iz stava 5 ovog člana.

Naručilac pregovara pojedinačno sa ponuđačima o inicijalnoj i narednim ponudama, radi poboljšanja njihovog sadržaja i utvrđivanja finalnih zahtjeva i specifikacija za podnošenje konačne ponude.

Ne može se pregovarati o smanjenju minimalnih zahtjeva u pogledu elemenata i karakteristika predmeta nabavke i o promjeni kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude.

O pregovorima iz stava 4 ovog člana naručilac je dužan da vodi posebne zapisnike.

Naručilac može da sprovede više uzastopnih pregovora, radi smanjenja broja ponuda o kojima treba dalje pregovarati, uz primjenu tenderskom dokumentacijom predviđenog kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude.

Naručilac je dužan da:

1) ponuđače koje neće pozvati na dalje pregovore obavijesti elektronskim putem, najkasnije 24 sata prije sata otpočinjanja sljedećih pregovora;

2) elektronskim putem istovremeno obavijesti sve ponuđače koje će pozvati na dalje pregovore o svim izmjenama tehničkih specifikacija ili drugih djelova tenderske dokumentacije i da im odredi primjeren rok za sačinjavanje i podnošenje izmijenjene ponude;

3) ponuđače iz tačke 2 ovog stava obavijesti o završetku pregovora i da im dostavi konačnu tehničku specifikaciju i druge elemente u vezi sa predmetom nabavke koji su potrebni za sačinjavanje konačne ponude i odredi rok za podnošenje konačne ponude;

Sadržaj i obrazac poziva iz stava 2 i zapisnika iz stava 6 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za nadmetanje Član 59

Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za nadmetanje može da se sprovede za nabavku robe, usluga ili radova ako:

1) u otvorenom postupku javne nabavke nije dostavljena nijedna ili nijedna ispravna ponuda ili u ograničenom postupku javne nabavke nije dostavljena nijedna ili nijedna ispravna prijava za kvalifikaciju, pod uslovom da predmet nabavke i sadržina tenderske dokumentacije nijesu bitno izmijenjeni, u kom slučaju je naručilac dužan da u pregovarački postupak pozove i sve ponuđače koji su dostavili ponudu u otvorenom, odnosno ograničenom postupku;

2) samo određeni privredni subjekat može realizovati nabavku u slučaju:

a) da je cilj nabavke stvaranje jedinstvenog umjetničkog djela ili umjetničkog zahtjeva predmeta nabavke,

b) nepostojanja tržišne konkurencije iz tehničkih razloga, ili

c) zaštite isključivih prava, uključujući prava intelektualne svojine;

3) u mjeri u kojoj je to neophodno, zbog izuzetne hitnosti prouzrokovane događajem koji naručilac nije mogao da predvidi, a koji nije prouzrokovan djelovanjem naručioca, nije moguće postupiti u rokovima propisanim za otvoreni, ograničeni ili konkurentski postupak sa pregovorima;

4) je predmet nabavke roba koja je proizvedena isključivo za svrhe istraživanja, eksperimentisanja, proučavanja ili razvoja, pod uslovom da se ne radi o serijskoj proizvodnji robe sa ciljem ostvarivanja dobiti ili naknade troškova istraživanja i razvoja;

5) se radi o dodatnim isporukama roba u toku izvršenja ugovornih obaveza od ponuđača, sa kojim je zaključen ugovor o javnoj nabavci u skladu sa ovim zakonom, koje su namijenjene za djelimičnu zamjenu robe ili instalacija ili proširenje obima postojećih isporuka robe ili instalacija, ako bi promjena ponuđača, odnosno robe, izazvala tehničke probleme u funkcionisanju i održavanju, pod uslovom da ukupna vrijednost dodatnih isporuka roba nije veća od 20% vrijednosti zaključenog ugovora, a od dana zaključivanja osnovnog ugovora trajanje tih ugovora, kao i ugovora koji se ponavljaju, ne smije, biti duže od tri godine;

6) se vrši nabavka robe na robnim berzama;

7) se vrši nabavka robe pod posebno povoljnim uslovima, od ponuđača koji je trajno obustavio poslovne djelatnosti ili koji je u postupku stečaja, odnosno likvidacije, u skladu sa zakonom;

8) je predmet nabavke usluga, koja se odnosi na nastavak sličnih usluga sprovedenih putem projektnog konkursa u skladu sa članom 156 ovog zakona, a ugovor o javnoj nabavci se zaključuje sa izabranim, odnosno sa jednim od izabranih privrednih subjekata, pod uslovom da naručilac u pregovarački postupak uključi sve izabrane privredne subjekte;

9) je predmet nabavke usluga i/ili radovi koji predstavljaju ponavljanje sličnih usluga ili radova povjerenih ponuđaču sa kojim je naručilac zaključio osnovni ugovor, pod uslovom da su usluge i/ili radovi u skladu sa osnovnim ugovorom koji je zaključen nakon sprovedenog postupka iz člana 51 ovog zakona, ako je tenderskom dokumentacijom navodena mogućnost dodatnih usluga ili radova i da ukupna vrijednost dodatnih usluga ili radova nije veća od 20% od vrijednosti zaključenog osnovnog ugovora i da od zaključenja osnovnog ugovora nije proteklo više od tri godine.

Način sprovođenja pregovaračkog postupka bez prethodnog objavlivanja poziva za nadmetanje Član 60

Pregovarački postupak bez prethodnog objavlivanja poziva za nadmetanje pokreće se, zavisno od uslova iz člana 59 ovog zakona, dostavljanjem tenderske dokumentacije jednom ili više privrednih subjekata, neposredno ili elektronskim putem, radi dostavljanja inicijalne ponude.

Tenderska dokumentacija iz stava 1 ovog člana dostavlja se pojedinačno svim privrednim subjektima istog dana.

Naručilac je dužan da u tenderskoj dokumentaciji odredi predmet pregovora, način pregovaranja i primjeren rok za podnošenje inicijalne ponude koji ne može biti kraći od osam dana od dana dostavljanja tenderske dokumentacije, osim u slučaju iz člana 59 stav 1 tačka 3 ovog zakona.

Inicijalnu ponudu može da dostavi privredni subjekat kojem je naručilac dostavio tendersku dokumentaciju samostalno ili zajedno sa jednim ili više privrednih subjekata.

Naručilac pregovara sa ponuđačima radi poboljšanja uslova ponude radi sačinjavanja konačnih ponuda.

O pregovorima iz stava 5 ovog člana naručilac je dužan da sačini zapisnik.

Uslovi za učešće u postupku i kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude koji su utvrđeni tenderskom dokumentacijom ne mogu da budu predmet pregovora.

Naručilac može da sprovede više uzastopnih pregovora, radi smanjenja broja ponuda o kojima će se pregovarati, uz primjenu tenderskom dokumentacijom predviđenog kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude.

Naručilac je dužan da:

1) ponuđače koji neće biti pozvani na nastavak pregovora obavijesti elektronskim putem, najkasnije 24 sata prije sata otpočinjanja sljedećih pregovora;

2) elektronskim putem istovremeno obavijestiti sve ponuđače čije ponude nijesu odbijene o svim izmjenama tehničkih specifikacija ili drugih dijelova tenderske dokumentacije koji su rezultat pregovora i da im odredi primjeren rok za pripremu i podnošenje izmijenjene ili nove ponude.

3) ponuđače obavijesti o zaključenju pregovora i da odredi rok za podnošenje konačnih ponuda.

Konkurentski dijalog

Član 61

Konkurentski dijalog može da se sprovede za nabavku roba, usluga ili radova u slučajevima iz člana 57 stav 1 ovog zakona.

Prva faza konkurentskog dijaloga pokreće se objavljivanjem tenderske dokumentacije na ESJN radi dostavljanja prijave za kvalifikaciju.

Naručilac je dužan da u tenderskoj dokumentaciji navede potrebe i zahtjeve u vezi predmeta nabavke i okvirni rok realizacije nabavke, kao i elemente, potrebe i karakteristike roba, usluga ili radova koji predstavljaju minimalne zahtjeve koje sve ponude treba da ispune i koji se neće mijenjati tokom postupka, uslove za učestvovanje i kriterijum za izbor najpovoljnije ponude.

Prijave za kvalifikaciju dostavljaju se u roku koji ne može da bude kraći od 30 dana od dana objavljivanja tenderske dokumentacije.

Druga faza konkurentskog dijaloga

Član 62

Druga faza konkurentskog dijaloga pokreće se dostavljanjem kandidatima poziva na dijalog o predmetu nabavke radi definisanja konačnih uslova i zahtjeva u vezi predmeta nabavke neophodnih za sačinjavanje ponude.

Naručilac je dužan da poziv iz stava 1 ovog člana dostavi istog dana svim kandidatima pojedinačno, elektronskim putem.

Poziv iz stava 1 ovog člana sadrži rok i način sprovođenja dijaloga, u skladu sa tenderskom dokumentacijom.

Naručilac može da sa kandidatima vodi više dijaloga, pojedinačno, sve dok ne utvrdi konačno rješenje koje zadovoljava zahtjeve u pogledu predmeta nabavke, na osnovu kojeg su kandidati dužni da podnesu ponudu.

Tokom dijaloga naručilac sa ponuđačima razmatra sve bitne elemente predmeta nabavke i dužan je da obezbijedi jednak tretman ponuđačima i ne smije da daje podatke i informacije koje obezbjeđuju prednost pojedinim kandidatima.

Smanjenje broja predloženih rješenja predmeta nabavke vrši se primjenom kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude.

O sprovedenim dijalozima naručilac je dužan da vodi posebne zapisnike.

Naručilac je dužan da:

- 1) kandidate koje neće pozvati na dalji dijalog obavijesti elektronskim putem, najkasnije 24 sata prije sata otpočinjanja sljedećeg dijaloga;
- 2) elektronskim putem istovremeno obavijesti sve kandidate koje će pozvati na sledeći dijalog o svim izmjenama tehničkih specifikacija ili drugih djelova tenderske dokumentacije i da im odredi primjeren rok za sačinjavanje i podnošenje izmijenjenog rješenja;
- 3) kandidate obavijesti o zaključenju dijaloga i da ih pozove da, u primjerenom roku, koji ne može biti kraći od osam dana od dana dostavljanja poziva, dostave ponudu u odnosu na konačno rješenje predmeta nabavke koje je utvrđeno u dijalogu.

Naručilac može da zahtijeva od ponuđača da razjasni, precizira i prilagodi ponudu ili da pruži dodatne informacije, kojima se ne vrše izmjene osnovnih elemenata ponude, pod uslovom da takvo pojašnjenje nema za posljedicu narušavanje konkurencije ili diskriminaciju ponuđača.

U konkurentskom dijalogu predložena rješenja predmeta nabavke i ponude vrednuju se na osnovu kriterijuma odnosa cijene i kvaliteta.

Nakon ocjene ispravnosti ponuda naručilac može da sa ponuđačem koji je podnio najpovoljniju ponudu po osnovu odnosa cijene i kvaliteta, vodi pregovore radi potvrđivanja finansijskih obaveza i/ili drugih uslova ponude i preciziranja uslova ugovora, pod uslovom da to nema za posljedicu izmjene osnovnih elemenata ponude ili predmeta nabavke, uključujući potrebe i zahtjeve utvrđene u tenderskoj dokumentaciji, kao i da se ne narušava konkurencija i prouzrokuje diskriminacija.

Naručilac može da tenderskom dokumentacijom predvidi nagrade za ponuđena rješenja i/ili naknadu troškova učešća kandidata u dijalogu.

Sadržaj i obrazac poziva iz stava 3 i zapisnika iz stava 7 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Partnerstvo za inovacije Član 63

Naručilac može da sprovede postupak partnerstva za inovacije ako ima potrebu za inovativnim robama, uslugama ili radovima, koju ne može da zadovolji nabavkom roba, usluga ili radova koji su dostupni na tržištu.

Partnerstvo za inovacije ima za cilj razvoj inovativnih roba, usluga ili radova i njihovu naknadnu nabavku pod uslovom da je u skladu sa stepenom izrade i maksimalnim troškovima dogovorenim između naručioca i učesnika u partnerstvu za inovacije.

Partnerstvo za inovacije pokreće se objavljivanjem tenderske dokumentacije na ESJN radi podnošenja prijave za kvalifikaciju.

Prijave za kvalifikaciju dostavljaju se u roku koji ne može da bude kraći od 30 dana od dana objavljivanja tenderske dokumentacije.

Naručilac je dužan da u tenderskoj dokumentaciji opiše potrebu za inovativnom robom, uslugama ili radovima, kao i minimalne zahtjeve u pogledu elemenata predmeta nabavke koje ponude treba da zadovolje, uslove sposobnosti ponuđača koji se odnose na istraživanja, razvoj i sprovođenje inovativnih rješenja i način na koji će se urediti prava intelektualne svojine.

Podaci iz stava 5 ovog člana moraju biti dovoljno precizni, kako bi privredni subjekti mogli da prepoznaju prirodu i obim predmeta nabavke i da odluče da li će podnijeti prijavu za kvalifikaciju.

Procijenjena vrijednost predmeta nabavke iz stava 1 ovog člana mora da bude srazmjerna u odnosu na neophodna ulaganja koja su potrebna za istraživanje i razvoj inovativnog rješenja predmeta nabavke.

Naručilac može da odluči da uspostaviti partnerstvo za inovacije sa jednim ili više kandidata, koji ispunjavaju uslove iz stava 5 ovog člana, radi sprovođenja odvojenih aktivnosti istraživanja i razvoja.

Partnerstvo iz stava 8 ovog člana uspostavlja se zaključivanjem ugovora kojim se uređuju međusobna prava i obaveze naručioca i kandidata.

Naručilac je dužan da istog dana elektronskim putem pojedinačno pozove sve kandidate sa kojima je zaključio ugovor o partnerstvu za inovacije da u određenom roku dostave svoje inicijalne ponude, bez mogućnosti uvida u podatke o ostalim kandidatima.

Partnerstvo za inovacije odvija se u uzastopnim fazama, poštujući redoslijed koraka u procesu istraživanja i inovacija koji mogu uključiti proizvodnju robe, pružanje usluga ili sprovođenje radova.

U postupku partnerstva za inovacije utvrđuju se privremeni ciljevi koje partneri treba da ostvare u pojedinim fazama postupka kao i plaćanje naknade u odgovarajućim iznosima.

Na osnovu ciljeva iz stava 12 ovog člana, naručilac nakon svake faze može da raskine partnerstvo za inovacije ili, u slučaju partnerstva za inovacije sa nekoliko partnera, smanji broj partnera raskidanjem pojedinačnih ugovora, pod uslovom da je tu mogućnost predvidio tenderskom dokumentacijom.

Naručilac pregovara o inicijalnim i svim sljedećim ponudama sa ponuđačima radi poboljšanja njihovog sadržaja i smanjenja broja ponuda o kojima treba dalje pregovarti, osim u slučaju konačne ponude i o tome sačinjava zapisnik.

Ne može se pregovarati o smanjenju minimalnih zahtjeva predmeta nabavke i o promjeni kriterijumima za izbor najpovoljnije ponude iz tenderske dokumentacije.

Naručilac je dužan da:

- 1) sa ponuđačem kojeg neće pozvati u sljedeću fazu pregovora raskine ugovor o partnerstvu za inovacije,
- 2) da ponuđače sa kojima nije raskinut ugovor o partnerstvu za inovacije obavijesti o zaključenju pregovora i da odredi rok za podnošenje konačne ponude koji ne može biti kraći od osam dana od dana dostavljanja poziva.

U partnerstvu za inovacije ponude se vrednuju isključivo na osnovu odnosa ponuđene cijene i kvaliteta.

Pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za nadmetanje

Član 64

Pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za nadmetanje, može da sprovede sektorski naručilac radi nabavke robe, radova i/ili usluga koji su potrebni za obavljanje sektorske djelatnosti.

Pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za nadmetanje sprovodi se u skladu sa čl. 57 i 58 ovog zakona.

Prethodno pribavljanje mišljenja Član 65

Naručilac je dužan da prije pokretanja pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za nadmetanje pribavi mišljenje Ministarstva, osim u slučaju iz člana 59 stav 1 tačka 3 ovog zakona.

Za pribavljanje mišljenja iz stava 1 ovog člana naručilac podnosi pisani zahtjev koji sadrži: pravni osnov za sprovođenje postupka, naziv predmeta nabavke, procijenjenu vrijednost javne nabavke, poziciju iz plana nabavki, izvor, odnosno način obezbjeđenja finansijskih sredstava, razloge i dokaze o ispunjenosti uslova za sprovođenje postupka.

Ministarstvo mišljenje iz stava 2 ovog člana daje, bez ispitnog postupka, na osnovu dostavljenih dokaza, u roku od osam dana, od dana prijema potpune dokumentacije.

Utvrđivanje kvalifikacije podnosioca prijave Član 66

Kvalifikacija podnosioca prijave u ograničenom postupku, konkurentskom postupku sa pregovorima, konkurentskom dijalogu, partnerstvu za inovacije i pregovaračkom postupku sa prethodnim objavljivanjem poziva za nadmetanje vrši se u odnosu na uslove sposobnosti zahtijevane tenderskom dokumentacijom.

Uz prijavu za kvalifikaciju podnosi se izjava privrednog subjekta da ispunjava sve obavezne uslove i uslove sposobnosti predviđene tenderskom dokumentacijom.

Prijave za kvalifikaciju otvaraju se nakon isteka roka utvrđenog pozivom za nadmetanje, bez prisustva predstavnika podnosioca prijave, o čemu se sačinjava zapisnik.

Nakon otvaranja prijava za kvalifikaciju, naručilac vrši ocjenu ispravnosti blagovremeno podnesenih prijava i utvrđuje kvalifikaciju podnosioca prijave.

Podnosiocu prijave koji nije ispunio uslove kvalifikacije dostavlja se odluka o isključenju iz daljeg postupka javne nabavke.

Ograničenje broja kvalifikovanih kandidata Član 67

Naručilac može tenderskom dokumentacijom da ograniči broj kvalifikovanih kandidata, s tim što taj broj ne može biti manji od pet kandidata u ograničenom postupku javne nabavki i manji od tri u konkurentskom postupku sa pregovorima, konkurentskom dijalogu i partnerstvu za inovacije.

U slučaju iz stava 1 ovog člana izbor predviđenog broja kandidata vrši se prema broju i/ili iznosu referenci za dokazivanje zahtijevanih uslova sposobnosti za kvalifikaciju.

Ako je broj kvalifikovanih kandidata manji od broja predviđenog tenderskom dokumentacijom, naručilac može da nastavi postupak javne nabavke, ako je tu mogućnost predvidio tenderskom dokumentacijom.

Nakon ocjene ispravnosti prijava za kvalifikaciju, naručilac vrši rangiranje podnosilaca ispravnih prijava.

Podnosiocu prijave koji nije rangiran u okviru utvrđenog broja kandidata iz stava 1 ovog člana, dostavlja se odluka o isključenju iz daljeg postupka javne nabavke.

2. Posebni oblici javne nabavke

Okvirni sporazum Član 68

Okvirni sporazum je sporazum između jednog ili više naručilaca sa jednim ili više ponuđača kojim se utvrđuju uslovi za zaključivanje ugovora o javnoj nabavci za određeni period, određenu cijenu i količinu prema potrebi.

Okvirni sporazum može da se zaključi sprovođenjem postupaka iz člana 51 ovog zakona, osim pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za nadmetanje.

Okvirni sporazum može da se zaključi najduže na četiri godine, osim za nabavku koja je neophodna za obavljanje sektorske djelatnosti i u posebno opravdanim slučajevima koji su u vezi sa predmetom javne nabavke, koje naručilac mora da obrazloži.

Ugovori o javnoj nabavci koji se zaključuju na osnovu okvirnog sporazuma moraju se zaključiti prije isteka roka na koji je zaključen okvirni sporazum, s tim da se trajanje pojedinih ugovora zaključenih na osnovu tog sporazuma ne mora podudarati sa trajanjem okvirnog sporazuma, već po potrebi može trajati duže ili kraće, ali ne duže od 12 mjeseci od isteka roka na koji je okvirni sporazum zaključen.

Naručilac je dužan da tenderskom dokumentacijom utvrdi da će da zaključi okvirni sporazum i broj ponuđača sa kojima namjerava da zaključi okvirni sporazum.

Naručilac je dužan da u tenderskoj dokumentaciji odredi da li su potpisnici okvirnog sporazuma dužni da ga izvršavaju i da odredi postupak zaključivanja ugovora na osnovu okvirnog sporazuma, a u slučaju centralizovane ili zajedničke nabavke da navede nazive naručilaca koji su obuhvaćeni okvirnim sporazumom.

Ugovore o javnoj nabavci na osnovu okvirnog sporazuma mogu da zakluče naručioci koji su zaključili okvirni sporazum, naručioci u čije ime je okvirni sporazum zaključen i naručioci za koje se iz tenderske dokumentacije jasno može utvrditi da im je okvirni sporazum namijenjen.

Naručilac koji namjerava da zaključi okvirni sporazum sa više ponuđača može da zaključi okvirni sporazum i sa manjim brojem ponuđača, odnosno sa jednim ponuđačem, ako ne dobije unaprijed određeni broj ponuda koje ispunjavaju uslove za

dodjelu okvirnog sporazuma i ako je tu mogućnost predvidio tenderskom dokumentacijom.

Odredbe čl. 150 i 151 ovog zakona primjenjuju se i na raskid i izmjene okvirnog sporazuma.

Zaključivanje ugovora o javnoj nabavci na osnovu okvirnog sporazuma **Član 69**

Ako je okvirni sporazum zaključen sa jednim ponuđačem ugovor se zaključuje neposredno na osnovu uslova predviđenih okvirnim sporazumom.

Ako je okvirni sporazum zaključen sa više ponuđača, ugovori na osnovu tog sporazuma zaključuju se:

1) prema uslovima okvirnog sporazuma, bez ponovnog nadmetanja, ako su tim sporazumom utvrđeni svi potrebni uslovi za izvođenje radova, pružanje usluga ili isporuku robe i uslovi sposobnosti utvrđenih tenderskom dokumentacijom;

2) ponovnim nadmetanjem potpisnika okvirnog sporazuma, ako u okvirnom sporazumu nijesu utvrđeni svi uslovi za izvođenje radova, pružanje usluga ili isporuku robe;

3) djelimično bez ponovnog nadmetanja iz tačke 1 ovog stava, a djelimično sa ponovnim nadmetanjem potpisnika okvirnog sporazuma iz tačke 2 ovog stava, ako su okvirnim sporazumom utvrđeni svi uslovi za izvođenje radova, pružanje usluga ili isporuku roba, ako je ta mogućnost utvrđena tenderskom dokumentacijom i ako su određeni uslovi i kriterijumi koji će se primjenjivati u ponovnom nadmetanju.

Ponovno nadmetanje iz stava 2 tačka 2 ovog člana sprovodi se na osnovu uslova predviđenih tenderskom dokumentacijom za zaključivanje okvirnog sporazuma i, ako je neophodno, na osnovu preciznije definisanih dugih uslova iz tenderske dokumentacije, na sljedeći način:

- naručilac je dužan da za zaključivanje svakog ugovora pozove pisanim putem sve ponuđače iz okvirnog sporazuma;

- naručilac je dužan da za svaki ugovor koji zaključuje odredi primjeren rok za dostavljanje ponuda, u skladu sa složenošću predmeta nabavke i vremenom potrebnim za dostavljanje ponude;

- sadržaj ponuda mora biti tajan sve do isteka roka za otvaranje ponuda;

- naručilac zaključuje pojedinačni ugovor sa ponuđačem koji je dostavio najpovoljniju ponudu na osnovu kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude utvrđenog tenderskom dokumentacijom;

Dinamički sistem nabavke **Član 70**

Naručilac može, nabavku robe, usluga i radova koji su opštedostupni na tržištu da izvrši korišćenjem dinamičkog sistema nabavke, uz primjenu pravila ograničenog postupka.

Dinamički sistem nabavke se uspostavlja i vodi elektronski, bez naknade, tokom cijelog perioda trajanja i otvoren je za sve privredne subjekte koji ispunjavaju uslove utvrđene tenderskom dokumentacijom.

Ako naručilac primjenjuje dinamički sistem nabavke podijeljen po vrsti predmeta obavezan je da tenderskom dokumentacijom utvrdi, za svaki predmet javne nabavke posebno, uslove koje svaki privredni subjekt mora da ispunjava.

U dinamičkom sistemu nabavke svaki privredni subjekt može da dostavi prijavu za kvalifikaciju tokom čitavog perioda trajanja sistema, u skladu sa tenderskom dokumentacijom.

Svatom kvalifikovanom kandidatu se obezbjeđuje pristup dinamičkom sistemu nabavke tokom čitavog perioda njegovog trajanja.

Naručilac u dinamičkom sistemu nabavke ne smije da ograniči broj kvalifikovanih kandidata.

Naručilac je u cilju dodjele ugovora o javnoj nabavci u okviru dinamičkog sistema nabavke dužan da:

1) u tenderskoj dokumentaciji navede da uspostavlja dinamički sistem nabavke i period njegovog trajanja;

2) u tenderskoj dokumentaciji navede osnovne informacije o prirodi i procijenjenoj količini predviđenih pojedinačnih nabavki i sve potrebne informacije u vezi sa dinamičkim sistemom nabavke, uključujući informacije o načinu vođenja dinamičkog sistema nabavke, elektronsku opremu koja se koristi i tehničke priključke i specifikacije;

3) navede podjelu na vrste predmeta robe, radova ili usluga i bitne karakteristike koje ih definišu i odredi obavezne uslove i uslove sposobnosti privrednih subjekata, za svaku vrstu predmeta nabavke;

4) obezbijediti neograničen, potpun i neposredan pristup tenderskoj dokumentaciji elektronskim sredstvima komunikacije tokom čitavog perioda trajanja dinamičkog sistema nabavke.

Naručilac je dužan da ocijeni pristigle prijave za kvalifikaciju u dinamičkom sistemu u skladu sa uslovima utvrđenim tenderskom dokumentacijom u roku od deset dana od dana njihovog prijema.

Rok iz stava 8 ovog člana može da se produži za pet dana ako je opravdano u konkretnom slučaju, radi potrebe proučavanja dodatne dokumentacije ili radi provjere ispunjenosti obaveznih i uslova sposobnosti privrednih subjekata.

Izuzetno od stava 9 ovog člana, ako nije upućen poziv za dostavljanje ponuda za prvu posebnu nabavku u okviru dinamičkog sistema javne nabavke, naručilac može da produži period ocjene prijave za kvalifikaciju, pod uslovom da nije upućen nijedan poziv za dostavljanje ponude tokom produženog perioda za ocjenu, s tim što naručilac u tenderskoj dokumentaciji navodi vrijeme za koje namjerava da produži taj period.

Nakon ocjene prijave za kvalifikaciju, naručilac je dužan da podnosiocu prijave, bez odlaganja dostavi obavještenje o pristupu dinamičkom sistemu nabavke ili obavještenje o zabrani pristupa dinamičkom sistemu nabavke.

Naručilac je dužan da istovremeno, elektronskim sredstvima komunikacije, pozove sve kandidate koji imaju pristup dinamičkom sistemu nabavke da dostave ponudu za svaku pojedinačnu nabavku u okviru sistema.

Nakon završetka svake pojedinačke nabavke u okviru dinamičkog sistema nabavke naručilac je dužan da objavi odluku o izboru najpovoljnije ponude.

Naručilac može tokom trajanja dinamičkog sistema nabavke da zahtijeva od svih kandidata koji imaju pristup dinamičkom sistemu da dostave inovirane i ažurirane izjave privrednog subjekta u roku od pet dana od dana dostave zahtjeva.

Ako je dinamički sistem nabavke podijeljen na vrste predmeta nabavke za robu, radove ili usluge, naručilac je dužan da pozove kandidate koji imaju pristup vrsti predmeta koja odgovara toj nabavci da dostave ponudu.

Naručilac vrši izbor najpovoljnije ponude u okviru dinamičkog sistema nabavke na osnovu kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude koji su navedeni u tenderskoj dokumentaciji.

Tokom čitavog perioda trajanja dinamičkog sistema nabavke primjenjuju se odredbe člana 134 ovog zakona.

Ako naručilac tokom trajanja dinamičkog sistema nabavke izmijeni period trajanja sistema dužan je da obavijesti kandidate o izmjenama perioda trajanja.

Nakon završetka dinamičkog sistema nabavke naručilac je dužan da objavi obavještenje o završetku dinamičkog sistema.

Elektronska aukcija

Član 71

Naručilac može u otvorenom postupku, ograničenom postupku, konkurentskom postupku sa pregovorima, pregovaračkom postupku sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje, u ponovljenom nadmetanju iz člana 69 stav 2 tač. 2 ili 3 ovog zakona i u dinamičkom sistemu nabavke da odredi da zaključivanju ugovora o javnoj nabavci prethodi elektronska aukcija, ako je tenderskom dokumentacijom predviđena ta mogućnost i ako je tehnička specifikacija precizno utvrđena.

Elektronska aukcija se može sprovesti nakon ocjene ponuda, kao elektronski proces koji se ponavlja, radi postizanja novih cijena, izmijenjenih naniže i/ili nove vrijednosti određenih elemenata ponude, koja omogućava rangiranje ponuda pomoću metoda automatske ocjene.

Elektronska aukcija se zasniva na jednom od kriterijuma, ako se kriterijumi mogu iskazati brojevima ili procentima, odnosno ako su pogodni za automatsko ocjenjivanje pomoću elektronskih sredstava, bez intervencije naručioca i to:

- cijeni, ako se izbor ponuda vrši samo na osnovu cijene,
- cijeni i/ili novoj vrijednosti utvrđenim tenderskom dokumentacijom, ako se izbor ponude vrši na osnovu kriterijuma odnos cijene i kvaliteta u srazmjeri koju odredi naručilac ili na osnovu najnižeg troška primjenom pristupa isplativosti.

Naručilac je dužan da prije početka elektronske aukcije izvrši ocjenu ponuda na osnovu uslova za učešće u postupku javne nabavke utvrđenih tenderskom dokumentacijom, o čemu sačinjava zapisnik.

Ako se ocjenom iz stava 4 ovog člana utvrdi da postoji samo jedna ispravna ponuda, elektronska aukcija se ne sprovodi, a naručilac može da donese odluku o izboru najpovoljnije ponude ili da poništi postupak javne nabavke.

Način sprovođenja i završetka elektronske aukcije propisuje Ministarstvo.

Elektronski katalog

Član 72

Naručilac može tenderskom dokumentacijom da utvrdi da se ponuda podnosi u formi elektronskog kataloga ili da ponuda sadrži elektronski katalog.

Uz ponudu iz stava 1 ovog člana može da se priloži i druga dokumentacija.

Elektronski katalog sastavlja ponuđač u skladu s tehničkim specifikacijama i u formi koji je odredio naručilac tenderskom dokumentacijom.

U tenderskoj dokumentaciji iz stava 1 ovog člana naručilac navodi potrebne informacije o formi elektronskog kataloga, elektronskoj opremi koja se koristi, tehničkim priključcima i specifikacijama za elektronski katalog.

Ako je okvirni sporazum zaključen sa više ponuđača podnošenjem ponuda u formi elektronskih kataloga, naručilac može da odredi da se ponovno nadmetanje za zaključivanje ugovora na osnovu okvirnog sporazuma sprovede na osnovu ažuriranih kataloga.

U slučaju iz stava 5 ovog člana, naručilac može da:

1) pozove ponuđače da ponovo podnesu elektronske kataloge prilagođene novim zahtjevima radi zaključivanja ugovora, ili

2) obavijesti ponuđače da iz elektronskih kataloga, koji su podnijeti, namjerava da prikupi informacije potrebne za sastavljanje ponuda prilagođenih zahtjevima naručioca, ako je ta mogućnost predviđena u tenderskoj dokumentaciji za okvirni sporazum.

U slučaju iz stava 6 tačka 2 ovog člana naručilac je dužan da obavijesti sve potpisnike okvirnog sporazuma o datumu i roku u kojem namjerava da prikupi informacije potrebne za sastavljanje ponuda prilagođenih zahtjevima iz ugovora.

Naručilac je dužan da odredi primjereni rok od trenutka obavještanja potpisnika okvirnog sporazuma do stvarnog prikupljanja informacija.

Prije zaključivanja ugovora, naručilac je dužan da o prikupljenim informacijama obavijesti potpisnike okvirnog sporazuma i omogući im da se izjasne da li ponuda sadrži materijalne greške.

Dinamički sistem nabavke može da se sprovede i podnošenjem ponude u formi elektronskog kataloga u skladu sa tenderskom dokumentacijom.

Naručilac može da zaključi ugovore koji se zasnivaju na dinamičkom sistemu nabavke u skladu sa stavom 6 tačka 2 i st. 7, 8 i 9 ovog člana pod uslovom da se uz ponudu u dinamičkom sistemu nabavke priloži elektronski katalog u skladu sa tehničkim specifikacijama i u formi koji je utvrdio naručilac.

3. Zajedničke i centralizovane nabavke

Zajedničke nabavke

Član 73

Dva ili više naručilaca mogu da zaključe sporazum o sprovođenju zajedničke javne nabavke kojim utvrđuju međusobna prava i obaveze.

Ako se postupak javne nabavke iz stava 1 ovog člana u cijelosti sprovodi u ime i za račun svih naručilaca koji učestvuju u zajedničkoj nabavci ili ako jedan naručilac sam sprovodi postupak za račun svih naručilaca, svi naručioci zajedno su odgovorni za ispunjenje svojih obaveza u skladu sa ovim zakonom.

Ako se postupak javne nabavke iz stava 1 ovog člana u cjelosti ne sprovodi u ime i za račun svih naručilaca koji učestvuju u zajedničkoj nabavci, naručioci su zajedno odgovorni samo za one djelove postupka javne nabavke koje sprovode zajedno, dok je

svaki naručilac samostalno odgovoran za ispunjenje svojih obaveza u skladu sa ovim zakonom za one djelove postupka koje sprovodi u svoje ime i za svoj račun.

Centralizovane javne nabavke

Član 74

Javne nabavke za potrebe organa državne uprave i javnih službi čiji je osnivač država može da sprovodi naručilac određen propisom Vlade.

Javne nabavke za potrebe organa lokalne uprave i javnih službi, čiji je osnivač lokalna samouprava može da sprovodi naručilac određen propisom nadležnog organa lokalne samouprave.

Način planiranja i sprovođenja centralizovanih javnih nabavki propisuje Vlada, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

V. PREDMET NABAVKE

1. Vrste predmeta nabavke

Nabavka robe

Član 75

Predmet nabavke robe je kupovina, zakup ili lizing robe, sa pravom ili bez prava otkupa koji može da obuhvata postavljanje i instalaciju robe kao sporedni predmet nabavke.

Nabavka usluga

Član 76

Predmet nabavke usluga su usluge iz oblasti: saobraćaja, finansija, informaciono-komunikacionih tehnologija, obrazovanja, nauke, istraživanja, računovodstva i revizije, konsaltinga, projektovanja, stručnog nadzora, ugostiteljstva, zdravstva, socijalne zaštite, kao i druge usluge, osim usluga koje su obuhvaćene nabavkom roba iz člana 75 ovog zakona.

Nabavka radova

Član 77

Predmet nabavke radova je:

- 1) izvođenje radova;
- 2) projektovanje i izvođenje radova;
- 3) izvođenje radova ili poslova na izgradnji objekta visokogradnje i/ili niskogradnje, kao cjeline koja ispunjava sve ekonomske i tehničke zahtjeve naručioca.

Spisak radova i poslova iz stava 1 ovog člana koji mogu biti predmet nabavke i spisak radova i poslova iz člana 2 stav 10 ovog zakona propisuje Ministarstvo, uz

prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnih za poslove saobraćaja i izgradnje objekata.

Mješovite nabavke

Član 78

Ako predmet nabavke čine dva ili više predmeta iz čl. 75, 76 i 77 ovog zakona, predmet nabavke se određuje prema glavnom predmetu nabavke.

Glavni predmet nabavke iz stava 1 ovog člana je predmet koji ima najveću procijenjenu vrijednost.

U slučaju mješovite nabavke čiji je predmet djelimično usluga, a djelimično roba, ako oba predmeta imaju jednaku vrijednost glavni predmet je roba.

U slučaju mješovitih nabavki čiji su predmet djelimično usluge, a djelimično društvene i druge posebne usluge iz člana 153 ovog zakona, ako oba predmeta imaju jednaku vrijednost glavni predmet je usluga.

Ako su različiti djelovi predmeta mješovite nabavke objektivno odvojivi, naručilac može da odluči da zaključi posebne ugovore za posebne djelove mješovite nabavke ili da zaključi jedan ugovor.

Ako naručilac odluči da zaključi posebne ugovore za posebne djelove mješovite nabavke, na svaki od posebnih ugovora primjenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na te djelove predmeta nabavke, s obzirom na njihove tehničke karakteristike.

Ako naručilac odluči da zaključi jedinstveni ugovor za sve predmete mješovite nabavke dužan je da primjenjuje odredbe, kojim su uređeni postupci iz člana 51 ovog zakona.

Ako naručilac odluči da zaključi jedinstveni ugovor za mješovite nabavke, koji sadrži i predmete nabavke iz oblasti odbrane i bezbjednosti dužan je da primjenjuje odredbe ovog zakona kojima se uređuju nabavke iz oblasti odbrane i bezbjednosti, ako predmet nabavke po svojoj sadržini predstavlja jedinstvenu cjelinu.

Određivanje predmeta nabavke

Član 79

Predmet nabavke mora biti određen po vrsti i nazivu, na način da predstavlja tehničku, tehnološku, funkcionalnu ili drugu cjelinu i omogućava sačinjavanje odgovarajuće ponude.

Određivanje predmeta nabavke po partijama

Član 80

Predmet nabavke može da se podijeli na partije, prema vrsti, svojstvima, namjeni, mjestu ili vremenu izvršenja ugovora, pod uslovom da je određen predmet i vrijednost svake pojedinačne partije, uzimajući u obzir mogućnost učešća malih i srednjih privrednih subjekata u postupku javne nabavke.

Ako naručilac nije podijelio predmet nabavke na partije, dužan je da u tenderskoj dokumentaciji navede razloge za tu odluku.

Ponuđač može da podnese ponudu za jednu ili više partija.

Ako je tenderskom dokumentacijom predviđena mogućnost dodjele više partija istom ponuđaču, naručilac može da zaključi ugovor o javnoj nabavci za svaku partiju posebno ili kombinacijom više ili svih partija predmeta nabavke.

Obaveza korišćenja jedinstvenog rječnika javnih nabavki **Član 81**

Naručilac je dužan da prilikom određivanja predmeta nabavke koristi nazive i oznake iz jedinstvenog rječnika javnih nabavki.

1. Procijenjena vrijednost predmeta nabavke **Član 82**

Naručilac je dužan da u planu javnih nabavki, tenderskoj dokumentaciji, odluci o izboru najpovoljnije ponude i odluci o poništenju postupka navede procijenjenu vrijednost javne nabavke.

Naručilac ne smije da koristi način utvrđivanja procijenjene vrijednosti nabavke kojim se izbjegava primjena ovog zakona.

Procijenjena vrijednost javne nabavke iskazuje se u eurima, bez uračunatog poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu:PDV), uključujući i sve troškove, nagrade i moguća obnavljanja ugovora na osnovu okvirnog sporazuma.

Procijenjena vrijednost javne nabavke utvrđuje se na osnovu metodologije koju propisuje Ministarstvo.

VI. SPROVOĐENJE POSTUPKA JAVNE NABAVKE

1. Pokretanje postupka javne nabavke

Uslovi za pokretanje postupka javne nabavke **Član 83**

Postupak javne nabavke naručilac može da pokrene samo za nabavke koje su utvrđene planom javnih nabavki za tekuću godinu i za koje ima obezbijeđena finansijska sredstva budžetom ili na drugi način u skladu sa zakonom.

Finansijska sredstva iz stava 1 ovog člana obuhvataju i sredstva za PDV-a na procijenjenu vrijednost predmeta nabavke.

Ako javna nabavka traje više godina, finansijska sredstva za naredne godine obezbjeđuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžet, odnosno propisom kojim se uređuje finansijsko poslovanje privrednih subjekata.

Plan javnih nabavki **Član 84**

Naručilac je dužan da do 31. januara tekuće finansijske godine sačini i dostavi plan javnih nabavki Ministarstvu, radi objavljivanja na ESJN.

Plan javnih nabavki sadrži:

- 1) podatke o naručiocu;

- 2) šifru i naziv predmeta nabavke u skladu sa jedinstvenim rječnikom javnih nabavki;
- 3) procijenjenu vrijednost nabavke za svaki predmet nabavke pojedinačno;
- 4) ukupnu procijenjenu vrijednost nabavke za period trajanja okvirnog sporazuma;
- 5) vrstu postupka javne nabavke;
- 6) budžetsku poziciju, odnosno poziciju finansijskog plana, na kojoj su planirana sredstva za nabavku.

Plan javnih nabavki donosi ovlašćeno lice naručioca.

Naručilac može da vrši izmjene, odnosno dopune plana nabavki, najkasnije pet dana prije pokretanja postupka javne nabavke.

Naručilac je dužan da izmjene, odnosno dopune plana javnih nabavki dostavi Ministarstvu radi objavljivanja, u roku iz stava 4 ovog člana.

Saglasnost na plan javnih nabavki i izmjene i dopune plana javnih nabavki korisnika budžeta Crne Gore daje Ministarstvo, a korisnika budžeta lokalne samouprave nadležni organ lokalne samouprave, dok za privredna društva čiji je osnivač država, odnosno jedinica lokalne samouprave, saglasnost daju organi upravljanja, u skladu sa zakonom.

Predmet nabavke utvrđen tenderskom dokumentacijom i drugim aktima naručioca mora biti identičan predmetu nabavke utvrđenom planom nabavki.

Plan nabavki sačinjava se na obrascu plana nabavki koji propisuje Ministarstvo.

Istraživanje tržišta

Član 85

Naručilac može prije pripremanja plana nabavki i pokretanja postupka javne nabavke da izvrši istraživanje tržišta, radi određivanja predmeta nabavke i njegove procijenjene vrijednosti.

Naručilac može da o predmetu nabavke zatraži mišljenje nezavisnih stručnjaka, nadležnih organa ili potencijalnih učesnika na tržištu.

Mišljenje iz stava 2 ovog člana može da se koristi u planiranju i sprovođenju nabavki pod uslovom da ne dovode do narušavanja načela tržišne konkurencije, zabrane diskriminacije i transparentnosti.

Način sačinjavanja tenderske dokumentacije

Član 86

Naručilac je dužan da tendersku dokumentaciju sačini na jasan, precizan i razumljiv način kojim se omogućava podnošenje odgovarajućih i uporedivih prijava za kvalifikaciju, odnosno ponuda.

Tenderska dokumentacija mora da sadrži sve podatke na osnovu kojih će ponuđaču biti poznati svi troškovi koje može imati u vezi sa predmetom javne nabavke.

Tehnička specifikacija

Član 87

Tehničkim specifikacijama utvrđuju se karakteristike koje su potrebne za robe, usluge i radove.

Naručilac je dužan da tehničkom specifikacijom omogućiti jednak pristup svim privrednim subjektima u postupku nabavke bez ograničavanja tržišne konkurencije.

Tehnička specifikacija, zavisno od vrste predmeta nabavke, sadrži opis, odnosno naziv predmeta nabavke u cjelini, po partijama i po stavkama, bitne karakteristike predmeta nabavke (kvalitet, dimenzija, oblik, bezbjednost, performansa, označavanje, rok upotrebe, jedinica mjere, količina i dr.) i zahtjeve u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke koji su bitni za sačinjavanje ponude i izvršenje ugovora, uključujući i zahtjeve zaštite životne sredine, energetske efikasnosti, socijalne zaštite i/ili zaštite i prenosa prava intelektualne svojine.

Tehnička specifikacija predmeta nabavke određuje se:

1) kao zahtjev u vezi sa izvođenjem ili funkcionalni zahtjev, na način da traženi parametri budu dovoljno precizno definisani da ponuđači mogu da sačine odgovarajuću ponudu, a naručilac izvrši pravilan izbor najpovoljnije ponude;

2) upućivanjem na crnogorske standarde, norme ili srodne dokumente, tehničke propise i tehničke specifikacije koje se odnose na projektovanje, izvođenje radova ili upotrebu roba, koji su usaglašeni sa evropskim standardima, tehničkim propisima ili zajedničkim tehničkim specifikacijama, uz navođenje riječi „ili ekvivalentan”, a ako takve norme, tehnički propisi i tehničke specifikacije ne postoje u Crnoj Gori, upućivanjem na evropske standarde, tehničke propise, zajedničke tehničke specifikacije, međunarodne norme i druge tehničke referentne sisteme koje su utvrdila evropska tijela za normiranje;

U slučaju iz stava 4 tačka 1 ovog člana, naručilac ne smije da odbije ponudu za radove, robe i usluge koji odgovaraju standardu, tehničkom propisu i tehničkoj specifikaciji iz stava 4 tačke 2 ovog člana.

U slučaju iz stava 5 tačka 2 ovog člana, naručilac ne smije da odbije ponudu zbog toga što ponuđeni radovi, roba ili usluge nijesu u skladu sa tehničkom specifikacijom, ako ponuđač u ponudi, bilo kojim validnim dokazom, uključujući i dokaze iz člana 92 ovog zakona, dokaže da rješenja koja je ponudio na ekvivalentan način zadovoljavaju zahtjeve utvrđene tehničkom specifikacijom.

Ako se, zbog specifičnosti predmeta javne nabavke, ne može odrediti tačna količina predmeta nabavke, predmet nabavke se određuje po jedinici mjere u odnosu na koju se daje ponuda, s obzirom na ukupnu procijenjenu vrijednost nabavke.

Korišćenje tehničkih karakteristika

Član 88

Opis i bitne karakteristike predmeta nabavke ne smiju da se prilagođavaju određenom privrednom subjektu ili određenom predmetu.

Naručilac ne smije u tehničkoj specifikaciji da koristi ili da se poziva na tehničke karakteristike, robni znak, patent ili tip, posebno porijeklo ili proizvodnju koje označavaju robe, usluge ili radove, ako bi takvim označavanjem dao prednost određenom ponuđaču ili bi mogao neopravdano da isključi drugog ponuđača.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako se ne može precizno i razumljivo opisati predmet nabavke u skladu sa članom 87 stav 4 ovog zakona, mogu se navesti elementi

kao što je robni znak, patent, tip ili proizvođač, pod uslovom da takav navod bude praćen riječima "ili ekvivalentno".

U slučaju iz stava 3 ovog člana naručilac je dužan da u tenderskoj dokumentaciji navede kriterijume za utvrđivanje ekvivalentnosti predmeta nabavke ili da navede standard koji treba da ispunjava predmet nabavke.

Zahtjevi u pogledu izvršenja predmeta nabavke

Član 89

Zahtjevi u pogledu izvršenja predmeta nabavke su zahtjevi u pogledu: roka i mjesta izvršenja, kontrole kvaliteta, testiranja i metoda testiranja, garantnog roka, primopredaje i puštanja u rad, probnog rada i stručnog osposobljavanja, obilježavanja ili etiketiranja, pakovanje, uslova i načina plaćanja.

Zahtjevi u pogledu izvođenja radova mogu da sadrže i obračun troškova, tehniku i metode građenja, probni rad i uslove za primopredaju.

Posebni zahtjevi

Član 90

Naručilac je dužan da u tehničkoj specifikaciji navede posebne zahtjeve koji se odnose na bezbjednost i zaštitu javnog interesa.

Naručilac može tenderskom dokumentacijom da utvrdi da ponuđač snosi troškove naknade korišćenja patenata, kao i odgovornost za povredu zaštićenih prava intelektualne svojine trećih lica.

Zahtjevi za oznake

Član 91

Oznaka je dokaz (potvrda, sertifikat ili drugi dokument) kojim se potvrđuje da određeni radovi, roba, usluga, proces ili postupak ispunjavaju određene zahtjeve.

Ako naručilac namjerava da nabavi robu, usluge ili radove sa određenim ekološkim ili drugim karakteristikama, može u tehničkoj specifikaciji, kriterijumu za izbor najpovoljnije ponude ili uslovima za izvršenje ugovora, da zahtijeva i dokaz da roba, usluge ili radovi imaju karakteristike određene oznake, ako:

1) se zahtjevi za oznaku odnose samo na kriterijume koji su vezani uz predmet nabavke i prikladni su za utvrđivanje njegovih karakteristika;

2) se zahtjevi za oznaku zasnivaju na kriterijumima koji se mogu objektivno provjeriti i koji nijesu diskriminatorni;

3) je oznaka utvrđena u transparentnom postupku u kojem mogu učestvovati svi zainteresovani subjekti, kao što su državni organi, potrošači, socijalni partneri, proizvođači, distributeri i nevladine organizacije;

4) je oznaka dostupna svim privrednim subjektima;

5) zahtjeve za oznaku određuje treća strana nad kojom privredni subjekat koji zahtijeva dodjelu oznake ne može da vrši odlučujući uticaj.

Naručilac može da zahtijeva da robe, usluge ili radovi zadovoljavaju samo zahtjeve oznake, koji su potrebni za predmet nabavke.

Naručilac koji zahtijeva posebnu oznaku dužan je da prihvati svaku ekvivalentnu oznaku koja potvrđuje da roba, usluge ili radovi zadovoljavaju zahtjeve za traženu oznaku.

Ako privredni subjekat iz razloga koji nijesu izazvani njegovim postupanjem, nije u mogućnosti da pribavi oznaku koju je naručilac naveo ili ekvivalentnu oznaku u okviru određenih rokova, naručilac je dužan da prihvati drugi način dokazivanja, kao što je tehnička dokumentacija proizvođača, pod uslovom da privredni subjekat dokaže da roba, usluge ili radovi koje nudi ispunjavaju zahtjeve za određenu oznaku ili zahtjeve koje je naveo naručilac.

Ako oznaka pored uslova iz stava 2 tač. 2 do 5 ovog člana predstavlja i zahtjeve koji nijesu povezani sa predmetom nabavke, naručilac ne smije da zahtijeva tu oznaku, već određuje tehničke karakteristike upućivanjem na detaljnu specifikaciju oznake ili, po potrebi, njene djelove koji su povezani sa predmetom nabavke i koji su odgovarajući za određivanje karakteristika predmeta nabavke.

Izveštaj o testiranju, potvrde i drugi načini dokazivanja **Član 92**

Naručilac može da zahtijeva da ponuđač dostavi dokaz (izvještaj, potvrda, sertifikat i sl.) izdat od akreditovanog sertifikacionog tijela kojim se potvrđuje usklađenost sa zahtjevima ili kriterijumima utvrđenim u tehničkim specifikacijama i kriterijumima za izbor najpovoljnije ponude ili uslovima za izvršenje ugovora.

Objavljivanje i dostavljanje tenderske dokumentacije **Član 93**

Naručilac je dužan da tendersku dokumentaciju iz člana 86 ovog zakona objavi na ESJN, osim tenderske dokumentacije za sprovođenje pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje koja se neposredno dostavlja privrednom subjektu.

Ako dio tenderske dokumentacije sadrži tajne podatke, naručilac je dužan da u dijelu tenderske dokumentacije koji objavi, navede na koji način privredni subjekti mogu preuzeti dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke.

Izmjene i dopune tenderske dokumentacije **Član 94**

Naručilac može da izvrši izmjene i/ili dopune tenderske dokumentacije najkasnije 15 dana prije isteka roka za dostavljanje prijave za kvalifikaciju ili ponuda, bez obaveze produženja roka za podnošenje prijave za kvalifikaciju, odnosno ponude.

Ako naručilac vrši izmjene i/ili dopune tenderske dokumentacije nakon isteka roka iz stava 1 ovog člana, dužan je da rok za podnošenje prijave za kvalifikaciju, odnosno ponuda produži na način da od dana objavljivanja izmjena i/ili dopuna tenderske dokumentacije, do isteka roka za podnošenje ponuda ne može biti manje od 15 dana.

Naručilac je dužan da rok za podnošenje prijave za kvalifikaciju, odnosno ponuda produži u slučaju prekida rada ESJN, za period trajanja prekida.

Privredni subjekat može da predloži naručiocu da izmijeni i/ili dopuni tendersku dokumentaciju, u roku od osam dana od dana objavljivanja, odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije.

U predlogu iz stava 4 ovog člana navode se razlozi za otklanjane nepravilnosti, nedostataka ili nezakonitosti tenderske dokumentacije ili izmjena i dopuna tenderske dokumentacije, ali predlog ne smije da sadrži konkretne izmjene i/ili dopune.

Naručilac je dužan da u roku od tri dana, od dana prijema predloga iz stava 4 ovog člana elektronskim putem obavijesti podnosioca predloga da li će vršiti izmjene i dopune tenderske dokumentacije u predloženom dijelu.

Produženje roka za dostavljanje prijave za kvalifikaciju, odnosno ponuda ne smatra se izmjenom i dopunom tenderske dokumentacije.

Na izmjene i dopune tenderske dokumentacije primjenjuju se odredbe člana 93 ovog zakona.

Pojašnjenje tenderske dokumentacije **Član 95**

Privredni subjekat ima pravo da pisanim zahtjevom traži od naručioca pojašnjenje tenderske dokumentacije, odnosno izmjena i/ili dopuna tenderske dokumentacije tokom roka za dostavljanje prijave za kvalifikaciju ili ponuda, a najkasnije deset dana prije isteka roka određenog za dostavljanje prijave za kvalifikaciju ili ponuda.

Naručilac je dužan da, zavisno od vrste postupka javne nabavke, pojašnjenje tenderske dokumentacije objavi, odnosno dostavi preko ESJN u što kraćem roku, a najkasnije pet dana od dana prijema zahtjeva iz stava 1 ovog člana.

Pojašnjenjem tenderske dokumentacije ne smiju da se vrše izmjene i/ili dopune tenderske dokumentacije.

2. Sredstva finansijskog obezbjeđenja

Obaveze naručioca **Član 96**

Naručilac je dužan da tenderskom dokumentacijom za javne nabavke procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 40.000,00 eura zahtijeva dostavljanje garancije ponude, garancije za dobro izvršenje ugovora o javnoj nabavci i okvirnog sporazuma i drugog sredstva finansijskog obezbjeđenja, u skladu sa zakonom.

Naručilac može tenderskom dokumentacijom da utvrdi obavezu dostavljanja garancije i drugog sredstva finansijskog obezbjeđenja iz stava 1 ovog člana i za javne nabavke čija je procijenjena vrijednost manja od 40.000,00 eura.

Naručilac je dužan da tenderskom dokumentacijom odredi vrstu, period važenja i uslove za aktiviranje sredstava finansijskog obezbjeđenja iz stava 1 ovog člana.

Naručilac je dužan da aktivira sredstvo finansijskog obezbjeđenja iz stava 1 ovog člana, ako nastupi slučaj zbog kojeg je traženo.

Garancija ponude **Član 97**

Garancija ponude je sredstvo zaštite naručioca ako ponuđač:

- 1) odustane od ponude u roku važenja ponude;
- 2) ne dostavi zahtijevane dokaze prije potpisivanja ugovora;
- 3) odbije da potpiše ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum; ili
- 4) u izjavi privrednog subjekta navede netačne činjenice o ispunjenosti uslova iz člana 111 stav 4 ovog zakona.

Garancija ponude se određuje u iznosu od 2% procijenjene vrijednosti predmeta nabavke, odnosno partije, ako je predmet nabavke podijeljen po partijama.

Trajanje garancije ponude određuje se u skladu sa rokom važenja ponude uključujući i rok za eventualno aktiviranje koji ne može da bude duži od osam dana, od dana isteka roka važenja ponude.

Ponuđač može da dostavi garanciju ponude sa rokom važenja dužim od roka iz stava 3 ovog člana.

Naručilac je dužan da ponuđaču vrati garanciju ponude u roku od deset dana od dana zaključivanja ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma, a kopiju garancije je dužan da čuva u dokumentaciji javne nabavke.

Sredstva finansijskog obezbjeđenja ugovora o javnoj nabavci

Član 98

Sredstva finansijskog obezbjeđenja ugovora o javnoj nabavci su:

- 1) garancija za dobro izvršenje ugovora ili okvirnog sporazuma, za slučaj povrede ugovorenih obaveza;
- 2) avansna garancija, ako je predviđeno avansno plaćanje;
- 3) garancija za otklanjanje nedostataka u garantnom roku, za slučaj da izabrani ponuđač u garantnom roku ne ispunji obaveze na koje se garancija odnosi;
- 4) polisa osiguranja od profesionalne odgovornosti, u skladu sa zakonom;
- 5) druge vrste garancija u skladu sa zakonom.

Garancija iz stava 1 tačka 1 određuje se u iznosu koji ne može da bude veći od 10% vrijednosti ugovora.

3. Uslovi za učešće u postupku javne nabavke i osnovi za isključenje

Obavezni uslovi

Član 99

U postupku javne nabavke može da učestvuje samo privredni subjekat koji:

1) nije pravosnažno osuđivan i čiji izvršni direktor nije pravosnažno osuđivan za neko od krivičnih djela sa obilježjima:

- a) kriminalnog udruživanja;
- b) stvaranja kriminalne organizacije;
- c) davanje mita;
- č) primanje mita;
- ć) davanje mita u privrednom poslovanju;
- d) primanje mita u privrednom poslovanju;

- dž) utaja poreza i doprinosa;
  - đ) prevare;
  - e) terorizma;
  - f) finansiranja terorizma;
  - g) terorističkog udruživanja;
  - h) učestovanja u stranim oružanim formacijama;
  - i) pranja novca;
  - j) trgovine ljudima;
  - k) trgovine maloljetnim licima radi usvojenja;
  - l) zasnivanja ropskog odnosa i prevoza lica u ropskom odnosu;
- 2) je izmirio sve dospjele obaveze po osnovu poreza i doprinosa za penzijsko i zdravstveno osiguranje.

Dokazivanje ispunjenosti obaveznih uslova

Član 100

Ispunjenost uslova iz člana 99 ovog zakona dokazuje se na osnovu uvjerenja ili potvrde:

1) nadležnog organa izdatog na osnovu kaznene evidencije, u skladu sa propisima države u kojoj privredni subjekat ima sjedište, odnosno u kojoj ovlašćeno lice tog privrednog subjekta ima prebivalište,

2) organa uprave nadležnog za poslove naplate poreza, odnosno nadležnog organa države u kojoj privredni subjekat ima sjedište.

Ako se u državi sjedišta privrednog subjekta ili državi u kojoj ovlašćeno lice privrednog subjekta ima prebivalište ne izdaju dokazi iz stava 1 ovog člana ili ako ne obuhvataju sve informacije iz člana 99 ovog zakona, traženi dokaz može zamijeniti ili upotpuniti izjava privrednog subjekta da ispunjava propisane uslove, koja je ovjerena od nadležnog organa države sjedišta privrednog subjekta ili ambasade te države u Crnoj Gori kojom se potvrđuje vjerodostojnost sadržaja date izjave.

Uslovi sposobnosti privrednog subjekta

Član 101

Naručilac može, u skladu sa predmetom javne nabavke, tenderskom dokumentacijom da zahtijeva da privredni subjekat ispunjava uslove:

- 1) za obavljanje djelatnosti,
- 2) ekonomske i finansijske sposobnosti, i/ili
- 3) stručne i tehničke osposobljenosti.

Uslovi iz stava 1 ovog člana mogu da se zahtijevaju na minimalnom nivou kojim se obezbjeđuje sposobnost privrednog subjekta da može uspješno da izvrši ugovor o javnoj nabavci u cjelini ili u određenom dijelu, u zavisnosti od toga da li ponudu podnosi za predmet nabavke u cjelini ili za određenu partiju.

Uslovi sposobnosti privrednog subjekta iz stava 1 ovog člana moraju da budu u vezi sa predmetom nabavke i srazmjerni predmetu nabavke.

Uslovi za obavljanje djelatnosti

Član 102

Naručilac može tenderskom dokumentacijom da, kao uslov iz člana 101 stav 1 tačka 1 ovog zakona, odredi:

- 1) upis u Centralni registar privrednih subjekata ili drugi odgovarajući registar u državi u kojoj privredni subjekat ima sjedište, i/ili
- 2) posjedovanje ovlaštenja (dozvola, licenca, odobrenje ili drugi akt) u skladu sa zakonom.

Dokazivanje ispunjavanja uslova za obavljanje djelatnosti Član 103

Ispunjenost uslova iz člana 102 ovog zakona dokazuje se dostavljanjem:

- 1) dokaza o registraciji u Centralnom registru privrednih subjekata ili drugom odgovarajućem registru, sa podacima o ovlaštenom licu privrednog subjekta;
- 2) ovlaštenja za obavljanje djelatnosti koja je predmet nabavke (dozvola, licenca, odobrenje ili drugi akt nadležnog organa za obavljanje djelatnosti koja je predmet nabavke).

Ekonomska i finansijska sposobnost Član 104

Tenderskom dokumentacijom, kao uslov iz člana 101 stav 1 tačka 2 ovog zakona, može da se odredi:

- 1) minimalni iznos ostvarenog prometa u prethodne dvije godine uključujući minimalni iznos ostvarenog prometa u oblasti koja je predmet javne nabavke, i/ili
- 2) odnos vrijednosti imovine i dospjelih obaveza i/ili druge finansijske parametre.

Minimalni iznos iz stava 1 tačka 1 ovog člana ne smije da bude veći od dvostruke procijenjene vrijednosti predmeta nabavke, osim ako je neophodno zbog posebnih rizika povezanih sa predmetom nabavke, koje je naručilac dužan da obrazloži u tenderskoj dokumentaciji.

U postupku javne nabavke sa zaključivanjem okvirnog sporazuma, kojim je predviđeno ponovno nadmetanje, minimalni iznos iz stava 2 ovog člana utvrđuje se na osnovu očekivane maksimalne vrijednosti pojedinih ugovora koji će se zaključivati na osnovu okvirnog sporazuma ili na osnovu utvrđene vrijednosti okvirnog sporazuma.

U postupku javne nabavke primjenom dinamičkog sistema maksimalni godišnji promet iz stava 2 ovog člana izračunava se na osnovu očekivane maksimalne vrijednosti pojedinih ugovora koji će se zaključiti tokom trajanja tog sistema.

Ako je predmet nabavke podijeljen na partije, uslovi iz stava 1 ovog člana određuju se srazmjerno vrijednosti svake partije pojedinačno.

Dokazivanje ekonomsko-finansijske sposobnosti Član 105

Ispunjenost uslova iz člana 104 ovog zakona dokazuje se finansijskim iskazima za dvije prethodne finansijske godine, zavisno od dana osnivanja ili početka obavljanja

djelatnosti, sa izvještajem ovlašćenog revizora u skladu sa zakonom kojim se uređuje revizija.

Stručna i tehnička sposobnost

Član 106

Tenderskom dokumentacijom, kao uslov iz člana 101 stav 1 tačka 3 ovog zakona, može da se odredi:

- 1) iskustvo na kvalitetnom i uspješnom izvršavanju istih ili sličnih poslova iz oblasti predmeta nabavke;
- 2) stručni i kadrovski kapaciteti koji su potrebni za izvršenje ugovora;
- 3) mehanizacija, tehnička oprema i/ili drugi kapaciteti koji su potrebni za blagovremeno i kvalitetno izvršenje ugovora;
- 4) uspostavljen sistem upravljanja kvalitetom iz oblasti predmeta nabavke, i/ili
- 5) uspostavljen sistem zaštite životne sredine.

Naručilac može tenderskom dokumentacijom za mješovitu nabavku da kao uslov utvrdi stručnu i tehničku sposobnost privrednog subjekta iz stava 1 ovog člana za svaki dio predmeta nabavke.

Dokazivanje stručne i tehničke sposobnosti

Član 107

Ispunjenost uslova iz člana 106 ovog zakona dokazuje se:

- 1) potvrdama izdatim od strane investitora, odnosno korisnika o izvršenim isporukama robe, pruženim uslugama ili izvedenim radovima, tokom prethodnih godina ali ne duže od pet godina, računajući i godinu u kojoj je započet postupak javne nabavke, koje sadrže opis i vrijednost predmeta nabavke, vrijeme realizacije ugovora i konstataciju da je ugovor blagovremeno i kvalitetno izvršen
- 2) dokazom o angažovanju radne snage (kopija radne knjižice, prijava za osiguranje ili ugovor o radu) sa odgovarajućim referencama koje su potrebne za izvršenje predmeta nabavke u skladu sa zakonom;
- 3) listom osnovnih sredstava i opreme u svojini odnosno obezbijeđenih na drugi način u skladu sa zakonom;
- 4) sertifikatom ili drugom odgovarajućom potvrdom nadležnog organa ili organizacije o ispunjavanju uslova upravljanja kvalitetom iz oblasti predmeta nabavke;
- 5) sertifikatom ili drugom odgovarajućom potvrdom nadležnog organa ili organizacije o uspostavljenom sistemu zaštite životne sredine.

4. Osnovi za isključenje iz postupka

Obavezno isključenje

Član 108

Naručilac će isključiti iz postupka javne nabavke privredni subjekat ako utvrdi da:

- 1) postoji sukob interesa iz člana 41 stav 1 tačka 2 alineja 1 ili člana 42 ovog zakona,
- 2) ne ispunjava uslove iz člana 99 ovog zakona,
- 3) ne ispunjava uslove iz čl. 102, 104 i 106 ovog zakona predviđene tenderskom dokumentacijom, ako ovim zakonom nije drugačije određeno, i/ili
- 4) postoji drugi razlog predviđen ovim zakona.

Izuzetak od obaveznog isključenja Član 109

Izuzetno od člana 108 stav 1 tačka 1 ovog zakona, ako postoje bitni razlozi koji se odnose na zaštitu života i zdravlja ljudi ili zaštitu životne sredine, naručilac nije dužan da isključi privrednog subjekta kod kojeg postoji razlog za isključenje zbog sukoba interesa.

Izuzetno od člana 108 stav 1 tačka 2 ovog zakona, naručilac neće isključiti iz postupka javne nabavke privredni subjekat zbog neizmirenih obaveza po osnovu poreza i doprinosa, koji dokaže da, u skladu sa propisima, nema obavezu plaćanja poreza i doprinosa ili da mu je odobreno odlaganje plaćanja poreza i doprinosa, koje blagovremeno izvršava.

Posebni osnovi za isključenje iz postupka javne nabavke Član 110

Naručilac može tenderskom dokumentacijom da predvidi da će iz postupka javne nabavke isključiti privrednog subjekta koji:

- 1) je u postupku stečaja ili likvidacije;
- 2) je zaključio ugovor ili sporazum sa drugim privrednim subjektom sa ciljem narušavanja tržišne konkurencije;
- 3) ima neizvršenih ugovorenih obaveza ili značajnih ili trajnih nedostataka tokom izvršavanja zahtjeva iz prethodnog ugovora o javnoj nabavci, javno-privatnom partnerstvu ili koncesiji, čija je posljedica bila raskid ugovora, naknada štete ili druga odgovarajuća sankcija;
- 4) je netačno prikazivao činjenice u vezi ispunjenosti uslova u postupku javne nabavke;
- 5) je učinio teški profesionalni propust koji dovodi u pitanje njegov integritet.

Profesionalni propust predstavlja neopravdano kršenje obaveza utvrđenih ugovorom o javnoj nabavci od strane ponuđača uključujući i odbijanje zaključivanja ugovora o javnoj nabavci, kao i kršenje propisa iz oblasti: zaštite životne sredine, socijalne zaštite i radnih odnosa, uključujući kolektivne ugovore, zaštite konkurencije ili prava intelektualne svojine.

Izuzetno, od stava 1 tačka 1 ovog člana naručilac nije dužan da isključi privrednog subjekta koji dokaže da će biti sposoban da izvrši ugovor o javnoj nabavci.

5. Način dokazivanja ispunjenosti uslova

Izjava privrednog subjekta Član 111

Ispunjenost uslova za učešće u postupku javne nabavke dokazuje se izjavom privrednog subjekta.

Izjava iz stava 1 ovog člana, dostavlja se u elektronskom obliku.

Izjava iz stava 1 ovog člana, do dana uspostavljanja ESJN, dostavlja se u pisanom ili elektronskom obliku, a od dana uspostavljanja ESJN dostavlja se u elektronskom obliku.

Izjavom iz stava 1 ovog člana podnosilac prijave za kvalifikaciju, odnosno ponude, garantuje da ispunjava obavezne uslove za učešće u postupku javne nabavke i druge uslove utvrđene tenderskom dokumentacijom.

Ako se podnosi zajednička ponuda, izjavu iz stava 1 ovog člana daje svaki član zajedničke ponude, a ako je ponuda podnijeta sa podugovaračem i svaki podugovarač.

Podnosilac prijave za kvalifikaciju, odnosno ponude, može uz izjavu iz stava 1 ovog člana da dostavi dokaze o ispunjavanju uslova sposobnosti zahtijevane tenderskom dokumentacijom.

Izjava iz stava 1 ovog člana sačinjava se i podnosi uz prijavu za kvalifikaciju odnosno ponudu na obrascu, koji popisuje Ministarstvo.

Provjera tačnosti izjave Član 112

Naručilac vrši provjeru tačnosti podataka navedenih u izjavi iz člana 111 stav 1 ovog zakona na osnovu evidencija koje vode nadležni organi u skladu sa zakonom, uključujući i e-Certis, a može i putem ESJN, odnosno da zatraži od nadležnih organa izdavanje dokaza ili da izvrši uvid u dokaze koje već posjeduje.

Ako podaci iz stava 1 ovog člana nijesu dostupni naručiocu ili nije moguće obezbijediti dokaz po službenoj dužnosti, naručilac je dužan da zahtijeva od privrednog subjekta da u roku od osam dana, od dana prijema zahtjeva dostavi original ili ovjerene kopije dokaza predviđenih tenderskom dokumentacijom.

Ako je dostavljeni dokaz nepotpun ili nejasan, naručilac je dužan da o tome obavijesti privrednog subjekta i omogući mu da u roku od pet dana, od dana dostavljanja obavještenja, dostavi dokaz koji je potpun i jasan.

Naručilac je dužan da, ako originali ili ovjerene kopije dokaza iz st. 1 i 2 ovog člana nijesu obezbijeđeni prije donošenja odluke u postupku javne nabavke od ponuđača koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu, zahtijeva da u roku koji ne može da bude kraći od pet dana, od dana dostavljanja zahtjeva dostavi original ili ovjerene kopije dokaza predviđenih tenderskom dokumentacijom.

Ako ponuđač iz stava 4 ovog člana ne dostavi original ili ovjerene kopije dokaza predviđenih tenderskom dokumentacijom, smatraće se da je odustao od ponude i naručilac je dužan da pozove sljedećeg ponuđača, koji je podnio najpovoljniju ponudu, da dostavi original ili ovjerene kopije dokaza predviđenih tenderskom dokumentacijom ili da poništi postupak u skladu sa ovim zakonom.

Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se u postupku zaključivanja ugovora na osnovu okvirnog sporazuma iz člana 67 stav 1 i stav 2 tačka 1 ovog zakona.

Evidencija registrovanih ponuđača u ESJN

Član 113

Evidencija registrovanih ponuđača u ESJN sadrži objedinjene podatke o ponuđačima sa kojima su zaključeni ugovori o javnoj nabavci.

Ministarstvo je dužno da, na zahtjev nadležnog organa druge države, omogući pristup podacima iz evidencije iz stava 1 ovog člana, radi upisa u odgovarajuću listu koja se vodi u toj državi.

Obrazac evidencije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Osiguranje kvaliteta i zaštita životne sredine

Član 114

Naručilac može tenderskom dokumentacijom da zahtijeva dostavljanje dokaza odnosno sertifikata, koje izdaju akreditovana sertifikaciona tijela o ispunjavanju uslova kvaliteta predmeta nabavke i zaštite životne sredine.

Dokazi izdati od akreditovanih sertifikacionih tijela stranih država priznaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtjevi za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti.

Naručilac je dužan da prihvati druge dokaze o ispunjavanju uslova kvaliteta i zaštite životne sredine, ako privredni subjekat dokaže da nema pristup dokazima iz st. 1 i 2 ovog člana ili ih iz opravdanih razloga ne može pribaviti u odgovarajućem roku, pod uslovom da dokaže da su ekvivalentni dokazima iz st. 1 i 2 ovog člana.

6. Rokovi u postupku javne nabavke

Način određivanja rokova

Član 115

Naručilac je dužan da rokove za dostavljanje prijave za kvalifikaciju, odnosno ponude odredi u zavisnosti od složenosti predmeta nabavke i vremena koje je potrebno za izradu prijave, odnosno ponude, u skladu sa ovim zakonom.

Naručilac je dužan da u tenderskoj dokumentaciji odredi datum i vrijeme do kojeg se prijave za kvalifikaciju odnosno ponude mogu blagovremeno dostaviti.

Mogućnost skraćivanja rokova

Član 116

Naručilac može da rokove za podnošenje prijave za kvalifikaciju i ponuda skрати isključivo u slučajevima predviđenim sa ovim zakonom.

7. Kriterijum za izbor najpovoljnije ponude

Kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude

Određivanje kriterijuma Član 117

Naručilac je dužan da u postupku javne nabavke izabere ekonomski najpovoljniju ponudu, primjenom pristupa isplativosti, po osnovu kriterijuma:

- 1) cijena,
- 2) odnos cijene i kvaliteta ili
- 3) trošak životnog ciklusa.

Naručilac je dužan da u tenderskoj dokumentaciji odredi kriterijum i utvrdi metodologiju vrednovanja ponuda.

Kriterijum za izbor najpovoljnije ponude mora da bude opisan, bodovno određen, povezan sa predmetom nabavke i ne smije biti diskriminatorski.

Kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je povezan sa predmetom nabavke ako se njegovi parametri odnose na zahtjeve predmeta nabavke u bilo kom pogledu i u bilo kojoj fazi njegovog životnog ciklusa uključujući faktore koji se odnose na određeni proces proizvodnje, izvođenje radova, isporuku ili trgovanje roba ili usluga ili na određeni proces neke druge faze njihovog životnog ciklusa, čak iako ti faktori nisu dio njihovog materijalnog sadržaja.

Kriterijum za izbor najpovoljnije ponude nije diskriminatorski ako su svi njegovi parametri dostupni ponuđačima pod jednakim uslovima.

Metodologija vrednovanja ponuda mora da sadrži metod i maksimalni broj bodova koji se može dodijeliti ponudi po utvrđenom kriterijumu i po svakom predviđenom paramertu.

Parametri kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude i metodologija vrednovanja ponuda moraju biti definisani na način koji obezbjeđuje objektivno i tačno iskazivanje broja bodova i rangiranje ponuda.

Naručilac može odrediti cijenu kao kriterijum za izbor najpovoljnije ponude isključivo u pregovaračkom postupku bez prethodnog objavljivanja poziva za nadmetanje, u postupku zaključenja ugovora na osnovu okvirnog sporazuma u skladu sa članom 68 stav 2 tačka 2 ovog zakona, elektronske aukcije ili dinamičkog sistema nabavki, u postupku za dodjelu ugovora za društvene i druge posebne usluge, u slučaju javne nabavke za potrebe odbrane i bezbjednosti ili za potrebe diplomatskih misija, konzularnih predstavništava i vojno-diplomatskih predstavnika u inostranstvu, osim ako je cijena predmeta nabavke unaprijed utvrđena.

Metodologiju načina vrednovanja ponuda propisuje Ministarstvo.

Odnos cijene i kvaliteta Član 118

Odnos cijene i kvaliteta utvrđuje se na osnovu parametara koji mogu da obuhvate:

- 1) kvalitet, uključujući tehničke, estetske i funkcionalne karakteristike, dostupnost rješenje za sve korisnike, socijalne, ekološke i inovativne karakteristike trgovine i uslova trgovanja;

2) organizaciju, kvalifikacije i iskustvo lica kojima će biti povjereno izvršenje predmeta nabavke, kada iskustvo lica može da ima značajan uticaj na nivo uspešnosti izvršenja predmeta nabavke ili

3) uslugu nakon prodaje i tehničku pomoć, uslove isporuke, kao što su vrijeme isporuke, proces isporuke, rok isporuke ili rok izvršenja.

Ako je cijena unaprijed utvrđena, ponude se vrednuju samo po osnovu parametara kvaliteta.

Odnos cijene i kvaliteta određuje se tako da iznos bodova po osnovu cijene ne može biti veći od 90% ukupnog utvrđenog maksimalnog broja bodova.

Trošak životnog ciklusa Član 119

Trošak životnog ciklusa obuhvata sve ili dio sljedećih troškova:

1) troškovi koje snose naručilac ili drugi korisnik, kao što su:

- troškovi nabavke, odnosno kupovine;
- troškovi korišćenja, kao što je potrošnja energije i drugih resursa;
- troškovi održavanja;
- troškovi povezani sa završetkom životnog ciklusa, kao što su troškovi prikupljanja i reciklaže;

2) troškovi otklanjanja uticaja predmeta nabavke tokom životnog ciklusa na životnu sredinu, ako se može odrediti i provjeriti njihova novčana vrijednost, a koji mogu uključiti troškove smanjenja efekata emisije gasova ili emisije drugih zagađivača, kao i druge troškove ublažavanja klimatskih promjena.

Ako naručilac koristi kriterijum trošak životnog ciklusa dužan je da u tenderskoj dokumentaciji navede podatke koje treba da dostave ponuđači o troškovima iz stava 1 tačka 2 ovog člana i metodologiju koju će koristiti za utvrđivanje troškova životnog ciklusa na osnovu tih podataka.

Metodologija iz stava 2 ovog člana mora da se zasniva na objektivno provjerljivim i nediskriminatorskim kriterijumima i ne smije da neopravdano favorizuje, niti dovodi u nepovoljniji položaj određene ponuđače, a tražene podatke treba da, bez većih poteškoća, mogu da dostave svi ponuđači.

8. Ponuda i prijava za kvalifikaciju

Ponuda Član 120

Ponuđač podnosi ponudu, kojom nudi predmet nabavke za određenu cijenu, u skladu sa uslovima predviđenim tenderskom dokumentacijom.

Ponuđač može da podnese samo jednu ponudu.

Cijena iz stava 1 ovog člana obuhvata sve troškove koji se odnose na predmet nabavke i koji su utvrđeni tenderskom dokumentacijom, bez iznosa PDV-a.

Ponuđena cijena iskazuje se bročano u eurima.

Ponuđena cijena izražava se za cjelokupni predmet nabavke u skladu sa tenderskom dokumentacijom.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, ako je predmet nabavke određen samo po jedinici mjere u skladu sa članom 87 stav 7 ovog zakona, ukupna ponuđena cijena se izražava kao zbir jediničnih cijena po stavkama.

Ponuđač može da izmijeni ili da odustane od ponude u roku određenom za dostavljanje ponuda.

Ako ponuđač u roku za dostavljanje ponuda mijenja ponudu, smatra se da je ponuda dostavljena u trenutku dostavljanja posljednje izmjene ponude.

Ponuda je obavezujuća do isteka roka važenja ponude.

Ponuđač je dužan da na zahtjev naručioca produži rok važenja ponude, ako je zahtjev dostavljen ponuđaču prije isteka roka važenja ponude.

U slučaju produženja važnosti ponude, naručilac je dužan da od ponuđača zahtijeva i produženje važenja garancije ponude.

Ako ponuđač ne postupi u skladu sa zahtjevima naručioca iz st. 10 i 11 ovog člana smatra se da je odustao od ponude.

Nakon isteka roka za dostavljanje, ponuda se ne smije mijenjati i dopunjavati u dijelu podataka o ponuđaču, finansijskom dijelu, garancije ponude i podataka na osnovu kojih se vrši vrednovanje ponude, osim u slučajevima predviđenim ovim zakonom.

Ponuđač ponudu podnosi neposredno, putem pošte ili elektronskim putem u skladu sa tenderskom dokumentacijom.

Ponuda se može podnijeti dijelom u pisanoj, a dijelom u elektronskoj formi, u skladu sa tenderskom dokumentacijom.

Sadržaj ponude i uputstvo za sačinjavanje i podnošenje ponude propisuje Ministarstvo.

Podnošenje ponude neposredno ili putem pošte **Član 121**

Ponuda, koja se podnosi neposredno ili putem pošte, dostavlja se u zatvorenom omotu (koverat, paket i slično).

Ponuda iz stava 1 ovog člana i dokumenta koja se podnose uz ponudu, osim garancije ponude i uzoraka, moraju biti povezani jednim jemstvenikom na način da se ne mogu naknadno dodavati, odstranjivati ili zamjenjivati pojedinačni listovi, a da se pri tome ne ošteti list ponude i jemstvenik.

Ponuđač je dužan da svaku stranicu ponude i dokaze koje podnosi uz ponudu, osim garancije ponude i uzoraka, označi rednim brojem i na prvoj stranici ponude navede ukupan broj označenih stranica ponude.

Ponuda i dokumenta koja sačinjava ponuđač, a koja čine sastavni dio ponude, moraju biti potpisana od ovlašćenog lica ponuđača.

Na omotu ponude navodi se: naznaka „Ponuda“, broj tenderske dokumentacije, naziv i sjedište naručioca, naziv, sjedište i adresa ponuđača i tekst „ne otvaraj prije javnog otvaranja ponuda“.

Garancija ponude se dostavlja u originalu, uz ponudu, u posebnoj koverti i u okviru omota u kojem je dostavljena ponuda.

Uzorci zahtijevani tenderskom dokumentacijom, zavisno od dimenzija, dostavljaju se u jednom ili više omota (koverat, paket i slično) na kojima se navodi naziv ponuđača,

naziv predmeta nabavke, odnosno dijela predmeta nabavke na koji se uzorak odnosi i broj uzoraka.

Podnošenje ponude elektronskim putem

Član 122

Ponuda, koja se podnosi elektronskim putem, dostavlja se naručiocu putem ESJN-a u skladu sa zakonima kojima se uređuje elektronska uprava, elektronska identifikacija i elektronski potpis, elektronski dokument, elektronska trgovina i informaciona bezbjednost.

Ako se ponuda dijelom podnosi putem ESJN, a dijelom neposredno ili putem pošte, ponuđač je dužan da u dijelu ponude koji je podnio putem ESJN-a navede na koji način je dostavio ostale djelove ponude.

ESJN mora da:

1) obezbijedi prijem elektronskih ponuda potpisanih kvalifikovanim elektronskim potpisom u skladu sa zakonom;

2) omogući da elektronska ponuda ima vremensku oznaku, koja sadrži tačan datum, sat i minut prijema ponuda;

3) onemogući pristup podacima iz ponuda, prije početka otvaranja ponuda;

4) omogući otkrivanje kršenja zabrane pristupa podacima iz ponuda;

5) obezbijedi da samo određena lica naručioca mogu da vrše izmjene datuma određenog otvaranja ponuda;

6) obezbijedi da samo određena lica istovremeno imaju pristup podacima iz ponuda;

7) omogući arhiviranje elektronskih ponuda u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava.

Podnošenje ponude po partijama

Član 123

Ponuđač može da podnese ponudu za jednu ili više partija, u skladu sa tenderskom dokumentacijom i dužan je da u ponudi naznači za koje partije podnosi ponudu.

Ako ponuđač podnosi ponudu za više partija, ponuda mora biti pripremljena na način da se može vršiti ocjena ponude za svaku partiju posebno.

Podnošenje ponude sa varijantama

Član 124

Naručilac može tenderskom dokumentacijom da predvidi podnošenje ponuda sa varijantama.

Ponudom sa varijantama se nudi predmet nabavke koji zadovoljava minimalne tehničke i funkcionalne zahtjeve, odnosno standarde koje je naručilac utvrdio tenderskom dokumentacijom, sa tehničkim karakteristikama različitim od karakteristika datih tehničkom specifikacijom.

Naručilac je dužan da obezbijedi da se kriterijum za izbor najpovoljnije ponude primijeni i na varijante ponude koje ispunjavaju minimalne uslove u skladu sa stavom 2 ovog člana.

Blagovremena ponuda Član 125

Ponuda podnijeta neposredno ili putem pošte je blagovremena ako je uručena naručiocu prije isteka roka za dostavljanje ponuda utvrđenog tenderskom dokumentacijom odnosno pozivom za dostavljanje ponuda.

Ponuda u elektronskoj formi je blagovremena ako je podnijeta u ESJN u roku određenom tenderskom dokumentacijom.

Neblagovremena je ponuda koja je uručena naručiocu, odnosno podnijeta u ESJN nakon isteka roka iz st. 1 i 2 ovog člana.

Podnošenje zajedničke ponude Član 126

Zajedničku ponudu mogu da podnesu dva ili više privrednih subjekata koji su zaključili ugovor o zajedničkom nastupanju.

Ugovorom iz stava 1 ovog člana uređuju su međusobna prava i obaveze, određuje nosilac zajedničke ponude, dio predmeta nabavke za koji je zadužen svaki od članova zajedničke ponude i njihovo procentualno učešće u ukupnoj vrijednosti ponude.

Ako više privrednih subjekata podnosi zajedničku ponudu, svaki privredni subjekat dužan je da ispunjava obavezne uslove za učešće u postupku javne nabavke, uslove sposobnosti iz člana 102 tačka 2 ovog zakona i uslove iz člana 106 stav 1 ovog zakona za dio predmeta nabavke iz ugovora, koji je zaključen u skladu sa stavom 2 ovog člana.

Podnosioci zajedničke ponude mogu zajedno da ispune uslove ekonomsko-finansijske sposobnosti i stručne i tehničke sposobnosti.

Privredni subjekat iz stava 1 ovog člana može da, za dokazivanje ispunjenosti uslova stručno-tehničke sposobnosti, koristi kapacitete drugog privrednog subjekta sa kojim ima zaključen ugovor o zajedničkom nastupanju.

Naručilac ne smije da zahtijeva da podnosioci zajedničke ponude imaju određeni organizacioni oblik.

Naručilac tenderskom dokumentacijom određuje kako podnosioci zajedničke ponude ispunjavaju uslov iz člana 102 tačka 1 ovog zakona.

Naručilac može tenderskom dokumentacijom da zahtijeva da, u slučaju podnošenja zajedničke ponude za postavljanje uređaja ili instalaciju, određene radove izvrši neposredno nosilac zajedničke ponude ili drugi privredni subjekat iz zajedničke ponude.

Korišćenje sposobnosti drugih subjekata Član 127

Ponuđač može da radi dokazivanja ispunjenosti uslova ekonomsko-finansijske sposobnosti i stručno - tehničke sposobnosti, koristi sposobnost drugog privrednog subjekta, i to:

1) radi dokazivanja ispunjenosti uslova iz člana 106 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona, samo ako će privredni subjekat čiju sposobnost koristi da izvodi radove ili pruža usluge za koje se ta sposobnost zahtijeva, i

2) ako dokaže da privredni subjekat čiju sposobnost koristi ima na raspolaganju potrebne kapacitete za izvršenje ugovora.

Naručilac je dužan da, u skladu sa čl. 111 do 114 ovog zakona, provjeri ispunjenost uslova sposobnosti privrednog subjekta čiju sposobnost ponuđač namjerava da koristi.

Ako naručilac utvrdi da privredni subjekat iz stava 1 ovog člana nema sposobnost koje ponuđač namjerava da koristi ili ako postoje razlozi za isključenje tog privrednog subjekta, dužan je da o tome obavijesti ponuđača i da mu omogući da tog privrednog subjekta zamijeni drugim privrednim subjektom koji ispunjava potrebne uslove, u primjerenom roku koji ne može biti kraći od pet dana od dana dostavljanja obavještenja

Naručilac može tenderskom dokumentacijom da zahtijeva da, ako ponuđač koristi sposobnost drugog privrednog subjekta, ponuđač i privredni subjekat solidarno odgovaraju za izvršenje ugovora.

Podugovaranje **Član 128**

Ponuđač može dio predmeta javne nabavke ili dio ugovora o javnoj nabavci da ustupi podugovaraču, u skladu sa ovim zakonom.

Naručilac ne smije od ponuđača da zahtijeva da dio predmeta nabavke ili dio ugovora o javnoj nabavci ustupi u podugovor ili da angažuje određene podugovarače, niti ih u tome može ograničiti, osim ako je posebnim zakonom ili potvrđenim međunarodnim ugovorom drugačije određeno.

Podugovarač je dužan da ispunjava obavezne uslove, uslove za obavljanje djelatnosti i uslove stručno - tehničke sposobnosti koji se odnose na dio predmeta nabavke koji mu je ustupljen.

Naručilac je dužan da sve predviđene osnove za isključenje iz postupka javne nabavke primijeni na podugovarača.

Ako naručilac utvrdi da postoji osnov za isključenje podugovarača, dužan je da zatraži da privredni subjekat zamijeni tog podugovarača u primjerenom roku, koji ne može da bude kraći od pet dana od dana dostavljanja zahtjeva.

Ponuđač koji namjerava da angažuje podugovarača dužan je da u ponudi:

1) navede dio predmeta nabavke, odnosno dio ugovora koji namjerava da ustupi, sa podacima o nazivu i opisu dijela predmeta nabavke i da precizira procentualni udio u predmetu nabavke; i

2) navede podatke o podugovaraču (naziv, sjedište, poreski identifikacioni broj, broj računa, ime ovlaštenog lica).

Ako ponuđač dio predmeta nabavke, odnosno ugovora o javnoj nabavci ustupi podugovaraču, podaci iz stava 6 ovog člana moraju biti navedeni u ugovoru o javnoj nabavci.

Ponuđač može tokom izvršenja ugovora o javnoj nabavci uz saglasnost naručioca, da:

1) zamijeni podugovarača za dio ugovora o javnoj nabavci koji je prethodno zaključio sa podugovaračem;

2) angažuje jednog ili više novih podugovarača čiji ukupni udio ne može biti veći od 30% vrijednosti ugovora o javnoj nabavci bez PDV-a;

3) preuzme izvršenje dijela ugovora o javnoj nabavci koji je prethodno zaključio sa podugovaračem.

Uz zahtjev za saglasnost iz stava 8 ovog člana, ponuđač dostavlja podatke i dokumenta za dokazivanje ispunjenosti obaveznih uslova, uslova za obavljanje djelatnosti i uslova stručno-tehničke sposobnosti za novog podugovarača.

Naručilac neće dati saglasnost ponuđaču iz stava 9 ovog člana ako:

1) novi podugovarač ne ispunjava uslove iz stava 9 ovog člana,

2) ponuđač ne ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti i uslove stručne i tehničke sposobnosti za dio predmeta nabavke čije izvršenje preuzima.

Prijem i evidentiranje ponude

Član 129

Naručilac je dužan da prilikom prijema ponude iz člana 121 ovog zakona navede datum i vrijeme (sat i minut) prijema i evidentira ponude po redosljedu prijema.

Ako se ponuda neposredno dostavlja, naručilac je dužan da ponuđaču izda potvrdu o prijemu ponude, koja sadrži podatke o vremenu prijema ponude.

Otvaranje ponuda

Član 130

Otvaranje ponuda u postupku javne nabavke vrši se u vrijeme i na način određen tenderskom dokumentacijom.

Ponude, dostavljene neposredno ili putem pošte, otvaraju se najkasnije sat vremena nakon isteka roka za podnošenje ponuda.

Ponude podnijete u otvorenom postupku i ograničenom postupku i konačne ponude u drugim postupcima javne nabavke javno se otvaraju.

Inicijalne ponude i naredne ponude do konačne ponude ne otvaraju se javno.

Otvaranju ponuda mora da prisustvuje najmanje dvije trećine članova komisije za sprovođenje postupka javne nabavke.

Javnom otvaranju ponuda mogu da prisustvuju ovlašćeni predstavnici ponuđača.

Otvaranje ponuda vrši se po redosljedu prijema ponuda.

Neblagovremena ponuda, ponuda koja nije dostavljena u skladu sa članom 121 st. 4 i 6 ovog zakona i ponuda od koje je ponuđač odustao neće se otvarati.

Ponude iz stava 8 ovog člana vraćaju se ponuđaču neotvorene, nakon izvršnosti odluke o izboru najpovoljnije ponude, odnosno odluke o poništenju postupka.

Naručilac nije dužan da vrši javno otvaranje ponuda ako se ponude dostavljaju elektronskim putem i ako ESJN omogućava automatsko otvaranje ponuda istovremeno sa istekom roka za dostavljanje ponuda, sačinjavanje zapisnika o otvaranju i njegovu automatsku dostavu svim ponuđačima koji su podnijeli ponude.

Zapisnik o otvaranju ponuda

Član 131

Komisija za sprovođenje postupka javne nabavke je dužna da sačini zapisnik o otvaranju ponuda.

Zapisnik potpisuju prisutni članovi komisije i prisutni ovlašćeni predstavnici ponuđača.

Primjerak zapisnika se nakon potpisivanja uručuje svim prisutnim ovlašćenim predstavnicima ponuđača.

Ako ovlašćeni predstavnik ponuđača odbije da potpiše zapisnik ili napusti otvaranje ponuda prije završetka, u zapisniku se konstatuje napuštanje, odbijanje i eventualni razlozi za odbijanje potpisivanja zapisnika.

Naručilac je dužan da, najkasnije u roku od tri dana, od dana završetka postupka javnog otvaranja ponuda, ponuđaču koji nije prisustvovao otvaranju ponuda dostavi zapisnik o otvaranju ponuda.

Zapisnik o otvaranju ponuda sačinjava se na obrascu koji propisuje Ministarstvo.

Ispravna ponuda

Član 132

Ispravna ponuda je ponuda koja ne sadrži razloge neispravnosti iz člana 133 ovog zakona.

Neispravna ponuda

Član 133

Neispravna ponuda je ponuda:

- 1) koja nije sačinjena na način utvrđen tenderskom dokumentacijom u skladu sa ovim zakonom;
- 2) uz koju nije dostavljena izjava privrednog subjekta iz člana 111 ovog zakona;
- 3) uz koju nije dostavljena garancija ponude ili je garancija ponude dostavljena na manji iznos od traženog, nije dostavljena na način utvrđen tenderskom dokumentacijom ili je neispravna;
- 4) ako nije data u skladu sa tehničkom specifikacijom ili su zahtjevi za predmet nabavke nejasni, a ti nedostaci se ne mogu otkloniti pojašnjenjem ponude iz člana 134 stav 3 ovog zakona;
- 5) u kojoj visina ponuđene cijene prelazi procijenjenu vrijednost nabavke;
- 6) u kojoj je ponuđena nerealna cijena, koju ponuđač nije opravdao u skladu sa članom 139 ovog zakona;
- 7) u kojoj postoji računska greška, a ponuđač ne da saglasnost za predloženu ispravku računске greške u skladu sa članom 134 stav 6 ovog zakona.

Postupak pregleda i ocjene ponuda

Član 134

Pregled i ocjena ponuda vrši se nakon otvaranja ponuda bez učešća ponuđača, provjerom, da li postoji osnov za isključenje iz postupka javne nabavke iz člana 108 i 110 i/ili razlog za neispravnost ponude iz člana 133 ovog zakona.

U otvorenom postupku javne nabavke, naručilac može da ocijeni ponude u dijelu koji se odnosi na zahtjeve i uslove koje treba da ispunjava predmet nabavke iz tehničke specifikacije prije provjere postojanja osnova za isključenje iz postupka javne nabavke.

Ako privredni subjekat nije dostavio dokaz ili je dostavljeni dokaz nepotpun ili nejasan, naručilac je dužan da o tome obavijesti privrednog subjekta, poštujući načela jednakog tretmana i transparentnosti, i omogući mu da u roku od pet dana od dana dostavljanja obavještenja, dostavi, dopuni ili pojasni dokaz.

Ako ponuđač ne postupi na način iz stava 3 ovog člana, smatraće se da je odustao od ponude.

Dokazi koji se odnose na vrednovanje ponuda, uključujući i konačne ponude u višefaznim postupcima javnih nabavki ne mogu se naknadno dostavljati i mijenjati, osim u slučaju postojanja računске greške.

Ako naručilac utvrdi da u ponudi postoji računска greška dužan je da o tome obavijesti ponuđača i zatraži da u roku od pet dana od dana dostavljanja obavještenja dostavi saglasnost za ispravku računска greške.

Naručilac je dužan da odbije ponudu za koju, na osnovu rezultata pregleda i ocjene ponuda, utvrdi da je neispravna ili postoji osnov za isključenje predviđen tenderskom dokumentacijom.

Podaci o pregledu i ocjeni ponuda su tajni do donošenja odluke naručioca.

Način utvrđivanja ispravke računска greške iz stava 6 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Vrednovanje ponuda Član 135

Nakon pregleda i ocjene ponuda, komisija za sprovođenje postupka javne nabavke vrši vrednovanje i rangiranje ispravnih ponuda.

Svaki član komisije iz stava 1 ovog člana vrši odvojeno (individualno) vrednovanje ispravnih ponuda na osnovu kriterijuma utvrđenog tenderskom dokumentacijom.

Na osnovu rezultata vrednovanja iz stava 2 ovog člana utvrđuje se prosjek broja bodova dodijeljenih ponudama i rang lista ponuđača po opadajućem redosljedu.

Zapisnik o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda Član 136

Komisija za sprovođenje postupka javne nabavke dužna je da o pregledu, ocjeni, upoređivanju i vrednovanju ponuda sačini zapisnik.

Član komisije koji nije saglasan sa sprovedenim postupkom pregleda, ocjene, vrednovanja ponuda ili sa predlogom odluke o izboru najpovoljnije ponude, odnosno odluke o poništenju postupka javne nabavke, ima pravo da izdvoji svoje mišljenje.

U slučaju iz stava 2 ovog člana izdvojeno mišljenje člana komisije unosi se u zapisnik nakon predloga za donošenje odluke o izboru najpovoljnije ponude ili odluke o poništenju postupka javne nabavke.

Obrazac zapisnika o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda propisuje Ministarstvo.

Prijava za kvalifikaciju **Član 137**

Odredbe čl. 123 do 131 i čl. 134, 135 i 136 ovog zakona shodno se primjenjuju na prijavu za kvalifikaciju.

Sadržaj i obrasce prijave za kvalifikaciju, zapisnika o otvaranju prijave, zapisnika o pregledu, ocjeni i rangiranju kandidata, obavještenja kandidata čije su prijave odbijene i poziva kvalifikovanim kandidatima za dostavljanje ponuda, propisuje Ministarstvo.

Obavještenje o isključenju **Član 138**

Naručilac u ograničenom postupku, konkurentskom postupku sa pregovorima, partnerstvu za inovacije i konkurentskom dijalogu, na osnovu rezultata pregovora odnosno dijaloga obavještava ponuđače koji neće učestvovati u daljem postupku pregovora, odnosno dijaloga uz uputstvo da pravo zaštite može da ostvari žalbom na odluku o izboru najpovoljnije ponude, odnosno na odluku o poništenju postupka javne nabavke.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana dostavlja se svakom ponuđaču koji neće učestvovati u daljem postupku pregovora, odnosno dijaloga u roku od osam dana, od dana pregleda i ocjene iz stava 1 ovog člana, na način da podaci o tome nijesu dostupni ostalim ponuđačima.

Obrazac obavještenja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Nerealna ponuda **Član 139**

Nerealna ponuda je ponuda u kojoj je ponuđena cijena za najmanje 30% niža od prosječne cijene svih ispravnih ponuda, u koju je uključena i ta ponuda.

Naručilac je dužan da od ponuđača koji je podnio nerealnu ponudu zahtijeva da u roku od pet dana, od dana dostavljanja zahtjeva, dostavi obrazloženje ponuđene cijene u pogledu:

- 1) ekonomičnosti proizvodnog procesa, uslova nabavke, tehnologije pružanja usluga i/ili načina građenja;
- 2) tehničkih rješenja i povoljnosti uslova za isporuku robe, izvršenje usluga ili izvođenje radova;
- 3) originalnosti robe, licenciranosti usluga i njihovih proizvoda, tehnike i tehnologije izvođenja ponuđenih radova;
- 4) usklađenosti obaveza sa podugovaračima;
- 5) državne pomoći i subvencija.

Ako ponuđač ne dostavi obrazloženje nerealno niske ponude u roku iz stava 2 ovog člana isključiće se iz daljeg postupka javne nabavke.

Naručilac je dužan da provjeri obrazloženje nerealne ponude u odnosu na elemente iz stava 2 ovog člana i ako utvrdi da razlozi i dokazi za ponuđenu cijenu nijesu opravdani, ponudu odbije kao neispravnu.

Naručilac je dužan da odbije nerealnu ponudu ako utvrdi da je ponuđena cijena izuzetno niska iz razloga što nije u skladu sa obavezama u dijelu zaštite životne sredine, socijalnog i radnog prava, uključujući kolektivne ugovore, u skladu sa zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Razlozi za poništenje postupka javne nabavke Član 140

Naručilac je dužan da poništi postupak javne nabavke ako:

1) prije isteka roka za podnošenje prijave za kvalifikaciju, odnosno ponude, ocijeni da je neophodno bitno izmijeniti tendersku dokumentaciju;

2) nije dostavljena nijedna prijava za kvalifikaciju;

3) nema dovoljan broj kvalifikovanih kandidata u skladu sa tenderskom dokumentacijom;

4) nije podnijeta nijedna ili nijedna ispravna ponuda;

5) nije dostavljen predviđeni broj ponuda u slučaju zaključivanja okvirnog sporazuma, osim u slučaju člana 68 stav 8 ovog zakona;

6) prije odlučivanja o prijavama, odnosno ponudama, nastupe objektivne okolnosti (organizacione promjene, racionalizacija ili obezbijeđenja predmeta nabavke po drugom osnovu), zbog kojih je prestala potreba za predmetom nabavke, s tim što u tom slučaju naručilac predmetnu nabavku ne može vršiti u tekućoj godini;

7) je predmet nabavke u cjelosti ili u većem dijelu realizovan na osnovu izvršne odluke o izboru najpovoljnije ponude, koja je naknadno poništena u postupku izvršenja presude upravnog suda;

8) postoje drugi razlozi utvrđeni ovim zakonom.

Naručilac može u slučaju iz stava 1 ovog člana da poništi postupak javne nabavke u cjelosti ili djelimično, ako je predmet nabavke podijeljen po partijama.

Odredba ovog člana shodno se primjenjuju na postupak javne nabavke za društvene i druge posebne usluge, kao i nabavke projektnim konkursom.

9. Odluke naručioca

Donošenje odluke Član 141

Naručilac je dužan da:

1) odluku o isključenju iz postupka javne nabavke donese u roku od 15 dana, od dana otvaranja prijave za kvalifikaciju i dostavi podnosiocu prijave u roku od tri dana od dana donošenja,

2) odluku o izboru najpovoljnije ponude, odnosno odluku o poništenju postupka javne nabavke donese u roku od 60 dana, od dana otvaranja ponuda i objavi u ESJN u roku od tri dana od dana donošenja.

Odluku iz stava 1 ovog člana donosi ovlašćeno lice naručioca, na predlog komisije za sprovođenje postupka javne nabavke.

Objavlivanjem odluke u ESJN smatra se da je dostavljena svim učesnicima u postupku javne nabavke narednog dana od dana objavljivanja.

Odluka iz stava 1 tačka 2 ovog člana koja nije objavljena ne proizvodi pravno dejstvo.

Ako su pojedini podaci iz odluke tajni u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka, odluka će se objaviti na način kojim će se ti podaci na odgovarajući način zaštititi.

Odluka o isključenju iz postupka javne nabavke

Član 142

Odluka o isključenju iz postupka javne nabavke sadrži:

- 1) podatke o naručiocu;
- 2) podatke o vrsti postupka javne nabavke, naziv i opis predmeta nabavke u cjelini i po partijama i broj tenderske dokumentacije;
- 3) ukupnu procijenjenu vrijednost predmeta nabavke u cjelini i po partijama;
- 4) naziv podnosioca prijave za kvalifikaciju koji se isključuje iz postupka javne nabavke i razloge za isključenje;
- 5) uputstvo o pravnoj zaštiti;
- 6) datum donošenja odluke i potpis ovlašćenog lica naručioca.

Odluka o isključenju iz postupka javne nabavke je izvršna istekom roka za podnošenje žalbe, ako žalba nije izjavljena, odnosno narednog dana, od dana objavljivanja odluke kojom je žalba odbijena.

Obrazac odluke iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Odluka o izboru najpovoljnije ponude

Član 143

Odlukom o izboru najpovoljnije ponude odlučuje se o najpovoljnijoj ponudi, ispravnim i neispravnim ponudama, o isključenju kandidata odnosno ponuđača iz postupka javne nabavke u skladu sa ovim zakonom.

Ako dvije ili veći broj ponuda imaju jednak broj bodova po osnovu kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude, naručilac će pozvati ponuđače čije ponude imaju jednak broj bodova i izbor obaviti žrijebom.

Žrijebanje iz stava 2 ovog člana obavlja predsjednik komisije za sprovođenje postupka javne nabavke.

Odluka o izboru najpovoljnije ponude koja je donijeta bez prethodno sprovedenog postupka javne nabavke je ništava, ako je naručilac bio dužan da prije njenog donošenja sprovede postupak javne nabavke u skladu sa ovim zakonom.

Odluka o izboru najpovoljnije ponude naročito sadrži:

- 1) podatke o naručiocu;
- 2) podatke o vrsti postupka javne nabavke, naziv i opis predmeta nabavke u cjelini i po partijama i broj tenderske dokumentacije;
- 3) ukupnu procijenjenu vrijednost predmeta nabavke u cjelini i po partijama;

- 4) podatke o ponudama koje su neispravne sa razlozima neispravnosti;
- 5) podatke o ispravnim ponudama;
- 6) podatke o najpovoljnijoj ponudi, uključujući i ponude u slučaju zaključivanja okvirnog sporazuma sa jednim ili više ponuđača;
- 7) uputstvo o pravnoj zaštiti;
- 8) datum donošenja odluke i potpis ovlašćenog lica naručioca.

Ako je predmet nabavke podijeljen po partijama, odluku o izboru najpovoljnije ponude naručilac može da se donese za svaku partiju posebno, za više partija ili za sve partije.

Obrazac odluke iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Odluka o poništenju postupka javne nabavke Član 144

Odluka o poništenju postupka javne nabavke, zavisno od razloga poništenja, sadrži:

- 1) podatke o naručiocu;
- 2) podatke o ponuđačima;
- 3) razloge za isključenje iz postupka javne nabavke;
- 4) razloge za poništenje postupka javne nabavke u cjelosti ili za određenu/e partiju javne nabavke;
- 5) podatke o vrsti postupka javne nabavke, naziv i opis predmeta nabavke u cjelini i po partijama i broj tenderske dokumentacije;
- 6) ukupnu procijenjenu vrijednost predmeta nabavke u cjelini i po partijama;
- 7) uputstvo o pravnoj zaštiti;
- 8) datum donošenja i potpis ovlašćenog lica naručioca.

Obrazac odluke iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Uvid u dokumentaciju postupka javne nabavke Član 145

Naručilac je dužan da, nakon dostavljanja odluke iz člana 142 odnosno objavljivanja odluka iz čl.143 i 144 ovog zakona u ESJN, do dana isteka roka za žalbu, na pisani zahtjev podnosioca prijave za kvalifikaciju odnosno ponuđača, najkasnije u roku od dva dana od dana prijema zahtjeva, omogući podnosiocu zahtjeva, uvid u dokumentaciju postupka javne nabavke, osim u dokumenta koja su označena određenim stepenom tajnosti i dokumenta koja su objavljena u ESJN.

O izvršenom uvidu iz stava 1 ovog člana sačinjava se službena zabilješka koja sadrži podatke o: vremenu vršenja uvida, licu koje vrši uvid, licu u čijem je prisustvu vršen uvid, djelovima dokumentacije u koje je izvršen uvid, razloge zbog kojih lice koje vrši uvid odbilo da potpiše službenu zabilješku, kao i druge činjenice od značaja za vjerodostojnost ove radnje.

Izvršnost odluke o izboru najpovoljnije ponude Član 146

Odluka o izboru najpovoljnije ponude postaje izvršna:

- 1) istekom roka za podnošenje žalbe, ako žalba nije izjavljena;
- 2) narednog dana od dana objavljivanja rješenja po žalbi, kojom se žalba odbija ili postupak po žalbi obustavlja, u skladu sa ovim zakonom.

Naručilac ne smije da zaključi ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum prije izvršnosti odluke o izboru najpovoljnije ponude, osim ako:

- 1) je u postupku javne nabavke učestvovao samo jedan ponuđač;
- 2) se ugovor o javnoj nabavci zaključuju na osnovu okvirnog sporazuma sa jednim ponuđačem ili dinamičkog sistema nabavke sa jednim ponuđačem;
- 3) je javna nabavka sprovedena u skladu sa članom 59 stav 1 tačka 3 ovog zakona.

Izvršnost odluke o poništenju postupka javne nabavke

Član 147

Odluka o poništenju postupka javne nabavke postaje izvršna:

- 1) narednog dana od dana objavljivanja u ESJN, ako nije podnijeta ni jedna prijava za kvalifikaciju, odnosno ponuda;
- 2) istekom roka za podnošenje žalbe, ako žalba nije izjavljena;
- 3) narednog dana od dana objavljivanja rješenja po žalbi, kojom se žalba odbija ili postupak po žalbi obustavlja, u skladu sa ovim zakonom.

Završetak postupka odlučivanja o prijavama za kvalifikaciju, odnosno ponudama

Član 148

Postupak javne nabavke se okončava donošenjem odluke o izboru najpovoljnije ponude ili odluke o poništenju postupka javne nabavke.

Postupak odlučivanja o prijavama za kvalifikaciju je okončan kada odluka o isključenju iz postupka javne nabavke postane izvršna.

Postupak odlučivanja o ponudama je okončan kada odluka o izboru najpovoljnije ponude, odnosno odluka o poništenju postupka javne nabavke postane izvršna.

Ugovor o javnoj nabavci

Član 149

Naručilac zaključuje ugovor o javnoj nabavci u pisanom ili elektronskom obliku sa ponuđačem čija je ponuda izabrana kao najpovoljnija, nakon izvršnosti odluke o izboru najpovoljnije ponude.

Ugovor o javnoj nabavci mora da bude u skladu sa uslovima utvrđenim tenderskom dokumentacijom, izabranom ponudom i odlukom o izboru najpovoljnije ponude, osim u pogledu iskazivanja PDV-a.

Naručilac je dužan da ugovor o javnoj nabavci potpiše i dostavi ponuđaču čija ponuda je izabrana kao najpovoljnija najkasnije u roku od pet dana, od dana izvršnosti odluke o izboru najpovoljnije ponude.

Ponuđač iz stava 3 ovog člana dužan je da dostavljeni ugovor o javnoj nabavci potpiše i vrati naručiocu zajedno sa garancijom za dobro izvršenje ugovora ili okvirnog sporazuma i/ili drugim sredstvima finansijskog obezbjeđenja traženo tenderskom dokumentacijom, u roku od 15 dana, od dana dostavljanja ugovora.

Ponuđač ne može početi sa realizacijom predmeta nabavke ako naručiocu ne dostavi potpisani ugovor o javnoj nabavci, garanciju za dobro izvršenje ugovora ili okvirnog sporazuma i/ili drugo sredstvo finansijskog obezbjeđenja traženo tenderskom dokumentacijom u roku iz stava 4 ovog člana.

Ako ponuđač ne postupi na način iz stava 4 ovog člana, smatra se da je odbio da zaključi ugovor.

U slučaju iz stava 6 ovog člana, naručilac je dužan da aktivira garanciju ponude i da od ponuđača čija je ponuda izabrana kao najpovoljnija, zahtijeva naknadu štete u iznosu od 10% od ponuđenog iznosa ponude, a ponuđač je dužan da tu štetu nadoknadi naručiocu.

U slučaju iz stava 6 ovog člana, naručilac može da zaključi ugovor sa drugorangiranim ponuđačem, pod uslovom da cijena njegove ponude nije veća od 10% u odnosu na prvobitno izabranu ponudu ili može da poništi postupak javne nabavke.

Cijena utvrđena u ugovoru o javnoj nabavci ne može da bude veća od cijene određene odlukom o izboru najpovoljnije ponude.

Ugovor o javnoj nabavci, pored cijene iz stava 9 ovog člana, mora da sadrži i posebno izraženu vrijednost PDV-a.

Naručilac je dužan da ugovor o javnoj nabavci objavi u ESJN u roku od tri dana, od dana zaključivanja.

Raskid ugovora o javnoj nabavci

Član 150

Naručilac je dužan da raskine ugovor o javnoj nabavci naročito ako:

- 1) nastupe okolnosti koje za posljedicu imaju bitnu izmjenu ugovora koja iziskuje sprovođenje novog postupka javne nabavke;
- 2) nastupi neki razlog koji predstavlja osnov za obavezno isključenje iz člana 108 ovog zakona.

Bitnom izmjenom ugovora iz stava 1 tačka 1 ovog člana smatra izmjena prirode ugovora u materijalnom smislu u odnosu na ugovor koji je prvobitno zaključen ako je ispunjen jedan ili više sljedećih uslova:

- 1) izmjenom se uvode uslovi koji bi, da su bili dio prvobitnog postupka javne nabavke, omogućavali uključivanje drugih privrednih subjekata u odnosu na izabrane ponuđače ili prihvatanje druge ponude u odnosu na prihvaćenu ili bi omogućili veću konkurentnost u postupku javne nabavke koji je prethodio zaključenju ugovora;
- 2) izmjenom se mijenja privredna ravnoteža ugovora u korist privrednog subjekta sa kojim je zaključen ugovor na način koji nije predviđen prvobitnim ugovorom;
- 3) izmjenom se značajno povećava obim ugovora;
- 4) promjena privrednog subjekta sa kojim je zaključen ugovor o javnoj nabavci, osim u slučaju iz člana 151 stav 1 tačka 4 ovog zakona;
- 5) ako ponuđač ne izvršava ugovorene obaveze i u drugim slučajevima utvrđenim tenderskom dokumentacijom u skladu sa zakonom.

U slučaju raskida ugovora naručilac je dužan da obavještenje o raskidu ugovora objavi na ESJN u roku od deset dana od dana raskida ugovora.

Izmjene ugovora o javnoj nabavci

Član 151

Ugovor o javnoj nabavci tokom njegovog trajanja može da se izmijeni bez sprovođenja novog postupka javne nabavke:

- 1) ako su izmjene, bez obzira na njihovu vrijednost izraženu u novcu, predviđene tenderskom dokumentacijom i ugovorom o javnoj nabavci i uključuju izmjenu cijene ili varijante, sa utvrđenim obimom i prirodom mogućih izmjena ili varijanti, kao i uslovima u kojima se izmjene mogu vršiti, pod uslovom da se ugovorom ne predviđaju izmjene kojima se mijenja ukupna priroda ugovora o javnoj nabavci, a povećanje vrijednosti ugovora nije veće od 20% vrijednosti prvobitnog ugovora,
- 2) radi nabavke dodatnih roba, usluga ili radova, koji su postali neophodni, a koji nijesu bili uključeni u prvobitni ugovor o javnoj nabavci, ako promjena privrednog subjekta sa kojim je zaključen ugovor nije moguća iz ekonomskih ili tehničkih razloga, kao što su zahtevi kompatibilnosti sa postojećom opremom, uslugama ili radovima nabavljenim u okviru prvobitne nabavke i može da prouzrokuje značajne poteškoće ili znatno povećavanje troškova za naručioca a povećanje vrijednosti ugovora nije veće od 20% vrijednosti prvobitnog ugovora,
- 3) kada je potreba za izmjenom ugovora nastala zbog okolnosti koje naručilac u vrijeme zaključivanja ugovora nije mogao da predvidi, a izmjenim se ne mijenja priroda ugovora a povećanje vrijednosti ugovora nije veće od 20% vrijednosti prvobitnog ugovora,
- 4) ako privrednog subjekta nakon restrukturiranja, uključujući preuzimanje, spajanje, kupovinu ili stečaj, zamjenjuje u potpunosti ili djelimično novi pravni sljedbenik, odnosno privredni subjekat, koji ispunjava prvobitno određene uslove zaključenog ugovora o javnoj nabavci, a izmjene su predviđene tenderskom dokumentacijom, pod uslovom da se ne vrše druge bitne izmjene ugovora iz člana 150 stav 2 ovog zakona.

Ako je neophodno u ugovoru o javnoj nabavci vršiti bitne izmjene iz člana 150 stav 2 ovog zakona naručilac će pokrenuti novi postupak dodjele ugovora.

Ako se vrši više izmjena, vrijednost ugovora o javnoj nabavci se procjenjuje na osnovu neto kumulativne vrijednosti svih izmjena.

Naručilac je dužan da izmjenu ugovora objavi na ESJN u roku od tri dana od dana zaključivanja izmjene ugovora.

Odredbe st. 1 do 4 ovog člana primjenjuju se i na izmjene okvirnog sporazuma tokom njegova trajanja.

Kontrola i izvještaj o realizaciji ugovora o javnoj nabavci

Član 152

Naručilac je dužan da:

- 1) vrši kontrolu izvršavanja zaključenog ugovora o javnoj nabavci;

- 2) da u roku od 30 dana, od dana realizacije ugovora o javnoj nabavci sačini izvještaj o realizaciji ugovora i izvještaj objavi u ESJN.
Sadržaj obrasca izvještaja iz stava 1 tačke 2) ovog člana propisuje Ministarstvo.

VII. POSEBNI OBLICI NABAVKI USLUGA

1. Nabavka društvenih i drugih posebnih usluga

Postupak nabavke

Član 153

Za nabavke društvenih i drugih posebnih usluga, čija je vrijednost jednaka ili veća od vrijednosti iz člana 26 stav 1 tačka 2 ovog zakona, naručilac je dužan da u ESJN objavi tendersku dokumentaciju, osim ako sprovodi pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za nadmetanje.

Naručilac je dužan u postupku javne nabavke usluga iz stava 1 ovog člana postupa u skladu sa načelima javnih nabavki.

Prijave za kvalifikaciju i ponude dostavljaju se u roku koji ne može biti kraći od 15 dana, od dana objavljivanja poziva za nadmetanje.

U postupku nabavke usluga iz stava 1 ovog člana naručilac nije dužan da primjenjuje osnove isključenja, ni da zahtijeva da se prijava za kvalifikaciju i ponuda podnose elektronskim sredstvima komunikacije.

Spisak usluga iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

2. Rezervisane nabavke

Uslovi za rezervisane nabavke

Član 154

Naručilac može da rezerviše pravo učešća u postupku javne nabavke za usluge iz člana 153 stav 1 ovog zakona koje su utvrđene šiframa: 75121000-0, 75122000-7, 75123000-4, 79622000-0, 79624000-4, 79625000-1, 80110000-8, 80300000-7, 80420000-4, 80430000-7, 80511000-9, 80520000-5, 80590000-6, od 85000000-9 do 85323000-9, 92500000-6, 92600000-7, 98133000-4 i 98133110-8 jedinstvenog rječnika javnih nabavki, za organizacije:

- 1) koje obavljaju poslove pružanja javnih usluga;
- 2) koje dobit reinvestiraju radi ostvarenja cilja organizacije;
- 3) čije se upravljačke ili vlasničke strukture zasnivaju na vlasništvu zaposlenih ili učešću zaposlenih, korisnika ili zainteresovanih lica; i
- 4) kojima naručilac tokom prethodne tri godine nije dodijelio rezervisani ugovor za usluge iz ovog stava.

Trajanje pojedine rezervisane nabavke za usluge iz stava 1 ovog člana ne može biti duže od tri godine.

U obavještenju o nadmetanju naručilac je dužan da navede da je postupak javne nabavke za nabavku zdravstvenih, društvenih ili usluge iz oblasti kulture iz stava 1 ovog člana rezervisan isključivo za organizacije koje ispunjavaju uslove iz stava 1 tač. 1 do 4 ovog člana.

3. Projektni konkurs

Uslovi za sprovođenje Član 155

Radi nabavke usluga u oblasti arhitekture, građevinarstva, inženjerstva i informatike naručilac može da sprovede projektni konkurs:

- 1) koji prethodi zaključivanju ugovora o javnoj nabavci usluga;
- 2) sa nagradama ili naknadama učesnicima.

U slučaju iz stava 1 tačka 1 ovog člana procijenjena vrijednost javne nabavke zasniva se na procijenjenoj vrijednosti usluga uključujući i moguće nagrade, odnosno naknade učesnicima.

U slučaju iz stava 1 tačka 2 ovog člana procijenjena vrijednost javne nabavke zasniva se na ukupnom iznosu nagrada, odnosno naknada učesnicima, uključujući i procijenjenu vrijednost javne nabavke usluga koja se može naknadno dodijeliti u pregovaračkom postupku iz člana 59 stav 1 tačka 8 ovog zakona, ako je naručilac u obavještenju o pokretanju projektnog konkursa predvidio tu mogućnost.

Naručilac je dužan da obavještenje o pokretanju projektnog konkursa objavi u ESJN.

Naručilac je dužan da u projektnom konkursu, kada namjerava da naknadno dodijeli ugovor o javnoj nabavci usluga, navede da se primjenjuje pregovarački postupak iz člana 59 stav 1 tačka 8 ovog zakona.

Naručilac koji je sproveo projektni konkurs dužan je da objavi obavještenje o rezultatima projektnog konkursa, u ESJN.

Sprovođenje projektnog konkursa i izbor učesnika Član 156

Naručilac ne smije da ograniči učešće na projektnom konkursu:

- upućivanjem na područje ili dio područja države,
- na način da se od učesnika konkursa zahtijeva posebni oblik organizovanja, osim ako je drugačije utvrđeno zakonom.

Projektni konkurs može da se sprovodi u otvorenom ili ograničenom postupku.

Ako je broj učesnika u konkursu ograničen, naručilac je dužan da odredi jasne i nediskriminatorne kriterijume za izbor učesnika.

Obavještenje o pokretanju projektnog konkursa, postupak otvaranja ponuda, sadržaj, način izrade i dostavljanje zapisnika propisuje Ministarstvo u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za poslove uređenja prostora i izgradnje objekata.

Sastav i rad žirija Član 157

Projektни konkurs sprovodi stručni žiri koji imenuje naručilac iz reda stručnjaka iz oblasti koja je predmet projektnog konkursa.

Žiri čini neparan broj članova.

Ako se od učesnika projektnog konkursa zahtijevaju posebne profesionalne kvalifikacije ili stručno iskustvo, najmanje jedna trećina članova žirija mora da ima iste ili ekvivalentne kvalifikacije, odnosno stručno iskustvo.

Članovi žirija pojedinačno i zajedno vrše ocjenu pristiglih projekata u skladu sa projektnim konkursom.

Žiri je dužan da projekte razmatra uz obezbjeđenje anonimnosti učesnika i isključivo na osnovu kriterijuma navedenih u projektnom konkursu.

Žiri je dužan da sačini zapisnik o rangiranju projekata, čije je rangiranje izvršeno prema karakteristikama svakog projekta, uključujući i napomene o elementima koje je potrebno pojasniti, a nakon toga sačini mišljenje sa predlogom odluke.

Zapisnik iz stava 6 ovog člana potpisuju članovi žirija.

Žiri je dužan da zapisnik i mišljenje sa predlogom odluke iz stava 6 ovog člana dostavi naručiocu na dalje postupanje.

Naručilac donosi odluku na osnovu mišljenja žirija i odluku o rezultatima projektnog konkursa objavljuje u ESJN u roku od tri dana, od dana dostavljanja mišljenja žirija.

Obrazac poziva za učešće na projektnom konkursu, zapisnika i obavještenja o rezultatima projektnog konkursa, propisuje Ministarstvo.

VIII. JAVNE NABAVKE ZA OBAVLJANJE SEKTORSKIH DJELATNOSTI

1. Nabavke za obavljanje sektorske djelatnosti

Obaveza primjene u oblasti sektorske djelatnosti

Član 158

Sektorski naručilac je dužan da javnu nabavku roba, usluga i radova za obavljanje sektorske djelatnosti iz čl. 159 do 166 ovog zakona sprovodi u skladu sa odredbama čl. 167 do 173 ovog zakona.

Sektorska djelatnost

Član 159

Sektorske djelatnosti, u smislu ovog zakona, su djelatnosti iz oblasti: električne energije, gasa i toplotne energije, vodoprivrede, saobraćaja, aerodroma i morskih luka, poštanskih usluga, istraživanja i proizvodnje nafte, uglja i drugih čvrstih goriva.

Djelatnost iz oblasti električne energije

Član 160

Sektorska djelatnost iz oblasti električne energije, u smislu ovog zakona, obuhvata:

- 1) proizvodnju, prenos ili distribuciju i/ili isporuku radi prodaje električne energije;
- 2) pružanje usluga korišćenja fiksnih mreža ili upravljanje fiksnim mrežama namijenjenim za pružanje javne usluge u vezi sa proizvodnjom, prenosom ili distribucijom električne energije;
- 3) isporuku električne energije mrežama iz tačke 2 ovog stava.

Ne smatra se sektorskom djelatnošću iz stava 1 ovog člana isporuka električne energije sektorskog naručioca koji nije javni naručilac fiksnim mrežama koje pružaju javnu uslugu, ako:

- 1) se proizvodnja električne energije sektorskog naručioca obavlja radi potrošnje za obavljanje djelatnosti koja nije djelatnost iz stava 1 ovog člana ili iz čl. 161, 162 i 163 ovog zakona, i
- 2) isporuka fiksnoj mreži zavisi samo od sopstvene potrošnje sektorskog naručioca i ne iznosi više od 30% njegove ukupne prosječne proizvodnje električne energije za posljednje tri godine, uključujući i tekuću godinu, osim ako ostvaruje proizvodnju u periodu kraćem od tri godine kada se ostvarena proizvodnja dokazuje na osnovu poslovnih projekcija za vrijeme od osnivanja odnosno otpočinjanja proizvodnje.

Djelatnost iz oblasti gasa i toplotne energije

Član 161

Sektorska djelatnost iz oblasti gasa i toplotne energije, u smislu ovog zakona, obuhvata:

- 1) pružanje usluga korišćenja javne infrastrukture (u daljem tekstu: fiksne mreže) ili upravljanje fiksnim mrežama namijenjenim za pružanje usluge javnosti u vezi sa proizvodnjom, prenosom ili distribucijom prirodnog gasa ili toplotne energije;
- 2) isporuku prirodnog gasa ili toplotne energije mrežama iz tačke 1 ovog stava.

Isporuka gasa ili toplotne energije od strane sektorskog naručioca koji nije javni naručilac fiksnim mrežama ne smatra se djelatnošću iz stava 1 ovog člana, ako:

- proizvodnja gasa ili toplotne energije predstavlja djelatnost sektorskog naručioca koja nije obuhvaćena stavom 1 ovog člana ili čl. 160 i 162 ovog zakona, i
- ako je isključiva svrha isporuke fiksnoj mreži komercijalno iskorišćavanje proizvodnje iz alineje 1 ovog stava, koje ne iznosi više od 20% prometa prosječnog prometa tog sektorskog naručioca uzimajući u obzir prosjek proizvodnje u poslednje tri godine, uključujući i tekuću godinu.

Djelatnost iz oblasti vodoprivrede

Član 162

Sektorska djelatnost iz oblasti vodoprivrede u smislu ovog zakona obuhvata:

- 1) pružanje usluga korišćenja fiksnih mreža ili upravljanje fiksnim mrežama namijenjenim za pružanje usluga u vezi sa proizvodnjom, prenosom ili distribucijom vode za piće,

2) isporuku vode za piće mrežama iz tačke 1 ovog stava.

Odredbe ovog zakona primjenjuju se na postupke javne nabavke ili projektni konkurs koje sprovodi sektorski naručilac koji obavlja djelatnost iz stava 1 ovog člana koja je povezana sa:

1) projektima hidrauličnog inženjerstva, navodnjavanjem ili isušivanjem zemljišta, pod uslovom da količina vode koja će se koristiti za isporuku vode za piće predstavlja više od 20% ukupne količine vode koja se dobija sprovođenjem tih projekata ili putem instalacija za navodnjavanje ili isušivanje,

2) odlaganjem ili preradom otpadnih voda.

Isporuka vode za piće sektorskog naručioca, koji nije javni naručilac, fiksnim mrežama koje pružaju uslugu javnosti ne smatra se djelatnošću iz stava 1 ovog člana, ako:

1) se proizvodnja vode za piće od strane sektorskog naručioca obavlja radi potrošnje potrebne za obavljanje djelatnosti koja nije djelatnost iz st. 1 i 2 ovog člana ili čl. 160, 163 i 164 ovog zakona,

2) isporuka mreži zavisi samo od sopstvene potrošnje sektorskog naručioca i ne iznosi više od 30% ukupne prosječne proizvodnje vode za piće iz posljednje tri godine, uključujući tekuću godinu.

Djelatnost iz oblasti saobraćaja

Član 163

Sektorska djelatnost iz oblasti saobraćaja u smislu ovog zakona je djelatnost koja se odnosi na pružanje usluga korišćenja fiksnih mreža ili upravljanje mrežama koje pružaju uslugu javnosti u oblasti prevoza željeznicom, automatizovanim sistemima, autobusom ili žičarom.

Mrežom iz stava 1 ovog člana smatraju se usluge koje se pružaju pod uslovima koje je utvrdio prevoznik u skladu sa zakonom.

Djelatnost iz oblasti aerodroma i morskih luka

Član 164

Sektorska djelatnost iz oblasti aerodroma i morskih luka u smislu ovog zakona je djelatnost u vezi sa pružanjem aerodromskih usluga i usluga u morskim lukama ili druge terminalne opreme prevoznicima u vazdušnom i pomorskom saobraćaju.

Djelatnost poštanskih usluga

Član 165

Sektorska djelatnost u oblasti poštanskih usluga u smislu ovog zakona obuhvata pružanje:

1) poštanskih usluga,

2) drugih usluga, osim poštanskih usluga iz stava 2 tačke b ovog člana ako sektorska djelatnost nije direktno izložena tržišnoj konkurenciji iz člana 170 ovog zakona.

U smislu stava 1 ovog člana:

a) poštanska pošiljka je pošiljka adresirana u konačnom obliku u kojoj se treba uručiti, uključujući pisma, knjige, kataloge, novine, časopise i poštanske pakete koji sadrže robu sa ili bez komercijalne vrijednosti, bez obzira na njihovu težinu,

b) poštanske usluge su usluge koje čine prijem, sortiranje, prenos i uručenje poštanskih pošiljki, koje uključuju i usluge obuhvaćene i koje nijesu obuhvaćene univerzalnom uslugom, u skladu sa propisom koji uređuje poštanske usluge,

c) druge usluge, osim poštanskih usluga, su:

- usluge upravljanja poštanskom službom (usluge i prije i poslije otpreme, uključujući usluge upravljanja poštanskom prijemnom službom),

- usluge koje se odnose na poštanske pošiljke koje nisu obuhvaćene tačkom a ovog stava.

Djelatnost istraživanja i proizvodnje nafte, gasa, uglja ili drugih čvrstih goriva

Član 166

Djelatnosti istraživanja i proizvodnje nafte, gasa uglja ili drugih čvrstih goriva obuhvata iskorišćavanje određene geografske oblasti u svrhu:

1) proizvodnje nafte ili gasa,

2) istraživanja ili eksploatacije uglja ili drugih čvrstih goriva.

2. Povezana privredna društva i zajednička ulaganja

Nabavka od povezanog privrednog društva ili po osnovu zajedničkog ulaganja

Član 167

Nabavka od povezanog privrednog društva ili po osnovu zajedničkog ulaganja (*joint venture*) više sektorskih naručilaca je nabavka koju sektorski naručilac vrši radi obavljanja sektorske djelatnosti od privrednog društva koje je povezano sa jednim od tih sektorskih naručilaca, i to za nabavku:

1) robe, ako je najmanje 80% prosječnog ukupnog prometa povezanog društva za prethodne tri godine, ostvareno isporukom robe sektorskom naručiocu ili drugim društvima sa kojima je povezano;

2) usluga, ako je 80% prosječnog ukupnog prometa povezanog društva za prethodne tri godine, ostvareno pružanjem usluga sektorskom naručiocu ili drugim društvima sa kojima je povezano,

3) radova, ako je 80% prosječnog ukupnog prometa povezanog društva za prethodne tri godine, ostvareno izvođenjem radova sektorskom naručiocu ili drugim društvima sa kojima je povezano.

Ako je povezano društvo osnovano ili otpočelo da obavlja djelatnost, odnosno da ostvaruje prihod u periodu kraćem od perioda iz stava 1 ovog člana, ostvareni promet se dokazuje na osnovu poslovnih projekcija za vrijeme od osnivanja, odnosno otpočinjanja obavljanja djelatnosti.

Ako dva ili više privrednih društava, povezanih sa sektorskim naručiocem sa kojim čine ekonomsku zajednicu, pruža iste ili slične usluge, robu ili radove, prosječni

ukupni promet iz stava 1 ovog člana izračunava se na osnovu zbira njihovog ukupnog prometa od pružanja usluga, isporuke robe ili izvođenja radova.

Povezano privredno društvo Član 168

Povezano privredno društvo iz člana 167 ovog zakona je društvo čiji se godišnji finansijski izvještaji konsoliduju u godišnji finansijski izvještaji sektorskog naručioca u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo.

Ako se na povezano privredno društvo iz stava 1 ovoga člana ne primjenjuje obaveza konsolidovanja godišnjih finansijskih izvještaja sa godišnjim finansijskim izvještajima sektorskog naručioca, povezano društvo je svako društvo koje:

- može biti direktno ili indirektno pod dominantnim uticajem sektorskog naručioca, ili
- može imati dominantni uticaj na sektorskog naručioca, ili
- je zajedno sa sektorskim naručiocem pod dominantnim uticajem drugog društva na osnovu svojine, finansijskog udjela ili na osnovu osnivačkih akata tih društava.

Zajedničko ulaganje Član 169

Zajedničko ulaganje (*joint venture*), u smislu ovog zakona, je udruženje sektorskih naručilaca koje je osnovano sa ciljem obavljanja sektorskih djelatnosti za period od najmanje tri godine i čijim aktom o osnivanju je predviđeno da će svaki sektorski naručilac koji čini zajedničko ulaganje biti u njegovom sastavu najmanje za period od tri godine.

3. Nabavke za obavljanje sektorske djelatnosti direktno podložna tržišnoj konkurenciji

Sektorska djelatnost direktno podložna tržišnoj konkurenciji Član 170

Sektorska djelatnost direktno podliježe tržišnoj konkurenciji, ako na geografski relevantnom tržištu više privrednih subjekata obavlja ili ima mogućnost da pod jednakim uslovima obavlja tu djelatnost i pristup tržištu nije ograničen.

Sektorska djelatnost koja podliježe tržišnoj konkurenciji utvrđuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita konkurencije na relevantnom tržištu, uzimajući u obzir prirodu i karakteristike proizvoda ili usluga, postojanje ulaznih prepreka ili sklonosti kupaca, znatne razlike u tržišnim udjelima privrednih subjekata između te oblasti i susjednih oblasti ili znatne razlike u cijenama.

Ovaj zakon ne primjenjuje se na dodjelu ugovora i sprovođenje projektnog konkursa namijenjenih za obavljanje sektorskih djelatnosti ako nadležni organ državne uprave koji vrši nadzor nad sektorskim naručiocem ili sektorski naručilac, dokaže da je sektorska djelatnost koja se obavlja u Crnoj Gori direktno izložena konkurenciji na tržištu na kome pristup nije ograničen.

Nadležni organ državne uprave koji vrši nadzor nad sektorskim naručiocem ili sektorski naručilac u postupku dokazivanja iz stava 3 ovog člana pribavlja mišljenje nezavisnog regulatornog organa nadležnog za sektorsku djelatnost koji vrši nadzor u toj sektorskoj djelatnosti i organa nadležnog za poslove konkurencije.

Sektorska djelatnost iz stava 3 ovog člana može da bude dio većeg sektora ili može da se obavlja samo na određenom području Crne Gore.

Procjena tržišne konkurencije iz stava 3 ovog člana utvrđuje se u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje zaštita konkurencije na tržištu.

Procjena tržišne konkurencije vrši se u odnosu na relevantno tržište proizvoda predmetne djelatnosti i relevantno geografsko tržište u skladu st. 7 do 10 ovog člana.

O direktnoj izloženosti djelatnosti tržišnoj konkurenciji odlučuje se na osnovu kriterijuma koji su usklađeni sa pravilima o konkurenciji Evropske unije.

Kriterijumi iz stava 8 ovog člana mogu da uključuju karakteristike predmetnih proizvoda ili usluga, postojanje alternativnih proizvoda ili usluga koje se smatraju zamjenljivim na strani ponude ili strani potražnje, cijene, kao i stvarnu ili potencijalnu konkurenciju više od jednog isporučioaca proizvoda ili pružaoca usluga.

Relevantno geografsko tržište na osnovu koga je procijenjena izloženost konkurenciji predstavlja teritoriju na kojoj određeni privredni subjekti učestvuju u ponudi i potražnji proizvoda ili usluga, na kome su uslovi tržišne konkurencije dovoljno homogeni i koje može da se razlikuje od drugih susjednih teritorija, posebno po tome što su uslovi tržišne konkurencije na toj teritoriji znatno drugačiji.

Prilikom procjene tržišne konkurencije posebno se uzima u obzir priroda i karakteristike predmetnih proizvoda ili usluga, postojanje ulaznih prepreka ili sklonosti kupaca, značajne razlike u tržišnim udjelima preduzetnika između predmetne teritorije i druge susjedne teritorije ili značajne razlike u cijenama.

Pristup tržištu nije ograničen u smislu stava 1 ovog člana ako su propisi kojim se reguliše sektorska djelatnost usklađeni sa propisima Evropske unije.

Ako se slobodan pristup određenom tržištu ne može utvrditi u skladu sa stavom 12 ovog člana, sektorski naručilac je dužan da dostavi dokaze da je pristup tom tržištu faktički i pravno slobodan.

Postupak utvrđivanja direktne izložene sektorske djelatnosti tržišnoj konkurenciji Član 171

Ako nadležni organ državne uprave koji vrši nadzor nad sektorskim naručiocem ili sektorski naručilac utvrdi da je na osnovu kriterijuma iz člana 170 st. 7 do 10 ovog zakona određena delatnost direktno izložena konkurenciji na tržištima kojima pristup nije ograničen, može da podnese zahtjev Evropskoj komisiji, radi ocjene da sektorska djelatnost koja se obavlja u Crnoj Gori direktno izložena konkurenciji na tržištu na kome pristup nije ograničen.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana u skladu sa zakonom prilaže se mišljenje nezavisnog regulatornog organa nadležnog za sektorsku djelatnost koji vrši nadzor u toj sektorskoj djelatnosti.

Zahtjevi iz stava 1 ovog člana mogu da se odnose na djelatnosti koje su dio većeg sektora ili koje se obavljaju samo na određenom području Crne Gore.

U zahtjevu iz stava 1 ovoga člana nadležni organ državne uprave koji vrši nadzor nad sektorskim naručiocem ili sektorski naručilac obavještava Evropsku komisiju o svim važnim činjenicama, a posebno o svim zakonima, propisima, aktima uprave ili sporazumima koji se odnose na usklađenost sa uslovima iz člana 170 st. 3 do 6 ovog zakona.

Nadležni organ državne uprave koji vrši nadzor nad sektorskim naručiocem i sektorski naručilac će na zahtev Evropske komisije dopuniti zahtjev iz stava 1 ovog člana, ako uz ovaj zahtjev nije dostavljeno mišljenje regulatornog organa koji u skladu sa zakonom vrši nadzor u toj sektorskoj djelatnosti, u skladu sa članom 170 st. 7 do 10 ovog zakona, kojim su detaljno analizirani uslovi za isključenje sektorske djelatnosti od primjene ovog zakona.

4. Izbor postupka, tehnike u postupku javne nabavke i primjena kvalifikacionog sistema

Izbor vrste postupka Član 172

Sektorski naručilac može da za javne nabavke za obavljanje sektorske djelatnosti koristi:

1) otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za nadmetanje i konkurentski dijalog, za nabavku svakog predmeta nabavke;

2) partnerstvo za inovacije, ako ima potrebu za inovativnom robom, uslugama ili radovima koje ne može zadovoljiti nabavkom robe, usluga ili radova koje su već dostupni na tržištu;

3) pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za nadmetanje u skladu sa članom 59 ovog zakona.

U slučaju iz stava 1 ovog člana sektorski naručilac može da, kao sredstvo za pokretanje postupka javne nabavke, koristi:

1) obavještenje o uspostavljanju kvalifikacionog sistema, ako sprovodi ograničeni postupak, pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za nadmetanje, konkurentski dijalog ili partnerstvo za inovacije;

2) tendersku dokumentaciju u svim postupcima javne nabavke.

Sektorski naručilac može da koristiti postupke iz stava 1 ovog člana, za zaključivanje okvirnog sporazuma, dinamički sistem nabavke, elektronsku aukciju i elektronski katalog, u skladu sa ovim zakonom.

Kvalifikacioni sistem Član 173

Sektorski naručilac može da uspostavi i vodi kvalifikacioni sistem privrednih subjekata, s tim što je dužan da obavještenje o tome objavi u ESJN.

Sektorski naručilac koji uspostavi ili vodi kvalifikacioni sistem dužan je da obezbijedi da privredni subjekti u svakom trenutku mogu da zahtijevaju kvalifikaciju.

Kvalifikacioni sistem može da uključuje različite faze kvalifikacije.

Kvalifikacioni sistem se sprovodi na osnovu obaveznih uslova i uslova sposobnosti privrednih subjekata koje utvrdi naručilac za kvalifikaciju privrednih subjekata, uključujući uslove za upis u sistem i periodično ažuriranje kvalifikacija, ako postoje.

Sektorski naručilac je dužan da uslove iz stava 4 ovog člana učini dostupnim privrednim subjektima i obavijesti sve privredne subjekte o izmjenama uslova.

Ako uslovi iz stava 5 ovog člana uključuju tehničke specifikacije, primjenjuju se odedbe čl. 87 do 92 ovog zakona.

Sektorski naručilac je dužan da vodi pisanu evidenciju kvalifikovanih privrednih subjekata.

Evidencija se može podijeliti na kategorije prema vrsti predmeta nabavke na koji se primjenjuje kvalifikacija.

Ako se obavještenje o uspostavljanju kvalifikacionog sistema koristi kao sredstvo poziva za nadmetanje, ugovori za robe, usluge ili radove koji su obuhvaćeni kvalifikacionim sistemom zaključuju se putem ograničenog ili pregovaračkog postupka, u kojima se ponuđači biraju između kandidata koji su već kvalifikovani u skladu sa tim sistemom.

Sektorski naručilac koji uspostavi i vodi kvalifikacioni sistem dužan je da obavijesti podnosiocima prijave za kvalifikaciju o odluci kojom odbija prijave za kvalifikaciju u roku od šest mjeseci od dana podnošenja prijave za kvalifikaciju.

Ako je za donošenje odluke potrebno više od četiri mjeseca od podnošenja prijave za kvalifikaciju, naručilac je dužan da obavijesti podnosioca prijave u roku od dva mjeseca, od podnošenja prijave o razlozima za produženje roka za odlučivanje, kao i o datumu do kojeg će odlučiti o njegovoj prijavi.

Sektorski naručilac je dužan da odluku o odbijanju prijave za kvalifikacije sa obrazloženjem razloga za odbijanje, dostavi podnosiocu prijave, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana, od dana donošenja.

Sektorski naručilac koji uspostavi i vodi kvalifikacioni sistem može da isključi iz kvalifikacije privrednog subjekta samo iz razloga koji se zasnivaju na uslovima za kvalifikaciju iz stava 4 ovog člana.

O namjeri okončanja kvalifikacije naručilac je dužan da obavijesti privrednog subjekta najkasnije 15 dana, prije dana određenog za odlučivanje o kvalifikaciji uz navođenje razloga za okončanje.

Troškovi koji se zaračunavaju u odnosu na podnošenje prijave za kvalifikaciju ili ažuriranje prijave za kvalifikaciju u skladu sa sistemom određuju se srazmjerno stvarnim troškovima.

Obrazac obavještenja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

IX. NABAVKA U OBLASTI ODBRANE I BEZBJEDNOSTI

Obaveza primjene u oblasti odbrane i bezbjednosti

Član 174

Javne nabavke u oblasti odbrane i bezbjednosti sprovode se u skladu sa odredbama ovog zakona, osim u slučajevima iz čl. 175, 176 i 177 ovog zakona.

Predmet nabavke

Član 175

Predmet javne nabavke u oblasti odbrane i bezbjednosti, u smislu ovog zakona, su:

- 1) vojna oprema, sa svim djelovima, komponentama ili podsklopovima;
- 2) bezbjednosno osjetljiva oprema, sa svim djelovima, komponentama ili podsklopovima;
- 3) roba, usluge i radovi koji su direktno povezani sa opremom iz tač. 1 i 2 ovog stava, u toku čitavog ili dijela životnog ciklusa;
- 4) usluge i radove samo za vojne namjene;
- 5) bezbjednosno osjetljive usluge.

Listu vojne opreme i proizvoda iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Posebne javne nabavke u oblasti odbrane i bezbjednosti

Član 176

Posebne javne nabavke u oblasti odbrane i bezbjednosti su nabavke:

1) koje su uređene posebnim propisima o nabavkama, u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumom ili ugovorom zaključenim između Crne Gore i jedne ili više država;

2) koje su uređene posebnim propisima o nabavkama, u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumom ili ugovorom koji se odnosi na stacioniranje trupa i odnose se na privredna društva registrovana u Crnoj Gori, državi članici Evropske unije ili drugoj državi, koja učestvuju u postupku javne nabavke;

3) koje je Crna Gora dužna da dodijeli u skladu sa posebnim pravilima međunarodne organizacije;

4) kod kojih bi primjena odredbi ovog zakona obavezala Crnu Goru da pruži informacije čije otkrivanje je u suprotnosti sa vitalnim interesima njene bezbjednosti;

5) u svrhe obavještajnih aktivnosti;

6) u okviru programa saradnje zasnovanih na istraživanju i razvoju novog proizvoda koji zajednički sprovode Crna Gora i najmanje jedna država članica Evropske unije i, kada je potrebno, za kasnije faze čitavog ili dijela životnog ciklusa tog proizvoda;

7) dodijeljene u trećoj državi, uključujući i one za civilne svrhe, gdje su snage raspoređene izvan teritorije Evropske unije, ako operativne potrebe zahtijevaju da se ugovori zakluče sa privrednim subjektima koji se nalaze u zoni operacija;

8) koje sprovode državni organi Crne Gore sa državnim organima država članica Evropske unije ili treće države, a odnose se na:

a) nabavku vojne opreme ili sigurnosno osjetljive opreme;

b) radove i usluge direktno povezane sa opremom iz podtačke a ove tačke; ili

c) radove i usluge za izričito vojne namjene ili sigurnosno osjetljive radove i sigurnosno osjetljive usluge;

9) ako se zaštita bitnih bezbjedonosnih interesa Crne Gore ne može obezbijediti određivanjem zahtjeva u cilju zaštite tajnosti podataka koje naručilac stavlja na raspolaganje ponuđačima na način propisan ovim zakonom;

10) koje su proglašene tajnim ili koje moraju biti praćene posebnim bezbjednosnim mjerama u skladu sa zakonom ili aktom nadležnog organa ili se odnose na bezbjednost šticeh lica Crne Gore, pod uslovom da je Crna Gora utvrdila da bitne bezbjednosne mjere i interese nije moguće zaštititi mjerama iz tačke 9 ovog člana.

11) roba i usluga iz člana 175 ovog zakona čija je procijenjena vrijednost jednaka ili manja od 20.000,00 eura, odnosno radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili manja od 40.000,00 eura.

Sprovođenje i izvještavanje Član 177

Sprovođenje, izvještavanje i vođenje evidencije o nabavkama iz čl. 175 i 176 ovog zakona vrši se na način i po postupku utvrđenim propisom, koji donosi Vlada.

Provjera ispunjenosti uslova za učešće u nabavkama za Sjeverno-atlantski savez Član 178

Postupak provjere ispunjenosti uslova za učešće privrednih subjekata registrovanih u Crnoj Gori i izdavanje potvrde za učešće u nabavkama za potrebe Sjeverno-atlantskog saveza propisuje organ državne uprave nadležan za poslove ekonomije.

X. EVIDENCIJE O JAVNIM NABAVKAMA, IZVJEŠTAVANJE I ČUVANJE DOKUMENTACIJE

Evidencija postupaka javnih nabavki

Član 179

Naručilac je dužan da, nakon objavljivanja ugovora o javnoj nabavci u ESJN, za svaki postupak javne nabavke, vodi evidenciju koja naročito sadrži:

- 1) naziv i adresu naručioca, broj i datum tenderske dokumentacije, predmet i procijenjenu vrijednost nabavke;
- 2) broj dostavljenih prijava za kvalifikaciju odnosno ponuda;
- 3) naziv kvalifikovanih kandidata ili ponuđača;
- 4) naziv nekvalifikovanih kandidata ili ponuđača;
- 5) naziv izabranog ponuđača;
- 6) razloge za sprovođenje pregovaračkog postupka sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje, konkurenskog postupka sa pregovorima, konkurenskog dijaloga ili pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje;
- 7) razloge za donošenje odluke o poništenju postupka javne nabavke;
- 8) razloge iz kojih nije korišćena elektronska komunikacija za podnošenje ponuda;
- 9) podatke o utvrđenom sukobu interesa i preduzetim mjerama;
- 10) podatke o uloženoj žalbi u postupku javne nabavke;
- 11) datum zaključivanja ugovora o javnoj nabavci.

Naručilac je dužan, na zahtjev Ministarstva, evidenciju iz stava 1 ovog člana da dostavi u roku od pet dana, od dana podnošenja zahtjeva.

Vođenje evidencije Član 180

Naručilac je dužan da vodi evidenciju:

- 1) o jednostavnim nabavkama;
- 2) o izuzećima u skladu sa ovim zakonom;
- 3) nabavki za diplomatsko-konzularna predstavništva i vojno-diplomatske predstavnike;
- 4) nabavki povezane sa potvrđenim međunarodnim ugovorima;
- 5) nabavki za društvene i druge posebne usluge.

Obrazac evidencije iz člana 179 ovog zakona i stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Čuvanje dokumentacije Član 181

Naručilac je dužan da čuva potpunu dokumentaciju nastalu u postupcima javnih nabavki sprovedenim u skladu sa ovim zakonom.

Naručilac je dužan da dokumentaciju iz stava 1 ovog člana čuva najmanje četiri godine od dana izvršenja ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma.

Dokumentacija iz stava 1 ovog člana, koja je evidentirana u ESJN čuva se najmanje pet godina od zaključivanja ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma na način koji omogućava očuvanje integriteta podataka.

Statističko izvještavanje o javnim nabavkama Član 182

Naručilac je dužan da do 28. februara tekuće godina sačini statistički izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama, kao i izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke, za prethodnu godinu i izvještaj dostavi Ministarstvu.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana dostavlja se u pisanoj i elektronskoj formi.

Uputstvo naručiocima o sadržaju i načinu dostavljanja statističkog izvještaja o javnim nabavkama Ministarstvo objavljuje na svojoj internet stranici.

Ministarstvo sačinjava statistički izvještaj o javnim nabavkama na godišnjem nivou za prethodnu godinu i izvještaj dostavlja Vladi, najkasnije do 31. maja tekuće godine i nakon usvajanja objavljuje na svojoj internet stranici.

Ministarstvo dostavlja, na zahtjev, Evropskoj komisiji statistički izvještaj o javnim nabavkama.

Statistički izvještaj sadrži i ostale statističke podatke koji su potrebni u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Ministarstvo sačinjava i dostavlja Vladi polugodišnji izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama, kao i

izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke.

Obrazac izvještaja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

XI. ZAŠTITA PRAVA U POSTUPKU JAVNE NABAVKE

1. Postupak zaštite prava i nadležnost za odlučivanje

Obezbjeđenje zaštite

Član 183

Zaštita prava učesnika u postupku javnih nabavki, u skladu sa ovim zakonom i propisom koji uređuje javnu nabavku u oblasti odbrane i bezbjednosti ostvaruje se pred Komisijom za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki (u daljem tekstu: Komisija za zaštitu prava).

Primjena propisa

Član 184

Na pitanja zaštite prava u postupcima javnih nabavki koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak.

Pokretanje postupka zaštite prava

Član 185

Postupak zaštite prava pokreće se žalbom koja se izjavljuje Komisiji za zaštitu prava, preko naručioca.

Do uspostavljanja ESJN, žalba iz stava 1 ovog člana podnosi se u pisanom obliku neposredno ili putem preporučene pošte.

Žalba se može izjaviti protiv:

- 1) tenderske dokumentacije;
- 2) izmjene i/ili dopune tenderske dokumentacije;
- 3) odluke o isključenju iz postupka javne nabavke;
- 4) odluke o izboru najpovoljnije ponude,
- 5) odluke o poništenju postupka javne nabavke.

Žalbom iz stava 3 tač. 1 i 2 ovog člana može da se osporava zakonitost tenderske dokumentacije odnosno izmjena i/ili dopuna tenderske dokumentacije.

Žalbom protiv izmjene i/ili dopuna tenderske dokumentacije, ne može da se osporava dio tenderske dokumentacije koji nije izmijenjen.

Žalbom se ne može osporavati izmjena tenderske dokumentacije koju naručilac vrši u drugoj fazi konkurentskog postupka sa pregovorima, konkurentskog dijaloga i partnerstva za inovacije.

Žalbom iz stava 3 tačka 3 ovog člana može da se osporava:

- 1) postupak prijema prijave za kvalifikaciju;
- 2) postupak otvaranja prijave za kvalifikaciju;
- 3) postupak ocjene i vrednovanja prijave za kvalifikaciju;

4) zakonitost odluke o isključenju iz postupka podnosioca prijave za kvalifikaciju.

Žalbom iz stava 3 tač. 4 i 5 ovog člana može da se osporava:

- 1) postupak dostavljanja poziva za dostavljanje ponuda, odnosno poziva na dijalog;
- 2) postupak prijema ponuda;
- 3) postupak otvaranja ponuda;
- 4) sadržaj i način dostavljanja zapisnika o otvaranju ponuda;
- 5) postupak pregleda i ocjene ponuda;
- 6) postupak pregovaranja i vođenja dijaloga;
- 7) postupak vrednovanja ponuda;
- 8) razlozi o isključenju kandidata, odnosno ponuđača iz postupka;
- 9) zakonitost odluke o izboru najpovoljnije ponude;
- 10) zakonitost odluke o poništenju postupka javne nabavke

Pravo na žalbu i rok za žalbu **Član 186**

Žalbu iz člana 185 stav 3 tač. 1 i 2 ovog zakona može da izjavi privredni subjekat najkasnije deset dana prije dana koji je određen za otvaranje prijave za kvalifikacije odnosno ponuda.

Žalbu iz člana 185 stav 3 tačka 3 ovog zakona može da izjavi podnosilac prijave za kvalifikaciju u roku od deset dana od dana dostavljanja odluke o isključenju iz postupka javne nabavke.

Žalbu iz člana 185 stav 3 tač. 4 i 5 ovog zakona može da izjavi kandidat, odnosno ponuđač u roku od deset dana od dana objavljivanja odluke o izboru najpovoljnije ponude odnosno odluke o poništenju postupka javne nabavke.

Ako privredni subjekat propusti da žalbu iz člana 185 stav 3 tač. 1 i 2 ovog zakona izjavi u roku od deset dana prije dana koji je određen za otvaranje prijave za kvalifikacije, odnosno ponuda, nema pravo da kao podnosilac prijave za kvalifikaciju, kandidat ili ponuđač, razloge, nezakonitosti tenderske dokumentacije, odnosno izmjena ili dopuna tenderske dokumentacije, iznosi u žalbi protiv odluka naručioca iz člana 185 stav 3 tač. 3, 4 i 5 ovog zakona.

Dejstvo žalbe **Član 187**

Blagovremena žalba, uz koju je dostavljen dokaz o uplati naknade za vođenje postupka u skladu sa članom 188 stav 3 ovog zakona, prekida dalje aktivnosti naručioca u postupku javne nabavke, do donošenja rješenja po žalbi.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, u postupku javne nabavke iz člana 59 stav 1 tačka 3 ovog zakona, žalba ne prekida dalje aktivnosti naručioca u postupku javne nabavke.

Sadržaj žalbe **Član 188**

Žalba, zavisno od faze postupka javne nabavke, mora da sadrži:

- 1) podatke o podnosiocu žalbe (naziv i sjedište, odnosno ime i adresa);
- 2) naziv i sjedište naručioca;
- 3) broj i datum objavljivanja, odnosno dostavljanja tenderske dokumentacije ili izmjene i dopune tenderske dokumentacije;
- 4) broj i datum odluke o isključenju, odluke o izboru najpovoljnije ponude ili odluke o poništenju postupka javne nabavke;
- 5) razloge žalbe sa obrazloženjem;
- 6) dokaze;
- 7) žalbeni zahtjev;
- 8) potpis ovlašćenog lica.

Podnosilac žalbe koji nema sjedište na teritoriji Crne Gore dužan je da odredi punomoćnika za prijem pismena na teritoriji Crne Gore uz navođenje svih podataka potrebnih za komunikaciju sa opunomoćenim licem, ili da odredi drugi način dostave pismena koji neće odugovlačiti postupak dostave.

Podnosilac žalbe je dužan da uz žalbu priloži dokaz o uplati naknade za pokretanje žalbenog postupka, u visini 1% procijenjene vrijednosti javne nabavke ili da ovaj dokaz dostavi najkasnije do isteka roka za žalbu.

Visina naknade iz stava 3 ovog člana ne može biti veća od 20.000,00 eura.

Ako je u postupku po žalbi odlučeno u korist podnosioca žalbe, Komisija za zaštitu prava je dužna da podnosiocu žalbe vrati iznos uplaćene naknade iz stava 3 ovog člana, u roku od 15 dana, od dana pravosnažnosti rješenja po žalbi.

Ako je podnosilac žalbe dostavio dokaz o uplati naknade iz stava 3 ovog člana u manjem iznosu od propisanog, Komisija za zaštitu prava će podnosiocu žalbe da vrati iznos uplaćenih sredstava.

Sredstva od naknade koja nijesu vraćena podnosiocu žalbe u skladu sa stavom 5 ovog člana prihod su budžeta Crne Gore.

Postupanje naručioca po žalbi

Član 189

Naručilac je dužan da u roku od tri dana, od dana prijema žalbe, objavi u ESJN obavještenje da je podnijeta žalba i da su prekinute dalje aktivnosti u postupku javne nabavke do donošenja rješenja po žalbi.

Zavisno od toga na koju se fazu postupka javne nabavke žalba odnosi, naručilac može, ako smatra da je žalba u cjelosti osnovana, da u roku od osam dana od dana prijema žalbe poništi pobijanu odluku ili da je zamijeni drugom odlukom, izvrši izmjenu ili dopunu tenderske dokumentacije u skladu sa zahtjevom iz žalbe ili poništi postupak javne nabavke.

Naručilac koji je iskoristio ovlašćenja iz stava 2 ovog člana dužan je da:

- 1) donese rješenje kojim će ocijeniti svaki žalbeni navod, dati razloge usvajanja žalbe i odlučiti o troškovima postupka;
- 2) rješenje iz tačke 1 ovog člana objavi u ESJN u roku od tri dana od dana donošenja, osim ako je žalba izjavljena protiv odluke o isključenju iz postupka, kada je dužan da rješenje dostavi podnosiocu prijave za kvalifikaciju;

3) dostavi Komisiji za zaštitu prava rješenje o usvajanju žalbe i dokaz da je objavljeno na ESJN odnosno dostavljeno podnosiocu žalbe.

Naručilac neće usvojiti žalbu koja je nedozvoljena, neblagovremena, uz koju nije dostavljen dokaz o uplati naknade za vođenje žalbenog postupka u skladu sa članom 188 stav 2 ovog zakona ili koja je izjavljena od neovlašćenog lica, već je dužan da spise predmeta dostavi Komisiji za zaštitu prava.

Ako ne iskoristi pravo iz stava 2 ovog člana naručilac je dužan da, u roku od osam dana od dana prijema žalbe, dostavi Komisiji za zaštitu prava žalbu sa svim priložima koje je podnosilac žalbe dostavio uz žalbu, kopije kompletne dokumentacije postupka javne nabavke i original prijave za kvalifikaciju podnosioca žalbe, odnosno original svih podnesenih ponuda.

Naručilac može uz žalbu da dostavi i odgovor na žalbu i dokaze kojim osporava žalbene navode podnosioca žalbe.

Do dana uspostavljanja ESJN naručilac je dužan da Komisiji za zaštitu prava dostavi žalbu i dokumenta iz st. 4 i 5 ovog člana u pisanoj formi, a od dana uspostavljanja preko ESJN u elektronskoj formi.

Odustanak od žalbe Član 190

Podnosilac žalbe može odustati od žalbe sve do dana objavljivanja rješenja po žalbi.

Ako žalbu izjavi ponuđač koji je podnosilac zajedničke ponude, odustanak od žalbe proizvodi pravno dejstvo ako svi članovi zajedničke ponude odustanu od žalbe odnosno ako od žalbe odustane član zajedničke ponude koji je ovlašćen za podnošenje žalbe.

Odustanak od žalbe ne može se opozvati.

Postupanje u slučaju nedostavljanja spisa Član 191

Ako naručilac ne dostavi uz žalbu kompletnu dokumentaciju postupka javne nabavke, u roku i na način propisan članom 189 ovog zakona, Komisija za zaštitu prava će opomenuti naručioca i ostaviti mu rok od pet dana za dostavljanje dokumentacije, uz upozorenje da će u protivnom usvojiti žalbu i poništiti postupak ili dio postupka na koji se žalba odnosi.

Odlučivanje Komisije za zaštitu prava Član 192

Komisija za zaštitu prava u postupku po žalbi odlučuje rješenjem kojim će:

- 1) obustaviti postupak po žalbi, ako podnosilac žalbe odustane od izjavljene žalbe;
- 2) odbiti žalbu kao nedozvoljenu, ako se odnosi na odluku ili radnju naručioca u odnosu na koju žalba nije dozvoljena;

3) odbiti žalbu kao neblagovremenu, ako je izjavljena nakon isteka propisanog roka;

4) odbiti žalbu kao izjavljenu od strane neovlašćenog lica, ako je izjavljena od strane lica koje nije ovlašćeno za izjavljivanje žalbe u skladu sa članom 186 ovog zakona;

5) odbiti žalbu kao nepotpunu, ako uz žalbu ili u roku za izjavljivanje žalbe nije dostavljen dokaz o uplati naknade za vođenje žalbenog postupka u skladu sa članom 188 stav 3 ovog zakona;

6) odbiti žalbu kao neurednu, ako podnosilac žalbe u ostavljenom roku ne otkloni nedostatak koji sprečava da se po žalbi postupi;

7) odbiti žalbu kao neosnovanu, kada utvrdi da su žalbeni navodi u cjelosti neosnovani;

8) usvojiti žalbu u cjelosti ili djelimično i poništiti odluku ili postupak ili radnju naručioca u dijelu u kojem je utvrđena nezakonitost.

Žalba na odluku o izboru najpovoljnije ponude odbiće se kao neosnovana ako podnosilac žalbe ne osporava neispravnost svoje ponude ili ako ne dokaže da je njegova ponuda najpovoljnija ili da su sve ostale ponude neispravne.

Naručilac je dužan da postupi po rješenju iz stava 2 tačka 8 ovog člana u roku od 15 dana, od dana objavljivanja rješenja, odnosno dostavljanja rješenja i da o tome obavijesti Komisiju za zaštitu prava u ostavljenom roku.

Ako naručilac ne postupi u skladu sa stavom 3 ovog člana, Komisija za zaštitu prava o tome obavještava Ministarstvo i inspekciju za javne nabavke.

Ako Komisija za zaštitu prava odbije žalbu protiv tenderske dokumentacije ili obustavi postupak zbog odustanka žalioca od žalbe, naručilac je dužan da u ESJN objavi obavještenje o određivanju novog roka za podnošenje ponuda.

Obavještenje iz stava 4 ovog člana ne predstavlja izmjenu tenderske dokumentacije.

Ako Komisija za zaštitu prava poništi postupak javne nabavke, naručilac je dužan da obavještenje o poništenju postupka objavi u ESJN, u roku od pet dana, od dana dostavljanja rješenja.

Rokovi za donošenje odluke

Član 193

Komisija za zaštitu prava dužna je da:

1) rješenje iz člana 192 stav 1 tačka 1 donese u roku od osam dana od dana prijema podneska o odustajanju podnosioca žalbe;

2) rješenje iz člana 192 stav 1 tač. 2, 3, 4, 5 i 6 donese u roku od osam dana od dana dostavljanja žalbe i kompletnih spisa predmeta.

3) rješenje iz 192 stav 1 tač. 7 i 8 donese u roku od 30 dana od dana dostavljanja žalbe i kompletnih spisa predmeta.

Rok iz stava 1 tačka 3 ovog člana može da se produži najviše za 10 dana ako je potrebno angažovati vještaka, pribaviti mišljenja nadležnih organa i zbog obimnosti dokumentacije u postupku javne nabavke, o čemu se obavještavaju podnosilac žalbe i naručilac.

Komisija za zaštitu prava dužna je da rješenje iz stava 1 ovog člana objavi u ESJN i na svojoj internet stranici, u roku od tri dana od dana donošenja, osim ako je rješenjem odlučeno po žalbi na odluku o isključenju podnosioca prijave iz postupka javne nabavke koje je dužna da dostavi podnosiocu žalbe i naručiocu, u roku od tri dana od dana donošenja.

Danom objavljivanja rješenja u ESJN smatra se da je rješenje uredno dostavljeno strankama u postupku.

Do dana uspostavljanja ESJN smatra se da je rješenje uredno dostavljeno strankama u postupku kada je objavljeno na Portalu javnih nabavki i internet stranici Komisije za zaštitu prava.

Pravila dokazivanja Član 194

Podnosilac žalbe je dužan da u žalbi dokaže postojanje činjenica na kojim temelji svoje žalbene navode.

Komisija za zaštitu prava može da, za razjašnjenje određenog stručnog pitanja, angažuje vještaka ili da zatraži mišljenje nadležnog organa državne uprave ili organizacije koja vrši javna ovlašćenja.

Bitne povrede pravila postupka Član 195

Bitna povreda pravila postupka javne nabavke je ako:

1) naručilac sprovede postupak javne nabavke iz člana 59 ovog zakona suprotno mišljenju Ministarstva, osim u slučaju iz člana 59 stav 1 tačka 3 ovog zakona;

2) tenderska dokumentacija ne sadrži obavezne uslove za učešće u postupku javne nabavke i/ili obavezne osnove za isključenje iz postupka javne nabavke;

3) naručilac suprotno članu 187 stav 1 ovog zakona nastavi postupak prije donošenja rješenja po žalbi;

4) odlukom o izboru najpovoljnije ponude nije odlučeno o svim podnesenim ponudama;

5) naručilac postupi suprotno članu 95 st. 2 i 3 ovog zakona.

U slučaju postojanja bitne povrede pravila postupka iz stava 1 ovog člana Komisija za zaštitu prava će poništiti odluku odnosno dio postupka ili postupak javne nabavke u cjelosti.

Postupanja po službenoj dužnosti Član 196

Komisija za zaštitu prava, po službenoj dužnosti, vodi računa o bitnim povredama iz člana 195 ovog zakona, nezavisno na koji dio postupka javne nabavke je izjavljena žalba.

Sudska zaštita Član 197

Protiv rješenja Komisije za zaštitu prava može se pokrenuti upravni spor.

Tužba podnijeta protiv rješenja Komisije za zaštitu prava nema suspenzivni karakter za zaključenje ugovora o javnoj nabavci.

Komisija za zaštitu prava je dužna da obavještenje o pokrenutom upravnom sporu iz stava 1 ovog člana i rješenje po tužbi objavi na svojoj internet stranici i na ESJN.

Svako lice koje je pretrpjelo štetu zbog povreda ovog zakona ima pravo da podnese tužbu za naknadu štete pred nadležnim sudom u skladu sa zakonom.

2. Organizacija i status Komisije za zaštitu prava

Status Komisije za zaštitu prava

Član 198

Komisija za zaštitu prava je organ nadležan za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki i postupcima dodjele ugovora o javno-privatnom partnerstvu.

Sjedište Komisije za zaštitu prava je u Podgorici.

Komisija za zaštitu prava je samostalna i nezavisna u izvršavanju funkcija utvrđenih ovim zakonom.

Sredstva za rad Komisije za zaštitu prava obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.

Sastav Komisije za zaštitu prava

Član 199

Komisija za zaštitu prava ima predsjednika i šest članova, koji vrše funkciju profesionalno.

Predsjednik Komisije za zaštitu prava predstavlja Komisiju za zaštitu prava, rukovodi njenim radom i obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i poslovnikom o radu.

Komisija za zaštitu prava može imati zamjenika predsjednika, u skladu sa Poslovnikom o radu.

Imenovanje i trajanje mandata

Član 200

Predsjednika i članove Komisije za zaštitu prava imenuje Vlada, na predlog Ministarstva, na osnovu javnog konkursa.

Predsjednik i članovi Komisije za zaštitu prava imenuju se na period od pet godina i mogu biti ponovo imenovani.

Ministarstvo je dužno da pokrene postupak za utvrđivanje predloga za izbor predsjednika ili člana Komisije za zaštitu prava najkasnije šest mjeseci prije isteka njihovog mandata, s tim što se imenovanje mora izvršiti najkasnije 15 dana prije isteka mandata.

Uslovi za imenovanje

Član 201

Za predsjednika Komisije za zaštitu prava može biti imenovano lice sa završenim VII1 nivoom nacionalnog okvira kvalifikacija, pravni fakultet i položenim pravosudnim ispitom, sa najmanje osam godina radnog iskustva.

Dva člana Komisije za zaštitu prava moraju imati pravosudni ispit i pet godina radnog iskustva ili pravosudni ispit i najmanje tri godine radnog iskustva u oblasti javnih nabavki.

Dva člana Komisije za zaštitu prava moraju da budu lica sa završenim VII1 nivoom nacionalnog kvalifikacija, pravni fakultet, položenim ispitom za rad u državnim organima i pet godina radnog iskustva i najmanje tri godine radnog iskustva u oblasti javnih nabavki.

Dva člana Komisije za zaštitu prava mogu da budu lica sa završenim VII1 nivoom nacionalnog kvalifikacija, pet godina radnog iskustva od čega najmanje tri godine radnog iskustva u oblasti javnih nabavki i položenim ispitom za rad u državnim organima.

Sprečavanje sukoba interesa i izuzeće

Član 202

Predsjednik i član Komisije za zaštitu prava ne može vršiti drugu javnu funkciju, niti funkciju u političkoj stranci.

Predsjednik i član Komisije za zaštitu prava ne može odlučivati u postupku zaštite prava ako postoje razlozi koji dovode u sumnju negovu nepristrasnost u skladu sa zakonom.

Prestanak mandata i razrešenje

Član 203

Mandat predsjednika i člana Komisije za zaštitu prava prestaje:

- 1) istekom vremena na koje je imenovan;
- 2) na lični zahtjev;
- 3) razrješenjem.

Predsjednik i član Komisije za zaštitu prava razriješiće se prije isteka mandata, ako:

- 1) je pravosnažno osuđen za krivično djelo na безусловnu kaznu zatvora u trajanju od najmanje šest mjeseci ili ako je osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije;
- 2) je pravosnažnom odlukom lišen poslovne sposobnosti;
- 3) vrši drugu javnu funkciju ili profesionalno obavlja drugu djelatnost;
- 4) ne izvršava, nesavjesno ili neblagovremeno vrši službene obaveze.

Ako postoji razlog za razrješenje iz stava 2 ovog člana, predsjednik Komisije za zaštitu prava će podnijeti predlog za razrješenje člana Komisije za zaštitu prava ministru finansija, a za razrješenje predsjednika predlog za razrješenje podnosi većina članova Komisije za zaštitu prava.

Način rada Komisije za zaštitu prava Član 204

Komisija za zaštitu prava radi i odlučuje na sjednicama koje nijesu javne.
Način rada Komisije za zaštitu prava uređuje se poslovníkom.

Nadležnosti i ovlašćenja Komisije za zaštitu prava Član 205

Komisija za zaštitu prava:

- 1) odlučuje po žalbama izjavljenim u postupcima javnih nabavki i javno-privatnog partnerstva;
- 2) obavještava inspekcijске i druge nadležne organe o uočenim protivzakonitim radnjama u postupcima javnih nabavki;
- 3) saradjuje i vrši razmjenu informacija u oblasti javnih nabavki sa nadležnim organima drugih država, međunarodnim institucijama i organizacijama;
- 4) donosi poslovník o radu;
- 5) vrši i druge poslove u skladu sa ovim i posebnim zakonom.

Troškovi postupka zaštite prava Član 206

Komisija za zaštitu prava odlučuje o troškovima postupka po žalbi.

Troškovi postupka po žalbi su izdaci nastali u toku postupka zaštite prava.

Svaka stranka sama snosi troškove koje je prouzrokovala svojim radnjama.

Nagrada za rad advokata određuje se u skladu sa Advokatskom tarifom i za sačinjavanje podneska za neprocjenjive predmete u upravnom postupku i upravnom sporu.

Nagrada za ostala lica određuje se u skladu sa zakonima kojima se uređuju upravni postupak i upravni spor.

U slučaju odustajanja od žalbe ili odbijanja žalbe, podnosilac žalbe nema pravo na naknadu troškova žalbenog postupka.

Izveštaj o radu Član 207

Komisija za zaštitu prava podnosi Vladi izveštaj o radu polugodišnje za periode od 1. januara do 30. juna i od 01. jula do 31. decembra tekuće godine, u roku od 30 dana, od isteka polugodišnjeg perioda.

Komisija za zaštitu prava podnosi Skupštini Crne Gore na usvajanje godišnji izveštaj o radu, najkasnije do 30. juna tekuće, za prethodnu godinu.

Stručna služba Komisije Član 208

Komisija za zaštitu prava ima stručnu službu koja vrši stručne i administrativno-tehničke poslove neophodne za rad Komisije za zaštitu prava.

Stručnom službom rukovodi sekretar Komisije za zaštitu prava.

Sekretara Komisije za zaštitu prava, na osnovu javnog konkursa, na prijedlog predsjednika Komisije za zaštitu prava, postavlja Komisija za zaštitu prava u skladu sa propisima o državnim službenicima i namještenicima koji se odnose na postavljanje visoko rukovodnog kadra.

Za sekretara Državne komisije može biti postavljeno lice koje je diplomirani pravnik sa položenim stručnim ispitom za rad u državnim organima i stručnim ispitom za rad na poslovima javnih nabavki i koje ima najmanje pet godina radnog iskustva.

Sekretar Državne komisije postavlja se na period od pet godina i po isteku tog roka može biti ponovo postavljen.

Organizacija i sistematizacija stručne službe Komisije za zaštitu prava uređuje se aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, koji utvrđuje Komisija za zaštitu prava, uz saglasnost Vlade.

Na zaposlene u stručnoj službi Komisije za zaštitu prava primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima.

XII. NADZOR

Organi koji vrše nadzor

Član 209

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši organ uprave nadležan za inspekcijske poslove preko inspektora za javne nabavke, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor.

O izvršenom nadzoru i preduzetim mjerama inspektor za javne nabavke je dužan da vodi evidenciju i sačini mjesečni izvještaj o radu koji dostavlja Ministarstvu i polugodišnji izvještaj o radu koji dostavlja Vladi.

Protiv rješenja inspektora za javne nabavke može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja.

Ako inspektor za javne nabavke ne izvrši nadzor, odnosno ne preduzme mjere po osnovu obavještenja Komisije za zaštitu prava u slučajevima iz člana 205 stav 1 alineja 3 ovog zakona, odnosno ne postupi u skladu sa članom 210 stav 2 tačka 8 ovog zakona, Komisija za zaštitu prava će o tome obavijestiti Vladu.

Predmet inspekcijskog nadzora

Član 210

Inspektor za javne nabavke vrši inspekcijski nadzor nad radom naručioca, u odnosu na:

- 1) rokove za donošenje, izmjene, dopune i objavljivanje plana nabavki;
- 2) ispunjenost uslova za obavljanje poslova službenika za javne nabavke i komisije za sprovođenje postupka javne nabavke;
- 3) ispunjenost uslova za pokretanje postupaka javne nabavke;
- 4) primjenu propisanih izuzeća od primjene ovog zakona;

- 5) sprovođenje jednostavnih nabavki;
- 6) određivanje i produžavanje rokova za podnošenje i otvaranje prijave za kvalifikaciju, odnosno ponuda;
- 7) primijenu antikorupcijskih mjera i mjera sprečavanja sukoba interesa u postupku javne nabavke;
- 8) obavezu naručioca da zahtijeva dostavljanje garancije ponude i sredstava finansijskog obezbjeđenja ugovora o javnoj nabavci, u skladu sa ovim zakonom;
- 9) obavezu naručioca da utvrdi obavezne uslove za učešće u postupku javne nabavke i obavezne osnove za isključenje privrednog subjekta iz postupka javne nabavke, u skladu sa ovim zakonom;
- 10) primjenu pravila u pogledu prijema ponuda, izdavanja i obezbjeđivanje dokaza u vezi s tim;
- 11) poštovanje propisanog roka za donošenje odluke o izboru najpovoljnije ponude i zaključivanje ugovora o javnoj nabavci;
- 12) sačinjavanje, zaključivanje i realizaciju ugovora o javnoj nabavci u skladu sa uslovima utvrđenim tenderskom dokumentacijom i izabranom ponudom;
- 13) propuste naručilaca da vrši kontrolu da li ugovarač izvršava ugovorene obaveze u skladu sa ugovorom o javnoj nabavci;
- 14) vođenje evidencije i čuvanje dokumentacije o javnim nabavkama;
- 15) postupanje po odluci Komisije za zaštitu prava.

Kada se u postupku inspekcijskog nadzora utvrdi da je povrijeđen ovaj zakon ili podzakonski akt za njegovo sprovođenje, inspektor za javne nabavke dužan je, da zavisno od vrste povrede i mogućnosti njenog otklanjanja u konkretnom slučaju da:

- 1) naloži naručiocu da utvrđene propuste otkloni u određenom roku;
- 2) zabrani sprovođenje određene nabavke do ispunjenja propisanih uslova;
- 3) službeniku za javne nabavke, koji ne ispunjava uslove, zabrani vršenje poslova javnih nabavki do ispunjenja ovim zakonom propisanih uslova;
- 4) obustavi izvršenje ugovora o javnoj nabavci do usklađivanja sa uslovima utvrđenim tenderskom dokumentacijom i sa izabranom ponudom;
- 5) protiv učinioca prekršaja podnese zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ili istom izda prekršajni nalog;
- 6) ako postoji sumnja da je u postupku javne nabavke učinjeno krivično djelo, u vezi istog obavijestiti nadležnog državnog tužioca;
- 7) obavijesti organ nadležan za sprječavanje korupcije u vezi uočenih povreda antikorupcijskih pravila, koruptivnih radnji, kao i povrede pravila sukoba interesa;
- 8) obavijesti Ministarstvo o utvrđenim nepravilnostima i preduzetim radnjama iz člana 44 stav 1 tačka 16, odnosno i Komisiju za zaštitu prava u slučajevima iz člana 205 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

XIII. KAZNENE ODREDBE

Teži prekršaji Član 211

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) ne sprovede postupak javne nabavke iz člana 26 stav 1 tač. 4, 5 i 6 ovog zakona, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano (član 27 stav 2);
- 2) dijeli nabavku na način kojim se izbjegava primjena ovog zakona (član 27 stav 3);
- 3) ne evidentira slučajeve iz člana 38 stav 2 tačka 1 ovog zakona, ne sačini službenu zabilješku i ne podnese prijavu nadležnim državnim organima radi preduzimanja mjera u skladu sa zakonom i ne obavijesti Ministarstvo (član 38 stav 2 tačka 2);
- 4) ne vrši analizu rizika i kontrolu rizika u postupcima javnih nabavki (član 38 stav 2 tačka 3);
- 5) zaključi ugovor uz kršenje antikorupcijskog pravila (član 38 stav 3);
- 6) ne preuzima odgovarajuće mjere da efikasno spriječi, prepozna i ukloni sukob interesa u vezi sa postupkom javne nabavke (član 40);
- 7) postupak javne nabavke u konkurentskom postupku sa pregovorima, pregovaračkom postupku bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, partnerstvu za inovacije, konkurentskom dijalogu, pregovaračkom postupku sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje, ne sprovede pod uslovima utvrđenim ovim zakonom (čl. 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63 i 64);
- 8) prije pokretanje pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, ne pribavi mišljenje Ministarstva (član 65 stav 1);
- 9) do 31. januara tekuće finansijske godine ne sačini i ne dostavi plan nabavki Ministarstvu radi objavljivanja na ESJN (član 84 stav 1);
- 10) izmjene i dopune plana nabavki ne dostavi Ministarstvu najkasnije pet dana prije pokretanja postupka javne nabavke (član 84 stav 5);
- 11) tenderskom dokumentacijom za javne nabavke procijenjene vrijednosti preko 40.000 eura, ne zahtijeva dostavljanje garancije ponude, garancije za dobro izvršenje ugovora o javnoj nabavci i okvirnog sporazuma ili drugog sredstva finansijskog obezbjeđenja, u skladu sa zakonom (član 96 stav 1);
- 12) tenderskom dokumentacijom za javne nabavke procijenjene vrijednosti preko 40.000 eura ne odredi vrstu, period važenja i uslove za aktiviranje sredstava finansijskog obezbjeđenja (član 96 stav 3);
- 13) ne aktivira sredstvo finansijskog obezbjeđenja iz člana 96 stav 1 ovog zakona, a nastupio je slučaj zbog kojeg je traženo obezbjeđenje (član 96 stav 4);
- 14) prilikom određivanja rokova za dostavljanje prijave za kvalifikaciju, odnosno ponude ne poštuje rok u skladu sa članom 116 ovog zakona;
- 15) donese odluku o izboru najpovoljnije ponude bez prethodno sprovednog postupka javne nabavke, a bio je dužan da prije njenog donošenja spovede postupka javne nabavke u skladu sa zakonom (član 143 stav 4);
- 16) prije izvršnosti odluke o izboru najpovoljnije ponude, zaključi ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum, osim u slučajevima propisanim u članu 146 stav 2 ovog zakona;
- 17) postupak javne nabavke ne okonča donošenjem odluke o izboru najpovoljnije ponude ili odluke o poništenju postupka javne nabavke (član 148 stav 1);
- 18) zaključi ugovor o javnoj nabavci koji nije u skladu sa uslovima utvrđenim tenderskom dokumentacijom, izabranom ponudom i odlukom o izboru najpovoljnije ponude (član 149 stav 2);

19) ugovor o javnoj nabavci, odnosno izmjene ugovora, ne objavi u ESJN u roku od tri dana, od dana zaključivanja ugovora, odnosno izmjena ugovora o javnoj nabavci (149 stav 11 i 151 stav 4);

20) u roku od 30 dana od dana realizacije ugovora o javnoj nabavci ne sačini i objavi u ESJN-u izvještaj o realizaciji ugovora (član 152 stav 2);

21) ne čuva dokumentaciju postupaka javne nabavke u rokovima utvrđenim ovim zakonom (član 181);

22) do 28. februara tekuće godine za prethodnu godinu, ne sačini statistički izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama, kao i izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke, i isti ne dostavi nadležnom organu (član 182 stav 1);

23) ne postupi po rješenju iz člana 192 stav 1 tačka 8 ovog zakona u roku od 15 dana od dana objavljivanja rješenja i o tome ne obavijesti Komisiju za zaštitu prava u ostavljenom roku (član 192 stav 3).

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, u državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne samouprave i lokalne uprave novčanom kaznom u iznosu od 250 do 2.000 eura.

Lakši prekršaji

Član 212

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 10.000,00 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) ne sprovede nabavke iz člana 26 stav 1 tač. 2 i 3 ovog zakona u skladu sa aktom Ministarstva (član 27 stav 1);

2) ne dostavi Ministarstvu polugodišnji izvještaj u roku od 30 dana od isteka perioda iz člana 27 stav 4 ovog zakona (član 27 stav 5);

3) ne imenuje najmanje jedno lice kao službenika za javne nabavke ili imenuje službenika za javne nabavke koji ne ispunjava uslove u skladu sa ovim zakonom (član 47);

4) komisiju za sprovođenje postupka javne nabavke ne obrazuje u skladu sa uslovima utvrđenim zakonom (član 48);

5) prilikom prijema ponude ne naznači minut, sat i datum prijema i ne evidentira ponude po redosljedu prijema (član 129 stav 1);

6) ne izda potvrdu o prijemu ponude koja sadrži podatke o vremenu prijema ponude (član 129 stav 2);

7) odluku o izboru najpovoljnije ponude ili odluku o poništenju postupka javne nabavke ne donese u roku od 60 dana od dana otvaranja ponuda i ne objavi u ESJN u roku od tri dana od dana donošenja (član 141 stav 1 tačka 2);

8) nakon objavljivanja odluke o izboru najpovoljnije ponude ili odluke o poništenju postupka javne nabavke do isteka roka za žalbu na pisani zahtjev, u roku od dva dana od dana podnošenja zahtjeva, podnosioca prijave za kvalifikaciju ili ponude, ne omogućiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju postupka javne nabavke osim za dokumenta koja su objavljenja u ESJN-u i dokumenta koja su označena tajnim (član 145);

9) izmijeni ugovor o javnoj nabavci tokom njegovog trajanja suprotno odredbama 151 stav 1 ovog zakona;

10) nakon objavljivanja ugovora o javnoj nabavci u ESJN za svaki postupak javne nabavke u kontinuitetu ne vodi evidenciju postupaka javnih nabavki u skladu sa ovim zakonom (179 stav 1);

11) na zahtjev Ministarstva u roku od 5 dana od dana podnošenja zahtjeva, ne dostavi evidenciju iz člana 179 stav 1 ovog zakona (član 179 stav 2);

12) ne vodi evidenciju o jednostavnim nabavkama, o izuzećima, nabavkama u oblasti odbrane i bezbjednosti, nabavkama za diplomatsko-konzularna predstavništva i vojno-diplomatske predstavnike, nabavkama povezanim sa Sporazumom o javnim nabavkama (GPA) i drugim međunarodnim sporazumima i nabavkama za društvene i druge posebne usluge (član 180 stav 1).

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, u državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne samouprave i lokalne uprave novčanom kaznom u iznosu od 150,00 do 1.000,00 eura.

XIV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 213

Podzakonski akti na osnovu ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom donijeće se u roku od šest mjeseci, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Naručiocu su dužni da planove javnih nabavki usklade sa ovim zakonom u roku od 15 od dana početka primjene ovog zakona.

Započeti postupci

Član 214

Postupci javnih nabavki koji su započeti do početka primjene ovog zakona okončaće se po propisima po kojima su započeti.

Okvirni sporazum zaključen nakon sprovedenog postupka javne nabavke, do početka primjene ovog zakona okončaće se po propisima po kojima su započeti.

Važenje ugovora

Član 215

Ugovori o javnim nabavkama zaključeni do početka primjene ovog zakona ostaju na snazi do isteka roka na koji su zaključeni.

Nastavak rada Komisije za zaštitu prava

Član 216

Državna komisija za kontrolu postupaka javnih nabavki osnovana do stupanja na snagu ovog zakona nastavlja sa radom pod nazivom Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki.

Predsjednik i članovi Državne Komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki imenovani na osnovu Zakona o javnim nabavkama („Službeni list CG“, br. 42/11, 57/14, 28/15 i 42/17) nastavljaju sa radom do isteka mandata u funkciji predsjednika Komisije za zaštitu prava, odnosno u funkciji člana Komisije za zaštitu prava.

Rok za uspostavljanje ESJN Član 217

ESJN će se uspostaviti u roku od 18 mjeseci, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do dana uspostavljanja ESJN primjenjuje se portal javnih nabavki, a komunikacija u postupku javnih nabavki će se vršiti pisanim putem neposredno ili putem pošte.

Izjava privrednog subjekta, do dana uspostavljanja ESJN, dostavlja se u pisanom ili elektronskom obliku, a od dana uspostavljanja ESJN dostavlja se u elektronskom obliku.

Prestanak važenja Član 218

Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o javnim nabavkama („Službeni list CG“, br. 42/11, 57/14, 28/15 i 42/17).

Stupanje na snagu Član 219

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se nakon šest mjeseci od dana stupanja na snagu.

VLADA CRNE GORE
Ministarstvo finansija
Direktorat za politiku javnih nabavki

IZVJEŠTAJ O DOSTAVLJENIM PREDLOZIMA, PRIMJEDBAMA I SUGESTIJAMA U TOKU JAVNE RASPRAVE NA TEKST NACRTA ZAKONA O JAVNIM NABAVKAMA

Na osnovu čl. 9 i 11 Uredbe o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona („Službeni list Crne Gore“, broj 12/12) Ministarstvo finansija raspisalo je javni poziv zainteresovanoj javnosti za učešće u raspravi o Nacrtu zakona o javnim nabavkama. Poziv je objavljen dana 27.02.2018. godine na internet stranicama Ministarstva finansija, Portalu e-Uprave i u Dnevnom listu „Pobjeda“.

Javna rasprava se sprovodila u skladu sa Uredbom o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave („Službeni list Crne Gore“, broj 12/12) u pripremi zakona, kao i organizovanjem okruglih stolova.

Javni poziv je objavljen 27.02.2018. godine na internet stranicama Ministarstva finansija, Portalu e-Uprave i u Dnevnom listu „Pobjeda“.

U toku trajanja rasprave održani su okrugli stolovi u Mojkovcu, dana 09.03.2018. godine, Baru 12.03.2018. godine i Podgorici 30.03.2018. godine.

U cilju sveobuhvatnije informisanosti javnosti održani su i okrugli sa Udruženjem unutrašnjih revizora u javnom sektoru Crne Gore, Privrednom komorom Crne Gore i Američkom privrednom komorom.

Tokom rasprave su pristigle primjedne i sugestije u pisanom obliku putem pošte ili u elektronskoj formi na adresu Ministarstva finansija – Direktorata za politiku javnih nabavki.

I.

PRIVREDNA KOMORA CRNE GORE

1. Član 1, Predmet, primjedba „šta ako se ne zaključi ugovor ili okvirni sporazum“.

Primjedba je prihvaćena.

2. Član 2, Obveznici primjene, u stavu jedan, tačka 2 brisati riječ organ.

Primjedba je prihvaćena.

3. Član 2, Obveznici primjene, u stavu jedan, tačka 2 mijenja se i glasi: „jedinice lokalne samouprave su: Glavni grad Podgorica, Prijestonica Cetinje i sve opštine u Crnoj Gori“. U stavu jedan, tačka 5 brisati riječi „ili više“. U stavu jedan, tačka 38 brisati riječi „praćenje realizacije ugovora o javnoj nabavci“.

Primjedba je prihvaćena.

4. Član 2, Obveznici primjene u stavu 1 brisati javni ili sektorski, stav 1 tačka 5 uskladiti sa direktivom i prethodnom tačkom. Stav 1 tačka 6 dodati „u skladu sa ovim zakonom“.

Primjedba je prihvaćena.

5. Izuzeci od primjene zakona, unijeti stav: “Ovaj zakon ne primjenjuje se na:

1. Javno-privatno partnerstvo
2. Zajednička ulaganja
3. Koncesije
4. Davanje ili uzimanje u zakup imovine (poslovnih prostora, opreme, mašina i vozila)“.

Primjedba nije prihvaćena:

Nacrtom su uređena određena pitanja vezana za koncesije. U skladu sa preporukama Direktive 2014/23/EU, da država da posebnim propisom uredi ovu oblast. Koncesije u Crnoj Gori urediće se posebnim materijalnim propisom.

Odredbama Nacrta Zakona uređuje se i zajedničko ulaganje.

Javno-privatno partnerstvo nije predmet Nacrta već posebnog materijalnog propisa za tu oblast, dok je kupovina ili zakup, zemljišta, građevinskih objekata ili druge nepokretne imovine kao i prava koja se na njih odnose definisaa kao izuzeće za nabavke specifičnih predmeta.

6. Član 3, Sektorske djelatnosti, stav 1, definisati kojeg saobraćaja po vrsti.

Primjedba nije prihvaćena.

Direktive EU iz oblasti javnih nabavki ne prepoznaju podjelu na primjedbom navedeni način.

7. Član 3 stav 1, Poslovi javnih nabavki, koje su to zakonom dozvoljene druge svrhe, pojasniti.

Primjedba je prihvaćena.

8. U članu 5, Značenje izraza, nedostaje definicija za „ponude“.

Primjedba nije prihvaćena.

Kroz dalji tekst Nacrta dato je bliže definisanje i način pripreme ponude.

9. Član 5 stav 1 tačka 17, nije potrebno, već je uređeno zakonom o koncesijama.

Primjedba nije prihvaćena.

Nacrtom su uređena određena pitanja vezana za koncesije. U skladu sa preporukama Direktive 2014/23/EU, da država da posebnim propisom uredi ovu oblast. Koncesije u Crnoj Gori urediće se posebnim materijalnim propisom.

10. Član 5 stav 1 tačka 19, Definicija ovlašćenog lica ponuđača i dalje ostavlja mogućnost za široka tumačenja u odnosu na dostavljanje dokaza koji se odnose na potvrde iz kaznene evidencije (dostavljanje potvrda za sva lica koja su upisana u CRPS kao lica u društvu), i ako konkretno u našem slučaju ovlašćeno lice je samo izvršni direktor.

Primjedba je prihvaćena.

11. Član 5, definisati zakonskog zastupnika zbog potvrda o kaznenoj evidenciji. Isto i za osnivače i članove borda.

Primjedba nije prihvaćena.

U Nacrtu Zakona nije potrebno definisati termin zakonskog zastupnika..

12. Član 7, Načelo obezbjeđivanja konkurencije, nejasno je kako saznati i dokazati da je došlo do povrede načela obezbjeđivanja konkurencije iz razloga što se primjenom pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva, poziv dostavlja samo određenim ponuđačima interno po izboru naručioca te ostali ponuđači ne mogu biti ni u saznanju da je takav postupak sproveden.

Primjedba je prihvaćena.

13. Član 8, Načelo transparentnosti postupka javne nabavke, stav 2 dodati riječi „objavljivanjem bez naknade“. Primjedba je prihvaćena.

14. Član 8 stav 2 tačka 4, dodati obavještenje po pokrenutom žalbenom postupku.

Primjedba nije prihvaćena.

Dokumentacija obuhvata i primjedbom navedeni dokument te ga nije potrebno posebno navoditi.

15. Član 12, Izuzeci za nabavku posebnih usluga, stav 1 tačka 3 dodati i notarske i pravne usluge. Uskladiti sa EU.

Primjedba je prihvaćena.

16. Član 12 stav 1 tačka 6, dodati „i radne odnose“.

Primjedba nije prihvaćena.

Direktivama EU nije prepoznato posebno navođenje radnih odnosa već isto spada u usluge zapošljavanja što je definisano ovim članom.

17. Član 13, Izuzeci za nabavku poštanskih usluga, u stavu jedan dodati tačku 5: “Univerzalne poštanske usluge koje se obavljaju na osnovu posebne licence, ako je za to izdata samo jedna licenca u Crnoj Gori”.

Primjedba nije prihvaćena:

Odredba vezana za izuzeća poštanskih usluga od primjene Zakona je u potpunosti usaglašena sa Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

18. Član 15, Izuzeci za nabavku usluga na osnovu isključivog prava, precizirati isključivo pravo i njegove nosioce.

Primjedba nije prihvaćena:

Odredba vezana za izuzeća za nabavku usluga na osnovu isključivog prava od primjene Zakona je u potpunosti usaglašena sa Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

19. Član 16, Izuzeci za nabavke između naručilaca i pravnih lica nad kojim vrši nadzor, ostavlja se široka mogućnosti zloupotrebe načela obezbjeđivanja konkurencije, transparentnosti postupka, zabrane diskriminacije.

Primjedba nije prihvaćena.

Navedeno izuzeće je u skladu sa preporukama Direktiva EU iz oblasti javnih nabavki.

20. Član 17, Izuzeci za nabavke između javnih naručilaca, ostavlja se široka mogućnosti zloupotrebe načela obezbjeđivanja konkurencije, transparentnosti postupka, zabrane diskriminacije.

Primjedba nije prihvaćena.

Navedeno izuzeće je u skladu sa preporukama Direktiva EU iz oblasti javnih nabavki.

21. Član 17 Stav 3, značenje termina „vjerodostojno“?

Primjedba je prihvaćena.

22. Član 18, Izuzeci za nabavke za obavljanje sektorske djelatnosti, radi dalje prodaje ili iznajmljivanja trećim licima, dodati alineju 3: „Nabavke za potrebe kulturnih, umjetničkih, naučnih i sportskih manifestacija koje su u programu aktivnosti javnih ustanova“.

Primjedba nije prihvaćena.

Navedena odredba je usaglašena sa članom 18 Direktive 2014/25/EU i ista ne prepoznaje izuzete za nabavke za potrebe kulturnih, umjetničkih, naučnih i sportskih manifestacija koje su u programu aktivnosti javnih ustanova.

23. Član 19, Izuzeci za nabavku vode, energije ili goriva za proizvodnju energije, precizirati norme.

Primjedba nije prihvaćena.

Navedena norma je jasna i usklađena sa Direktivom 2014/25/EU.

24. Član 24 Rezervisane javne nabavke, ostavlja se široka mogućnosti zloupotrebe načela obezbjeđivanja konkurencije, transparentnosti postupka, zabrane diskriminacije.

Primjedba nije prihvaćena.

Primjedbom navedena odredba Nacrta je u potpunosti usklađena sa Direktivama EU. Član 24 u stavu 3 obezbjeđuje da se isti ne može zloupotrebljavati na način: „Predmet postupka rezervisanih javnih nabavki mogu biti roba, usluge ili radovi za koje su lica sa invaliditetom kao i lica u nepovoljnom položaju (nezaposleni, pripadnici manjina ili na drugi način marginalizovane grupe) profesionalno osposobljeni, u skladu sa zakonom kojim se uređuje profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje osoba sa invaliditetom“.

25. Član 25, Jezik u postupku javne nabavke, dodati stav pet koji glasi: „Ukoliko Naručilac utvrdi da u ponudi neki od traženih dokaza nije dostavljen na crnogorskom jeziku, može tražiti od ponuđača da dostavi prevod na crnogorski jezik.“

Primjedba je prihvaćena.

26. Član 28 stav 1, Nabavke male vrijednosti, izmijeniti ovaj stav da glasi „na nabavke roba i usluga čija je procijenjena vrijednost manja od 15.000,00 eura bez PDV i nabavke radova čija je procijenjena vrijednost manja od 30.000,00 eura bez PDV na primjenjuje se ovaj zakon.“ Navedene nabavke vrše se u skladu sa internim aktom naručioca.

Primjedba je prihvaćena.

26. Član 28 stav 2 tačka 2, Nabavke male vrijednosti, povećati da bude od 5.000 odnosno 10.000 brisati pretežnu djelatnost, izmijeniti tačku 6 umjesto 5 na 7 dana, brisati tačku 7.

Primjedba je prihvaćena.

27. Član 37, Usmena komunikacija, brisati ovaj član, iz razloga što bi u praksi moglo doći do zloupotrebe ovog prava od strane ponuđača.

Primjedba nije prihvaćena.

Izuzetno, naručilac i privredni subjekti mogu komunicirati usmenim putem na način uređen ovim članom Nacrta. Navedena komunikacija ne predstavlja pravilo već izuzetak koji takođe poznaju i Direktive EU iz oblasti javnih nabavki.

28. Član 38, Antikorupcijska pravila, u stavu 1 brisati riječi „otklanjanje posljedica” već samo da ostane „sprečavanje koruptivnih aktivnosti”.

Primjedba nije prihvaćena.

Kako se radi o zakonu koji mora ugraditi sve elemente koji mogu korupciju i druge „pogodne” radnje svesti na najmanju moguću mjeru apsolutna norma se do sada pokazala kao kvalitetna i usaglašena sa materijalnim propisima iz oblasti antikorupcijske politike.

29. Član 38, preformulisati antikorupcijsku klauzulu ili cijeli stav brisati.

Primjedba nije prihvaćena.

U cilju postizanja većeg stepena zaštite od kršenja antikorupcijskih pravila antikorupcijska klauzula je sastavni dio norme koja definiše obavezu naručioca. Isto je nastavak dobre pravne prakse u Crnoj Gori.

30. Član 39 stav 1, Obaveza prijavljivanja korupcije, iza riječi podatak dodati „ili saznanje”

Primjedba je prihvaćena.

31. Član 40, Obaveza sprečavanja sukoba interesa, kako dokazuje naručilac da je ispunio obavezu.

Primjedba nije prihvaćena.

Naručioci koriste sva sredstva koja su im na raspolaganju u okviru nacionalnog zakonodavstva kako bi se spriječilo narušavanje postupaka javne nabavke koje proizlazi iz sukoba interesa. To uključuje postupke vezane za utvrđivanje, sprečavanje i uklanjanje sukoba interesa. Sprečavanje sukoba interesa je regulisano prije, tokom i nakon sprovedenog postupka koje prati odgovarajuća dokumentacija, a koja je sastavni dio dokumentacije vezane za postupak javne nabavke. Takođe i kroz sadarnju među institucijama države koje se bave prevetivnim i „evidencionim” radnjama.

32. Član 43, Sprječavanje sukoba interesa, u stavu 2 brisati: „potpiše izjavu o nepostojanju sukoba interesa”.

Primjedba je prihvaćena.

33. Član 44 stav 1, Obaveze privrednog subjekta, ko su „ovlašćena lica“, navesti taksativno i dovesti u vezu sa zakonskim zastupnikom iz kaznene evidencije.

Primjedba je prihvaćena.

34. Član 44, da li je dovoljno izjavu dostaviti samo za jedno ili mora za sva ovlašćena lica u društvu? Da li je potrebno dostavljati izjavu za osnivača ukoliko se ne vodi kao i ovlašćeno lice već samo kao osnivač.

Primjedba je prihvaćena.

35. Član 44, dodati: Pod pojmom „Ovlašćeno lice“ privrednog subjekta, člana zajedničke ponude i podugovarača podrazumijeva se lice iz člana 5, tačka 19 ovog Zakona.

Primjedba nije prihvaćena.

Članom 29 Nacrta utvrđeno je pravo učešća u postupku javne nabavke na način da u postupku javne nabavke može učestvovati privredni subjekt samostalno ili zajedno sa jednim ili više privrednih subjekata u skladu sa ovim zakonom.

Sukob interesa, uslovi za učešće, neophodni dokazi, uslovi za zaključivanje ugovora i podnošenje zajedničke ponuda definisani su ovim Nacrtom i isto je u saglasnosti sa propisima EU iz ove oblasti.

36. Član 44, u slučaju nedostavljanja dokumenta Izjava o nepostojanju sukoba interesa u ponudi, da li se ponuda smatra neispravnom? Ukoliko je odgovor da, da li je ista navedena u članu 138 kao razlog za odbijanje ponude? Prema predloženoj odredbi nigdje nije navedeno da se ponuda odbija ukoliko nije dostavljenja dokumentacija tražena tenderskom dokumentacijom.

Primjedba je prihvaćena.

37. Član 46, Elektronski glasnik javnih nabavki, prenijeti odredbe o glasniku iz načela transparentnosti.

Primjedba je prihvaćena.

39. Član 48, Nadležnost Uprave, dodati stav: „daje pojašnjenja i stručna mišljenja naručiocima i privrednim subjektima na njihov zahtjev“; Stav 3 izmijeniti i sada glasi: „Naručilac nije dužan da primjenjuje ovaj zakon i u slučaju kada nije evidentiran na listi obaveznika“; Briše se: „cjenovnik za objavljivanje akata o javnim nabavkama“ i “Naknada korištenje EGJN CG je namjenski prihod Uprave i služi za ulaganje, istraživanje, razvoj i unapređenje sistema EGJN CG“.

Primjedba je prihvaćena.

40. Član 49, Službenik za javne nabavke, preformulisati i sada glasi: „Naručilac je dužan da aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta predvidi radno mjesto službenika za javne nabavke.

Službenik za javne nabavke ne može biti raspoređen/sistematizovan u postojeće organe ili službe naručioca.

Zabranjena je svaka upotreba javnih ovlašćenja ili drugih oblika uticaja na rad Službenika za javne nabavke.

Službenik za javne nabavke odgovara direktno starješini naručioca.

Ukoliko naručilac formira službu za javne nabavke, službom rukovodi Službenik za javne. Službenik za javne nabavke može biti lice koje ima najmanje kvalifikaciju visokog obrazovanja, sedmi nivo (VII) u obimu od minimum 240 kredita CSPK-a i važeći certifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki.

Službenik za javne nabavke: učestvuje u pripremi plana javnih nabavki; izdaje zainteresovanim licima dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke, u skladu sa propisima koji uređuju tajnost podataka; obavlja postupak nabavke male vrijednosti; čuva dokumentaciju javnih nabavki; vodi evidenciju javnih nabavki; priprema i dostavlja izvještaje o sprovedenim postupcima javnih nabavki ovlašćenom licu naručioca; vrši stručno administrativne poslove u realizaciji postupka javne nabavke i vrši druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Službeniku za javne nabavke određuje se naknada u skladu sa propisima kojim se uređuje zarade državnih službenika i namještenika, odnosno propisima o radu minimalno u rangu. Naručilac je dužan da Upravi dostavi rješenje o imenovanju službenika za javne nabavke“.

Primjedba nije prihvaćena.

Predmetna odredba na sveobuhvatan način definiše ulogu i status službenika za javne nabavke u skladu sa predmetom Nacrta Zakona.

41. Član 49 u stavu 2, unijeti „i šesti nivo 180 kredita ects kvalifikacije obrazovanja“.

Primjedba nije prihvaćena.

Odredba ovog člana je usaglašena sa zakonima iz oblasti visokog obrazovanja, te složenosti obavljanja poslova koji su određeni za službenika za javne nabavke.

42. Član 49 stav 3, umjesto riječi „vrši nabavke male vrijednosti“ unijeti, „ sprovodi procedure nabavke male vrijednosti“

Primjedba je prihvaćena.

43. Član 49 stav 4, definisati „službeniku za javne nabavke pripada naknada u skladu sa propisima kojim se uređuje zarada državnih službenika i namještenika, odnosno propisima

o radu, ukoliko postoje raspoloživa finansijska sredstva”.

Primjedba nije prihvaćena.

Predmetna primjedba nije predmet regulisanja Zakona o javnim nabavkama.

44. Član 50, Komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda, preformulisati i sada glasi: „Prije početka postupka javne nabavke naručilac je dužan da internom odlukom ili rješenjem imenuje komisiju za sprovođenje postupka javne nabavke (u daljem tekstu: komisija).

Komisija je samostalno i nezavisno radno tijelo naručioca koje sprovodi postupke javne nabavke u skladu sa ovim zakonom.

Zabranjena je svaka upotreba javnih ovlašćenja ili drugih oblika uticaja na rad komisije.

Komisiju čini neparni broj članova (najmanje 3), od kojih najmanje jedan član mora imati položen stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki, jedan član mora biti stručnjak iz oblasti predmeta nabavke, a jedan član mora biti diplomirani pravnik.

Članovi komisije ne moraju biti zaposleni kod naručioca.

Zadaci komisije su: prethodna analiza tržišta, priprema tenderske dokumentacije, slanje na objavu tenderske dokumentacije, daje pojašnjenja tenderske dokumentacije i vrši eventualne izmjene, sprovođenje postupka otvaranja ponuda, sprovođenje postupka pregleda i ocjene ponuda, priprema odluke o izboru najpovoljnije ponude, odnosno odluke o poništenju postupka; priprema odgovor na žalbu i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Komisija prestaje sa radom zaključenjem ugovora o javnoj nabavci.

Članovima komisije isplaćuje se naknada u visini koju propiše naručilac posebnim aktom. Isplata naknade komisijama za javne nabavke ne može se obustavljati ili ograničavati drugim propisima”.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Postupak javne nabavke sprovodi komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda (u daljem tekstu: komisija), u skladu sa ovim zakonom. Komisiju čini neparni broj članova. Komisiju obrazuje ovlašćeno lice naručioca rješenjem. Najmanje jedan član komisije mora biti zaposlen kod naručioca.

Službenik za javne nabavke naručioca može biti član komisije. Naručilac može imenovati zamjenika predsjednika i člana komisije. Komisija priprema tendersku dokumentaciju i njene izmjene i dopune, daje pojašnjenja tenderske dokumentacije i njenih izmjena i dopuna, vrši otvaranje ponuda, odnosno prijava za kvalifikaciju, sačinjava zapisnik o otvaranju ponuda, odnosno prijava, vrši pregled, ocjenu i vrednovanje ponuda, odnosno prijava za kvalifikaciju, sačinjava zapisnik o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda, priprema i predlaže ovlašćenom licu naručioca odluku o isključenju iz postupka javne nabavke, odluku o izboru najpovoljnije ponude i odluku o poništenju postupka, priprema odgovor na žalbu i vrši druge poslove u skladu sa ovim zakonom. Komisija prestaje sa radom zaključivanjem ugovora o javnoj nabavci, odnosno donošenjem izvršne odluke o poništenju postupka javne nabavke. Bliže kriterijume za obrazovanje komisije propisuje Ministarstvo“.

45. Član 50 stav 8, umjesto postojećeg teksta definisati: “Komisiji pripada naknada u

skladu sa propisima kojim se uređuje zarade državnih službenika i namještenika, odnosno propisima o radu, ukoliko postoje raspoložljiva (alternativno: opredijeljena) finansijska sredstva.”

Primjedba nije prihvaćena.

Predmetna primjedba nije predmet regulisanja Zakona o javnim nabavkama.

46. Član 51, Stručni ispit za sticanje sertifikata za rad na poslovima javnih nabavki, brisati stav 4.

Primjedba je prihvaćena.

47. Član 54, Izbor postupka, brisati „osim pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje“.

Primjedba nije prihvaćena.

Zakonom o javnim nabavkama određeno je u kojim slučajevima se može sprovesti pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje. Kako se radi o najmanje transparentnom postupku, iskustvo pokazuje da je neophodno zadržati navedenu odredbu.

48. Član 61, “Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje” stav 1 tačka 5, 9 i 10, navedene odredbe usaglasiti sa članom 72 Direktive 2014/24/EU. Direktivom 2014/24/EU izmjena ugovora nije definisana kao poseban postupak već kao mogućnost i isključivo pravo naručioca, bez obaveze dobijanja prethodne saglasnosti od nadležnih organa.

Primjedba je djelimično prihvaćena.

Nacrt Zakona propisuje mogućnost izmjene ugovora o javnoj nabavci bez prethodne saglasnosti nadležnog organa u određenom procentualnom iznosu, dok je za iznos koji prelazi pomenuti neophodno se obratiti nadležnom organu iz razloga što se radi o najmanje transparentnom postupku, iskustvo pokazuje da je neophodno zadržati navedenu odredbu.

49. Član 61, Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, dodati tačku 11 koja glasi: „Kada je predmet nabavke roba (oprema, mašine i vozila) kojom se vrši dokompletiranje ili unifikacija, pod uslovom da količina nije veća od 30 % od postojeće količine sredstava naručioca”.

Primjedba nije prihvaćena.

Situacije predviđene u pregovaračkom postupku bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje koje su uvrštene u Nacrt prenijete su iz Direktiva 2014/24/EU a procentualni iznos za dodatne isporuke po prethodno zaključenom ugovorom u Nacrtu određen je u skladu sa ekonomskim uslovima u Crnoj Gori.

Propisi EU, ne prepoznaju predloženu situaciju za primjenu pregovaračkog postupka bez

prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje.

50. Član 67, Prethodna saglasnost, briše se.

Primjedba nije prihvaćena:

Ovo ovlašćenje nadležnog organa je uvedeno u cilju uspostavljanja efikasnijeg sistema javnih nabavki u cilju obezbeđenja konkurencije, ravnopravnosti ponuđača i izbjegavanja mogućnosti postojanja uslova koji zapravo i ne postoje.

51. Član 68, Okvirni sporazum, proučiti i preformulisati.

Primjedba je prihvaćena.

52. Član 69, Zaključivanje ugovora o javnoj nabavci na osnovu okvirnog sporazuma, proučiti i preformulisati.

Primjedba je prihvaćena.

53. Član 74, Elektronski katalog, proučiti i preformulisati.

Primjedba je prihvaćena.

54. Član 76, Centralizovane javne nabavke, brisati.

Primjedba djelimično prihvaćena.

Predmetni član Nacrta definiše da javne nabavke za potrebe organa državne uprave i javnih službi, čiji je osnivač država, može sprovoditi naručilac određen propisom Vlade, a za potrebe organa lokalne samouprave i javnih službi, čiji je osnivač lokalna samouprava, naručilac je određen propisom nadležnog organa lokalne samouprave.

Navedeno je predmet i ranijih propisa i isto je rezultiralo dobrom pravnom praksom.

55. Član 77, Nabavka robe, predmet nabavke robe je: kupovina robe. Tačke 2 i 3 brisati.

Primjedba djelimično prihvaćena.

Članom 2 stav 1 tačka 8 Direktive 2014/24/EU data je definicija ugovora o javnoj nabavci robe koja glasi:“ ugovori o javnoj nabavci roba su javni ugovori čiji je predmet kupovina, leasing, najam ili kupovina na otplatu sa ili bez mogućnosti kupovine robe. Ugovor o javnoj nabavci robe može da obuhvata kao sporedne poslove postavljanja i instalacije;“. Analogno navedenom u članu 77 utvrđen je predmet nabavke robe a u članu 80 stav 1 bliže je uređena mješovita nabavka u smislu nabavke dvije ili više vrsta predmeta nabavke. Ovako uređenje sadrži sve

elemente iz definicije u pomenutoj Direktivi EU, i svakako primjedba je od značaja za dalji rad na finalizaciji teksta.

56. Član 78, Nabavka usluga, dodati projektovanje.

Primjedba je prihvaćena.

57. Član 79, Nabavka radova, predmet nabavke radova je izvođenje radova na izgradnji, adaptaciji, rekonstrukciji ili održavanju objekata, Tačke 2, 3 i 4 brisati.

Primjedba djelimično prihvaćena.

Ističemo da tačke 2, 3 i 4 predmetnog člana su preuzete iz Direktive 2014/24/EU i kao takve su rezultat usaglašavanja našeg zakonodavnog okvira sa propisima EU.

58. Član 82, Određivanje predmeta nabavke po partijama, Preformulisati i sada glasi:

„Naručilac može predmet nabavke podijeliti na partije prema vrsti, svojstvima, namjeni, mjestu ili vremenu ispunjenja, u kojem slučaju određuje predmet i veličinu pojedine partije, uzimajući u obzir mogućnost učešća malih i srednjih privrednih subjekata u postupku javne nabavke.

Ponude se mogu dostaviti za jednu, više ili za sve partije. Procijenjena vrijednost partije ne može biti manja od 1.000,00

Primjedba nije prihvaćena.

U zavisnosti od predmeta javne nabavke naručiocu je data mogućnost da odredi da li će podijeliti predmet javne nabavke ili ne, bez obzira na procijenjenu vrijednost istog.

59. Član 82 stav 4, brisati iz razloga jer naručilac nema pravo da ograniči ponuđače da podnesu ponude za sve partije. Navedena odredba je u suprotnosti se načelima javnih nabavki.

Primjedba nije prihvaćena.

Navedena odredba je novina u odnosu na dosadašnja rješenja i ista je u potpunosti usklađena sa Direktivama EU.

60. Član 84, Uslovi za pokretanje postupka javne nabavke, dodati: „i u slučaju iz člana hitne nabavke iz člana 61 stav 1 tačka 3 (pregovarački bez objavljivanja)“.

Primjedba nije prihvaćena.

Navedeni uslovi za pokretanje postupka javne nabavke odnose se na sve postupke javne nabavke, bez izuzetka.

61. Član 85, Plan nabavki, u stavu 3 brisati tačku 7.

Primjedba je prihvaćena.

62. Član 85 stav 3, izmijeniti na način da plan ne obuhvata male nabavke iznad 15.000 za robe i usluge odnosno 30.000 za radove.

Primjedba je prihvaćena.

63. Član 87, Određivanje procijenjene vrijednost, stav 3 brisati jer je to pitanje uređeno zakonom o PDV-u.

Primjedba nije prihvaćena.

Navedeni stav je neophodan u cilju otklanjanja dileme u vezi dosadašnje primjene ovog zakona i upućujući je na poštovanje materijalnog propisa za PDV-a.

64. Član 88 - Sadržina tenderske dokumentacije, stav 3 brisati.

Primjedba je prihvaćena.

65. Član 89 stav 2 tačka 1, Tehnička specifikacija, mijenja se i glasi: „u skladu sa tehničkim propisima i standardima koji su usaglašeni sa evropskim standardima ili sa međunarodno priznatim standardima, tehničkim propisima ili normama, uz obavezu navođenja riječi „ili ekvivalentan“;

Primjedba nije prihvaćena.

Članom 89 Nacrta, između ostalog navedeno je, da tehnička specifikacija predmeta nabavke sadrži opis i bitne karakteristike predmeta nabavke koje se određuju: u skladu sa tehničkim propisima i standardima koji se primjenjuju u Crnoj Gori i koji su usaglašeni sa evropskim standardima, a kada takvih tehničkih propisa i standarda nema, naručilac se poziva na evropske standarde ili na međunarodno priznate standarde, tehničke propise ili norme, uz obavezu navođenja riječi „ili ekvivalentan“.

Kako Crna Gora ima status države kandidata EU dat je primat nacionalnim propisima i standardima, a u slučaju nepostojanja istih mogu se primijeniti međunarodno priznati standardi, što predstavlja osnovni princip međunarodnog prava.

66. Član 90 dodati stav 3, Korišćenje tehničkih karakteristika, koji glasi: „Naručilac može u tenderskoj dokumentaciji da koristi robni znak, marku ili tip, kada se radi o široko dostupnoj potrošnoj robi, kao što su: prehrambeni artikli, sredstva za higijenu, sitni alat, potrošni vodovodni i elektromaterijal, kancelariski materijal, toneri, gume za vozila, rezervni djelovi i slična roba široke potrošnje bez navođenja ili sa navođenjem riječi „ili ekvivalent“

Primjedba nije prihvaćena.

Direktivom 2014/24/EU određeno je da tehničke specifikacije ne smiju da upućuju na određenu marku ili izvor ili određeni proces s obilježjima proizvoda ili usluga koje pruža određeni ekonomski subjekat ili na zaštitne znakove, patente, vrstu ili određeno porijeklo ili proizvodnju ako bi to imalo efekat favorizovanja ili isključivanja određenih preduzeća ili određenih proizvoda. Takvo upućivanje je dopušteno samo u izuzetnim slučajevima kada nije moguć dovoljno precizan i razumljiv opis predmeta ugovora. Uz takvo upućivanje

treba navesti riječi „ili ekvivalentan“.

U odnosu na zahtjeve za tehničke specifikacije utvrđene tenderskom dokumentacijom ponuđači mogu ponuditi ekvivalentna rješenja zahtjevima iz standarda uz podnošenje dokaza o ekvivalentnosti. Navedeno je u skladu sa Direktivama EU.

67. Član 94, Izvještaj o testiranju, potvrde i drugi načini dokazivanja, nepotrebno i komplikovano.

Primjedba djelimično prihvaćena.

Naručilac tenderskom dokumentacijom **može** zahtijevati da privredni subjekti podnose izvještaj o testiranju ili potvrdu koju izdaje tijelo nadležno za utvrđivanje usklađenosti, kao način dokazivanja usklađenosti sa zahtjevima ili kriterijima utvrđenima u tehničkim specifikacijama, kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude ili uslovima za izvršenje ugovora. Isto je u skladu sa Direktivama EU i pokazuje ozbiljnost i odgovornost svih učesnika u postupku zapravilno i zakonito trošenje javnih sredstva.

68. Član 94 stav 3, šta ako ne postoji takvo tijelo?

Primjedba nije prihvaćena.

Ovim članom je propisano da naručilac može da zahtijeva da privredni subjekti podnose izvještaj o testiranju ili potvrdu koju izdaje tijelo nadležno za utvrđivanje usklađenosti, kao način dokazivanja usklađenosti sa zahtjevima ili kriterijima utvrđenima u tehničkim specifikacijama, kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude ili uslovima za izvršenje ugovora. S tim u vezi naručilac je u obavezi da navede koje je nadležno tijelo za izdavanje navednog dokaza, ukoliko ovaj uslov predvidi tenderskom dokumentacijom. Na ponuđaču je da dostavi traženi dokaz ili ekvivalent istom.

69. Član 96 stav 3 i 4, Izmjene i dopune tenderske dokumentacije, koji je razlog za ovo komplikovanje. Ukoliko nema argumenata brisati. Kako onda da predloži izmjene ako ne smije da sadrži tekst prijedloga konkretnih izmjena? Poslednji stav. Uskladiti rokove.

Primjedba je djelimično prihvaćena.

Zahtjev za izmjenu ili dopunu tenderske dokumentacije treba da sadrži obrazloženje nepravilnosti, nedostataka ili nezakonitosti tenderske dokumentacije ili izmjena i dopuna tenderske dokumentacije, zbog kojih se traže izmjene i dopune, ali ne smije da sadrži tekst prijedloga konkretnih izmjena i/ili dopuna.

Navedenim stavom je zadovoljena svrha ukazivanja na nepravilnosti i nezakonitosti tenderske dokumentacije.

Pomenuti rokovi su usklađeni sa odredbama ovog Nacrta.

70. Član 98, Sredstva finansijskog obezbjeđenja, garancije, Obaveze naručioca, preformulisati da glasi: „Naručilac može tenderskom dokumentacijom da utvrdi obavezu dostavljanja garancije ponude i sredstva finansijskog obezbjeđenja ugovora o javnoj nabavci i okvirnog sporazuma i za javne nabavke čija je procijenjena vrijednost manja od 30.000,00 EUR-a, ali ne manja od 10.000,00 eura.

Sredstvo finansijskog obezbjeđenja iz stava 1 ovog člana može izdati banka. Brisati: društvo za osiguranje ili druga finansijska organizacija.

Brisati: a kopiju je dužan da čuva u dokumentaciji javne nabavke.

Primjedba nije prihvaćena.

Nacrtom je utvrđena obaveza dostavljanja garancije ponude i sredstava finansijskog obezbjeđenja ugovora o javnoj nabavci i okvirnog sporazuma za nabavke čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 40.000, 00 eura. Data je i mogućnost izbora svakog naručioca da procijeni da li su potrebne garancije na nabavke čija je procijenjena vrijednost manja od 40.000,00 eura, samim tim odluka je na naručiocu.

Dokazivost finansijskog obezbjeđenja ugovora o javno nabavci i okvirnog sporazuma padaju na teret privrednog subjekta, a naručilac je dužan da tenderskom dokumentacijom odredi vrstu i uslove važenja i aktiviranja sredstava finansijskog obezbjeđenja.

71. Član 98, način dostavljanja bankarske garancije: Da li koverta u kojoj se nalazi garancija mora biti uvezana jemstvenikom i da li je potrebno na koverti ispisati podatke o tenderu?

Primjedba nije prihvaćena.

Nacrtom je bliže uređeno sačinjavanje i podnošenje ponude u pisanoj formi, samim tim i dostavljanje garancije ponude. Isto je jasno i primjenljivo.

72. Član 99 tačka 2 stav 1, Garancija ponude, zamijeniti na način: „2) ne dostavi zahtijevana dokumenta preliminarnom izjavom privrednog društva (ESPD)“.

Primjedba nije prihvaćena.

Ovim članom Nacrta postignut je smisao primjedbom navedene situacije.

73. Član 99 stav 2, predlog da umjesto 3% bude 2%. Poslednji stav brisati.

Primjedba je prihvaćena.

74. Član 100 Sredstva finansijskog obezbjeđenja ugovora o javnoj nabavci, u tački 2 brisati "ili okvirnog sporazuma" a u stavu 2 predlog da se ostavi 5% kao sada.

Primjedba nije prihvaćena.

Osnovna svrha normiranja sredstava finansijskog obezbjeđenja je zaštita od neozbiljnih ponuda, te je navedena odredba adekvatna cilju zbog kojeg je i uvedena.

75. Član 101, stav 1 tačka 2 - Obavezni uslovi za učešće u postupku, preformulisati da glasi: " 2)nema dospelih obaveze po osnovu poreza i doprinosa".

Primjedba je prihvaćena.

76. Član 101 stav 1 tačka 1, „Koje on ovlasti“. Šta je sa osnivačima i članovima uprave?

Primjedba nije prihvaćena.

Nacrtom su jasno definisana lica koja se mogu javiti u ulozi ovlašćenog lica privrednog subjekta na način da je to lice izvršni direktor, odnosno lice koje on ovlasti da umjesto njega preduzima radnje u postupku javne nabavke.

77. Član 101 stav 1 tačka 2, nejasno da li se isključuju porezi koji su prihod lokalne samouprave. Potrebno je definisati da se obaveza plaćanja poreza odnosi na poreze državne i lokalne uprave.

Primjedba nije prihvaćena.

Primjedba nije prihvaćena iz razloga što navedeno ne prepoznaju propisi EU iz oblasti javnih nabavki, već se obavezni uslov u ovom dijelu veže isključivo za poreske obaveze.

Navedeno posebno uvažavajući da bi predloženo normiranje odredbe usložilo obezbjeđivanje dokaza u postupku javne nabavke, pa u tom smislu i dovelo do novih problema u sistemu. Takođe, navedeno bi stavilo u nepovoljniji položaj domaće privredne subjekte, jer ovu obavezu za strane privredne subjekte ni u kom smislu ne bi bilo moguće primijeniti jer iste dokaze u postupcima ne pribavljaju se ni u regionu, ni EU zemljama.

Sa druge strane, koncept je Nacrta Zakona da se pribavlja dokaz kojim se potvrđuje da ponudjač sa kojim se zaključuje ugovor u tom isto momentu ispunjava sve obavezne uslove. U skladu sa ovim, naš je stav da navedeno ni tehnički ne bi bilo moguće obezbijediti jer uprave prihoda na lokalnom nivou ove podatke imaju samo na godišnjem nivou, posebno o plaćanju naknadi i taksi.

Iako Ministarstvo finansija, u potpunosti razumije važnost poreske discipline stava smo da se kroz javnu nabavku ne može ostvarivati ovakav mehanizam, jer to proizvodi više negativnih posljedica.

78. Član 102 - Dokazi za dokazivanje obaveznih uslova, preformulisati i sada glasi:

„Ispunjenost uslova iz člana 100 ovog zakona dokazuje se dokazom:

1) nadležnog organa izdatog na osnovu kaznene evidencije, u skladu sa propisima države u kojoj privredni subjekt ima sjedište, a koji nije stariji od 90 dana do dana otvaranja ponuda.

2) izdatog od organa državne uprave nadležnog za poslove poreza, a koji nije stariji od 90 dana do dana otvaranja ponuda

Ako se u državi sjedišta privrednog subjekta ne izdaju dokazi iz stava 1 ovog člana ili ako ne obuhvataju sve okolnosti iz člana 100 ovog zakona, traženi dokaz može biti zamijenjen ili upotpunjen izjavom privrednog subjekta da ispunjava navedene uslove.

U slučaju sumnje u istinitost dokaza iz st. 1 i 2 ovog člana, naručilac može provjeriti njihovu istinitost kod izdavaoca istih ili preko nadležnog organa“.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Ispunjenost uslova iz člana 99 ovog zakona utvrđuje se na osnovu uvjerenja ili potvrde:

1) nadležnog organa izdatog na osnovu kaznene evidencije, u skladu sa propisima države u kojoj privredni subjekat ima sjedište, odnosno u kojoj ovlašćeno lice tog privrednog subjekta ima prebivalište,

2) organa uprave nadležnog za poslove naplate poreza, odnosno nadležnog organa države u kojoj privredni subjekat ima sjedište.

Ako se u državi sjedišta privrednog subjekta ili državi u kojoj ovlašćeno lice privrednog subjekta ima prebivalište ne izdaju dokazi iz stava 1 ovog člana ili ako ne obuhvataju sve informacije iz člana 99 ovog zakona, traženi dokaz može zamijeniti ili upotpuniti izjava privrednog subjekta da ispunjava propisane uslove, koja je ovjerena od nadležnog organa države sjedišta privrednog subjekta ili ambasade te države u Crnoj Gori kojom se potvrđuje vjerodostojnost sadržaja date izjave“.

79. Član 102 stav 1 tačka 1, rok od 90 dana je kratak, iziskuje dodatne troškove za ponuđača svaka tri mjeseca.

Primjedba je prihvaćena.

80. Član 102 stav 1 tačka 2, da li ova formulacija podrazumijeva da je kao dokaz dovoljno dostaviti samo potvrdu iz Ministarstva finansije, Poreske uprave Crne Gore a ne i potvrde iz nadležnosti lokalnih samouprava iz svih opština u kojima ponuđač ima nepokretnosti.

Primjedba nije prihvaćena.

Primjedba nije prihvaćena iz razloga što navedeno ne prepoznaju propisi EU iz oblasti javnih nabavki, već se obavezni uslov u ovom dijelu veže isključivo za poreske obaveze.

Navedeno posebno uvažavajući da bi predloženo normiranje odredbe usložilo obezbjeđivanje dokaza u postupku javne nabavke, pa u tom smislu i dovelo do novih problema u sistemu. Takođe, navedeno bi stavilo u nepovoljniji položaj domaće privredne subjekte, jer ovu obavezu za strane privredne subjekte ni u kom smislu ne bi bilo moguće primijeniti jer iste dokaze u postupcima ne pribavljaju se ni u regionu, ni EU zemljama.

Sa druge strane, koncept je Predloga zakona da se pribavlja dokaz kojim se potvrđuje da ponudjač sa kojim se zaključuje ugovor u tom isto momentu ispunjava sve obavezne uslove. U skladu sa ovim, naš je stav da navedeno ni tehnički ne bi bilo moguće obezbijediti jer uprave prihoda na lokalnom nivou ove podatke imaju samo na godišnjem nivou, posebno o plaćanju naknadi i taksu.

Iako Ministarstvo finansija, u potpunosti razumije važnost poreske discipline stava smo da se kroz javnu nabavku ne može ostvarivati ovakav mehanizam, jer to proizvodi više negativnih posljedica.

81. Član 102 stav 3, „izjave“ . Na ovaj način su diskriminisani domaći ponuđači. Izmijeniti na način što će se o istom pribaviti dokaz od nadležnog organa države u kojoj ponuđač ima registrovano sjedište. Pa to da dostavi umjesto izjave. Postoji prostor za manipulaciju.

Primjedba je prihvaćena.

82. Član 103, stav 1 tačka 1, Obavezni osnovi za isključenje iz postupka, nejasno da li se obavezni uslovi odnose na sve ili samo na one koje traži Naručilac.

Primjedba nije prihvaćena.

Naručilac je dužan da u slučajevima propisanim ovim članom isključi privrednog subjekta iz postupka javne nabavke.

83. Član 106 stav 1 tačka 1, dokazi za dokazivanje profesionalne sposobnosti, definisati da li se radi o licu ovlašćenom za kolektivno ili pojedinačno zastupanje društva.

Primjedba nije prihvaćena.

Nacrtom su jasno definisana lica koja se mogu javiti u ulozi ovlašćenog lica privrednog subjekta na način da je to lice izvršni direktor, odnosno lice koje on ovlasti da umjesto njega preduzima radnje u postupku javne nabavke. Kolektivno ili pojedinačno zastupanje je predmet regulisanja drugog materijalnog propisa.

84. Član 106 stav 3, nejasno šta ako ne dostavi u roku od 5 dana ili ako je ponuđač iz inostranstva.

Primjedba je prihvaćena.

85. Član 107 Ekonomska i finansijska sposobnost, stav 1 tačka 1 brisati dio „od čega najmanje jednu trećinu prihoda po osnovu djelatnosti iz oblasti predmeta nabavke.“

Primjedba je prihvaćena.

86. Član 107 stav 1 tačka 2 i 4 kao i stav 2 brisati, a stav 3, „okvirnog sporazuma“ pojasniti.

Primjedba je prihvaćena .

87. Član 108 tačka 1 i tačka 3, dokazi za dokazivanje ekonomsko-finansijskih sposobnosti: nepotrebno je, s obzirom na svu ostalu dokumentaciju i sredstva obezbjeđenja koja se dostavlja Naručiocu. Vezano za bilans stanja i uspjeha koji se traži obično za dvije godine nepotrebno opterećuje već preobimnu dokumentaciju iz razloga što samo jedan bilans obično ima oko 200 strana. Sasvim je dovoljno dostaviti izvještaj ovlašćenog revizora. U skladu sa datim komentarima na član 107, iz člana 108 treba brisati tražene dokaze za dokazivanje ekonomsko-finansijskih sposobnosti po osnovu ta dva stava.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Tenderskom dokumentacijom može da se odredi:

1) minimalni iznos ostvarenog prometa u prethodne dvije godine uključujući minimalni iznos ostvarenog prometa u oblasti koja je predmet javne nabavke, i/ili

2) odnos vrijednosti imovine i dospjelih obaveza i/ili druge finansijske parametre.

Minimalni iznos iz stava 1 tačka 1 ovog člana ne smije da bude veći od dvostruke procijenjene vrijednosti predmeta nabavke, osim ako je neophodno zbog posebnih rizika povezanih sa predmetom nabavke, koje je naručilac dužan da obrazloži u tenderskoj dokumentaciji.

U postupku javne nabavke sa zaključivanjem okvirnog sporazuma, kojim je predviđeno ponovno nadmetanje, minimalni iznos iz stava 2 ovog člana utvrđuje se na osnovu očekivane maksimalne vrijednosti pojedinih ugovora koji će se zaključivati na osnovu okvirnog sporazuma ili na osnovu utvrđene vrijednosti okvirnog sporazuma.

U postupku javne nabavke primjenom dinamičkog sistema maksimalni godišnji promet iz stava 2 ovog člana izračunava se na osnovu očekivane maksimalne vrijednosti pojedinih ugovora koji će se zaključiti tokom trajanja tog sistema.

Ako je predmet nabavke podijeljen na partije, uslovi iz stava 1 ovog člana određuju se srazmjerno vrijednosti svake partije pojedinačno“.

88. Član 109 stav 1 tačka 4, Stručna i tehnička sposobnost, brisati „iz oblasti predmeta nabavke“, dovoljno je tražiti da ponuđač ima sertifikat upravljanja kvalitetom.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Ispunjenost uslova stručne tehničke sposobnosti dokazuje se:

21) potvrdama izdatim od strane investitora, odnosno korisnika o izvršenim isporukama robe, pruženim uslugama ili izvedenim radovima, tokom prethodnih godina ali ne duže od pet godina, računajući i godinu u kojoj je započet postupak javne nabavke, koje sadrže opis i vrijednost predmeta nabavke, vrijeme realizacije ugovora i konstataciju da je ugovor blagovremeno i kvalitetno izvršen

22) dokazom o angažovanju radne snage (kopija radne knjižice, prijava za osiguranje ili ugovor o radu sa odgovarajućim referencama koje su potrebne za izvršenje predmeta nabavke u skladu sa zakonom;

23) listom osnovnih sredstava i opreme u svojini odnosno obezbijedenih na drugi način u skladu sa zakonom;

24) sertifikatom ili drugom odgovarajućom potvrdom nadležnog organa ili organizacije o ispunjavanju uslova upravljanja kvalitetom iz oblasti predmeta nabavke;

25) sertifikatom ili drugom odgovarajućom potvrdom nadležnog organa ili organizacije o uspostavljenom sistemu zaštite životne sredine“.

89. Član 109 stav 1 tačka 5, uspostavljen sistem zaštite životne sredine treba da posjeduju samo ponuđači za tačno utvrđene oblasti poslovanja koje zakonom treba precizirati inače se posjedovanje ovog sistema može zahtijevati od većine ponuđača gdje to nije ni potrebno, a dobijanje Certifikata ili drugog akta o uspostavljenom sistemu zaštite životne sredine iziskuje značajna materijalna sredstva i vrijeme.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Ispunjenost uslova iz člana 106 ovog zakona dokazuje se:

- 1) potvrdama izdatim od strane investitora, odnosno korisnika o izvršenim isporukama robe, pruženim uslugama ili izvedenim radovima, tokom prethodnih godina ali ne duže od pet godina, računajući i godinu u kojoj je započet postupak javne nabavke, koje sadrže opis i vrijednost predmeta nabavke, vrijeme realizacije ugovora i konstataciju da je ugovor blagovremeno i kvalitetno izvršen
- 2) dokazom o angažovanju radne snage (kopija radne knjižice, prijava za osiguranje ili ugovor o radu) sa odgovarajućim referencama koje su potrebne za izvršenje predmeta nabavke u skladu sa zakonom;
- 3) listom osnovnih sredstava i opreme u svojini odnosno obezbijeđenih na drugi način u skladu sa zakonom;
- 4) sertifikatom ili drugom odgovarajućom potvrdom nadležnog organa ili organizacije o ispunjavanju uslova upravljanja kvalitetom iz oblasti predmeta nabavke;
- 5) sertifikatom ili drugom odgovarajućom potvrdom nadležnog organa ili organizacije o uspostavljenom sistemu zaštite životne sredine“.

90. Član 110 stav 1 tač. 3, 4, 5, 6 , Dokazi za dokazivanje stručne i tehničke sposobnosti, nepotrebno i opterećuje dokumentaciju. Treba izmijeniti tražene dokaze za dokazivanje tehničke i stručne sposobnosti.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Ispunjenost uslova iz člana 106 ovog zakona dokazuje se:

- 1) potvrdama izdatim od strane investitora, odnosno korisnika o izvršenim isporukama robe, pruženim uslugama ili izvedenim radovima, tokom prethodnih godina ali ne duže od pet godina, računajući i godinu u kojoj je započet postupak javne nabavke, koje sadrže opis i vrijednost predmeta nabavke, vrijeme realizacije ugovora i konstataciju da je ugovor blagovremeno i kvalitetno izvršen
- 2) dokazom o angažovanju radne snage (kopija radne knjižice, prijava za osiguranje ili ugovor o radu) sa odgovarajućim referencama koje su potrebne za izvršenje predmeta nabavke u skladu sa zakonom;
- 3) listom osnovnih sredstava i opreme u svojini odnosno obezbijeđenih na drugi način u skladu sa zakonom;
- 4) sertifikatom ili drugom odgovarajućom potvrdom nadležnog organa ili organizacije o ispunjavanju uslova upravljanja kvalitetom iz oblasti predmeta nabavke;
- 5) sertifikatom ili drugom odgovarajućom potvrdom nadležnog organa ili organizacije o uspostavljenom sistemu zaštite životne sredine“.

91. Član 110 stav 1 tačka 1, „vrijednost predmeta nabavke“. Ponuđači sa određenim korisnicima imaju ugovore koji sadrže klauzule o tajnosti podataka i informacije poput vrijednosti ugovora ne smiju biti saopštene trećim licima, zbog toga podvučeni dio teksta treba biti izbrisan ili u nastavku ovog stava treba dodati napomenu: „Za ugovore koje sadrže klauzule o tajnosti podataka reference mogu biti izdate u formi koju odredi sam korisnik koji ih potpisuje, ali u takvim referencama mora stajati napomena o tajnosti podataka.

Primjedba nije prihvaćena.

Navedeni uslov je dio prethodnih propisa iz oblasti javnih nabavki. Vrijednost predmeta nabavke, u skladu sa ovim zakonom, ne može biti tajni podatak. Nacrtom je definisana zaštita podataka u skladu sa ovim zakonom.

92. Član 110 stav 1 tačka 3 brisati, nema potrebe da naručilac ima uvid u cjelokupni popis osnovnog sredstva ponuđača, umjesto ovog zahtjeva može se tražiti izjava ponudjača o osnovnim sredstvima i opremi koju će koristiti prilikom realizacije ugovora u slučaju prihvatanja ponude.

Primjedba nije prihvaćena.

U cilju efikasnije realizacije ugovora za predmetnu javnu nabavku, naručilac može predvidjeti da privredni subjekt posjeduje odgovarajuća sredstva i opremu, te shodno tome kao dokaz će dostaviti zvanični popis osnovnih sredstava i opreme kao i druge dokaze obezbjeđivanja ovih sredstava po drugom zakonskom osnovu.

Navedena norma je u skladu sa Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

93. Član 110, poslednji stav dodati „i da traži pojašnjenja od ponuđača“.

Primjedba nije prihvaćena.

Predmetna stav ovog člana nije sadržan Nacrtom Zakona.

94. Član 112 stav 1 tačka 1, Posebni osnovi za isključenje iz postupka javne nabavke, na koji način se utvđuju te povrede i da li su ovi osnovi sadržaj tenderske dokumentacije?

Primjedba je prihvaćena.

95. Član 112, tačka 3, kako se dokazuje i u kom periodu? Zatim, tačka 4 brisati. To je stvar sudskog postupka, kao i tačka 5, kako se dokazuje?

Primjedba nije prihvaćena.

Ukoliko naručilac predvidi ovaj uslov dužan je tenderskom dokumentacijom utvrditi i način dokazivanja. Navedene tačke ovog člana su dodatna mjera zaštite naručioca od neozbiljnih ponuđača/ugovarača i iste su u skladu sa Direktivama EU.

96. Član 113 stav 1, Način dokazivanja ispunjenosti uslova za učešće u postupku javne nabavke, „dokumentacijom“. Prostor za manipualciju.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Ispunjenost uslova za učešće u postupku javne nabavke dokazuje se izjavom privrednog subjekta.

Izjava iz stava 1 ovog člana, dostavlja se u elektronskom obliku.

Izjava iz stava 1 ovog člana, do dana uspostavljanja ESJN, dostavlja se u pisanom ili elektronskom obliku, a od dana uspostavljanja ESJN dostavlja se u elektronskom obliku.

Izjavom iz stava 1 ovog člana podnosilac prijave za kvalifikaciju, odnosno ponude, garantuje da ispunjava obavezne uslove za učešće u postupku javne nabavke i druge uslove utvrđene

tenderskom dokumentacijom.

Ako se podnosi zajednička ponuda, izjavu iz stava 1 ovog člana daje svaki član zajedničke ponude, a ako je ponuda podnijeta sa podugovaračem i svaki podugovarač.

Podnosilac prijave za kvalifikaciju, odnosno ponude, može uz izjavu iz stava 1 ovog člana da dostavi dokaze o ispunjavanju uslova sposobnosti zahtijevane tenderskom dokumentacijom.

Izjava iz stava 1 ovog člana sačinjava se i podnosi uz prijavu za kvalifikaciju odnosno ponudu na obrascu, koji propisuje Ministarstvo“.

97. Član 114, Preliminarna izjava privrednog subjekta „Podatke o dostupnosti evidencija iz kojih se može utvrditi tačnost koji su potvrđeni izjavom.“ Nejasno. Treba tačnost tvrdnji datih u izjavi.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Naručilac vrši provjeru tačnosti podataka navedenih u izjavi iz člana 111 stav 1 ovog zakona na osnovu evidencija koje vode nadležni organi u skladu sa zakonom, uključujući i e-Certis, a može i putem ESJN, odnosno da zatraži od nadležnih organa izdavanje dokaza ili da izvrši uvid u dokaze koje već posjeduje.

Ako podaci iz stava 1 ovog člana nijesu dostupni naručiocu ili nije moguće obezbijediti dokaz po službenoj dužnosti, naručilac je dužan da zahtijeva od privrednog subjekta da u roku od osam dana, od dana prijema zahtjeva dostavi original ili ovjerene kopije dokaza predviđenih tenderskom dokumentacijom.

Ako je dostavljeni dokaz nepotpun ili nejasan, naručilac je dužan da o tome obavijesti privrednog subjekta i omogući mu da u roku od pet dana, od dana dostavljanja obavještenja, dostavi dokaz koji je potpun i jasan.

Naručilac je dužan da, ako originali ili ovjerene kopije dokaza iz st. 1 i 2 ovog člana nijesu obezbijedjeni prije donošenja odluke u postupku javne nabavke od ponuđača koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu, zahtijeva da u roku koji ne može da bude kraći od pet dana, od dana dostavljanja zahtjeva dostavi original ili ovjerene kopije dokaza predviđenih tenderskom dokumentacijom.

Ako ponuđač iz stava 4 ovog člana ne dostavi original ili ovjerene kopije dokaza predviđenih tenderskom dokumentacijom, smatraće se da je odustao od ponude i naručilac je dužan da pozove sljedećeg ponuđača, koji je podnio najpovoljniju ponudu, da dostavi original ili ovjerene kopije dokaza predviđenih tenderskom dokumentacijom ili da poništi postupak u skladu sa ovim zakonom.

Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se u postupku zaključivanja ugovora na osnovu okvirnog sporazuma iz člana 67 stav 1 i stav 2 tačka 1 ovog zakona“.

98. Član 114 stav 2, zar nije u prethodnom članu navedeno da se ESPD daje u elektronskom obliku?

Primjedba je prihvaćena.

99. Član 114 stav 5, zašto bi se dostavljali dokazi traženi tenderskom dokumentacijom ako ne mora, kao obaveza za učesće.

Primjedba nije prihvaćena.

Navedena odredba predviđa mogućnost i isto predstavlja izuzetak a ne pravila, te nije imperativnog karaktera.

100. Član 115 stav 1, Provjera tačnosti izjave, primjedba da je rok od 8 dana za dostavu originala ili ovjerenih kopija dokaza problematičan ukoliko se podaci iz Internet skladišta ne budu ažurirali redovno jer u tom slučaju rok od 8 dana kratak za pribavljanje novih dokaza.

Primjedba nije prihvaćena.

Rok je utvrđen radi poštovanja osnovnih načela javnih nabavki. Države EU imaju utvrđene i kraće rokove za dostavu original dokumentacije.

101. Član 115, stav 2, šta se podrazumijeva pod pravno valjani dokaz i kako se isti utvrđuje u postupku javnih nabavki.

Primjedba nije prihvaćena:

Samim normiranjem: " Ako je dostavljeni dokaz nepotpun ili nejasan, naručilac je dužan da o tome obavijesti privrednog subjekta i omogući mu da u roku od pet dana, od dana dostavljanja obavještenja, dostavi dokaz koji je potpun i jasan", ista je jasna i primjenjiva. Naručilac će navesti potreban dokaz u zavisnosti od slučaja i propisa koji regulišu tu oblast. Ovom normom ne mogu se urediti i nabrojati svi pravno valjani dokazi za sve predmete javne nabavke i djelatnosti privrednih subjekata, već isto utvrđuje naručilac.

102. Član 116 stav 1, Norme osiguranja kvaliteta, treba iza riječi „tijela“ dodati riječi“u skladu sa prirodom predmeta javne nabavke“.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi;

„Naručilac može tenderskom dokumentacijom da zahtijeva dostavljanje dokaza odnosno sertifikata, koje izdaju akreditovana sertifikaciona tijela o ispunjavanju uslova kvaliteta predmeta nabavke i zaštite životne sredine.

Dokazi izdati od akreditovanih sertifikacionih tijela stranih država priznaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtjevi za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti.

Naručilac je dužan da prihvati druge dokaze o ispunjavanju uslova kvaliteta i zaštite životne sredine, ako privredni subjekat dokaže da nema pristup dokazima iz st. 1 i 2 ovog člana ili ih iz opravdanih razloga ne može pribaviti u odgovarajućem roku, pod uslovom da dokaže da su ekvivalentni dokazima iz st. 1 i 2 ovog člana“.

103. Član 119, Internet skladište potvrda (e-Certis), nejasno je da li će spomenuta baza sadržati podatke vezane za pravna lica i iz Crne Gore ili samo na pravna lica koja su iz država koje su članice Evropske unije (u članu 4 tačkama 10 i 11 je definisano šta je država članica i šta je e-Certis)

Primjedba nije prihvaćena.

e-Certis je elektronski sistem on line baze podataka Evropske komisije koji sadrži informacije o dokazima koji se dostavljaju u postupku javne nabavke i organima nadležnim za njihovo izdavanje u državama članicama Evropske unije;

104. Član 120, Oslanjanje na sposobnost drugih subjekata, nije jasno koji uslovi treba da se ispune i koji se dokazi dostavljaju po predmetima

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Ponuđač može da radi dokazivanja ispunjenosti uslova ekonomsko-finansijske sposobnosti i stručno - tehničke sposobnosti, koristi sposobnost drugog privrednog subjekta, i to:

1) radi dokazivanja ispunjenosti uslova iz člana 106 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona, samo ako će privredni subjekat čiju sposobnost koristi da izvodi radove ili pruža usluge za koje se ta sposobnost zahtijeva, i

2) ako dokaže da privredni subjekat čiju sposobnost koristi ima na raspolaganju potrebne kapacitete za izvršenje ugovora.

Naručilac je dužan da, u skladu sa čl. 111 do 114 ovog zakona, provjeri ispunjenost uslova sposobnosti privrednog subjekta čiju sposobnost ponuđač namjerava da koristi.

Ako naručilac utvrdi da privredni subjekat iz stava 1 ovog člana nema sposobnost koje ponuđač namjerava da koristi ili ako postoje razlozi za isključenje tog privrednog subjekta, dužan je da o tome obavijesti ponuđača i da mu omogući da tog privrednog subjekta zamijeni drugim privrednim subjektom koji ispunjava potrebne uslove, u primjerenom roku koji ne može biti kraći od pet dana od dana dostavljanja obavještenja

Naručilac može tenderskom dokumentacijom da zahtijeva da, ako ponuđač koristi sposobnost drugog privrednog subjekta, ponuđač i privredni subjekat solidarno odgovaraju za izvršenje ugovora“.

105. Član 121, Dokazivanje ispunjenosti uslova u slučaju zajedničke ponude, isti komentar kao prethodno. Ima li nosioca zajedničke ponude.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Zajedničku ponudu mogu da podnesu dva ili više privrednih subjekata koji su zaključili ugovor o zajedničkom nastupanju.

Ugovorom iz stava 1 ovog člana uređuju su međusobna prava i obaveze, određuje nosilac zajedničke ponude, dio predmeta nabavke za koji je zadužen svaki od članova zajedničke ponude i njihovo procentualno učešće u ukupnoj vrijednosti ponude.

Ako više privrednih subjekata podnosi zajedničku ponudu, svaki privredni subjekat dužan je da ispunjava obavezne uslove za učešće u postupku javne nabavke, uslove sposobnosti iz člana 102 tačka 2 ovog zakona i uslove iz člana 106 stav 1 ovog zakona za dio predmeta nabavke iz ugovora, koji je zaključen u skladu sa stavom 2 ovog člana.

Podnosioci zajedničke ponude mogu zajedno da ispune uslove ekonomsko-finansijske sposobnosti i stručne i tehničke sposobnosti.

Privredni subjekat iz stava 1 ovog člana može da, za dokazivanje ispunjenosti uslova stručno-tehničke sposobnosti, koristi kapacitete drugog privrednog subjekta sa kojim ima zaključen

ugovor o zajedničkom nastupanju.

Naručilac ne smije da zahtijeva da podnosioci zajedničke ponude imaju određeni organizacioni oblik.

Naručilac tenderskom dokumentacijom određuje kako podnosioci zajedničke ponude ispunjavaju uslov iz člana 102 tačka 1 ovog zakona.

Naručilac može tenderskom dokumentacijom da zahtijeva da, u slučaju podnošenja zajedničke ponude za postavljanje uređaja ili instalaciju, određene radove izvrši neposredno nosilac zajedničke ponude ili drugi privredni subjekat iz zajedničke ponude“.

106. Član 122, Podugovaranje, Vratiti rešenje iz važećeg zakona. Ovako se norma teško može primijeniti. Suviše je komplikovano.

Primjedba nije prihvaćena.

Navedena norma je jasna i suštinski sadrži odredbu iz važećeg zakona, uz novine koje je potrebno definisati iz razloga uvođenja novih instituta koje prepoznaju Direktive EU.

107. Član 123, Službena lista odobrenih privrednih subjekata i potvrđivanje od strane nadležnog organa, stav 1 treba Privredne komore Crne Gore

Primjedba je u potpunosti izmijenjena i glasi:

„ Evidencija registrovanih ponuđača u ESJN sadrži objedinjene podatke o ponuđačima sa kojima su zaključeni ugovori o javnoj nabavci.

Ministarstvo je dužno da, na zahtjev nadležnog organa druge države, omogući pristup podacima iz evidencije iz stava 1 ovog člana, radi upisa u odgovarajuću listu koja se vodi u toj državi.

Obrazac evidencije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo“.

108. Član 123, stav 5, potrebno je da Uprava za javne nabavke verifikuje te potvrde. Shodno kao u direktivi

Primjedba nije prihvaćena.

Pomenuta odredba nije sadržana u Nacrtu Zakona.

109. Član 124 stav 1, Određivanje i računanje rokova, brisati sate. Ranije je po ovom osnovu bilo jako puno problema, ne treba se vraćati na dokazano loša rešenja.

Primjedba nije prihvaćena.

Računanje rokova je usaglašeno sa Zakonom o upravnom postupku.

110. Član 125 stav 2, Rokovi za podnošenje prijave i ponuda, predlog je zadržati 22. Ne može se pripremiti ponuda u tako kratkom roku.

Primjedba nije prihvaćena.

Normirani rokovi su u skladu sa rokovima utvrđenim Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

111. Član 125, Poslednji stav skratiti na 3 dana zbog prirode ovog postupka.

Primjedba nije prihvaćena.

Normirani rokovi su u skladu sa rokovima utvrđenim Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

112. Član 126 stav 2 tačka 1, Kriterijum za izbor najpovoljnije ponude, pojasniti šta znače termini u izrazima i uskladiti sa već datim terminima ponuđene cijene.

Primjedba nije prihvaćena.

Direktiva 2014/24/EU određuje da bi ugovori o javnoj nabavci trebalo biti zaključeni na osnovu objektivnih kriterijuma kojima se osigurava usklađenost sa principima transparentnosti, zabrane diskriminacije i jednakog postupanja, sa ciljem osiguravanja objektivnog upoređivanja relativne vrijednosti ponuda kako bi se odredilo, uz poštovanje uslova efikasnog nadmetanja, koja ponuda je ekonomski najpovoljnija. Neophodno je navesti da ekonomski najpovoljniju ponudu treba procjenjivati na osnovu najbolje razmjere između cijene i kvaliteta, što bi uvijek trebalo da uključuje element cijene ili troška. S oga je primjereno podsjetiti da javni naručioci mogu da odrede određene standarde kvaliteta uz korištenje tehničkih specifikacija ili uslove izvršenja ugovora.

Kako bi se u javnoj nabavci podstakla veća usmjerenost na kvalitet, data je mogućnost državama da zabrane ili ograniče procjenjivanje „ekonomski najpovoljnije ponude” samo na osnovu cijene ili troška, ako to smatraju potrebnim.

Kao rezultat ovakve smjernice date u pomenutoj Direktivi EU normiran je kriterijum za izbor najpovoljnije ponude u Nacrtu Zakona.

Kao što se u zadnjem stavu predmetnog člana Nacrta navodi, metodologija načina vrednovanja ponuda propisuje Ministarstvo, tj. biće uređeno podzakonskim aktom.

113. Član 128 Sadržaj i način pripreme ponude, stav 6 Potrebno dodatno objašnjenje Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Ponuđač podnosi ponudu, kojom nudi predmet nabavke za određenu cijenu, u skladu sa uslovima predviđenim tenderskom dokumentacijom.

Ponuđač može da podnese samo jednu ponudu.

Cijena iz stava 1 ovog člana obuhvata sve troškove koji se odnose na predmet nabavke i koji su utvrđeni tenderskom dokumentacijom, bez iznosa PDV-a.

Ponuđena cijena iskazuje se brojčano u eurima.

Ponuđena cijena izražava se za cjelokupni predmet nabavke u skladu sa tenderskom dokumentacijom.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, ako je predmet nabavke određen samo po jedinici mjere u skladu sa članom 87 stav 7 ovog zakona, ukupna ponuđena cijena se izražava kao zbir jediničnih cijena po stavkama.

Ponuđač može da izmijeni ili da odustane od ponude u roku određenom za dostavljanje ponuda.

Ako ponuđač u roku za dostavljanje ponuda mijenja ponudu, smatra se da je ponuda dostavljena u trenutku dostavljanja posljednje izmjene ponude.

Ponuda je obavezujuća do isteka roka važenja ponude.

Ponuđač je dužan da na zahtjev naručioca produži rok važenja ponude, ako je zahtjev dostavljen ponuđaču prije isteka roka važenja ponude.

U slučaju produženja važnosti ponude, naručilac je dužan da od ponuđača zahtijeva i produženje važenja garancije ponude.

Ako ponuđač ne postupi u skladu sa zahtjevima naručioca iz st. 10 i 11 ovog člana smatra se da je odustao od ponude.

Nakon isteka roka za dostavljanje, ponuda se ne smije mijenjati i dopunjavati u dijelu podataka o ponuđaču, finansijskom dijelu, garancije ponude i podataka na osnovu kojih se vrši vrednovanje ponude, osim u slučajevima predviđenim ovim zakonom.

Ponuđač ponudu podnosi neposredno, putem pošte ili elektronskim putem u skladu sa tenderskom dokumentacijom.

Ponuda se može podnijeti dijelom u pisanoj, a dijelom u elektronskoj formi, u skladu sa tenderskom dokumentacijom.

Sadržaj ponude i uputstvo za sačinjavanje i podnošenje ponude propisuje Ministarstvo".

114. Član 128 stav 10, „rok“, to je nova garancija i dodatni trošak ponuđača. Brisati.

Primjedba nije prihvaćena.

U slučaju isteka važenja garancije ako ponuđač ne produži važenje iste smatraće se da je odustao od ponude.

115. Član 128 stav 12, Brisati.

Primjedba nije prihvaćena.

Ponuda u pisanom obliku je prelazno rješenje do potpunog uvođenja elektronskog sistema javnih nabavki u Crnoj Gori, te je iz navedenog razloga neophodno normiranje ovog stava.

116. Član 128, poslednji stav zamijeniti da glasi „Ukoliko pouđač odustane od ponude prije roka važenja ponude, naručilac će aktivirati garanciju ponude.“

Primjedba nije prihvaćena.

Garancija ponude je sredstvo zaštite naručioca ako ponuđač odustane od ponude u roku važenja ponude.

117. Član 129 dodati stav 11, Sačinjavanje i podnošenje ponude u pisanoj formi: „Ukoliko pouđač odustane od ponude prije roka važenja ponude, naručilac će aktivirati garanciju ponude“. Brisati: „Sadržaj ponude, način pripreme ponuda, podnošenje, postupak prijema i druga bitna pitanja u vezi sa ponudom propisuje Ministarstvo“.

Primjedba nije prihvaćena.

Garancija ponude je sredstvo zaštite naručioca ako ponuđač odustane od ponude u roku važenja ponude. Uredbom o organizaciji i načinu rada državnih organa Ministarstvo finansija

je nadležno za poslove u oblasti javnih nabavki.

118. Član 129, Sačinjavanje i podnošenje ponude u pisanoj formi, preformulisati i sada glasi:

„Ponuda u pisanoj formi dostavlja se neposredno ili putem pošte.

Ponuđač je dužan da ponudu pripremi kao jedinstvena cjelinu i da svaku prvu stranicu svakog lista ponude označi rednim brojem.

Ponuda se dostavlja u odgovarajućem zatvorenom omotu (koverat, paket i sl.) na način da se prilikom otvaranja ponude može sa sigurnošću utvrditi da se prvi put otvara.

Dokumenta ponude koja sačinjava ponuđač, a koja su tražena tenderskom dokumentacijom, moraju biti potpisana od strane ovlašćenog lica ponuđača ili lica koje on ovlasti.

Uzorci zahtijevani tenderskom dokumentacijom zavisno od dimenzija uzorka dostavljaju se u jednom ili više omota (koverat, paket i sl.).

Na omotu ponude i omotu uzoraka navodi se: „Ponuda/uzorci“, broj tenderske dokumentacije, naziv i sjedište naručioca, kao i naziv, sjedište, ime i adresa ponuđača i tekst „ne otvaraj prije javnog otvaranja ponuda“.

Ukoliko naručilac utvrdi da ponuda nije pripremljena na propisani način, pozvaće ponuđača da to uradi u primjerenom roku, koji ne može biti kraći od 5 dana.

Ponuđač može da podnese samo jednu ponudu.

Na podnošenje prijava za kvalifikaciju shodno se primjenjuju odredbe ovog člana.

Dodaje se novi stav: „Dostavljena ponuda nije dostupna ostalim ponuđačima i drugim licima (osim članova komisije) do donošenja odluke o izboru ili obustavi“.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Ponuda, koja se podnosi neposredno ili putem pošte, dostavlja se u zatvorenom omotu (koverat, paket i slično).

Ponuda iz stava 1 ovog člana i dokumenta koja se podnose uz ponudu, osim garancije ponude i uzoraka, moraju biti povezani jednim jemstvenikom na način da se ne mogu naknadno dodavati, odstranjivati ili zamjenjivati pojedinačni listovi, a da se pri tome ne ošteti list ponude i jemstvenik.

Ponuđač je dužan da svaku stranicu ponude i dokaze koje podnosi uz ponudu, osim garancije ponude i uzoraka, označi rednim brojem i na prvoj stranici ponude navede ukupan broj označenih stranica ponude.

Ponuda i dokumenta koja sačinjava ponuđač, a koja čine sastavni dio ponude, moraju biti potpisana od ovlašćenog lica ponuđača.

Na omotu ponude navodi se: naznaka „Ponuda“, broj tenderske dokumentacije, naziv i sjedište naručioca, naziv, sjedište i adresa ponuđača i tekst „ne otvaraj prije javnog otvaranja ponuda“.

Garancija ponude se dostavlja u originalu, uz ponudu, u posebnoj koverti i u okviru omota u kojem je dostavljena ponuda.

Uzorci zahtijevani tenderskom dokumentacijom, zavisno od dimenzija, dostavljaju se u jednom ili više omota (koverat, paket i slično) na kojima se navodi naziv ponuđača, naziv predmeta nabavke, odnosno dijela predmeta nabavke na koji se uzorak odnosi i broj uzoraka“.

119. Član 129 stav 2, na kraju dodati „i tehničku specifikaciju opreme i tehnički opis ponuđenog rješenja“ iz razloga što su ponuđači često u dilemi da li treba postaviti tehničku specifikaciju ili tehnički opis određene usluge, da li treba numerisati tako da ovaj dio treba jasno definisati.

Primjedba nije prihvaćena.

Privredni subjekat nije u obavezi dostavljati tehničku specifikaciju naručioca uz ponudu, te je suvišno normirati primjedbom istaknute navode.

120. Član 129 stav 3, brisati „nepotrebno“. Formulacija nije precizna jer je nejasno na koji način se iskazuje ukupan broj listova ponude.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Ponuda, koja se podnosi neposredno ili putem pošte, dostavlja se u zatvorenom omotu (koverat, paket i slično).

Ponuda iz stava 1 ovog člana i dokumenta koja se podnose uz ponudu, osim garancije ponude i uzoraka, moraju biti povezani jednim jemstvenikom na način da se ne mogu naknadno dodavati, odstranjivati ili zamjenjivati pojedinačni listovi, a da se pri tome ne ošteti list ponude i jemstvenik.

Ponuđač je dužan da svaku stranicu ponude i dokaze koje podnosi uz ponudu, osim garancije ponude i uzoraka, označi rednim brojem i na prvoj stranici ponude navede ukupan broj označenih stranica ponude.

Ponuda i dokumenta koja sačinjava ponuđač, a koja čine sastavni dio ponude, moraju biti potpisana od ovlašćenog lica ponuđača.

Na omotu ponude navodi se: naznaka „Ponuda“, broj tenderske dokumentacije, naziv i sjedište naručioca, naziv, sjedište i adresa ponuđača i tekst „ne otvaraj prije javnog otvaranja ponuda“.

Garancija ponude se dostavlja u originalu, uz ponudu, u posebnoj koverti i u okviru omota u kojem je dostavljena ponuda.

Uzorci zahtijevani tenderskom dokumentacijom, zavisno od dimenzija, dostavljaju se u jednom ili više omota (koverat, paket i slično) na kojima se navodi naziv ponuđača, naziv predmeta nabavke, odnosno dijela predmeta nabavke na koji se uzorak odnosi i broj uzoraka“.

121. Član 129 stav 4, ponuđač je u dilemi šta se podrazumijeva pod „dokumentima ponude koje sačinjava ponuđač“. Nejsano da li treba potpisati i sve dostavljene dokaze o podobnosti, tehničku specifikaciju, nacrt ugovora i sl. Dodati napomenu da ovlašćeno lice može potpisati sve strane ponude tj. ukoliko se potpisu sve stranice ponude a ne samo one koje sačinjava ponuđač da se to neće smatrati greškom.

Primjedba nije prihvaćena.

Navedeni stav je vezan za dokumenta koja sačinjava privredni subjekt, da ista moraju biti potpisana od strane ovlašćenog lica ponuđača. Ovakva odrednica je bila predmet prethodnih propisa iz oblasti javnih nabavke, te je privrednim subjektima opšte poznato o kojim je dokumentima riječ.

122. Član 129 stav 5, Brisati dio za pečatni vosak sa otiskom pečata, žiga ili sličnog znaka ponuđača, i iskoristiti formulaciju iz postojećeg zakona: "Ponuda mora biti povezana jednim jemstvenikom tako da se ne mogu naknadno ubacivati, odstranjivati ili Ovaj dio teksta izbrisati ili jasno definisati koji je to način pakovanja koji garantuje da se ponuda prvi put otvara. Da li to podrazumijeva selotep traku, stavljanje pečata na mjestu zatvaranja koverta, stavljanje pečatnog voska na mjestu.

Primjedba je prihvaćena.

123. Član 129 stav 11, Ukoliko original garancije treba dostavljati odvojeno potrebno je jasno definisati na koji način, da li se na neki način označava koverta u kojoj je garancija, da li se ta koverta stavlja uz ponudu pa se skupa pakuju u omot tj. kovertu objašnjeno na način definisan stavom 6 ili se koverta sa garncijom dostavlja izvan koverta u kojoj je ponuda? Način dostavljanja bankarske garancije je znatno komplikovaniji u odnosu na dosadašnja zakonska rješenja (zašto dostavljati i kopiju i original kao i na koji način tačno dostaviti original garancije, takođe zbog čega se ne numeriše kopija koja je sastavni dio ponude ako već se dostavlja i original koji se ne numeriše. Generalno način numerisanja i pakovanja je vrlo komplikovan i daje mogućnosti naručiocima za različita tumačenja naručiocima prilikom ocjene ispravnosti ponude.

Primjedba nije prihvaćena.

Nacrtiom Zakona je uređen način sačinjavanja ponude u pisanoj formi i način dostavljanja garancije ponude. Isto je jasno i primjenljivo.

124. Član 132, Podnošenje ponude sa varijantama, u stavu 5 riječ „dopušteno“ Nema smisla.

Primjedba je prihvaćena.

125. Član 135, Otvaranje ponuda, u stavu 7 umjesto tri, treba da stoji dva. Briše se stav: Obrazac zapisnika iz stava 9 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Primjedba je djelimično prihvaćena.

Nacrtom Zakona je definisano da otvaranju ponuda mora da prisustvuje najmanje dvije trećine članova komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda. Uredbom o organizaciji i načinu rada državnih organa Ministarstvo finansija je nadležno za poslove u oblasti javnih nabavki.

126. Član 137, Ispravna ponuda, Koji su razlozi za isključenje. Treba ih navesti decidno.

Primjedba nije prihvaćena:

Nacrtom Zakona su jasno navedeni razlozi neispravnosti ponude i potreba dodatnog uređenja načina utvrđivanja računске greške od strane Ministarstva.

127. Član 138 stav 1 tačka 2 i stav 2, Neispravna ponuda, briše se.

Primjedba nije prihvaćena.

Kako Nacrtom Zakona utvrđeno da je garancija ponude sredstvo zaštite od neozbiljnih ponuda nedostavljanje iste ili dostavljanje na manji iznos od traženog kao i ako dostavljena garancija nije ispravna rezultira neispravnom ponudom.

U odnosu na drugu primjedbu ukazujemno da je Uredbom o organizaciji i načinu rada državnih organa Ministarstvo finansija je nadležno za poslove u oblasti javnih nabavki.

128. Član 138 stav 1, mijenja se i glasi „Neispravna ponuda je ponuda:

- 1) u kojoj nije dostavljena izjava ponuđača (ESPD);**
- 2) koja nije sačinjena u skladu sa uslovima utvrđenim tenderskom dokumentacijom;**
- 3) u kojoj nije dostavljena garancija ponude ili je ganacija ponude dostavljena na manji iznos od traženog ili nije dostavljena na predviđeni načina, kao i ako dostavljena garancija nije ispravna;**
- 4) kada ponuda nije data u odnosu na tehničku specifikaciju ili nijesu ispunjeni zahtjevi vezani za predmet nabavke;**
- 5) u kojoj visina ponuđene cijene prelazi procijenjenu vrijednost nabavke;**
- 6) u kojoj je ponuđena nerealna cijena, a ponuđač nije istu opravdao;**
- 7) u kojoj postoji računska greška, a naručilac ne prihvata predloženu ispravku računске greške.**

Primjedba nije prihvaćena.

Nacrtom je uređeno da privredni subjekt, kod kojeg postoji neki od razloga za isključenje propisanih istim, isključuje se iz postupka javne nabavke, u skladu sa ovim zakonom. Nepotrebno je ponovno normiranje budući da je svrha ove norme jasna.

129. Član 138 stav 1 tačka 1, šta ako je izjava nekompletna

Primjedba je prihvaćena.

130. Član 138 stav 1 tačka 4, dozvoliti u slučaju manjih odstupanja.

Primjedba nije prihvaćena:

Prihvatanje predloženog rješenja umanjilo bi imperativnost normi koje se odnose na planiranje javnih nabavki i dovelo bi do manipulacija i velikih zloupotreba, već je ovako definisana neispravna ponuda rezultat je dobre prakse iz prethodnih propisima iz oblasti javnih nabavki.

131. Član 138 stav 1 tačka 6, definisati visinu računске greške u procentima.

Primjedba nije prihvaćena:

U posljednjem stavu ovog člana navedeno je da način utvrđivanja računске greške propisuje

Ministarstvo.

132. Član 139 stav 3, da li znači da će naručilac ocijeniti kao ispravnu ponudu ukoliko ponuđač zaboravi neke od obaveznih dokaza da priloži.

Primjedba nije prihvaćena.

Obzirom da je ista jasna i primjenljiva, podrazumijeva da naručilac ne može ocijeniti da je ponuda ispravna u slučaju da privredni subjekt ne dostavi dokaz koji nedostaje. Navedena norma je u skladu sa direktivama EU.

133. Član 141 stav 1 tač. 6, 7 i 11, Zapisnik o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda, mijenjaju se:

- tačka 6 i sada glasi: „*podatke o blagovremenosti/neblagovremenosti ponuda, sa razlozima na osnovu kojih je utvrđena neblagovremenost ponude*“;
- tačka 7 i sada glasi: „*ocjenu o ispravnosti/neispravnosti ponuda, sa razlozima neispravnost ponude*“;
- tačka 11 i sada glasi: „*prijedlog odluke o izboru najpovoljnije ponude, odnosno odluke o poništenju postupka javne nabavke, sa kratkim obrazloženjem osnovnih činjenica*“;

Stav četiri briše se

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda dužna je da o pregledu, ocjeni, upoređivanju i vrednovanju ponuda sačini zapisnik.

Član komisije koji nije saglasan sa sprovedenim postupkom pregleda, ocjene, vrednovanja ponuda ili sa predlogom odluke o izboru najpovoljnije ponude, odnosno odluke o poništenju postupka javne nabavke, ima pravo da izdvoji svoje mišljenje.

U slučaju iz stava 2 ovog člana izdvojeno mišljenje člana komisije unosi se u zapisnik nakon predloga za donošenje odluke o izboru najpovoljnije ponude ili odluke o poništenju postupka javne nabavke.

Obrazac zapisnika o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda propisuje Ministarstvo“.

134. Član 143 stav 1, Obavješetenje o odbijanju prijave za kvalifikaciju, u slučaju zahtjeva za zaštitu da li to obustavlja postupak? Član 144

Primjedba nejasno definisana.

135. Član 146 stav 1 tačka 9 i 10 i stav 5, Razlozi za poništenje postupka javne nabavke, Briše se stav 5.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Naručilac je dužan da poništi postupak javne nabavke ako:

- 1) prije isteka roka za podnošenje prijave za kvalifikaciju, odnosno ponude, ocijeni da je neophodno bitno izmijeniti tendersku dokumentaciju;
- 2) nije dostavljena nijedna prijava za kvalifikaciju;

- 3) nema dovoljan broj kvalifikovanih kandidata u skladu sa tenderskom dokumentacijom;
- 4) nije podnijeta nijedna ili nijedna ispravna ponuda;
- 5) nije dostavljen predviđeni broj ponuda u slučaju zaključivanja okvirnog sporazuma, osim u slučaju člana 66 stav 8 ovog zakona;
- 6) prije odlučivanja o prijavama, odnosno ponudama, nastupe objektivne okolnosti (organizacione promjene, racionalizacija ili obezbijeđenja predmeta nabavke po drugom osnovu), zbog kojih je prestala potreba za predmetom nabavke, s tim što u tom slučaju naručilac predmetnu nabavku ne može vršiti u tekućoj godini;
- 7) je predmet nabavke u cjelosti ili u većem dijelu realizovan na osnovu izvršne odluke o izboru najpovoljnije ponude, koja je naknadno poništena u postupku izvršenja presude upravnog suda;
- 8) postoje drugi razlozi utvrđeni ovim zakonom.

Naručilac može u slučaju iz stava 1 ovog člana da poništi postupak javne nabavke u cjelosti ili djelimično, ako je predmet nabavke podijeljen po partijama.

Odredba ovog člana shodno se primjenjuju na postupak javne nabavke za društvene i druge posebne usluge, kao i nabavke projektnim konkursom“.

136. Član 147 stav 3, Odluke naručioca, zajedničke odredbe, preformulisat i glasi: „Odluka iz stava 1 ovog člana mora sadržati kratko obrazloženje osnovnih činjenica“.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Naručilac je dužan da:

- 1) odluku o isključenju iz postupka javne nabavke donese u roku od 15 dana, od dana otvaranja prijave za kvalifikaciju i dostavi podnosiocu prijave u roku od tri dana od dana donošenja,
- 2) odluku o izboru najpovoljnije ponude, odnosno odluku o poništenju postupka javne nabavke donese u roku od 60 dana, od dana otvaranja ponuda i objavi u ESJN u roku od tri dana od dana donošenja.

Odluku iz stava 1 ovog člana donosi ovlašćeno lice naručioca, na predlog komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda.

Objavljivanjem odluke u ESJN smatra se da je dostavljena svim učesnicima u postupku javne nabavke narednog dana od dana objavljivanja.

Odluka iz stava 1 tačka 2 ovog člana koja nije objavljena ne proizvodi pravno dejstvo.

Ako su pojedini podaci iz odluke tajni u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka, odluka će se objaviti na način kojim će se ti podaci na odgovarajući način zaštititi“.

137. Član 147 stav 5, izostalo dostavljane odluka ponuđaču u pisanoj formi, zašto ?

Primjedba nije prihvaćena.

Navedeno zakonsko rješenje je rezultat čestih zloupotreba u prethodnoj praksi kao i posljedica uvođenja elektronskog sistema javnih nabavki u Crnoj Gori.

138. Član 148 stav 2, Odluka o izboru najpovoljnije ponude, preformulisati: „Ako su dvije ili više ispravnih ponuda jednako rangirane prema kriterijumu za izbor najpovoljnije ponude, naručilac će odlučiti koja je najpovoljnija“.

Stav 4 briše se.

Primjedba nije prihvaćena.

U slučaju jednakog rangirana ponuda Nacrt definiše sljedeći način:“ Ako dvije ili veći broj ponuda imaju jednak broj bodova po osnovu kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude, naručilac će pozvati ponuđače čije ponude imaju jednak broj bodova i izbor obaviti žrijebom“.

Nacrt je na imperativan način odredio obavezne elemente odluke iz razloga što su prethodni propisi iz oblasti javnih nabavki, koji iste nijesu sadržali, ostavljali prostora za velike zloupotrebe.

139. Član 149 stav 1, Odluka o poništenju postupka javne nabavke, briše se.

Primjedba nije prihvaćena.

Nacrt je na imperativan način odredio obavezne elemente odluke iz razloga što su prethodni propisi iz oblasti javnih nabavki, iste nijesu sadržali, samim tim ostavljali prostora za velike zloupotrebe.

140. Član 152 stav 2, Izvršnost odluke o izboru najpovoljnije ponude „dokumentacijom“. Garancija je nova garancija banke koja se ponovo plaća. Ponuđač već pristaje na produžetak važnosti ponude pa je to nepotreban trošak za ponuđača.

Primjedba je prihvaćena.

141. Član 187 stav 1 tačke 1-9 , Evidencija postupaka javnih nabavki, mijenjaju se i sada glase:

- 1) naziv i adresu naručioca,
- 2) predmet nabavke
- 3) procijenjenu vrijednost nabavke
- 4) broj prispjelih ponuda
- 5) naziv ponuđača
- 6) cijenu ponude
- 7) naziv izabranog ponuđača
- 8) cijenu izabrane ponude
- 10) broj neispravnih ponuda
- 11) broj i datum odluke o izboru
- 12) podatke o eventualno uloženoj žalbi
- 13) datum zaključenja ugovora
- 14) podatke o eventualnom aneksu ugovora

Naručilac je dužan, na zahtjev, evidenciju iz stava 1 ovog člana dostaviti Upravi u roku od pet dana.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Naručilac je dužan da, nakon objavljivanja ugovora o javnoj nabavci u ESJN, za svaki postupak javne nabavke, vodi evidenciju koja naročito sadrži:

- 1) naziv i adresu naručioca, broj i datum tenderske dokumentacije, predmet i procijenjenu vrijednost nabavke;
- 2) broj dostavljenih prijava za kvalifikaciju odnosno ponuda;
- 3) naziv kvalifikovanih kandidata ili ponuđača;
- 4) naziv nekvalifikovanih kandidata ili ponuđača;
- 5) naziv izabranog ponuđača;
- 6) razloge za sprovođenje pregovaračkog postupka sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje, konkurenskog postupka sa pregovorima, konkurentskog dijaloga ili pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje;
- 7) razloge za donošenje odluke o poništenju postupka javne nabavke;
- 8) razloge iz kojih nije korišćena elektronska komunikacija za podnošenje ponuda;
- 9) podatke o utvrđenom sukobu interesa i preduzetim mjerama;
- 10) podatke o uloženoj žalbi u postupku javne nabavke;
- 11) datum zaključivanja ugovora o javnoj nabavci.

Naručilac je dužan, na zahtjev, evidenciju iz stava 1 ovog člana da dostavi Ministarstvu u roku od pet dana, od dana podnošenja zahtjeva“.

142. Član 187, Navedeno sačinjavanje evidencije “sa razlozima” dodatno opterećuje naručioca, a ne pojednostavljuje poslovanje. Evidencija bi po pravilu trebala da sadrži podatke, a ne i razloge. Svi razlozi će biti navedeni u Odluci o izboru najpovoljnije ponude,

koja će se javno objavljivati na EGJN i dostupna je zainteresovanim stranama: Upravi za javne nabavke, ponuđačima, naručiocima, Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javnih nabavki itd. Rok za dostavljanje evidencije od 5 dana iz stava 2 ovog člana je suviše kratak za sve naručioce. Prijedlog: da se briše obaveza dostavljanja “razloga” i definiše obaveza dostavljanja podataka kvartalno, polugodišnje ili godišnje.

Primjedba nije prihvaćena:

Evidencija postupaka javnih nabavki je definisana u skladu sa novim institutima i rješenjima određenih Nacrtom i ista je usaglašena sa Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

143. Član 192, Shodna primjena, briše se.

Primjedba nije prihvaćena.

Budući da poseban zakon isključuje primjenu opšteg zakona (lex specialis derogat legi generali) u dijelu koji on reguliše, u slučaju nedefinisanja određene pravne situacije, lex specialis zakon, isto reguliše upućujući na primjenu Zakona o upravnom postupku koji glasi: “ Na pitanja zaštite prava u postupcima javnih nabavki koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak“.

144. Član 193 stav 4, Pokretanje postupka, briše se.

Primjedba nije prihvaćena.

Nacrtom je uređena zaštita prava privrednih subjekata i javnog interesa u svim fazama postupka javne nabavke. U skladu sa istim žalba se može izjaviti protiv: tenderske dokumentacije, izmjene i/ili dopune tenderske dokumentacije, odluke o isključenju iz postupka javne nabavke, odluke o izboru najpovoljnije ponude i odluke o poništenju postupka javne nabavke.

Ovim stavom se jasno, precizno i nedvosmisleno određuje predmet osporavanja i ovakvo normiranje sužava prostor za eventualne zloupotrebe u praksi.

145. U članu 193 u stavu 7, treba da umjesto stava 6 stoji stav 7.

Primjedba nije prihvaćena.

Ova odredba nije sadržana u Nacrtu Zakona.

146. Član 195, Stranke u žalbenom postupku, nije definisano ko može biti žalilac, obzirom na prethodnu problematiku tumačenja termina zainteresovano lice.

Primjedba je prihvaćena.

147. Član 198, Neuredna žalba, preformulisati: „Ako žalba sadrži formalni nedostatak koji sprječava postupanje po istoj ili je nerazumljiva, Državna komisija će, najkasnije u roku od pet dana od dana prijema žalbe, rješenjem odbiti žalbu kao neurednu“.

Primjedba nije prihvaćena.

Ova odredba nije sadržana u Nacrtu Zakona.

148. Član 201, Rokovi za donošenje odluke, mijenja se:

U stavu 1 umjesto 30 treba 15.

U stavu 2 umjesto 15 treba 10

Dodaje se stav pet koji glasi: „Ukoliko Državna komisija ne donese odluku u propisanom roku, prestaje suspenzivno dejstvo žalbe.“

Primjedba je djelimično i glasi:

„Komisija za zaštitu prava dužna je da:

- 1) rješenje iz člana 192 stav 1 tačka 1 donese u roku od osam dana od dana prijema podneska o odustajanju podnosioca žalbe;
- 2) rješenje iz člana 192 stav 1 tač. 2, 3, 4, 5 i 6 donese u roku od osam dana od dana dostavljanja žalbe i kompletnih spisa predmeta.
- 3) rješenje iz 192 stav 1 tač. 7 i 8 donese u roku od 15 dana od dana dostavljanja žalbe i kompletnih spisa predmeta.

Rok iz stava 1 tačka 3 ovog člana može da se produži najviše za 25 dana ako je potrebno angažovati vještaka, pribaviti mišljenja nadležnih organa i zbog obimnosti dokumentacije u postupku javne nabavke, o čemu se obavještavaju podnosilac žalbe i naručilac.

Komisija za zaštitu prava dužna je da rješenje iz stava 1 ovog člana objavi u ESJN i na svojoj

internet stranici, u roku od tri dana od dana donošenja, osim ako je rješenjem odlučeno po žalbi na odluku o isključenju podnosioca prijave iz postupka javne nabavke koje je dužna da dostavi podnosiocu žalbe i naručiocu, u roku od tri dana od dana donošenja.

Danom objavljivanja rješenja u ESJN smatra se da je rješenje uredno dostavljeno strankama u postupku.

Do dana uspostavljanja ESJN smatra se da je rješenje uredno dostavljeno strankama u postupku kada je objavljeno na Portalu javnih nabavki i internet stranici Komisije za zaštitu prava.

Ako Komisija za zaštitu prava, bez opravdanih razloga, ne odluči po žalbi u roku iz st. 1 i 2 ovog člana, smatraće se da član Komisije za zaštitu prava, koji je izvjestilac po žalbi, nesavjesno ili neblagovremeno izvršava službene obaveze“.

149. Član 202 u stavu 2, Odlučivanje Državne komisije, briše se rečenica „a po službenoj dužnosti vodi računa o postojanju bitnih povreda propisanih zakonom“.

U stavu tri, tačka 2 brišu se riječ „ili postupak“

U stavu 5 brišu se riječi: „ili obustavi postupak javne nabavke“ Primjedba nije prihvaćena:

Nacrt definiše granice postupanja Državne komisije.

U postupku zaštite prava neophodno je postojanje mogućnosti poništenja postupka javne nabavke usljed utvrđivanja nezakonitog postupanja.

Pojmovi navedeni u zadnjoj primjedbi nijesu sadržani u predmnetnom stavu ovog člana.

150. Član 203 stav 2, Pravila dokazivanja, briše se.

Primjedba nije prihvaćena:

U postupku zaštite prava neophodno je da podnosilac žalbe u žalbi dokaže postojanje činjenica na kojim temelji svoje žalbene navode., te brisanjem predmetnog stava postupa se suprotno pravilima koja se odnose na dokazivanje.

151. Član 204 stav 2, Bitne povrede pravila postupka, brišu se riječi „ili postupak javne nabavke u cjelosti“.

Primjedba nije prihvaćena.

U postupku zaštite prava neophodno je postojanje mogućnosti poništenja postupka javne nabavke kao posljedica nezakonitog postupanja.

152. Član 205 stav 2, Granice postupanja Državne komisije, briše se.

Primjedba je prihvaćena.

153. Član 211, stav 3 i 4 Uslovi za imenovanje, preformulisati

- stav 3 preformulisati da glasi: „Jedan član Državne komisije može biti diplomirani pravnik sa položenim ispitom za rad u državnim organima sa najmanje pet godina radnog

iskustva iz oblasti javnih nabavki i položenim stručnim ispitom za rad na poslovima javnih nabavki“.

- stav 4 preformulisati da glasi: „Jedan član Državne državne komisije mora biti lice sa kvalifikacijom visokog obrazovanja, sedmi nivo (VII) u obimu minimum 240 kredita CSPK-a, iz drugih oblasti sa položenim stručnim ispitom za rad u državnim organima, sa najmanje pet godina radnog iskustva i položenim stručnim ispitom za rad na poslovima javnih nabavki“.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Za predsjednika Komisije za zaštitu prava može biti imenovano lice sa završenim VII1 nivoom nacionalnog okvira kvalifikacija, pravni fakultet i položenim pravosudnim ispitom, sa najmanje osam godina radnog iskustva.

Dva člana Komisije za zaštitu prava moraju imati pravosudni ispit i pet godina radnog iskustva ili pravosudni ispit i najmanje tri godine radnog iskustva u oblasti javnih nabavki.

Dva člana Komisije za zaštitu prava moraju da budu lica sa završenim VII1 nivoom nacionalnog kvalifikacija, pravni fakultet, položenim ispitom za rad u državnim organima i pet godina radnog iskustva i najmanje tri godine radnog iskustva u oblasti javnih nabavki.

Dva člana Komisije za zaštitu prava mogu da budu lica sa završenim VII1 nivoom nacionalnog kvalifikacija, pet godina radnog iskustva od čega najmanje tri godine radnog iskustva u oblasti javnih nabavki i položenim ispitom za rad u državnim organima“.

154. Član 220 stav 1 tačka 9, Predmet nadzora, brišu se riječi: „i realizaciju“ . Primjedba nije prihvaćena.

Predmet nadzora inspektora za javne nabavke u dijelu zaključivanja i realizacije ugovora o javnim nabavkama je neophodan i kao takav mora biti dio ove odredbe.

Navedenu kontrolu prepoznaju i Direktive EU.

155. Član 223 - Prelazne i završne odredbe, umjesto šest mjeseci da stoji 30 dana.

Primjedba nije prihvaćena.

Nakon usvajanja i objavljivanja zakona u „Službenom listu Crne Gore“ potrebno pripremiti i izraditi prateću podzakonsku regulativu i istu usaglasiti sa Direktivama EU, te je period od šest mjeseci objektivno utvrđen i opravdan radi izrade istih.

156. Član 223 stav 3, umjesto 12 mjeseci da stoji 90 dana.

Primjedba nije prihvaćena.

Nakon usvajanja i objavljivanja zakona u „Službenom listu Crne Gore“ potrebno pripremiti i izraditi prateću podzakonsku regulativu i istu usaglasiti sa Direktivama EU, te je period od šest mjeseci objektivno utvrđen i opravdan radi izrade istih.

157. Član 224, Prelazne i završne odredbe, umjesto šest mjeseci da stoji 90 dana.

Primjedba nije prihvaćena.

Nakon usvajanja i objavljivanja zakona u „Službenom listu Crne Gore“ potrebno pripremiti i izraditi prateću podzakonsku regulativu i istu usaglasiti sa Direktivama EU, te je period od šest mjeseci objektivno utvrđen i opravdan radi izrade istih.

158. Član 225, briše se.

Primjedba nije prihvaćena:

Prelaznim i završnim odredbama uspostavlja se odnos između propisa koji prestaju da važe i novog propisa u pogledu njihovog dejstva na situacije i odnose koji su nastali za vrijeme važenja ranijeg propisa. Prelaznim odredbama uređuje se postupanje sa postupcima čije je rješavanje u toku:

- 1) određivanjem roka posle kojeg će se primjenjivati novi propis za rješavanje postupaka javnih nabavki i tehnika u javnim nabavkama,
  - 2) dopuštanjem da se započeti postupci dovrše prema odredbama ranijeg propisa.
- Navedeno predstavlja jedinstveno metodološko pravilo za izradu propisa.

159. Član 226, umjesto šest mjeseci da stoji 30 dana.

Primjedba nije prihvaćena.

Ova odredba nije sadržana u Nacrtu Zakona.

160. Član 229, umjesto šest mjeseci da stoji 90 dana.

Primjedba je prihvaćena.

**I. PREDSTAVNICI OPŠTINA MOJKOVAC, ROŽAJE, BERANE, PETNJICA,
KOLAŠIN, ANDRIJEVICA, PLAVA, GUSINJA I ŽABLIJAKA I
PREDSTAVNICI NARUČILACA, PONUĐAČA, NVO SEKTORA I MEDIJA**

1. Član 28, Nabavke male vrijednosti, primjedba se odnosi na uređivanje i sprovođenje nabavki malih vrijednosti.

Primjedba je prihvaćena.

2. Član 70, Dinamički sistem nabavke i Član 71, Elektronska aukcija, primjedba se odnosi na spremnost sprovođenja novih postupaka javnih nabavki - dinamički postupak, elektronska aukcija te se postavlja pitanje spremnosti za tako nešto.

Primjedba je prihvaćena.

Svakako da postoje izazovi, CG ide korak po korak ka osvajanju ovih tehnika, kroz programe obuka, novi sistem e javnih nabavki i dr. Ističemo da nove direktive EU prepoznaju nove tehnike za elektronsku i zbirnu nabavku a cilj donošenja Novog zakona je usaglašavanje sa novim propisima iz oblasti javnih nabavki EU. Elektronska aukcija je definisana u članu 35

Direktive 2014/24/EU, a rješenje propisano Nacrtom je u potpunosti prenijeto iz iste. Dinamički sistem nabavke je uređen u članu 34 Direktive 2014/24/EU i, takođe je, u Nacrtu potpuno iz iste prenijeto. Navedene tehnike za elektronsku i zbirnu nabavku naručilaca su elektronski proces koji tokom cijelog perioda trajanja nabavke stoji na raspolaganju svim privrednim subjektima koji ispunjavaju tražene kriterijume.

3. Član 76, Centralizovane javne nabavke, primjedba se odnosi na centralizovane javne nabavke koje su prema ocjeni prisutnih značajno ugrozile malu privredu a njih kao službenike dovela u bezizlaznu situaciju.

Primjedba djelimično prihvaćena.

Predmetni član Nacrta definiše da javne nabavke za potrebe organa državne uprave i javnih službi, čiji je osnivač država, može sprovesti naručilac određen propisom Vlade, a za potrebe organa lokalne samouprave i javnih službi, čiji je osnivač lokalna samouprava, naručilac je određen propisom nadležnog organa lokalne samouprave.

Navedeno je predmet i ranijih propisa i isto je rezultiralo dobrom pravnom praksom.

Utvrđena je potreba da se centralizovane nabavke dodatno urede i da se dosadnašnja Uredba pojašni i učini primjenljivijom, najprije podzakonskom regulativom, podsjećamo da isto nije u suprotnosti sa odredbama Direktiva EU.

4. Član 113, Način dokazivanja ispunjenosti uslova za učešće u postupku javne nabavke, Primjedba se odnosi na dostavljanje preliminarne izjave privrednog subjekta isključivo u elektronskom obliku.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Ispunjenost uslova za učešće u postupku javne nabavke dokazuje se izjavom privrednog subjekta.

Izjava iz stava 1 ovog člana, dostavlja se u elektronskom obliku.

Izjava iz stava 1 ovog člana, do dana uspostavljanja ESJN, dostavlja se u pisanom ili elektronskom obliku, a od dana uspostavljanja ESJN dostavlja se u elektronskom obliku.

Izjavom iz stava 1 ovog člana podnosilac prijave za kvalifikaciju, odnosno ponude, garantuje da ispunjava obavezne uslove za učešće u postupku javne nabavke i druge uslove utvrđene tenderskom dokumentacijom.

Ako se podnosi zajednička ponuda, izjavu iz stava 1 ovog člana daje svaki član zajedničke ponude, a ako je ponuda podnijeta sa podugovaračem i svaki podugovarač.

Podnosilac prijave za kvalifikaciju, odnosno ponude, može uz izjavu iz stava 1 ovog člana da dostavi dokaze o ispunjavanju uslova sposobnosti zahtijevane tenderskom dokumentacijom.

Izjava iz stava 1 ovog člana sačinjava se i podnosi uz prijavu za kvalifikaciju odnosno ponudu na obrascu, koji propisuje Ministarstvo”.

5. Član 126, Kriterijum za izbor najpovoljnije ponude, Primjedba se odnosi na potrebu za dodatnim pojašnjenjem broja bodova za kriterijum izbora ekonomski najpovoljnije ponude u smislu odnosa cijene i kvaliteta ili cijene i troška.

Primjedba je prihvaćena.

6. Član 191, Postupak zaštite prava i nadležnost za odlučivanje, Primjedba koja se odnosi na povećanje efikasnosti rada naručilaca i Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki, da se spriječi zloupotreba zakona u dijelu špekulativnog odugovlačenja postupka besmislenim žalbama čak i od strane onih koji nijesu direktno zainteresovani za taj postupak, kao i zaštita naručilaca od stane nedovoljno kvalifikovanih ponuđača.

Primjedba je djelimično prihvaćena.

Detaljnim normiranjem Poglavlja XI Nacrta postiže se smanjenje broja situacija u kojima bi se mogle javiti u primjedbi navedene zloupotrebe zakonskih normi.

7. Član 24, Rezervisane javne nabavke, Primjedba se odnosi na rezervisane javne nabavke i obavezu naručioca koja se odnosi na zapošljavanje 30 % lica sa invaliditetom.

Primjedba nije prihvaćena.

Primjedbom navedena odredba Nacrta je u potpunosti usklađena sa Direktivama EU. **Član 24** u stavu 3 obezbjeđuje da se isti ne može zloupotrebjavati na način: „Predmet postupka rezervisanih javnih nabavki mogu biti roba, usluge ili radovi za koje su lica sa invaliditetom kao i lica u nepovoljnom položaju (nezaposleni, pripadnici manjina ili na drugi način marginalizovane grupe) profesionalno osposobljeni, u skladu sa zakonom kojim se uređuje profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje osoba sa invaliditetom”.

8. Član 49, Službenik za javne nabavke, Primjedba koja se odnosi na uređenje statusa službenika za javne nabavke.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Naručilac je dužan da odredi najmanje jedno lice koje obavlja poslove službenika za javne nabavke.

Službenik za javne nabavke mora imati završen VII1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacije i sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki.

Službenik za javne nabavke učestvuje u pripremi plana javnih nabavki, izdaje zainteresovanim privrednim subjektima dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke u skladu sa zakonom, vodi evidenciju javnih nabavki, sačinjava izvještaje o sprovedenim postupcima javnih nabavki, vrši administrativne poslove u realizaciji postupka javne nabavke i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Naručilac je dužan da Ministarstvu dostavi rješenje o određivanju službenika za javne nabavke”.

9. Član 27, Primjedba koja se odnosi na potrebu zakonskog uređivanja podjele predmeta javne nabavke

Primjedba nije prihvaćena.

Nacrtom je navedeno da naručilac ne smije da vrši podjelu predmeta nabavke kojom se izbjegava primjena ovog zakona.

10. Član, Primjedba se odnosi na ovlaštenje naručioca po žalbi, te da odredba o istom je neophodna u Zakonu o javnim nabavkama

Primjedba je prihvaćena.

11. Član 46, Elektronski glasnik javnih nabavki, Primjedba se odnosi na postojanje jedinstvenog Portala javnih nabavki koji će biti dostupan svima i koji bi omogućio jednostavnije izvještavanje i evidenciju o postupcima javnih nabavki.

Primjedba je djelimično prihvaćena.

Ovakvim normiranjem naručiocima je u značajnoj mjeri olakšano postupanje u skladu sa načelom transparentnosti, a samim uvođenjem elektronskih nabavki evidentne su i olakšice koje se odnose na evidenciju i izvještavanje o sprovedenim postupcima javnih nabavki.

12. Član 115, Provjera tačnosti izjave, Primjedba se odnosi na obavezu naručioca koja se tiče provjere validnosti dokaza kojim se ispunjavaju obavezni uslovi privrednih subjekata.

Primjedba je djelimično prihvaćena.

Direktivom 2014/24/EU propisano je da naručioci imaju pravo da zatraže sve ili dio prpratnih dokumenata u bilo kom trenutku ako to smatraju potrebnim za pravilno sprovođenje postupka. To pogotovo može biti potrebno u slučaju višefaznih postupaka – ograničenih postupaka, tenderskih postupaka uz pregovore, tenderskih dijaloga te partnerstava za inovacije – u kojem javni naručioci koriste mogućnost ograničavanja broja učesnika koji se pozivaju na predaju ponuda. Obaveza predaje prpratnih dokumenata u trenutku odabira učesnika koji se pozivaju na predaju ponude mogla bi da bude opravdana kako bi se spriječilo da javni naručioci pozovu učesnike za koje se kasnije ustanovi da nisu u mogućnosti da predaju prpratne dokumente u fazi dodjele, čime se uskraćuje učešće ostalim kvalifikovanim učesnicima.

Dalje se navodi da ESPD treba da pruži relevantne podatke u odnosu na subjekte na čije se sposobnosti ekonomski subjekat oslanja, kako bi provjera podataka o tim subjektima mogla biti sprovedena zajedno sa provjerom i pod istim uslovima kao i provjera u odnosu na glavnog ekonomskog subjekta.

Navedeno je od značaja da bi odluke javnih naručilaca trebalo da se temelje na novim podacima, naročito što se tiče osnova za isključenje, a s obzirom da do važnih promjena može doći vrlo brzo, na primjer u slučaju finansijskih poteškoća zbog kojih bi ekonomski subjekat postao neprikladan, ili obratno, ako su nepodmirene obaveze za socijalna davanja u međuvremenu plaćene.

Pomenute smjernice iz navedene Direktive prenijete su u Nacrtu na način da naručilac, na osnovu javno dostupnih podataka, provjerava da li je privredni subjekt dostavljenom/im izjavom/vama iz ovog zakona dokazao da ispunjava uslove zahtijevane tenderskom

dokumentacijom, a ako potrebni podaci nijesu dostupni, dužan je da od privrednog subjekta zahtijeva da, u primjerenom roku koji ne može biti kraći od osam dana, dostavi original ili ovjerene kopije potrebnih dokaza predviđenih tenderskom dokumentacijom, osim ako su ti dokazi dostavljeni uz prijavu za kvalifikaciju, odnosno ponudu.

Ako je neki od dostavljenih dokaza nepotpun, nejasan ili sadrži netačne ili nelogične podatke, naručilac je dužan da o tome obavijesti podnosioca prijave i da mu omogući da u roku od pet dana dostavi pravno valjan dokaz.

II. PREDSTAVNICI AMERIČKE PRIVREDNE KOMORE

1. Član 5 stav 1 tačka 9, Značenje izraza, nije precizno definisan pojam e-certis-a. Da li se dokumenti odnose samo na zemlje članice Evropske unije?

Primjedba nije prihvaćena.

e-Certis je elektronski sistem on line baze podataka Evropske komisije koji sadrži informacije o dokazima koji se dostavljaju u postupku javne nabavke i organima nadležnim za njihovo izdavanje u državama članicama Evropske unije;

2. Član 14, Izuzeća za nabavku u oblasti elektronskih komunikacija, ovaj je član nejasno definisan. Potrebno je razjasniti da li se ovim članom u cjelosti isključuje obaveza primjene Zakona o javnim nabavkama na pružaoce usluga javnih elektronskih komunikacionih mreža u pružanju usluga državnim organima. Da li je namjera zakonodavca usmjerena ka tome, jer mislimo da nije opravdana i logična, ako uzmemo u obzir činjenicu da je svrha zakona kontrola javnih finansija.

Primjedba je prihvaćena.

3. Član 17, Izuzeci za nabavke između javnih naručilaca, ovaj član treba izbrisati jer se ne postiže suština samog Zakona o javnim nabavkama, a iz razloga jer se obezbjeđuje nelojalna konkurencija na način što se naručiocima omogućava da usluge-radove pribavljaju od drugih naručilaca nezavisno od njihove konkurentnosti na tržištu.

Na ovaj način se neopravdano utiče na tržište i omogućavaju zloupotrebe, posebno imajući u vidu visok prag od 20% djelatnosti na koje se odnosi predmetna nabavka na tržištu Crne Gore, a što u praksi znači da će naručioci moći bez ograničenja da usluge-radove pribavljaju od ostalih naručioca iako na tržištu ima povoljnijih ponuđača.

Primjedba nije prihvaćena.

Navedeno izuzeće je u skladu sa preporukama Direktiva EU iz oblasti javnih nabavki.

4. Član 21, Obavještenje za dobrovoljnu prethodnu (ex ante) transparentnost, u kojoj fazi postupka se mora objaviti obavještenje za dobrovoljnu prethodnu (ex ante) transparentnost? I da li je dozvoljeni žalbeni postupak? Ukoliko je dozvoljena žalba, u tom

slučaju bi se derogirali izuzeci.

Primjedba je prihvaćena.

Nacrt Zakona ne sadrži primjedbom navedenu odredbu.

- 5. Član 24, Rezervisane javne nabavke, Smatramo da su rezervisane javne nabavke komplikovane i da je potrebno razraditi postupak i način njihovog sprovođenja, kao i koji su to dokazi koji se podnose itd.**

Primjedba nije prihvaćena.

Primjedbom navedena odredba Nacrta je u potpunosti usklađena sa Direktivama EU. **Član 24** u stavu 3 obezbjeđuje da se isti ne može zloupotrebjavati na način: „Predmet postupka rezervisanih javnih nabavki mogu biti roba, usluge ili radovi za koje su lica sa invaliditetom kao i lica u nepovoljnom položaju (nezaposleni, pripadnici manjina ili na drugi način marginalizovane grupe) profesionalno osposobljeni, u skladu sa zakonom kojim se uređuje profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje osoba sa invaliditetom”.

- 6. Član 37, Usmena komunikacija, Potrebno je definisati na koji način se dokumentuje usmena komunikacija, kako ne bi dolazilo do problema prilikom postupka sprovođenja javnih nabavki. Možda bi ovo pitanje trebalo razraditi podzakonskim aktom, recimo, propisati obrazac zabilješke.**

Primjedba nije prihvaćena.

Izuzetno, naručilac i privredni subjekti mogu komunicirati usmenim putem na način uređen ovim članom Nacrta. Navedena komunikacija ne predstavlja pravilo već izuzetak koji takođe poznaju i Direktive EU iz oblasti javnih nabavki.

- 7. Član 48, Nadležnosti Uprave, U stavu 1 tačka 4 u nadležnosti je Uprave da pruža stručnu pomoć naručiocima i privrednim subjektima na njihov zahtjev. Šta podrazumijeva ova pomoć i da li Uprava ima neke rokove u kojima će pružati ovu vrstu pomoći. Ako se radi o tumačenju odredbi, upitno je da li Uprava može davati tumačenje zakona.**

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Ministarstvo vrši upravne i sa njima povezane stručne poslove u oblasti sistema javnih nabavki i to:

- 1) monitoring;
- 2) daje stručna uputstva u primjeni ovog zakona;
- 3) prati usaglašenost propisa kojima se uređuju javne nabavke sa pravom Evropske unije;
- 4) daje mišljenje naručiocima o ispunjenosti uslova za sprovođenje pregovaračkog postupka, bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, u skladu sa ovim zakonom;
- 5) pruža savjetodavnu pomoć naručiocima i privrednim subjektima na zahtjev;
- 6) organizuje i sprovodi stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih kod naručilaca i drugih lica za vršenje poslova javnih nabavki;

- 7) organizuje polaganje stručnog ispita za vršenje poslova u oblasti javnih nabavki i izdaje sertifikate za rad na poslovima javnih nabavki;
- 8) uspostavlja, održava i vodi ESJN i prati njegovo korišćenje;
- 9) uspostavlja i vodi evidenciju registrovanih ponuđača u ESJN;
- 10) objavljuje planove nabavki, tenderske dokumentacije, odluke i druga akta, naručilaca donesena u postupku javne nabavke, uključujući i njihove izmjene, ugovore o javnoj nabavci i okvirne sporazume, izmjene ugovora i obavještenja o podnijetoj žalbi na ESJN;
- 11) omogućava naručiocu dostupnost putem ESJN prijema prijava za kvalifikaciju, ponuda, projekata i rješenja;
- 12) sačinjava, objavljuje i ažurira listu naručilaca i listu službenika za javne nabavke;
- 13) priprema i objavljuje jedinstveni rječnik javnih nabavki na svojoj internet stranici;
- 14) ostvaruje saradnju i vrši razmjenu informacija sa međunarodnim organizacijama, institucijama, Evropskom komisijom i stručnjacima iz oblasti javnih nabavki;
- 15) saraduje i vrši razmjenu informacija sa nadležnim organima drugih država i organizacijama iz okvira svoje nadležnosti;
- 16) obavještava inspeksijske i druge nadležne organe o uočenim nepravilnostima u postupcima javnih nabavki;
- 17) priprema i podnosi Vladi izvještaje u skladu sa ovim zakonom;
- 18) vrši i druge poslove, u skladu sa zakonom.“

8. Član 74, Elektronski katalog, Nacrtom se uvodi elektronski katalog, ali nigdje nije propisana definicija šta je to elektronski katalog i kako bi on trebalo da izgleda.

Primjedba nije prihvaćena.

Odredba koja uređuje elektronski katalog je jasna i precizna, te nema potrebe za dodatnim propisivanjem definicije.

9. Član 102 - Dokazi za dokazivanje obaveznih uslova, Da li se po stavu 1 tačka 2 dovoljno dostaviti samo potvrdu iz Ministarstva finansija/Poreske uprave, dok nije potrebno dostavljati i potvrde iz nadležnosti lokalnih samouprava iz svih opštinama u kojima ponuđač ima nepokretnost?

Primjedba nije prihvaćena.

Primjedba nije prihvaćena iz razloga što navedeno ne prepoznaju propisi EU iz oblasti javnih nabavki, već se obavezni uslov u ovom dijelu veže isključivo za poreske obaveze.

Navedeno posebno uvažavajući da bi predloženo normiranje odredbe usložilo obezbjeđivanje dokaza u postupku javne nabavke, pa u tom smislu i dovelo do novih problema u sistemu. Takođe, navedeno bi stavilo u nepovoljniji položaj domaće privredne subjekte, jer ovu obavezu za strane privredne subjekte ni u kom smislu ne bi bilo moguće primijeniti jer iste dokaze u postupcima ne pribavljaju se ni u regionu, ni EU zemljama.

Sa druge strane, koncept je Predloga zakona da se pribavlja dokaz kojim se potvrđuje da ponudjač sa kojim se zaključuje ugovor u tom isto momentu ispunjava sve obavezne uslove.

U skladu sa ovim, naš je stav da navedeno ni tehnički ne bi bilo moguće obezbijediti jer uprave prihoda na lokalnom nivou ove podatke imaju samo na godišnjem nivou, posebno o plaćanju naknadi i taksu.

Iako Ministarstvo finansija, u potpunosti razumije važnost poreske discipline stava smo da se kroz javnu nabavku ne može ostvarivati ovakav mehanizam, jer to proizvodi više negativnih posljedica.

10. Član 125, Rokovi za podnošenje prijave i ponuda, Ovim članom se daje pravo naručiocu da otvoreni postupak javne nabavke može raspisati po hitnom postupku, kao i da je rok za dostavljanje ponuda 15 dana od dana objavljivanja tenderske dokumentacije. Postavlja se pitanje da li bi ponuđači mogli i uložiti žalbu u ovim postupcima usljed kratkog roka, a imajući u vidu da rokovi za ulaganje žalbe na tendersku dokumentaciju u članu 193 nisu definisani, kao ni uslovi (primjera radi, da li ponuđač treba prethodno da traži pojašnjenje ili izmjenu tenderske dokumentacije).

Primjedba nije prihvaćena.

Navedenom odredbom Nacrta Zakona nije onemogućeno pravo na žalbu iz razloga što odredba kojom se uređuje pravo na žalbu glasi:

„Žalbu iz člana 185 stav 3 tač. 1 i 2 ovog zakona može da izjavi privredni subjekat najkasnije deset dana prije dana koji je određen za otvaranje prijave za kvalifikacijem odnosno ponuda. Žalbu iz člana 185 stav 3 tačka 3 ovog zakona može da izjavi podnosilac prijave za kvalifikaciju u roku od deset dana od dana dostavljanja odluke o isključenju iz postupka javne nabavke. Žalbu iz člana 185 stav 3 tač. 4 i 5 ovog zakona može da izjavi kandidat, odnosno ponuđač u roku od deset dana od dana objavljivanja odluke o izboru najpovoljnije ponude odnosno odluke o poništenju postupka javne nabavke. Ako privredni subjekat propusti da žalbu iz člana 185 stav 3 tač. 1 i 2 ovog zakona izjavi u roku od deset dana prije dana koji je određen za otvaranje prijave za kvalifikacije, odnosno ponuda, nema pravo da kao podnosilac prijave za kvalifikaciju, kandidat ili ponuđač, razloge, nezakonitosti tenderske dokumentacije, odnosno izmjena ili dopuna tenderske dokumentacije, iznosi u žalbi protiv odluka naručioca iz člana 185 stav 3 tač. 3, 4 i 5 ovog zakona.“

11. Član 129, Sačinjavanje i podnošenje ponude u pisanoj formi, Smatramo da je potrebno jasnije definisati pripremu ponude, odnosno iskazivanje ukupnog broja listova ponude (numerisanje), s obzirom da je slična odredba u važećem Zakonu izazvala dileme, zahtjeve za pojašnjenja i različita postupanja naručilaca.

Da li je neophodno povezivati jemstvenikom i pečatiti čvrstim pečatnim voskom? Predlažemo brisanje ovog stava.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Ponuda, koja se podnosi neposredno ili putem pošte, dostavlja se u zatvorenom omotu (koverat, paket i slično).

Ponuda iz stava 1 ovog člana i dokumenta koja se podnose uz ponudu, osim garancije ponude i uzoraka, moraju biti povezani jednim jemstvenikom na način da se ne mogu naknadno dodavati, odstranjivati ili zamjenjivati pojedinačni listovi, a da se pri tome ne

ošteti list ponude i jemstvenik.

Ponuđač je dužan da svaku stranicu ponude i dokaze koje podnosi uz ponudu, osim garancije ponude i uzoraka, označi rednim brojem i na prvoj stranici ponude navede ukupan broj označenih stranica ponude.

Ponuda i dokumenta koja sačinjava ponuđač, a koja čine sastavni dio ponude, moraju biti potpisana od ovlaštenog lica ponuđača.

Na omotu ponude navodi se: naznaka „Ponuda“, broj tenderske dokumentacije, naziv i sjedište naručioca, naziv, sjedište i adresa ponuđača i tekst „ne otvaraj prije javnog otvaranja ponuda“.

Garancija ponude se dostavlja u originalu, uz ponudu, u posebnoj koverti i u okviru omota u kojem je dostavljena ponuda.

Uzorci zahtijevani tenderskom dokumentacijom, zavisno od dimenzija, dostavljaju se u jednom ili više omota (koverat, paket i slično) na kojima se navodi naziv ponuđača, naziv predmeta nabavke, odnosno dijela predmeta nabavke na koji se uzorak odnosi i broj uzoraka“.

13. Član 14, Izuzeci za nabavku u oblasti elektronskih komunikacija, Primjedba se odnosi na izuzeća od primjene ZoJN u odnosu na pružaoce usluga javnih elektronskih komunikacionih mreža u pružanju usluga državnim organima. Nejsana definicija izuzeća, pa se da zaključiti da se primjena ZoJN u potpunosti isključuje za pružaoce usluga javnih elektronskih komunikacionih mreža.

Primjedba je prihvaćena.

14. Član 126, Kriterijum za izbor najpovoljnije ponude, Primjedba se odnosi na dopunu člana 126, na način da se nakon stava 6 doda novi stav koji glasi:

„Kriterijume za utvrđivanje kvaliteta propisuje sektorski regulator, koji ih godišnje ažurira u skladu sa metodologijom načina iskazivanja kriterijuma koje propisuje Ministarstvo“.

Primjedba nije prihvaćena.

Kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je u potpunosti usaglašen sa Direktivama EU. U okviru kriterijuma ekonomski najpovoljnije ponude utvrđivanje kvaliteta će biti propisano podzakonskim aktom.

15. Član 193, Pokretanje postupka, Primjedba se odnosi na rok u kojem se može podnijeti žalba na tendersku dokumentaciju i izmjene i/ili dopune tenderske dokumentacije, pa je predložena dopuna stava 6. U stavu 7 je napravljena tehnička greška, jer se u datom slučaju žalba izjavljuje na odluku o izboru najpovoljnije ponude i odluku o poništenju postupka javne nabavke.

Primjedba je prihvaćena.

**PREDSTAVNICI OPŠTINA ULCINJ, BAR, KOTOR, TIVAT, HERCEG NOVI, ŠAVNIK I
PLUŽINE**

1. Član 28 - Nabavke male vrijednosti, Primjedba se odnosi na uređivanje i sprovođenje nabavki malih vrijednosti, kao i na mogućnost da pretežna djelatnost bude barijera u realizaciji nabavki malih vrijednosti.

Primjedba je prihvaćena.

2. Član 86 - Analiza tržišta, Primjedba se odnosi na metodologiju istraživanja tržišta.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Naručilac može prije pripremanja plana nabavki i pokretanja postupka javne nabavke da izvrši istraživanje tržišta, radi određivanja predmeta nabavke i njegove procijenjene vrijednosti. Naručilac može da o predmetu nabavke zatraži mišljenje nezavisnih stručnjaka, nadležnih organa ili potencijalnih učesnika na tržištu. Mišljenje iz stava 2 ovog člana može da se koristi u planiranju i sprovođenju nabavki pod uslovom da ne dovode do narušavanja načela tržišne konkurencije, zabrane diskriminacije i transparentnosti.“

3. Član 70 - Dinamički sistem nabavke i član 71- Elektronska aukcija, Primjedba se odnosi na spremnost sprovođenje novih postupaka javnih nabavki-dinamički postupak, elektronska aukcija te se postavlja pitanje spremnosti za tako nešto.

Primjedba je prihvaćena.

Svakako da postoje izazovi, CG ide korak po korak ka osvajanju ovih tehnika, kroz programe obuka, novi sistem e javnih nabavki i dr. Ističemo da nove direktive EU prepoznaju nove tehnike za elektronsku i zbirnu nabavku a cilj donošenja Novog zakona je usaglašavanje sa novim propisima iz oblasti javnih nabavki EU. Elektronska aukcija je definisana u članu 35 Direktive 2014/24/EU, a rješenje propisano Nacrtom je u potpunosti prenijeto iz iste. Dinamički sistem nabavke je uređen u članu 34 Direktive 2014/24/EU i, takođe je, u Nacrtu potpuno iz iste prenijeto. Navedene tehnike za elektronsku i zbirnu nabavku naručilaca su elektronski proces koji tokom cijelog perioda trajanja nabavke stoji na raspolaganju svim privrednim subjektima koji ispunjavaju tražene kriterijume.

4. Član 76 - Centralizovane javne nabavke, Primjedba se odnosi na centralizovane javne nabavke koje su prema ocjeni prisutnih značajno ugrozile malu privredu a njih kao službenike dovela u bezizlaznu situaciju.

Primjedba djelimično prihvaćena.

Predmetni član Nacrta definiše da javne nabavke za potrebe organa državne uprave i javnih službi, čiji je osnivač država, može sprovoditi naručilac određen propisom Vlade, a za potrebe organa lokalne samouprave i javnih službi, čiji je osnivač lokalna samouprava, naručilac je određen propisom nadležnog organa lokalne samouprave. Navedeno je predmet i ranijih propisa i isto je rezultiralo dobrom pravnom praksom.

Utvrđena je potreba da se centralizovane nabavke dodatno urede i da se dosadnašnja Uredba pojasni i učini primjenljivijom, najprije podzakonskom regulativom, podsjećamo da isto nije u suprotnosti sa odredbama Direktiva EU.

5. Član 80 - Mješovita nabavka, Primjedba se odnosi na jasno normiranje mješovitih nabavki u Nacrtu i da li je uređeno pitanje nabavki malih vrijednosti kod mješovitih nabavki.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Ako predmet nabavke čine dva ili više predmeta iz čl. 75, 76 i 77 ovog zakona, predmet nabavke se određuje prema glavnom predmetu nabavke.

Glavni predmet nabavke iz stava 1 ovog člana je predmet koji ima najveću procijenjenu vrijednost.

U slučaju mješovite nabavke čiji je predmet djelimično usluga, a djelimično roba, ako oba predmeta imaju jednaku vrijednost glavni predmet je roba.

U slučaju mješovitih nabavki čiji su predmet djelimično usluge, a djelimično društvene i druge posebne usluge, ako oba predmeta imaju jednaku vrijednost glavni predmet je usluga.

Ako su različiti djelovi predmeta mješovite nabavke objektivno odvojivi, naručilac može da odluči da zaključi posebne ugovore za posebne djelove mješovite nabavke ili da zaključi jedan ugovor.

Ako naručilac odluči da zaključi posebne ugovore za posebne djelove mješovite nabavke, na svaki od posebnih ugovora primjenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na te djelove predmeta nabavke, s obzirom na njihove tehničke karakteristike.

Ako naručilac odluči da zaključi jedinstveni ugovor za sve predmete mješovite nabavke dužan je da primjenjuje odredbe, kojim su uređeni postupci iz člana 51 ovog zakona.

Ako naručilac odluči da zaključi jedinstveni ugovor za mješovite nabavke, koji sadrži i predmete nabavke iz oblasti odbrane i bezbjednosti dužan je da primjenjuje odredbe ovog zakona kojima se uređuju nabavke iz oblasti odbrane i bezbjednosti, ako predmet nabavke po svojoj sadržini predstavlja jedinstvenu cjelinu.“

6. Član 196 - Suspenzivno dejstvo žalbe, Primjedba se odnosi na tumačenje i pojašnjenje predmetnog člana.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Blagovremena žalba, uz koju je dostavljen dokaz o uplati naknade za vođenje postupka u skladu sa članom 188 stav 3 ovog zakona, prekida dalje aktivnosti naručioca u postupku javne nabavke, do donošenja rješenja po žalbi.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, u postupku javne nabavke iz člana 59 stav 1 tačka 3 ovog zakona, žalba ne prekida dalje aktivnosti naručioca u postupku javne nabavke.“

7. Član, Primjedba se odnosi na ovlašćenje naručioca po žalbi, te da odredba o istom je neophodna u Zakonu o javnim nabavkama.

Primjedba je prihvaćena.

8. Član 85 - Plan nabavki, Primjedba se odnosi na svrhu postojanja podatka koji se odnosi na analizu tržišta u planu javnih nabavki.

Primjedba je prihvaćena.

9. Član 85 - Plan nabavki, Primjedba se odnosi na imperativnost datuma za donošenje i objavljivanje plana javnih nabavki, te da li postoji mogućnost dodatnog uređivanja predmetne norme u slučaju da naručilac iz opravdanih razloga nije u mogućnosti ispoštovati zakonom dati rok.

Primjedba nije prihvaćena:

Nacrt propisuje da je naručilac dužan da do 31. januara tekuće finansijske godine sačini plan nabavki i da ga objavi na ESJN.

Navedeni rok je bio predmet i ranijih propisa iz ove oblasti - ZoJN i rezultat je dobre prakse koji je omogućio pravovremeno donošenje plana od strane naručioca, a sve u korist naručioca radi kontinuirane realizacije postupaka javnih nabavki.

Predmetna norma na imperativan način propisuje obavezu naručiocu da do 31. januara tekuće finansijske godine sačini plan nabavki i da ga objavi na ESJN, te ne postoji mogućnost davanja dodatnog roka za sačinjavanje plana iz razloga eventualnih zloupotreba u praksi koje bi ovakvo definisanje omogućilo.

10. Član 46 - Elektronski glasnik javnih nabavki, Primjedba se odnosi na postojanje jedinstvenog Portala javnih nabavki koji će biti dostupan svima i koji bi omogućio jednostavnije izvještavanje i evidenciju o postupcima javnih nabavki. Takođe, neophodno je pravno urediti obavezu potpisivanja neposredno nadređenog na izvještajima o sprovedenim postupcima javnih nabavki.

Primjedba je djelimično prihvaćena.

Ovakvim normiranjem naručiocima je u značajnoj mjeri olakšano postupanje u skladu sa načelom transparentnosti, a samim uvođenjem elektronskih nabavki evidentne su i olakšice koje se odnose na evidenciju i izvještavanje o sprovedenim postupcima javnih nabavki.

11. Član 49 - Službenik za javne nabavke, Primjedba se odnosi na neophodnost da se u prvom stavu doda da ukoliko naručilac nema službenika za javne nabavke isti može angažovati koji takve poslove obavlja u drugoj instituciji, tj. drugo lice.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Naručilac je dužan da odredi najmanje jedno lice koje obavlja poslove službenika za javne nabavke.

Službenik za javne nabavke mora imati završen VII1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacije i sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki.

Službenik za javne nabavke učestvuje u pripremi plana javnih nabavki, izdaje zainteresovanim privrednim subjektima dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke u skladu sa zakonom, vodi evidenciju javnih nabavki, sačinjava izvještaje o

sprovedenim postupcima javnih nabavki, vrši administrativne poslove u realizaciji postupka javne nabavke i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Naručilac je dužan da Ministarstvu dostavi rješenje o određivanju službenika za javne nabavke”.

12. Član 49 - Službenik za javne nabavke, Primjedba se odnosi na dodatno uređivanje uloge službenika za javne nabavke uzimajući u obzir odgovornosti istog.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Naručilac je dužan da odredi najmanje jedno lice koje obavlja poslove službenika za javne nabavke.

Službenik za javne nabavke mora imati završen VII1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacije i sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki.

Službenik za javne nabavke učestvuje u pripremi plana javnih nabavki, izdaje zainteresovanim privrednim subjektima dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke u skladu sa zakonom, vodi evidenciju javnih nabavki, sačinjava izvještaje o sprovedenim postupcima javnih nabavki, vrši administrativne poslove u realizaciji postupka javne nabavke i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Naručilac je dužan da Ministarstvu dostavi rješenje o određivanju službenika za javne nabavke”.

13. Član 51 - Stručni ispit za sticanje sertifikata za rad na poslovima javnih nabavki, Primjedba se odnosi na proceduru produženja važenja sertifikata.

Primjedba je prihvaćena.

14. Član 24 - Rezervisane javne nabavke, Primjedba se odnosi na komplikovano sprovođenje rezervisane javne nabavke i da je potrebno razraditi postupak i način njihovog sprovođenja, kao i koji su to dokazi koji se podnose itd.

Primjedba nije prihvaćena.

Primjedbom navedena odredba Nacrta je u potpunosti usklađena sa Direktivama EU. **Član 24** u stavu 3 obezbjeđuje da se isti ne može zloupotrebjavati na način: „Predmet postupka rezervisanih javnih nabavki mogu biti roba, usluge ili radovi za koje su lica sa invaliditetom kao i lica u nepovoljnom položaju (nezaposleni, pripadnici manjina ili na drugi način marginalizovane grupe) profesionalno osposobljeni, u skladu sa zakonom kojim se uređuje profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje osoba sa invaliditetom”.

**PREDSTAVNICI NARUČILACA, PONUĐAČA, CIVILNOG SEKTORA, MEDIJA I DRUGIH -
OPŠTINA PODGORICA**

1. Član 28 - Nabavke male vrijednosti, Primjedba se odnosi na uređivanje i sprovođenje nabavki malih vrijednosti.

Primjedba je prihvaćena.

2. Član 86 - Analiza tržišta, Primjedba se odnosi na metodologiju istraživanja tržišta;

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Naručilac može prije pripremanja plana nabavki i pokretanja postupka javne nabavke da izvrši istraživanje tržišta, radi određivanja predmeta nabavke i njegove procijenjene vrijednosti. Naručilac može da o predmetu nabavke zatraži mišljenje nezavisnih stručnjaka, nadležnih organa ili potencijalnih učesnika na tržištu. Mišljenje iz stava 2 ovog člana može da se koristi u planiranju i sprovođenju nabavki pod uslovom da ne dovode do narušavanja načela tržišne konkurencije, zabrane diskriminacije i transparentnosti.“

3. Član 108 a u vezi člana 107, Primjedba se odnosi na nejasnoće u vezi dokazivanja ispunjenosti uslova iz člana 107 stav 1 tačka 1 Nacrta zakona.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Tenderskom dokumentacijom može da se odredi:

- 1) minimalni iznos ostvarenog prometa u prethodne dvije godine uključujući minimalni iznos ostvarenog prometa u oblasti koja je predmet javne nabavke, i/ili
- 2) odnos vrijednosti imovine i dospjelih obaveza i/ili druge finansijske parametre.

Minimalni iznos iz stava 1 tačka 1 ovog člana ne smije da bude veći od dvostruke procijenjene vrijednosti predmeta nabavke, osim ako je neophodno zbog posebnih rizika povezanih sa predmetom nabavke, koje je naručilac dužan da obrazloži u tenderskoj dokumentaciji.

U postupku javne nabavke sa zaključivanjem okvirnog sporazuma, kojim je predviđeno ponovno nadmetanje, minimalni iznos iz stava 2 ovog člana utvrđuje se na osnovu očekivane maksimalne vrijednosti pojedinih ugovora koji će se zaključivati na osnovu okvirnog sporazuma ili na osnovu utvrđene vrijednosti okvirnog sporazuma.

U postupku javne nabavke primjenom dinamičkog sistema maksimalni godišnji promet iz stava 2 ovog člana izračunava se na osnovu očekivane maksimalne vrijednosti pojedinih ugovora koji će se zaključiti tokom trajanja tog sistema.

Ako je predmet nabavke podijeljen na partije, uslovi iz stava 1 ovog člana određuju se srazmjerno vrijednosti svake partije pojedinačno“.

4. Član 196 - Suspenzivno dejstvo žalbe, Primjedba se odnosi na tumačenje i pojašnjenje predmetnog člana.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Blagovremena žalba, uz koju je dostavljen dokaz o uplati naknade za vođenje postupka u skladu sa članom 188 stav 3 ovog zakona, prekida dalje aktivnosti naručioca u postupku javne nabavke, do donošenja rješenja po žalbi.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, u postupku javne nabavke iz člana 59 stav 1 tačka 3 ovog zakona, žalba ne prekida dalje aktivnosti naručioca u postupku javne nabavke.“

5. Član 97 stav 1 – Pojašnjenje tenderske dokumentacije, Primjedba se odnosi na dilemu u slučaju da se dva dana nakon objavljivanja tenderske dokumentacije dobije zahtjev za pojašnjenje, te da li je neophodno skupiti sve zahtjeve i odjednom dati odgovor na iste

Primjedba je djelimično prihvaćena.

Predmetnim članom Nacrta uređeno je pravo privrednog subjekta na pojašnjenje tenderske dokumentacije, rok u kojem može isto tražiti, kao i rok u kojem je naručilac dužan postupiti po zahtjevu i isto objaviti.

Iz navedenog proizilazi da navodi iz primjedbe nijesu sadržani u ovom članu.

6. Član – Kaznene odredbe, Primjedba se odnosi na normiranje u dijelu kaznenih odredbi kazne za ponuđače, kao i za nepostupanje Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki u zakonom predviđenom roku.

Primjedba je prihvaćena.

Nacr Zakona sadrži odredbu koja glasi: „Ako Komisija za zaštitu prava, bez opravdanih razloga, ne odluči po žalbi u roku iz st. 1 i 2 ovog člana, smatraće se da član Komisije za zaštitu prava, koji je izvjestilac po žalbi, nesavjesno ili neblagovremeno izvršava službene obaveze.“

7. Član 76 - Centralizovane javne nabavke, Primjedba se odnosi na centralizovane javne nabavke koje su prema ocjeni prisutnih značajno ugrozile malu privredu a njih kao službenike dovela u bezizlaznu situaciju.

Primjedba djelimično prihvaćena.

Predmetni član Nacrta definiše da javne nabavke za potrebe organa državne uprave i javnih službi, čiji je osnivač država, može sprovoditi naručilac određen propisom Vlade, a za potrebe organa lokalne samouprave i javnih službi, čiji je osnivač lokalna samouprava, naručilac je određen propisom nadležnog organa lokalne samouprave.

Navedeno je predmet i ranijih propisa i isto je rezultiralo dobrom pravnom praksom.

Utvrđena je potreba da se centralizovane nabavke dodatno uredi i da se dosadrašnja Uredba pojasni i učini primjenljivijom, najprije podzakonskom regulativom, podsjećamo da isto nije u suprotnosti sa odredbama Direktiva EU.

8. Član - Kaznene odredbe, Primjedba se odnosi na prekršaje za pravno i fizičko lice te da odgovornost u obavljanju poslova javnih nabavki treba individualizovati.

Primjedba je prihvaćena.

9. Član 41 - Sukob interesa, Primjedba se odnosi na normiranje sukoba interesa na strani starješine naručioca i privrednog subjekta

Primjedba nije prihvaćena.

Predmetnim članom definisano je da sukob interesa između naručilaca i privrednog subjekta postoji kada predstavnik naručioca ili pružaoca usluga nabavke koji djeluje u ime i/ili za račun naručioca, koji sprovodi postupak javne nabavke, ima direktno ili indirektno finansijski, privredni ili drugi lični interes koji može da utiče na njegovu nepristrasnost i nezavisnost u sprovođenju postupka javne nabavke.

Dok su istim članom precizirana i lica koja su predstavnici naručioca na način da je isti: ovlašćeno lice, službenik za javne nabavke, član komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda, lice koje učestvuju u pripremi tenderske dokumentacije i lice koje učestvuje u planiranju nabavke.

10. Član 126 - Kriterijum za izbor najpovoljnije ponude, Primjedba se odnosi na potrebu za dodatnim pojašnjenjem kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude.

Primjedba nije prihvaćena.

Direktiva 2014/24/EU određuje da bi ugovori o javnoj nabavci trebalo biti zaključeni na osnovu objektivnih kriterijuma kojima se osigurava usklađenost sa principima transparentnosti, zabrane diskriminacije i jednakog postupanja, sa ciljem osiguravanja objektivnog upoređivanja relativne vrijednosti ponuda kako bi se odredilo, uz poštovanje uslova efikasnog nadmetanja, koja ponuda je ekonomski najpovoljnija. Neophodno je navesti da ekonomski najpovoljniju ponudu treba procjenjivati na osnovu najbolje razmjere između cijene i kvaliteta, što bi uvijek trebalo da uključuje element cijene ili troška. S oga je primjereno podsjetiti da javni naručiocu mogu da odrede određene standarde kvaliteta uz korištenje tehničkih specifikacija ili uslove izvršenja ugovora.

Kako bi se u javnoj nabavci podstakla veća usmjerenost na kvalitet, data je mogućnost državama da zabrane ili ograniče procjenjivanje „ekonomski najpovoljnije ponude” samo na osnovu cijene ili troška, ako to smatraju potrebnim.

Kao rezultat ovakve smjernice date u pomenutoj Direktivi EU normiran je kriterijum za izbor najpovoljnije ponude u Nacrtu Zakona.

Kao što se u zadnjem stavu predmetnog člana Nacrta navodi, metodologija načina vrednovanja ponuda propisuje Ministarstvo, tj. biće uređeno podzakonskim aktom.

11. Član 68 – Okvirni sporazum, Primjedba se odnosi na vremensko ograničenje zaključivanja okvirnog sporazuma

Primjedba nije prihvaćena.

Predmetnim članom definisano je da se okvirni sporazum ne može se zaključiti na rok

duži od četiri godine, osim u izuzetno opravdanim slučajevima koji su povezani sa predmetom nabavke i u slučaju nabavke za obavljanje sektorske djelatnosti.

Takođe, navedeno je da ugovor o javnoj nabavci na osnovu okvirnog sporazuma mora se

zaključiti prije isteka roka na koji je zaključen okvirni sporazum, ali trajanje pojedinog ugovora može, po potrebi, biti kraće ili duže od trajanja okvirnog sporazuma, ali ne duže od 12 mjeseci od isteka roka na koji je okvirni sporazum zaključen.

Na ovaj način Nacrtom obuhvaćen je vremenski period na koji se može zaključiti okvirni sporazum.

12. Član Odbrana i bezbjednost, Primjedba se odnosi na lošu uređenost nabavki u oblasti odbrane i bezbjednosti, te da navedeno rješenje nije dobro

Primjedbe nije prihvaćena.

U skladu sa praksom zemalja koje su članice EU i onih koje nijesu, diskreciono pravo je države kako će i na koji način urediti ovo pitanje, CG se odlučila da ovim nacrtom ponudi rješenje kroz Uredbu koja će biti kompatibilna sa ovim ZoJN i Direktivom 81/2009.

13. Član - Odbrana i bezbjednost, Primjedba se odnosi na sačinjavanje Plana javnih nabavki za nabavke u oblasti odbrane i bezbjednosti - pojasniti sredstva za posebne namjene

Primjedbe nije prihvaćena.

Pravni osnov je dat ovim Nacrtom ZoJN, dalje će se pitanje razrađivati Uredbom o nabavci u oblasti odbrane i bezbjednosti.

14. Član Odbrana i bezbjednost, Primjedba se odnosi na izuzetke u oblasti odbrane i bezbjednosti za potrebe organa bezbjednosno-obavještajnog sistema

Primjedbe nije prihvaćena.

Pravni osnov je dat ovim Nacrtom ZoJN, dalje će se pitanje razrađivati Uredbom o nabavci u oblasti odbrane i bezbjednosti.

15. Član 47 - Obaveza omogućavanja pristupu podacima i korišćenje elektronskog glasnika, Primjedba se odnosi na nejasnoće na transparentnost EGJN-a, te da li su „odgovarajući podaci” koji su kao takvi normirani u pomenutom članu dostupni svim zainteresovanim licima

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„ESJN putem elektronskih sredstava naročito treba da omogući:

- 1) sačinjavanje i objavljivanje tenderske i druge dokumentacije o nabavci;
- 2) kod objavljivanja nabavki iznad vrijednosnog razreda iz člana 26 stav 1 tačka 6 ovog zakona slanje na objavljivanje obavještenja o nabavci kancelariji za publikaciju Evropske unije radi objavljivanja u Službenom listu Evropske unije;
- 3) slobodan pristup, pretraživanje, pregled i preuzimanje objavljene tenderske i druge dokumentacije o sprovođenju postupaka javnih nabavki, bez naknade;
- 4) sastavljanje, slanje, prijem, ocjenu i vrednovanje prijave za kvalifikaciju, ponuda, planova, projekata i rješenja, bez naknade;
- 5) registrovanje i vođenje evidencije ponuđača;

- 6) nadležnim državnim organima pristup podacima ESJN;
- 7) pristup podacima iz člana 46 ovog zakona.

Za tačnost podataka unijetih u ESJN odgovara korisnik.

Sredstva za finansiranje ESJN se obezbjeđuju iz Budžeta Crne Gore i iz namjenskog prihoda po osnovu naknade za korišćenje ESJN koji se koristi za ulaganje, istraživanje, razvoj, unaprjeđenje i održavanje ESJN.

Obrada, razmjena i objavljivanje podataka u elektronskom obliku u ESJN vrši se u skladu sa zakonima kojima se uređuje elektronska uprava, elektronska identifikacija i elektronski potpis, elektronski dokument, elektronska trgovina i informaciona bezbjednost.

Način rada i korišćenja ESJN propisuje Ministarstvo.“

V. UDRUŽENJE BIBLIOTEKARA CRNE GORE

1. Član 12 izmijenjen i glasi: Izuzeće od javnih nabavki posebnih roba i usluga, te da se nakon st. 10 doda sljedeći stav: nabavka bibliotečke građe (knjige, novine, časopisi i dr.) za potrebe biblioteka u Crnoj Gori.

Primjedba nije prihvaćena.

U cilju osiguravanja kontinuiteta javnih usluga, Nacrtom se omogućava učešće u postupcima javne nabavke za određene nabavke vezane za biblioteke, arhive, muzeje i ostale usluge u vezi sa kulturom. Nacrtom nijesu obuhvaćeni izuzeci vezani za nabavku bibliotečke građe, što je u skladu sa Direktivama EU.

VI. M TEL D.O.O. Podgorica

1. Član 5 stav 1 tačka 19 definicija ovlašćenog lica ponuđača ostavlja mogućnost za široka tumačenja u odnosu na dostavljanje dokaza koji se odnose na potvrde iz kaznene evidencije (dostavljanje potvrda za sva lica koja su upisana u Centralni registra privrednih subjekata kao lica u društvu) i ako konkretno u našem slučaju ovlašćeno lice je samo izvršni direktor.

Primjedba je prihvaćena.

2. Član 7, nejasno je kako saznati i dokazati da je došlo do povrede načela obezbjeđivanja konkurencije iz razloga što se primjenom pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva, poziv dostavlja samo određenim ponuđačima interno po izboru naručioca te ostali ponuđači ne mogu biti ni u saznanju da je takav postupak sproveden.

Primjedba nije prihvaćena.

Predmetnim članom određeno je da naručilac ne smije da ograniči ili spriječi konkurenciju između privrednih subjekata, a posebno ne smije da onemogući bilo kojeg privrednog subjekta da učestvuje u postupku javne nabavke neopravdanom primjenom pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, ili neopravdanim korišćenjem uslova, kriterijuma ili mjera koje favorizuju pojedine ponuđače.

Neopravdanu primjenu pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za

javne nadmetanje ne prepoznaje rješenje predviđeno Nacrtom budući da je posebnom odredbom predviđeno da je

naručilac dužan da prije pokretanja pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, pribavi mišljenje Ministarstva o ispunjenosti uslova.

Kako je obaveza naručioca da nakon sprovedenog navedenog postupka objavi na ESJN odluku o izboru najpovoljnije ponude neosnovana je primjedba da ostali ponuđači ne mogu biti u saznanju da je ovaj postupak sproveden.

3. Članovi 15 i 16 a naročito 23, ostavljaju široke mogućnosti zloupotreba načela obezbjeđivanja konkurencije, transparentnosti postupka, zabrane diskriminacije.

Primjedba nije prihvaćena.

Izuzeci i pravila nabavke regulisana pomenutim članovima su u potpunosti prenijeti iz Direktiva EU.

4. Član 37, nejasno je kako mora biti dokumentovana usmena komunikacija između naručioca i privrednih subjekata

Primjedba nije prihvaćena.

Izuzetno, naručilac i privredni subjekti mogu komunicirati usmenim putem na način uređen ovim članom Nacrta. Navedena komunikacija ne predstavlja pravilo već izuzetak koji takođe poznaju i Direktive EU iz oblasti javnih nabavki.

5. Član 40, čime naručilac dokazuje da je ispunio ovu obavezu

Primjedba nije prihvaćena.

Naručioci koriste sva sredstva koja su im na raspolaganju u okviru nacionalnog zakonodavstva kako bi se spriječilo narušavanje postupaka javne nabavke koje proizlazi iz sukoba interesa. To uključuje postupke vezane za utvrđivanje, sprečavanje i uklanjanje sukoba interesa. Sprječavanje sukoba interesa je regulisano kako prije, tokom i tako i nakon sprovedenog postupka koji prati odgovarajuća dokumentacija koje je sastavni dio dokumentacije vezane za postupak javne nabavke, kao i međuinstitucionalnom saradnjom.

6. Član 76 - centralizovane javne nabavke za državnu upravu, može favorizovati jednog ponuđača, i potpuno isključiti ostale, što naravno nije dobro rješenje.

Primjedba djelimično prihvaćena.

Predmetni član Nacrta definiše da javne nabavke za potrebe organa državne uprave i javnih službi, čiji je osnivač država, može sprovoditi naručilac određen propisom Vlade, a za potrebe organa lokalne samouprave i javnih službi, čiji je osnivač lokalna samouprava, naručilac je određen propisom nadležnog organa lokalne samouprave.

Navedeno je predmet i ranijih propisa i isto je rezultiralo dobrom pravnom praksom.

7. Član 94 - izvještaji o testiranju u smislu dokazivanja uskladenosti sa tehničkim

zahtjevima, smatramo da je nepotrebno i komplikovano.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Naručilac može da zahtijeva da ponuđač dostavi dokaz (izvještaj, potvrda, sertifikat i sl.) izdat od akreditovanog sertifikacionog tijela kojim se potvrđuje usklađenost sa zahtjevima ili kriterijumima utvrđenim u tehničkim specifikacijama i kriterijumima za izbor najpovoljnije ponude ili uslovima za izvršenje ugovora.“ Isto je u skladu sa Direktivama EU.

- 8. Član 101 stav 1.2 da li ova formulacija podrazumijeva da je kao dokaz dovoljno dostaviti samo potvrdu iz Ministarstva finansije Poreske uprave Crne Gore a ne i potvrde iz nadležnosti lokalnih samouprava iz svih opština u kojima ponuđač ima nepokretnosti.**

Primjedba nije prihvaćena.

Primjedba nije prihvaćena iz razloga što navedeno ne prepoznaju propisi EU iz oblasti javnih nabavki, već se obavezni uslov u ovom dijelu veže isključivo za poreske obaveze.

Navedeno posebno uvažavajući da bi predloženo normiranje odredbe usložilo obezbjeđivanje dokaza u postupku javne nabavke, pa u tom smislu i dovelo do novih problema u sistemu. Takođe, navedeno bi stavilo u nepovoljniji položaj domaće privredne subjekte, jer ovu obavezu za strane privredne subjekte ni u kom smislu ne bi bilo moguće primijeniti jer iste dokaze u postupcima ne pribavljaju se ni u regionu, ni EU zemljama.

Sa druge strane, koncept je Predloga zakona da se pribavlja dokaz kojim se potvrđuje da ponudjač sa kojim se zaključuje ugovor u tom isto momentu ispunjava sve obavezne uslove. U skladu sa ovim, naš je stav da navedeno ni tehnički ne bi bilo moguće obezbijediti jer uprave prihoda na lokalnom nivou ove podatke imaju samo na godišnjem nivou, posebno o plaćanju naknadi i taksu.

Iako Ministarstvo finansija, u potpunosti razumije važnost poreske discipline stava smo da se kroz javnu nabavku ne može ostvarivati ovakav mehanizam, jer to proizvodi više negativnih posljedica.

9. Član 108 stav 1 tačka 1 i tačka 3 smatramo da je nepotrebno s obzirom na svu ostalu dokumentaciju i sredstva obezbjeđenja koja se dostavlja Naručiocu. Vezano za bilans stanja i uspjeha koji se traži obično za dvije godine nepotrebno opterećuje već preobimnu dokumentaciju iz razloga što samo jedan bilans obično ima oko 200 strana. Sasvim je dovoljno dostaviti izvještaj ovlašćenog revizora.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Tenderskom dokumentacijom može da se odredi:

1) minimalni iznos ostvarenog prometa u prethodne dvije godine uključujući minimalni iznos ostvarenog prometa u oblasti koja je predmet javne nabavke, i/ili

2) odnos vrijednosti imovine i dospjelih obaveza i/ili druge finansijske parametre.

Minimalni iznos iz stava 1 tačka 1 ovog člana ne smije da bude veći od dvostruke procijenjene vrijednosti predmeta nabavke, osim ako je neophodno zbog posebnih rizika povezanih sa predmetom nabavke, koje je naručilac dužan da obrazloži u tenderskoj dokumentaciji.

U postupku javne nabavke sa zaključivanjem okvirnog sporazuma, kojim je predviđeno ponovno nadmetanje, minimalni iznos iz stava 2 ovog člana utvrđuje se na osnovu očekivane maksimalne vrijednosti pojedinih ugovora koji će se zaključivati na osnovu okvirnog sporazuma ili na osnovu utvrđene vrijednosti okvirnog sporazuma.

U postupku javne nabavke primjenom dinamičkog sistema maksimalni godišnji promet iz stava 2 ovog člana izračunava se na osnovu očekivane maksimalne vrijednosti pojedinih ugovora koji će se zaključiti tokom trajanja tog sistema.

Ako je predmet nabavke podijeljen na partije, uslovi iz stava 1 ovog člana određuju se srazmjerno vrijednosti svake partije pojedinačno“.

10. Član 110 stav 1 tačka 3,4,5 i 6 takođe nepotrebno i suvišno i dodatno opterećuje dokumentaciju.

Primjedba nije prihvaćena.

Nacrtom je predviđena mogućnost naručiocu da odredi uslove i način dokazivanja koji se odnose na stručne i tehničke sposobnosti privrednog subjekta, ukoliko isto smatraju potrebnim. Dokazi za dokazivanje stručne i tehničke sposobnosti su utvrđeni Nacrtom i isti su povezani sa predmetom javne nabavke. Navedene odredbe su u skladu sa Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

11. U članu 115, rok od 8 dana za dostavu originala ili ovjerenih kopija dokaza je problematičan ukoliko se podaci iz Internet skladišta ne budu ažurirali redovno jer u tom slučaju rok od 8 dana kratak za pribavljanje novih dokaza.

Primjedba nije prihvaćena.

Rok je utvrđen radi poštovanja osnovnih načela javnih nabavki. Države EU imaju utvrđene i kraće rokove za dostavu original dokumentacije.

12. Član 117 nejasno je da li će pomenuta baza sadržati podatke vezana za pravna lica i iz Crne Gore ili samo na pravna lica koja su iz država koje su članice Evropske unije (u članu 4 tačkama 10 i 11 je definisano šta je država članica i šta je e-Certis)

Primjedba nije prihvaćena.

e-Certis je elektronski sistem on line baze podataka Evropske komisije koji sadrži informacije o dokazima koji se dostavljaju u postupku javne nabavke i organima nadležnim za njihovo izdavanje u državama članicama Evropske unije;

14. Član 129 stav 3 nije formulacija precizna iz razloga što je nejasno na koji način se iskazuje ukupan broj listova ponude.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Ponuda, koja se podnosi neposredno ili putem pošte, dostavlja se u zatvorenom omotu (koverat, paket i slično).

Ponuda iz stava 1 ovog člana i dokumenta koja se podnose uz ponudu, osim garancije

ponude i uzoraka, moraju biti povezani jednim jemstvenikom na način da se ne mogu naknadno dodavati, odstranjivati ili zamjenjivati pojedinačni listovi, a da se pri tome ne ošteti list ponude i jemstvenik.

Ponuđač je dužan da svaku stranicu ponude i dokaze koje podnosi uz ponudu, osim garancije ponude i uzoraka, označi rednim brojem i na prvoj stranici ponude navede ukupan broj označenih stranica ponude.

Ponuda i dokumenta koja sačinjava ponuđač, a koja čine sastavni dio ponude, moraju biti potpisana od ovlaštenog lica ponuđača.

Na omotu ponude navodi se: naznaka „Ponuda“, broj tenderske dokumentacije, naziv i sjedište naručioca, naziv, sjedište i adresa ponuđača i tekst „ne otvaraj prije javnog otvaranja ponuda“.

Garancija ponude se dostavlja u originalu, uz ponudu, u posebnoj koverti i u okviru omota u kojem je dostavljena ponuda.

Uzorci zahtijevani tenderskom dokumentacijom, zavisno od dimenzija, dostavljaju se u jednom ili više omota (koverat, paket i slično) na kojima se navodi naziv ponuđača, naziv predmeta nabavke, odnosno dijela predmeta nabavke na koji se uzorak odnosi i broj uzoraka“.

15. Član 129 stav 11 način dostavljanja bankarske garancije je znatno komplikovaniji u odnosu na dosadašnja zakonska rješenja (zašto dostavljati i kopiju i original kao i na koji način tačno dostaviti original garancije, takođe zbog čega se ne numeriše kopija koja je sastavni dio ponude ako već se dostavlja i original koji se ne numeriše) generalno način numerisanja i pakovanja je vrlo komplikovan i daje mogućnosti za različita tumačenja Naručiocima prilikom ocjene ispravnosti ponude

Primjedba nije prihvaćena.

Nacrtiom Zakona je uređen način sačinjavanja ponude u pisanoj formi i način dostavljanja garancije ponude. Isto je jasno i primjenljivo.

16. Član 195 nije definisano ko može biti žalilac, s obzirom na prethodnu problematiku tumačenja termina zainteresovano lice

Primjedba je prihvaćena.

17. Član 201 stav 1 i 2 koje su posledice ukoliko Državna komisija ne donese odluku u propisanim rokovima s obzirom na dosadašnju praksu gdje se na odluke po žalbama čekalo i po više mjeseci

Primjedba je prihvaćena.

Nacrt Zakona sadrži odredbu koja glasi: „Ako Komisija za zaštitu prava, bez opravdanih razloga, ne odluči po žalbi u roku iz st. 1 i 2 ovog člana, smatraće se da član Komisije za zaštitu prava, koji je izvjestilac po žalbi, nesavjesno ili neblagovremeno izvršava službene obaveze.“

RADIO-DIFUZIONI CENTAR PODGORICA

1. Članom 28 Nacrta predviđeno je da se nabavke roba i usluga čija je procijenjena vrijednost manja od 15.000,00 eura i nabavke radova čija je procijenjena vrijednost manja od 30.000,00 eura, vrše se u skladu sa internim aktom naručioca. Međutim, dalje je predviđeno da se za nabavke robe i usluga čija je procijenjena vrijednost jednaka ili viša od 3.000,00 eura i za nabavku radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili viša od 6.000,00 eura objavi u EGJN CG zahtjev za dostavljanje ponuda a da se za nabavku robe i usluge čija je procijenjena vrijednost manja od 3.000,00 eura i za nabavku radova čija je procijenjena vrijednost manja od 6.000,00 eura, pribavi najmanje tri ponude od ponuđača čija je pretežna djelatnost iz oblasti predmeta nabavke ili dijela predmeta nabavke. Sa ovim odredbama se potpuno obesmišljava odredba da se ove nabavke vrše u skladu sa internim aktom naručioca, jer se u potpunosti definiše kako će se nabavke sprovesti i interni akt je nepotreban.

Primjedba je prihvaćena.

2. Službenik za javne nabavke (član 49), Nacrtom Zakona u članu 49 stav 1 propisuje se da je naručilac dužan aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta predvidi najmanje jedno radno mjesto službenika za javne nabavke. Međutim u stavu 4 istog člana piše da se službeniku za javne nabavke može odrediti naknada u skladu sa propisima kojim se uređuju zarade državnih službenika i namještenika, odnosno propisima o radu. Nejasno je da li se ostavlja mogućnost da poslove službenika za javne nabavke obavlja zaposleni koji u opisu poslova ima i druge zadatke i kojem se može odrediti neki dodatak za obavljanje poslova javnih nabavki ili mora se isključivo baviti javnim nabavkama.

Primjedba nije prihvaćena.

Predmetna odredba na sveobuhvatan način definiše ulogu i status službenika za javne nabavke u skladu sa predmetom Nacrta Zakona.

3. Zaključivanje ugovora o javnoj nabavci (član 156), Članom 156 stav 6 Nacrta ZoJN propisano je Naručilac dužan da ugovor o javnoj nabavci objavi na EGJN CG u roku od tri dana od dana zaključivanja. Ova zakonska odredba je u praksi u većini slučajeva neprimjenjiva. Naime, za svaku nabavku preko 30000€ obaveza naručioca je da traži garanciju za dobro izvršenje ugovora. Da bi se ta garancija obezbijedila ugovor se mora potpisati os strane naručioca i ponuđača, pa tek ući u procedure kod banke za dobijanje garancije. To obično traje više dana. Zatim je potrebno još dodatno vrijeme za slanje ugovora naruciocu, posebno u slučaju kad se radi o međunarodnom ugovoru. Takođe je vrlo često prisutna neažurnost ponuđača u postupku potpisivanja i vraćanja ugovora, a na koju naručilac ne može uticati. Zbog svega navedenog jasno se zaključuje da je u većini slučajeva nemoguće ugovor objaviti u roku od tri dana od dana potpisivanja. Kako je po

nama nebitno koliko brzo će ugovor biti objavljen ana EGJN predlažemo da se da se stav 6 izmijeni i da glasi:

Naručilac je dužan da ugovor o javnoj nabavci objavi na EGJN CG u roku od 15 dana od dana zaključivanja.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Naručilac zaključuje ugovor o javnoj nabavci u pisanom ili elektronskom obliku sa ponuđačem čija je ponuda izabrana kao najpovoljnija, nakon izvršnosti odluke o izboru najpovoljnije ponude.

Ugovor o javnoj nabavci mora da bude u skladu sa uslovima utvrđenim tenderskom dokumentacijom, izabranom ponudom i odlukom o izboru najpovoljnije ponude, osim u pogledu iskazivanja PDV-a.

Naručilac je dužan da ugovor o javnoj nabavci potpiše i dostavi ponuđaču čija ponuda je izabrana kao najpovoljnija najkasnije u roku od pet dana, od dana izvršnosti odluke o izboru najpovoljnije ponude.

Ponuđač iz stava 3 ovog člana dužan je da dostavljeni ugovor o javnoj nabavci potpiše i vrati naručiocu zajedno sa garancijom za dobro izvršenje ugovora ili okvirnog sporazuma i/ili drugim sredstvima finansijskog obezbjeđenja traženo tenderskom dokumentacijom, u roku od 15 dana, od dana dostavljanja ugovora.

Ponuđač ne može početi sa realizacijom predmeta nabavke ako naručiocu ne dostavi potpisani ugovor o javnoj nabavci, garanciju za dobro izvršenje ugovora ili okvirnog sporazuma i/ili drugo sredstvo finansijskog obezbjeđenja traženo tenderskom dokumentacijom u roku iz stava 4 ovog člana.

Ako ponuđač ne postupi na način iz stava 4 ovog člana, smatra se da je odbio da zaključi ugovor.

U slučaju iz stava 6 ovog člana, naručilac je dužan da aktivira garanciju ponude i da od ponuđača čija je ponuda izabrana kao najpovoljnija, zahtijeva naknadu štete u iznosu od 10% od ponuđenog iznosa ponude, a ponuđač je dužan da tu štetu nadoknadi naručiocu.

U slučaju iz stava 6 ovog člana, naručilac može da zaključi ugovor sa drugorangiranim ponuđačem, pod uslovom da cijena njegove ponude nije veća od 10% u odnosu na prvobitno izabranu ponudu ili može da poništi postupak javne nabavke.

Cijena utvrđena u ugovoru o javnoj nabavci ne može da bude veća od cijene određene odlukom o izboru najpovoljnije ponude.

Ugovor o javnoj nabavci, pored cijene iz stava 9 ovog člana, mora da sadrži i posebno izraženu vrijednost PDV-a.

Naručilac je dužan da ugovor o javnoj nabavci objavi u ESJN u roku od tri dana, od dana zaključivanja.“

4. Plan nabavki (član 85), Članom 85 nacrta zakona predviđeno je da se u planu nabavki navode se svi predmeti nabavke čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 3.000,00 eura. Smatramo da će ova odredba značajno zakomplikovati planove nabavki jer će biti preobimni pa predlažemo da u planu nabavki ne ulaze nabavke male vrijednosti.

Primjedba je djelimično prihvaćena.

Način sprovođenja nabavki roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou do 5.000,00 eura, nabavki roba i usluga procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou

jednake i veće od 5.000,00 eura, a manje od 20.000,00 eura i nabavki radova procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou jednake ili veće od 5.000,00 eura, a manje od 40.000,00 eura, propisuje Ministarstvo.

GLAVNI GRAD PODGORICA, g-din Zoran Erceg službenik za javne nabavke

- 1. Član 2, u stavu 1 tačka 2 briše se riječ „organ“.**

Primjedba je prihvaćena.

- 2. Član 4, u stavu 2 brišu se riječi „praćenje realizacije ugovora o javnoj nabavci“.**

Primjedba je prihvaćena.

- 3. Član 5, u stavu 1 tačka 2 mijenja se i glasi: “organi lokalne uprave su sekretarijati, uprave, direkcije posebne i stručne službe”.**

Primjedba je prihvaćena.

- 4. Član 6, Ne poštuje se**

Primjedba nije prihvaćena.

Za kršenje zakonskih odredbi Nacrtom predviđene su kaznene odredbe i prekršajna odgovornost.

- 5. Član 8, u stavu 2 tačka 10 “briše se”.**

Primjedba je prihvaćena.

- 6. Član 11-20, Dodati stav koji glasi: “Ovaj zakon ne primjenjuje se na:**

- 1. javno-privatno partnerstvo**
- 2. zajednička ulaganja**
- 3. koncesije**
- 4. nabavke male vrijednosti**
- 5. hitne nabavke**

Primjedba nije prihvaćena:

Nacrtom su uređena određena pitanja vezana za koncesije. U skladu sa preporukama Direktive 2014/23/EU, da država da posebnim propisom uredi ovu oblast. Koncesije u Crnoj Gori urediće se posebnim materijalnim propisom.

Odredbama Nacrta Zakona uređuje se i zajedničko ulaganje.

Javno-privatno partnerstvo nije predmet Nacrta već posebnog materijalnog propisa za tu oblast, dok je kupovina ili zakup, zemljišta, građevinskih objekata ili druge nepokretne imovine kao i prava koja se na njih odnose definisaa kao izuzeće za nabavke specifičnih predmeta.

7. Član 25, dodati stav pet koji glasi: „Ukoliko Naručilac utvrdi da u ponudi neki od traženih dokaza nije dostavljen na crnogorskom jeziku, može tražiti od ponuđača da dostavi prevod na crnogorski jezik.“

Primjedba je prihvaćena.

8. Član 28, mijenja se i sada glasi:

„Nabavke roba i usluga čija je procijenjena vrijednost manja od 15.000,00 eura i nabavke radova čija je procijenjena vrijednost manja od 30.000,00 eura, vrše se u skladu sa internim aktom naručioca.

Naručilac je, radi sprovođenja nabavki iz stava 1 ovog člana, dužan da:

- 1) interni akt objavi na svojoj internet stranici;**
- 2) odredi rok za dostavljanje ponuda koji ne može biti kraći od tri dana,**
- 3) obavještenje o izboru ponude objavi na svojoj web stranici (ili u EGJN CG), najkasnije u roku od pet dana od dana izbora najpovoljnije ponude;**
- 4) ugovor o nabavci ili fakturu objavi na svojoj web stranici (ili u EGJN CG), u roku od pet dana, u skladu sa internim aktom;**
- 5) najkasnije do 28. februara tekuće godine dostavi Upravi izvještaj o sprovedenim nabavkama iz stava 1 ovog člana za prethodnu godinu.**

Naručilac može nabavke iz stava 1 ovog člana sprovesti i po postupku javnih nabavki propisanih ovim zakonom.

Primjedba je prihvaćena.

9. Član 38, stav 4, brisati (takav ugovor je ništav pisalo to u ugovoru ili ne).

Primjedba nije prihvaćena.

U cilju postizanja većeg stepena zaštite od kršenja antikorupcijskih pravila antikorupcijska klauzula je sastavni dio norme koja definiše obavezu naručioca. Isto je nastavak dobre pravne prakse u Crnoj Gori.

10. Član 43, u stavu jedan brisati riječi „potpiše izjavu o nepostojanju sukoba interesa“

Primjedba je prihvaćena.

11. Član 44, Brisati

Primjedba je prihvaćena.

12. Član 48 stav 1 brisati tačku 3.

U stavu jedan tačka 16 mijenja se i glasi: “daje pojašnjenja i stručna mišljenja naručiocima i privrednim subjektima na njihov zahtjev;

Stav 3 izmijeniti i glasi:

„Naručilac nije dužan da primjenjuje ovaj zakon i u slučaju kada nije evidentiran na listi obaveznika

U stavu 8, brišu se riječi “i iz sopstvenih prihoda”

**U stavu 9, brišu se riječi “cjenovni k za objavljivanje akata o javnim nabavkama” Stav10
brisati**

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Ministarstvo vrši upravne i sa njima povezane stručne poslove u oblasti sistema javnih nabavki i to:

- 1) monitoring;
- 2) daje stručna uputstva u primjeni ovog zakona;
- 3) prati usaglašenost propisa kojima se uređuju javne nabavke sa pravom Evropske unije;
- 4) daje mišljenje naručiocima o ispunjenosti uslova za sprovođenje pregovaračkog postupka, bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, u skladu sa ovim zakonom;
- 5) pruža savjetodavnu pomoć naručiocima i privrednim subjektima na zahtjev;
- 6) organizuje i sprovodi stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih kod naručilaca i drugih lica za vršenje poslova javnih nabavki;
- 7) organizuje polaganje stručnog ispita za vršenje poslova u oblasti javnih nabavki i izdaje sertifikate za rad na poslovima javnih nabavki;
- 8) uspostavlja, održava i vodi ESJN i prati njegovo korišćenje;
- 9) uspostavlja i vodi evidenciju registrovanih ponuđača u ESJN;
- 10) objavljuje planove nabavki, tenderske dokumentacije, odluke i druga akta, naručilaca donesena u postupku javne nabavke, uključujući i njihove izmjene, ugovore o javnoj nabavci i okvirne sporazume, izmjene ugovora i obavještenja o podnijetoj žalbi na ESJN;
- 11) omogućava naručiocu dostupnost putem ESJN prijema prijava za kvalifikaciju, ponuda, projekata i rješenja;
- 12) sačinjava, objavljuje i ažurira listu naručilaca i listu službenika za javne nabavke;
- 13) priprema i objavljuje jedinstveni rječnik javnih nabavki na svojoj internet stranici;
- 14) ostvaruje saradnju i vrši razmjenu informacija sa međunarodnim organizacijama, institucijama, Evropskom komisijom i stručnjacima iz oblasti javnih nabavki;
- 15) saraduje i vrši razmjenu informacija sa nadležnim organima drugih država i organizacijama iz okvira svoje nadležnosti;
- 16) obavještava inspekcijske i druge nadležne organe o uočenim nepravilnostima u postupcima javnih nabavki;
- 17) priprema i podnosi Vladi izvještaje u skladu sa ovim zakonom;
- 18) vrši i druge poslove, u skladu sa zakonom.“

13. Član 49, mijenja se i glasi: „Naručilac je dužan da aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta predvidi radno mjesto službenika za javne nabavke.

Službenik za javne nabavke ne može biti raspoređen/sistematizovan u postojeće organe ili službe naručioca.

Zabranjena je svaka upotreba javnih ovlašćenja ili drugih oblika uticaja na rad Službenika za javne nabavke.

Službenik za javne nabavke odgovara direktno starješini naručioca.

Ukoliko naručilac formira službu za javne nabavke, službom rukovodi Službenik za javne nabavke.

Službenik za javne nabavke može biti lice koje ima najmanje kvalifikaciju visokog

obrazovanja, sedmi nivo (VII1) u obimu od minimum 240 kredita CSPK-a i važeći certifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki.

Službenik za javne nabavke: učestvuje u pripremi plana javnih nabavki; izdaje zainteresovanim licima dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke, u skladu sa propisima koji uređuju tajnost podataka; obavlja postupak nabavke male vrijednosti; čuva dokumentaciju javnih nabavki; vodi evidenciju javnih nabavki; priprema i dostavlja izvještaje o sprovedenim postupcima javnih nabavki ovlašćenom licu naručioca; vrši

stručno administrativne poslove u realizaciji postupka javne nabavke i vrši druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Službeniku za javne nabavke određuje se naknada u skladu sa propisima kojim se uređuje zarade državnih službenika i namještenika, odnosno propisima o radu.

Naručilac je dužan da Upravi dostavi rješenje o imenovanju službenika za javne nabavke.“

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Naručilac je dužan da odredi najmanje jedno lice koje obavlja poslove službenika za javne nabavke.

Službenik za javne nabavke mora imati završen VII1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacije i sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki.

Službenik za javne nabavke učestvuje u pripremi plana javnih nabavki, izdaje zainteresovanim privrednim subjektima dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke u skladu sa zakonom, vodi evidenciju javnih nabavki, sačinjava izvještaje o sprovedenim postupcima javnih nabavki, vrši administrativne poslove u realizaciji postupka javne nabavke i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Naručilac je dužan da Ministarstvu dostavi rješenje o određivanju službenika za javne nabavke“.

14. Član 50, mijenja se i glasi: “Prije početka postupka javne nabavke naručilac je dužan da internom odlukom ili rješenjem imenuje komisiju za sprovođenje postupka javne nabavke (u daljem tekstu: komisija).

Komisija je samostalno i nezavisno radno tijelo naručioca koje sprovodi postupke javne nabavke u skladu sa ovim zakonom.

Zabranjena je svaka upotreba javnih ovlašćenja ili drugih oblika uticaja na rad komisije. Komisiju čini neparni broj članova (najmanje 3), od kojih najmanje jedan član mora imati položen stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki, jedan član mora biti stručnjak iz oblasti predmeta nabavke, a jedan član mora biti diplomirani pravnik.

Članovi komisije ne moraju biti zaposleni kod naručioca.

Zadaci komisije su: prethodna analiza tržišta, priprema tenderske dokumentacije, slanje na objavu tenderske dokumentacije, daje pojašnjenja tenderske dokumentacije i vrši eventualne izmjene, sprovođenje postupka otvaranja ponuda, sprovođenje postupka pregleda i ocjene ponuda, priprema odluke o izboru najpovoljnije ponude, odnosno odluke o poništenju postupka; priprema odgovor na žalbu i druge poslove u skladu sa ovim zakonom. Komisija prestaje sa radom zaključenjem ugovora o javnoj nabavci.

Članovima komisije isplaćuje se naknada u visini koju propiše naručilac posebnim aktom.

Isplata naknade komisijama za javne nabavke ne može se obustavljati ili ograničavati drugim propisima.”

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Postupak javne nabavke sprovodi komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda (u daljem tekstu: komisija), u skladu sa ovim zakonom. Komisiju čini neparan broj članova. Komisiju obrazuje ovlašćeno lice naručioca rješenjem. Najmanje jedan član komisije mora biti zaposlen kod naručioca.

Službenik za javne nabavke naručioca može biti član komisije. Naručilac može imenovati zamjenika predsjednika i člana komisije. Komisija priprema tendersku dokumentaciju i njene izmjene i dopune, daje pojašnjenja tenderske dokumentacije i njenih izmjena i dopuna, vrši otvaranje ponuda, odnosno prijava za kvalifikaciju, sačinjava zapisnik o otvaranju ponuda, odnosno prijava, vrši pregled, ocjenu i vrednovanje ponuda, odnosno prijava za kvalifikaciju, sačinjava zapisnik o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda, priprema i predlaže ovlašćenom licu naručioca odluku o isključenju iz postupka javne nabavke, odluku o izboru najpovoljnije ponude i odluku o poništenju postupka, priprema odgovor na žalbu i vrši druge poslove u skladu sa ovim zakonom. Komisija prestaje sa radom zaključivanjem ugovora o javnoj nabavci, odnosno donošenjem izvršne odluke o poništenju postupka javne nabavke. Bliže kriterijume za obrazovanje komisije propisuje Ministarstvo“.

**15. Član 51, u stavu 4 brisati riječi “ sa rokom važenja pet godina od dana izdavanja”
Stav 5 brisati**

Primjedba je prihvaćena.

16. Član 67, Brisati.

Primjedba djelimično prihvaćena i glasi:

„Naručilac je dužan da prije pokretanja pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za nadmetanje pribavi mišljenje Ministarstva, osim u slučaju iz člana 59 stav 1 tačka 3 ovog zakona.

Za pribavljanje mišljenja iz stava 1 ovog člana naručilac podnosi pisani zahtjev koji sadrži: pravni osnov za sprovođenje postupka, naziv predmeta nabavke, procijenjenu vrijednost javne nabavke, poziciju iz plana nabavki, izvor, odnosno način obezbjeđenja finansijskih sredstava, razloge i dokaze o ispunjenosti uslova za sprovođenje postupka.

Ministarstvo mišljenje iz stava 2 ovog člana daje, bez ispitnog postupka, na osnovu dostavljenih dokaza, u roku od osam dana, od dana prijema potpune dokumentacije“.

17. Član 77, u stavu 1 brisati tačke 2 i 3

Primjedba djelimično prihvaćena.

Članom 2 stav 1 tačka 8 Direktive 2014/24/EU data je definicija ugovora o javnoj nabavci robe koja glasi:“ ugovori o javnoj nabavci roba su javni ugovori čiji je predmet kupovina, leasing, najam ili kupovina na otplatu sa ili bez mogućnosti kupovine robe. Ugovor o javnoj nabavci robe može da obuhvata kao sporedne poslove postavljanja i instalacije;“. Analogno navedenom u članu 77 utvrđen je predmet nabavke robe a u članu 80 stav 1 bliže je uređena mješovita nabavka u smislu nabavke dvije ili više vrsta predmeta nabavke. Ovako uređenje sadrži sve

elemente iz definicije u pomenutoj Direktivi EU, i svakako primjedba je od značaja za dalji rad na finalizaciji teksta.

18. Član 78, dodati: usluge projektovanja.

Primjedba je prihvaćena.

19. Član 79, u stavu 1 brisati tačke 2, 3 i Primjedba djelimično prihvaćena i glasi:

„Predmet nabavke radova je:

7) izvođenje radova;

8) projektovanje i izvođenje radova;

3) izvođenje radova ili poslova na izgradnji objekta visokogradnje i/ili niskogradnje, kao cjeline koja ispunjava sve ekonomske i tehničke zahtjeve naručioca.

Spisak radova i poslova iz stava 1 ovog člana koji mogu biti predmet nabavke i spisak radova i poslova iz člana 2 stav 10 ovog zakona propisuje Ministarstvo, uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnih za saobraćaj i izgradnju objekata”.

20. Član 82, mijenja se i glasi: „Naručilac može predmet nabavke podijeliti na partije prema vrsti, svojstvima, namjeni, mjestu ili vremenu ispunjenja, u kojem slučaju određuje predmet i veličinu pojedine partije, uzimajući u obzir mogućnost učešća malih i srednjih privrednih subjekata u postupku javne nabavke.

Ponude se mogu dostaviti za jednu, više ili za sve partije. Procijenjena vrijednost partije ne može biti manja od 1.000,00 eura“

Primjedba nije prihvaćena. *U zavisnosti od predmeta javne nabavke naručiocu je data mogućnost da odredi da li će podijeliti predmet javne nabavke ili ne, bez obzira na procijenjenu vrijednost istog.*

21. Član 83, u stavu 3 umjesto 3.000,00 treba da stoji 15.000,00 za robe usluge, odnosno 30.000,00 za radove.

Primjedba nije prihvaćena.

Predmetni član ne sadrži navode iz primjedbe.

22. Član 86, stav 3 brisati.

Primjedba je prihvaćena.

23. Član 87, stav 5 brisati.

Primjedba nije prihvaćena.

Uredbom o organizaciji i načinu rada državnih organa Ministarstvo finansija je nadležno za poslove u oblasti javnih nabavki.

24. Član 88, stav 3 brisati

Primjedba nije prihvaćena.

Uredbom o organizaciji i načinu rada državnih organa Ministarstvo finansija je nadležno za poslove u oblasti javnih nabavki.

25. Član 90, dodati stav tri koji glasi: „Naručilac može u tenderskoj dokumentaciji da koristi robni znak, marku ili tip, kada se radi o široko dostupnoj potrošnoj robi, kao što su: prehrambeni artikli, sredstva za higijenu, sitni alat, potrošni vodovodni i elektromaterijal, kancelariski materijal, toneri, gume za vozila, rezervni djelovi i slična roba široke potrošnje bez navođenja riječi „ili ekvivalentan“ (alternativa: Naručilac može u tenderskoj dokumentaciji da koristi robni znak, marku ili tip, pod uslovom da navede najmanje tri robna znaka).

Primjedba nije prihvaćena.

Direktivom 2014/24/EU određeno je da tehničke specifikacije ne smiju da upućuju na određenu marku ili izvor ili određeni proces s obilježjima proizvoda ili usluga koje pruža određeni ekonomski subjekat ili na zaštitne znakove, patente, vrstu ili određeno porijeklo ili proizvodnju ako bi to imalo efekat favorizovanja ili isključivanja određenih preduzeća ili određenih proizvoda. Takvo upućivanje je dopušteno samo u izuzetnim slučajevima kada nije moguć dovoljno precizan i razumljiv opis predmeta ugovora. Uz takvo upućivanje treba navesti riječi „ili ekvivalentan“.

U odnosu na zahtjeve za tehničke specifikacije utvrđene tenderskom dokumentacijom ponuđači mogu ponuditi ekvivalentna rješenja zahtjevima iz standarda uz podnošenje dokaza o ekvivalentnosti. Navedeno je u skladu sa Direktivama EU.

26. Član 98, u stavu 2 poslije iznosa 30.000,00 EUR dodati: “ ali ne manja od 5.000,00 eura.”

Primjedba nije prihvaćena.

Nacrtom je utvrđena obaveza dostavljanja garancije ponude i sredstava finansijskog obezbjeđenja ugovora o javnoj nabavci i okvirnog sporazuma za nabavke čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 40.000, 00 eura. Data je i mogućnost izbora svakog naručioca da procijeni da li su potrebne garancije na nabavke čija je procijenjena vrijednost manja od 40.000,00 eura, samim tim odluka je na naručiocu.

Dokazivost finansijskog obezbeđenja ugovora o javno nabavci i okvirnog sporazuma padaju na teret privrednog subjekta, a naručilac je dužan da tenderskom dokumentacijom odredi vrstu i uslove važenja i aktiviranja sredstava finansijskog obezbjeđenja

27. Član 99, u stavu 1 brisati tačku 2.

U stavu sedam brisati: “a kopiju garancije je dužan da čuva u dokumentaciji javne nabavke” .

Primjedba nije prihvaćena.

Naručilac je dužan da čuva kopiju garancije u dokumentaciji o javnoj nabavci kao dokaz da je ista dostavljena uz ponudu.

28. Član 107, u stavu jedan brisati tačku 2

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Tenderskom dokumentacijom može da se odredi:

- 1) minimalni iznos ostvarenog prometa u prethodne dvije godine uključujući minimalni iznos ostvarenog prometa u oblasti koja je predmet javne nabavke, i/ili
- 2) odnos vrijednosti imovine i dospjelih obaveza i/ili druge finansijske parametre.

Minimalni iznos iz stava 1 tačka 1 ovog člana ne smije da bude veći od dvostruke procijenjene vrijednosti predmeta nabavke, osim ako je neophodno zbog posebnih rizika povezanih sa predmetom nabavke, koje je naručilac dužan da obrazloži u tenderskoj dokumentaciji.

U postupku javne nabavke sa zaključivanjem okvirnog sporazuma, kojim je predviđeno ponovno nadmetanje, minimalni iznos iz stava 2 ovog člana utvrđuje se na osnovu očekivane maksimalne vrijednosti pojedinih ugovora koji će se zaključivati na osnovu okvirnog sporazuma ili na osnovu utvrđene vrijednosti okvirnog sporazuma.

U postupku javne nabavke primjenom dinamičkog sistema maksimalni godišnji promet iz stava 2 ovog člana izračunava se na osnovu očekivane maksimalne vrijednosti pojedinih ugovora koji će se zaključiti tokom trajanja tog sistema.

Ako je predmet nabavke podijeljen na partije, uslovi iz stava 1 ovog člana određuju se srazmjerno vrijednosti svake partije pojedinačno“.

29. Član 128, stav 13 brisati. Dodati novi stav koji glasi: „Ponuđač može odustati od ponude i nakon otvaranja ponuda do roka važenja ponude. U tom slučaju naručilac će aktivirati garanciju ponude.“

Primjedba nije prihvaćena.

Uredbom o organizaciji i načinu rada državnih organa Ministarstvo finansija je nadležno za poslove u oblasti javnih nabavki.

30. Član 129, stav 2 , 3 i 5 brisati

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Ponuda, koja se podnosi neposredno ili putem pošte, dostavlja se u zatvorenom omotu (koverat, paket i slično).

Ponuda iz stava 1 ovog člana i dokumenta koja se podnose uz ponudu, osim garancije ponude i uzoraka, moraju biti povezani jednim jemstvenikom na način da se ne mogu naknadno dodavati, odstranjivati ili zamjenjivati pojedinačni listovi, a da se pri tome ne ošteti list ponude i jemstvenik.

Ponuđač je dužan da svaku stranicu ponude i dokaze koje podnosi uz ponudu, osim garancije ponude i uzoraka, označi rednim brojem i na prvoj stranici ponude navede ukupan broj označenih stranica ponude.

Ponuda i dokumenta koja sačinjava ponuđač, a koja čine sastavni dio ponude, moraju biti potpisana od ovlaštenog lica ponuđača.

Na omotu ponude navodi se: naznaka „Ponuda“, broj tenderske dokumentacije, naziv i sjedište naručioca, naziv, sjedište i adresa ponuđača i tekst „ne otvaraj prije javnog otvaranja ponuda“.

Garancija ponude se dostavlja u originalu, uz ponudu, u posebnoj koverti i u okviru omota u kojem je dostavljena ponuda.

Uzorci zahtijevani tenderskom dokumentacijom, zavisno od dimenzija, dostavljaju se u jednom ili više omota (koverat, paket i slično) na kojima se navodi naziv ponuđača, naziv predmeta nabavke, odnosno dijela predmeta nabavke na koji se uzorak odnosi i broj uzoraka“.

31. Član 129 stav 11 mijenja se i glasi: “Garancija ponude podnosi se kao posebni dokumenti uz ponudu”. Dodati stavove 12 i 13: “Ukoliko naručilac utvrdi da ponuda nije pripremljena na propisani način, pozvaće ponuđača da to uradi u primjerenom roku, koji ne može biti kraći od 5 dana”. “Ponuda nije dostupna ponuđačima i drugim licima (osim članova komisije) do donošenja odluke o izboru ili obustavi.”

Primjedba nije prihvaćena.

Nacrt uređuje način sačinjavanja ponude u pisanoj formi i način dostavljanja garancije ponude. Isto je jasno i primjenljivo.

32. Član 131, posle stava jedan dodati stav koji glasi: “Minimalna vrijednost partije je 1.000,00 eura

Primjedba nije prihvaćena.

U zavisnosti od predmeta javne nabavke naručiocu je data mogućnost da odredi da li će podijeliti predmet javne nabavke ili ne, bez obzira na procijenjenu vrijednost istog.

33. Član 135, u stavu 7 umjesto riječi tri treba da stoji dva, odnosno dvije trećine: Poslednji stav brisati.

Primjedba je prihvaćena.

34. Član 138, stav 2 brisati.

Primjedba nije prihvaćena.

Uredbom o organizaciji i načinu rada državnih organa Ministarstvo finansija je nadležno za poslove u oblasti javnih nabavki.

35. Član 141, u stavu 1, tačka 6 brisati riječi: “sa razlozima i dokazima na osnovu kojih je

utvrđena blagovremenost, odnosno neblagovremenost ponude". U stavu jedan, tačka 7 brisati riječi: "sa razlozima ispravnosti, odnosno neispravnosti ponude". Stav četiri briše se.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda dužna je da o pregledu, ocjeni, upoređivanju i vrednovanju ponuda sačini zapisnik.

Član komisije koji nije saglasan sa sprovedenim postupkom pregleda, ocjene, vrednovanja ponuda ili sa predlogom odluke o izboru najpovoljnije ponude, odnosno odluke o poništenju postupka javne nabavke, ima pravo da izdvoji svoje mišljenje.

U slučaju iz stava 2 ovog člana izdvojeno mišljenje člana komisije unosi se u zapisnik nakon predloga za donošenje odluke o izboru najpovoljnije ponude ili odluke o poništenju postupka javne nabavke.

Obrazac zapisnika o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda propisuje Ministarstvo“.

36. Član 146, u stavu 1 tačku 10 brisati.

Primjedba nije prihvaćena.

Primjedbom navedena tačka ovog člana je neophodna iz razloga što su Nacertom predviđeni i drugi slučajevi koj mogu biti razlog za poništenje postupka.

37. Član 147, u stavu 3 umjesto riječi "mora biti obrazložena" treba da stoji: mora sadržati kratko obrazloženje osnovnih činjenica."

Primjedba je prihvaćena.

38. Član 148, u stavu 2 umjesto riječi: "smatra se da je najpovoljnija ponudu koja je prva podnesena" treba da stoji „naručilac će odlučiti koja je najpovoljnija."

U stavu 4 tačka 10 brišu se riječi "sa obrazloženjem ocjene ispravnosti" U stavu 4 tačku 11 brisati

Primjedba nije prihvaćena.

U slučaju jednakog rangirana ponuda Nacrt definiše sljedeći način:“ Ako dvije ili veći broj ponuda imaju jednak broj bodova po osnovu kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude, naručilac će pozvati ponuđače čije ponude imaju jednak broj bodova i izbor obaviti žrijebom“.

Nacrt je na imperativan način odredio obavezne elemente odluke iz razloga što su prethodni propisi iz oblasti javnih nabavki, koji iste nijesu sadržali, ostavljali prostora za velike zloupotrebe.

39. Član 187, u stavu 1 tačke 1-9 mijenjaju se i glase:

- 1) naziv i adresu naručioca,**
- 2) predmet nabavke**
- 3) procijenjenu vrijednost nabavke**

- 4) broj prispjelih ponuda
- 5) naziv ponuđača
- 6) cijenu ponude
- 7) naziv izabranog ponuđača
- 8) cijenu izabrane ponude
- 9) broj neispravnih ponuda
- 9) broj i datum odluke o izboru
- 9) podatke o eventualno uloženoj žalbi
- 10) datum zaključenja ugovora

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Naručilac je dužan da, nakon objavljivanja ugovora o javnoj nabavci u ESJN, za svaki postupak javne nabavke, vodi evidenciju koja naročito sadrži:

- 1) naziv i adresu naručioca, broj i datum tenderske dokumentacije, predmet i procijenjenu vrijednost nabavke;
- 2) broj dostavljenih prijava za kvalifikaciju odnosno ponuda;
- 3) naziv kvalifikovanih kandidata ili ponuđača;
- 4) naziv nekvalifikovanih kandidata ili ponuđača;
- 5) naziv izabranog ponuđača;
- 6) razloge za sprovođenje pregovaračkog postupka sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje, konkurenskog postupka sa pregovorima, konkurentskog dijaloga ili pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje;
- 7) razloge za donošenje odluke o poništenju postupka javne nabavke;
- 8) razloge iz kojih nije korišćena elektronska komunikacija za podnošenje ponuda;
- 9) podatke o utvrđenom sukobu interesa i preduzetim mjerama;
- 10) podatke o uloženoj žalbi u postupku javne nabavke;
- 11) datum zaključivanja ugovora o javnoj nabavci.

Naručilac je dužan, na zahtjev, evidenciju iz stava 1 ovog člana da dostavi Ministarstvu u roku od pet dana, od dana podnošenja zahtjeva“.

40. Član 192, brisati.

Primjedba nije prihvaćena.

Budući da poseban zakon isključuje primjenu opšteg zakona (lex specialis derogat legi generali) u dijelu koji on reguliše, u slučaju nedefinisanja određene pravne situacije, lex specialis zakon, isto reguliše upućujući na primjenu Zakona o upravnom postupku koji glasi: “ Na pitanja zaštite prava u postupcima javnih nabavki koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak“.

41. Član 193, u stavu 3 brisati tačke 1 i 2. (prigovor na TD da rješava UJN i inspekcijski organ). Stav 4 brisati.

Primjedba nije prihvaćena.

Ova odredba nije sadržana u Nacrtu Zakona.

40. Član 193, u stavu 5 brisati tačke 3 i 4. Stav 6 brisati. Stav 8 brisati. Napomena: Žalbe na tendersku dokumentaciju prenijeti u nadležnost Uprave za javne nabavke. Zainteresovana lica mogu uložiti prigovor na TD u roku od 10 dana od dana objavljivanja, a UJN će u roku od tri dana, provjeriti opravdanost prigovora i naložiti naručiocu izmjenu TD.

Primjedba nije prihvaćena.

Nacrt definisao je zaštitu prava privrednih subjekata i javnog interesa u svim fazama postupka javne nabavke. Takođe, uređeno je da se žalba može izjaviti protiv: tenderske dokumentacije, izmjene i/ili dopune tenderske dokumentacije, odluke o isključenju iz postupka javne nabavke, odluke o izboru najpovoljnije ponude i odluke o poništenju postupka javne nabavke.

Nadležnost Ministarstva i inspektora za javne nabavke jasno je određena Nacrtom.

41. Član 194, u stavu 2, brisati riječi: „od strane ovlašćenog sudskog tumača“.

Primjedba je prihvaćena.

42. Član 196, U stavu 2, na kraju teksta dodaju se riječi: „i ne razmatra se“.

Primjedba će se dodatno razmotriti.

43. Član 198, u stavu 1 umjesto riječi “zatražiti od podnosioca žalbe da se utvrđeni nedostaci otklone i odrediće rok u kome je žalilac dužan da to učini” treba da stoji: “rješenjem odbiti žalbu kao neurednu.” Stav 2 brisati.

Primjedba je prihvaćena.

44. Član 199, poslije stava 1, dodaje se stav 2 koji glasi: „Ako naručilac ocijeni da je žalba djelimično ili u cjelosti osnovana, može u roku od 8 dana od prijema žalbe poništiti odluku ili je zamijeniti drugom i ispraviti učinjenu radnju u skladu sa zahtjevima iz žalbe ili poništi postupak, o čemu je dužan da obavijesti sve učesnike u postupku i Državnu komisiju, kao i da odluku objavi na EGJN.“

**Stav 2, postaje stav 3, na početku dodati riječi :
„Ako naručilac ocijeni da je žalba neosnovana...”**

Primjedba je prihvaćena.

45. Član 201, u stavu 1, broj „30“ zamjenjuje se brojem „15“ U stavu 2 broj „15“ zamjenjuje se brojem „10“.

Dodaje se stav 5 koji glasi: „Ukoliko Državna komisija ne donese odluku u propisanom roku, prestaje suspenzivno dejstvo žalbe.“

Državna komisija je zbog nemogućnosti da riješi veliki broj žalbi u roku od 15 dana dobila

kadrovsko pojačanje, nove prostorije i veći budžet pa nema smisla produžavati rokove.

Primjedba je djelimično i glasi:

„Komisija za zaštitu prava dužna je da:

- 1) rješenje iz člana 192 stav 1 tačka 1 donese u roku od osam dana od dana prijema podneska o odustajanju podnosioca žalbe;
- 2) rješenje iz člana 192 stav 1 tač. 2, 3, 4, 5 i 6 donese u roku od osam dana od dana dostavljanja žalbe i kompletnih spisa predmeta.
- 3) rješenje iz 192 stav 1 tač. 7 i 8 donese u roku od 15 dana od dana dostavljanja žalbe i kompletnih spisa predmeta.

Rok iz stava 1 tačka 3 ovog člana može da se produži najviše za 25 dana ako je potrebno angažovati vještaka, pribaviti mišljenja nadležnih organa i zbog obimnosti dokumentacije u postupku javne nabavke, o čemu se obavještavaju podnosilac žalbe i naručilac.

Komisija za zaštitu prava dužna je da rješenje iz stava 1 ovog člana objavi u ESJN i na svojoj internet stranici, u roku od tri dana od dana donošenja, osim ako je rješenjem odlučeno po žalbi na odluku o isključenju podnosioca prijave iz postupka javne nabavke koje je dužna da dostavi podnosiocu žalbe i naručiocu, u roku od tri dana od dana donošenja.

Danom objavljivanja rješenja u ESJN smatra se da je rješenje uredno dostavljeno strankama u postupku.

Do dana uspostavljanja ESJN smatra se da je rješenje uredno dostavljeno strankama u postupku kada je objavljeno na Portalu javnih nabavki i internet stranici Komisije za zaštitu prava.

Ako Komisija za zaštitu prava, bez opravdanih razloga, ne odluči po žalbi u roku iz st. 1 i 2 ovog člana, smatraće se da član Komisije za zaštitu prava, koji je izvjestilac po žalbi, nesavjesno ili neblagovremeno izvršava službene obaveze“.

46. Član 204, u stavu 1 brisati tačke: 1, 2, 3, 4, 5 i 10. Napomena: tačke: 1, 2, 3, 4, 5 da rješava UJN

Primjedba nije prihvaćena.

U postupku zaštite prava neophodno je postojanje mogućnosti poništenja postupka javne nabavke kao posljedica nezakonitog postupanja.

47. Član 211, u stavu 2 na kraju teksta dodati riječi: „od čega najmanje tri godine na poslovima javnih nabavki“. Stav 3 preformulisati da glasi „Jedan član Državne komisije može biti diplomirani pravnik sa položenim ispitom za rad u državnim organima sa najmanje pet godina radnog iskustva iz oblasti javnih nabavki i položenim stručnim ispitom za rad na poslovima javnih nabavki.“

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Za predsjednika Komisije za zaštitu prava može biti imenovano lice sa završenim VII1 nivoom nacionalnog okvira kvalifikacija, pravni fakultet i položenim pravosudnim ispitom, sa najmanje osam godina radnog iskustva.

Dva člana Komisije za zaštitu prava moraju imati pravosudni ispit i pet godina radnog iskustva ili pravosudni ispit i najmanje tri godine radnog iskustva u oblasti javnih nabavki.

Dva člana Komisije za zaštitu prava moraju da budu lica sa završenim VII1 nivoom

nacionalnog kvalifikacija, pravni fakultet, položenim ispitom za rad u državnim organima i pet godina radnog iskustva i najmanje tri godine radnog iskustva u oblasti javnih nabavki. Dva člana Komisije za zaštitu prava mogu da budu lica sa završenim VII1 nivoom nacionalnog kvalifikacija, pet godina radnog iskustva od čega najmanje tri godine radnog iskustva u oblasti javnih nabavki i položenim ispitom za rad u državnim organima“.

48. Član 211, stav 4 preformulisati da glasi „Jedan član Državne državne komisije mora biti lice sa kvalifikacijom visokog obrazovanja, sedmi nivo (VII) u obimu minimum 240 kredita CSPK-a, iz drugih oblasti sa položenim stručnim ispitom za rad u državnim organima, sa najmanje pet godina radnog iskustva od čega najmanje tri godine na poslovima javnih nabavki i položenim stručnim ispitom za rad na poslovima javnih nabavki.“

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Za predsjednika Komisije za zaštitu prava može biti imenovano lice sa završenim VII1 nivoom nacionalnog okvira kvalifikacija, pravni fakultet i položenim pravosudnim ispitom, sa najmanje osam godina radnog iskustva.

Dva člana Komisije za zaštitu prava moraju imati pravosudni ispit i pet godina radnog iskustva ili pravosudni ispit i najmanje tri godine radnog iskustva u oblasti javnih nabavki.

Dva člana Komisije za zaštitu prava moraju da budu lica sa završenim VII1 nivoom nacionalnog kvalifikacija, pravni fakultet, položenim ispitom za rad u državnim organima i pet godina radnog iskustva i najmanje tri godine radnog iskustva u oblasti javnih nabavki.

Dva člana Komisije za zaštitu prava mogu da budu lica sa završenim VII1 nivoom nacionalnog kvalifikacija, pet godina radnog iskustva od čega najmanje tri godine radnog iskustva u oblasti javnih nabavki i položenim ispitom za rad u državnim organima“.

49. Član 219, mijenja se i glasi: „Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Uprava za inspekcijske poslove“.

Primjedba nije prihvaćena.

Jasno su navedene nadležnosti inspektora i nadležnosti Ministarstva na način da do sukoba nadležnosti ne dođe.

50. Član 222, umjesto šest mjeseci da stoji 30 dana.

Primjedba nije prihvaćena.

Predmetni član ne sadrži navode iz primjedbe.

51. Član 227, umjesto šest mjeseci da stoji tri mjeseca.

Primjedba nije prihvaćena.

Predmetni član ne sadrži navode iz primjedbe.

52. Član 229, umjesto šest mjeseci da stoji 90 dana.

Primjedba je prihvaćena.

MINISTARTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

1. U članu 3 u stavu 4 nalazi se greška, navodi se stav 4, a treba stav 3.

Primjedba je prihvaćena, odredba je znatno izmijenjena.

2. U članu 3 stav 1, "sektorske djelatnosti su djelatnosti koje obalja u oblasti gasa i toplotne energije, električne energije, vodoprivrede, saobraćaja, aerodroma i morskih luka, poštanskih usluga, vađenja nafte i gasa, i istraživanja i vađenja uglja ili drugih čvrstih goriva", nešto je izostavljeno, nije jasno pojašnjenje.

Primjedba nije prihvaćena.

Predmetni član ne sadrži navode iz primjedbe.

3. U članu 5 stav 1 tačka 8, da li treba definisati ko utvrđuje da li je nastupila neka od vanrednih okolnosti ili sam naručilac procjenjuje; mislim da treba definisati

Primjedba nije prihvaćena.

Predmetni član ne sadrži navode iz primjedbe.

4. U članu 50 stav 7, „Komisija: priprema tendersku dokumentaciju i izmjene i dopune iste; daje pojašnjenja tenderske dokumentacije; sprovodi otvaranje ponuda, odnosno prijava za kvalifikaciju; sačinjava zapisnik o otvaranju ponuda, odnosno prijava; vrši pregled, ocjenu, upoređivanje i vrednovanje ponuda odnosno prijava; sačinjava zapisnik o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda; odluke o izboru najpovoljnije ponude, odnosno odluke o poništenju postupka; priprema odgovor na žalbu, vrši i druge poslove u skladu sa ovim zakonom“, ispred odluke nedostaje glagol; pretpostavljam predlaže odgovornom licu naručioca. Takođe, mislim da poslije " i druge poslove u skladu sa zakonom", a treba dodati „ što je naručilac dužan da navede u rješenju“, jer ovako postoji opasnost da se ne zna šta je bila obaveza komisije.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Postupak javne nabavke sprovodi komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda (u daljem tekstu: komisija), u skladu sa ovim zakonom. Komisiju čini neparan broj članova. Komisiju obrazuje ovlašćeno lice naručioca rješenjem. Najmanje jedan član komisije mora biti zaposlen kod naručioca.

Službenik za javne nabavke naručioca može biti član komisije. Naručilac može imenovati zamjenika predsjednika i člana komisije. Komisija priprema tendersku dokumentaciju i njene izmjene i dopune, daje pojašnjenja tenderske dokumentacije i njenih izmjena i dopuna, vrši otvaranje ponuda, odnosno prijava za kvalifikaciju, sačinjava zapisnik o otvaranju ponuda, odnosno prijava, vrši pregled, ocjenu i vrednovanje ponuda, odnosno prijava za kvalifikaciju,

sačinjava zapisnik o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda, priprema i predlaže ovlaštenom licu naručioca odluku o isključenju iz postupka javne nabavke, odluku o izboru najpovoljnije ponude i odluku o poništenju postupka, priprema odgovor na žalbu i vrši druge poslove u skladu sa ovim zakonom. Komisija prestaje sa radom zaključivanjem ugovora o javnoj nabavci, odnosno donošenjem izvršne odluke o poništenju postupka javne nabavke. Bliže kriterijume za obrazovanje komisije propisuje Ministarstvo“.

5. U članu 68, okvirni sporazum, navodi se ponuđač, ne pravni subjekat, a u članu 5 se ponuđač ne navodi kao pojam.

Primjedba nije prihvaćena.

Predmetni član ne sadrži navode iz primjedbe.

6. U članu 81 stav 5, „ukoliko nije moguće odrediti tačnu količinu predmeta nabavke, opis predmeta nabavke se vrši određivanjem jedinice mjere u odnosu na koju se daje ponuda“, predlaže se da ovo važi samo u slučaju gdje naručilac prvi put vrši nabavku s tim da mora obrazložiti razloge zbog kojih ne poznaje strukturu svojih potreba.

Primjedba nije prihvaćena.

Predmetni član ne sadrži navode iz primjedbe.

7. Član 99 stav 1 tačka 4 i stav 4 i 7, primjedba se odnosi na trajanje garancije ponude vezane za zaključivanje ugovora i dostavljanje za dobro izvršenje, u smislu da se mora ograničiti u kom roku se mora zaključiti ugovor ili staviti obaveza da u slučaju da se ne zaključi ugovor u roku određenom za važenje ponude da ponuđač ima obavezu da na zahtjev naručioca produži njeno važenje. Produženje važenja garancije vezati i u slučaju žalbe.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Garancija ponude je sredstvo zaštite naručioca ako ponuđač:

- 5) odustane od ponude u roku važenja ponude;
- 6) ne dostavi zahtijevane dokaze prije potpisivanja ugovora;
- 7) odbije da potpiše ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum; ili
- 8) u izjavi privrednog subjekta navede netačne činjenice o ispunjenosti uslova iz člana

111 stava 4 ovog zakona.

Garancija ponude se određuje u iznosu od 2% procijenjene vrijednosti predmeta nabavke, odnosno partije, ako je predmet nabavke podijeljen po partijama.

Trajanje garancije ponude određuje se u skladu sa rokom važenja ponude uključujući i rok za eventualno aktiviranje koji ne može da bude duži od osam dana, od dana isteka roka važenja ponude.

Ponuđač može da dostavi garanciju ponude sa rokom važenja dužim od roka iz stava 3 ovog člana.

Naručilac je dužan da ponuđaču vrati garanciju ponude u roku od deset dana od dana zaključivanja ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma, a kopiju garancije je dužan da čuva u dokumentaciji javne nabavke.”

8. U Članu 101, obavezni uslovi za učesće u postupku, navodi se „ U postupku javne nabavke može da učestvuje samo privredni subjekt koji nije pravosnažno osuđivan i čije ovlašćeno lice/a (član organa upravljanja, nadzornog organa i/ili rukovodnog organa) nije pravosnažno osuđivano za neko od krivičnih djela sa elementima...; mislim da će ovo opet izazvati nedoumice jer se navodi da je ovlašćeno lice-„ ovlašćeno lice ponuđača u smislu ovog zakona je izvršni direktor, odnosno lice koje on ovlasti da u njegovo ime preuzima određene radnje u postupku javne nabavke“ . Opet se spominje ponuđač ne pravno lice.

Primjedba je prihvaćena.

CRVENI KRST CRNE GORE

1. Zahtjev za izuzeća od primjene zakona i definisanje statusa obveznika primjene, Treba imati u vidu da država, odnosno opština, ne osniva organizaciju Crvenog krsta, već se organizacija Crvenog krsta osniva u skladu sa odredbama Zakona o nevladinim organizacijama.

Crvenom krstu je Zakonom o Crvenom krstu CG povjereno vršenje poslova od javnog interesa (član 2), ali je, takođe, u skladu sa Ženevskim konvencijama o zaštiti žrtava rata, Dopunskim protokolima uz ove konvencije, kao i Statutom Međunarodnog pokreta Crvenog krsta/Crvenog polumjeseca, istim Zakonom definisano da u vršenju tih poslova ima položaj organizacije za pomoć državi (član 9 stav 2).

Time je ispunjen i uslov na koji državu obavezuju ratifikovane Ženevske konvencije, a koji je pretočen i u Statut Međunarodnog pokreta CK/CP, da država priznaje djelovanje organizacije Crvenog krsta CG na svojoj teritoriji, kao jedinog nacionalnog društva Crvenog krsta, i da ono ima položaj društva za dobrovoljnu pomoć, koje pomaže javnim vlastima na humanitarnom području. Dakle, evidentno je da se Crveni krst ne može tretirati kao javna služba jer, iako, u dijelu svog djelokruga rada, obavlja i poslove od javnog interesa, njegov pravni položaj je specifičan i nema obilježja javno-upravnih službi, niti država postavlja regulatorni okvir za njegovo djelovanje.

U članu 9.stav 2 Zakona o Crvenom krstu CG definisana je da u vršenju poslova od javnog interesa Crveni krst ima položaj organizacije za pomoć državnim organima u humanitarnoj oblasti, a, u članu 15, ustanovljena je obaveza države i lokalne samouprave da u svojim budžetima obezbjeđuje Crvenom krstu sredstva za vršenje poslova od javnog interesa. Vršenje ovih poslova, koji proističu iz obaveza Države, preuzetih ratifikovanjem Ženevskih konvencija i Protokola uz ove konvencije, država povjerava Crvenom krstu. Po osnovu dotacija iz budžeta CG, odnosno budžeta lokalnih samouprava, Crveni krst, u strukturi godišnjih prihoda, ostvaruje manje od 50% ukupnog prihoda, a u grupi potrošača, radi se o malom budžetskom korisniku.

Veći dio sredstava za vršenje djelatnosti, Crveni krst ostvaruje po osnovu projektne saradnje sa drugim nacionalnim društvima CK/CP i drugim donatorima, kao i od sopstvenih prihoda, ostvarenih u skladu sa Zakonom o Crvenom krstu CG.

Međutim, kao obveznik primjene Zakona o javnim nabavkama, Crveni krst je dužan da po ovom zakonu sprovodi postupke, ne samo kada nabavke vrši iz budžetskih sredstava, već i kad se radi o sredstvima ostvarenim u humanitarnim akcijama i aktivnostima i dr. što se odražava na efikasnost rada Crvenog krsta.

Da priroda humanitarnog djelovanja nacionalnih društava Crvenog krsta/Crvenog

polumjeseca u svijetu zahtijeva poseban i adekvatan tretman koji omogućava njihovo fleksibilno djelovanje, naravno, uz poštovanje principa javnosti i transparentnosti, potvrđuju primjeri iz zakonodavstva brojnih evropskih zemalja, gdje nacionalna društva Crvenog krsta nijesu obveznici primjene zakona u oblasti javnih nabavki, npr. Hrvatska, Austrija, Bugarska, Makedonija.

U okviru Međunarodnog pokreta društava Crvenog krsta/Crvenog polumjeseca prisutno je stalno zalaganje i apelovanje na države potpisnice Ženevskih konvencija da obezbijede što povoljniji ambijent za djelovanje ove humanitarne organizacije. Primjer: Poziv XXVI Međunarodne konferencije CK/CP da pomogne u stvaranju povoljnijih uslova za nacionalna društva, obezbjeđujući im finansijsku pomoć, kao i fiskalna i druga uređenja koja prepoznaju neprofitni karakter nacionalnih društava i njihove uloge kao pomoćnih organizacija javnim vlastima“.

Primjedba nije prihvaćena.

Zakonom o Crvenom krstu Crne Gore , određeno je:

- Crveni krst Crne Gore, je nezavisna i dobrovoljna humanitarna organizacija, koja djeluje na osnovu principa i Misije Međunarodnog pokreta Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca (član 1);
- Crveni krst Crne Gore uživa posebnu zaštitu i pomoć Crne Gore i obavlja poslove od javnog interesa koji mu se povjere (javni interes, član 2);
- Crveni krst je jedinstvena organizacija koja djeluje na teritoriji Crne Gore;
- Na odredbe Statuta Crvenog krsta, koje se odnose na vršenje poslova od javnog interesa, saglasnost daje organ državne uprave nadležan za poslove rada i socijalnog staranja (član 7 stav 2);
- U vršenju naznačenih poslova od javnog interesa Crveni krst ima položaj organizacije koja pomaže državnim organima.
- Crveni krst podnosi Vladi Crne Gore godišnji izvještaj o vršenju poslova od javnog interesa, do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.
- Za vršenje poslova od javnog interesa utvrđenih Zakonom, Crvenom krstu se obezbjeđuju sredstva u budžetu Crne Gore i budžetu lokalne samouprave (član 15)
- Za sprovođenje posebnih programa određenih Zakonom (član 11) i finansiranje Crvenog krsta, sredstva se obezbjeđuju i od:
  - članarine;
  - naknade za obavljanje djelatnosti čije su vršenje državni organi povjerali Crvenom krstu;
  - naknade za izvršenje ugovorenih programa i projekata;
  - priloga, dotacija, subvencija, donacija i legata;
  - prihoda od imovine i imovinskih prava;
  - prihoda od igara na sreću u skladu sa kriterijumima koje utvrdi Vlada;
  - drugih izvora utvrđenih zakonom. (član 16)
- Sredstva prenijeta Crvenom krstu podliježu kontroli, u skladu sa zakonom.

Statutom Crvenog krsta Crne Gore broj 01-314/06 od 27. aprila 2007. godine u skladu sa zakonom, bliže su uređena pitanja organizacije, organa, načina rada i odlučivanja, finansiranja i druga pitanja za rad Crvenog krsta Crne Gore.

Saglasno navedenim određenjima Zakona o Crvenom krstu Crne Gore, nesporno je da je da

je Crveni krst obveznik primjene Zakona o javnim nabavkama, bez obzira na druge izvore sredstava finansiranja izvan sredstava Budžeta Crne Gore i budžeta lokalnih samouprava, i drugih javnih sredstava iz sljedećih razloga:

- **Crveni krst Crne Gore je nezavisna i dobrovoljna humanitarna organizacija koja je osnovana najvećim aktom administrativne vlasti - zakonom**, i djeluje na osnovu principa i Misije Međunarodnog Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca, pri čemu **uživa posebnu zaštitu i pomoć Crne Gore, posebno u obavljanju poslova od javnog interesa koji su mu povjereni.**

- U skladu sa Zakonom, Crveni krst **vrši poslove od javnog interesa koji prevazilaze nacionalni karakter, odnosno internacionalnog su karaktera. I svi ostali poslovi Crvenog krsta u funkciji su vršenja njegove osnovne misije zaštite javnog interesa i internacionalnog javnog interesa.**

- Zakonom su (čl. 9, 10 i 11) definisani **obimni i složeni poslovi koji čine javni interes.** Vladi Crne Gore podnosi se godišnji izvještaj o vršenju tih, brojnih i obimnih poslova.

- Crvenom krstu se obezbjeđuju **za vršenje tih obimnih, brojnih i složenih poslova, sredstva iz državnog, odnosno sredstava budžeta lokalnih samouprava.**

- Trošenje tih sredstava kontrolišu **nadležni državni organi. Nadležni državni organi vrše i nadzor nad vršenjem poslova od javnog interesa.**

- **Crveni krst Crne Gore se, kao obveznik primjene Zakona, nalazi na Listi obveznika primjene Zakona o javnim nabavkama, koja je objavljena na Portalu stranici Uprave za javne nabavke.**

- **Zakon o javnim nabavkama ne poznaje djelimične obveznike primjene Zakona**, ali poznaje javne nabavke roba, radova i usluga koji su izuzeti od njegove primjene, u kojim slučajevima, kada su ispunjeni uslovi, ne postoji obaveza primjene procedura utvrđenih Zakonom o javnim nabavkama ni kada se radi o Crvenom krstu Crne Gore.

Dakle, Crveni krst Crne Gore je obveznik primjene Zakona o javnim kao **javna služba koja je korisnik sredstava budžeta jedinice lokalne samouprave i drugih javnih sredstava**, pa je obavezan da postupke javnih nabavki roba, usluga i radova sprovodi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

MONTENEGRO BUSINESS ALLIANCE

1. Član 5 stav 1 tačka 19, definicija ovlašćenog lica ponuđača i dalje ostavlja mogućnost za široka tumačenja u odnosu na dostavljanje dokaza koji se odnose na potvrde iz kaznene evidencije (dostavljanje potvrda za sva lica koja su upisana u Centralni registar privrednih subjekata kao lica u društvu) iako imamo slučajeve kada je ovlašćeno lice samo izvršni direktor.

Primjedba je prihvaćena.

2. Član 7, nejasno je kako saznati i dokazati da je došlo do povrede načela obezbjeđivanja konkurencije iz razloga što se primjenom pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva, poziv dostavlja samo određenim ponuđačima interno po izboru naručioca te ostali ponuđači ne mogu biti ni u saznanju da je takav postupak

sproveden.

Primjedba nije prihvaćena.

Predmetnim članom određeno je da naručilac ne smije da ograniči ili spriječi konkurenciju između privrednih subjekata, a posebno ne smije da onemogući bilo kojeg privrednog subjekta da učestvuje u postupku javne nabavke neopravdanom primjenom pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, ili neopravdanim korišćenjem uslova, kriterijuma ili mjera koje favorizuju pojedine ponuđače.

Neopravdanu primjenu pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje ne prepoznaje rješenje predviđeno Nacrtom budući da je posebnom odredbom predviđeno da je

naručilac dužan da prije pokretanja pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, pribavi mišljenje Ministarstva o ispunjenosti uslova.

Kako je obaveza naručioca da nakon sprovedenog navedenog postupka objavi na ESJN odluku o izboru najpovoljnije ponude neosnovana je primjedba da ostali ponuđači ne mogu biti u saznanju da je ovaj postupak sproveden.

3. Članovi 16 i 17, a naročito 24, ostavljaju široke mogućnosti zloupotreba načela obezbjeđivanja konkurencije, transparentnosti postupka, zabrane diskriminacije.

Primjedba nije prihvaćena.

Odredbe vezane za izuzeća od primjene vezane za nabavke između naručilaca i pravnih lica nad kojim vrši nadzor, izuzeci za nabavke između javnih naručilaca, kao i rezervisane javne nabavke su u potpunosti usaglašena sa odredbama Direktive 2014/24/EU iz poglavlja 1 odjeljak 3.

4. Član 37, nejasno je kako mora biti dokumentovana usmena komunikacija između naručioca i privrednih subjekata.

Primjedba nije prihvaćena.

Izuzetno, naručilac i privredni subjekti mogu komunicirati usmenim putem na način uređen ovim članom Nacrta. Navedena komunikacija ne predstavlja pravilo već izuzetak koji takođe poznaju i Direktive EU iz oblasti javnih nabavki.

5. Član 40, čime naručilac dokazuje da je ispunio ovu obavezu.

Primjedba nije prihvaćena.

Naručioci koriste sva sredstva koja su im na raspolaganju u okviru nacionalnog zakonodavstva kako bi se spriječilo narušavanje postupaka javne nabavke koje proizlazi iz sukoba interesa. To uključuje postupke vezane za utvrđivanje, sprečavanje i uklanjanje sukoba interesa. Sprječavanje sukoba interesa je regulisano prije, tokom i nakon sprovedenog postupka koje prati odgovarajuća dokumentacija, a koja je sastavni dio dokumentacije vezane za postupak javne nabavke. Takođe i kroz sadarnju među institucijama države koje se bave preventivnim i „evidencionim” radnjama.

6. Član 44, da li je dovoljno izjavu dostaviti samo za jedno ili mora za sva ovlašćena lica u društvu? Da li je potrebno dostavljati izjavu za osnivača ukoliko se ne vodi kao i ovlašćeno lice već samo kao osnivač.

Primjedba nije prihvaćena.

Predmetni član ne sadrži navode iz primjedbe.

7. Član 76, centralizovane javne nabavke za državnu upravu, može favorizovati jednog ponuđača, i potpuno isključiti ostale, što naravno nije dobro rješenje.

Primjedba djelimično prihvaćena.

Predmetni član Nacrta definiše da javne nabavke za potrebe organa državne uprave i javnih službi, čiji je osnivač država, može sprovoditi naručilac određen propisom Vlade, a za potrebe organa lokalne samouprave i javnih službi, čiji je osnivač lokalna samouprava, naručilac je određen propisom nadležnog organa lokalne samouprave.

Navedeno je predmet i ranijih propisa i isto je rezultiralo dobrom pravnom praksom.

8. Član 94, izvještaji o testiranju u smislu dokazivanja usklađenosti sa tehničkim zahtjevima, smatramo da je nepotrebno i komplikovano.

Primjedba djelimično prihvaćena.

Naručilac tenderskom dokumentacijom **može** zahtijevati da privredni subjekti podnose izvještaj o testiranju ili potvrdu koju izdaje tijelo nadležno za utvrđivanje usklađenosti, kao način dokazivanja usklađenosti sa zahtjevima ili kriterijima utvrđenima u tehničkim specifikacijama, kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude ili uslovima za izvršenje ugovora. Isto je u skladu sa Direktivama EU i pokazuje ozbiljnost i odgovornost svih učesnika u postupku zapravilno i zakonito trošenje javnih sredstva.

9. Član 102 stav 1.2, da li ova formulacija podrazumijeva da je kao dokaz dovoljno dostaviti samo potvrdu iz Ministarstva finansija, Poreske uprave Crne Gore a ne i potvrde iz nadležnosti lokalnih samouprava iz svih opština u kojima ponuđač ima nepokretnosti

Primjedba nije prihvaćena.

Primjedba nije prihvaćena iz razloga što navedeno ne prepoznaju propisi EU iz oblasti javnih nabavki, već se obavezni uslov u ovom dijelu veže isključivo za poreske obaveze.

Navedeno posebno uvažavajući da bi predloženo normiranje odredbe usložilo obezbjeđivanje dokaza u postupku javne nabavke, pa u tom smislu i dovelo do novih problema u sistemu. Takođe, navedeno bi stavilo u nepovoljniji položaj domaće privredne subjekte, jer ovu obavezu za strane privredne subjekte ni u kom smislu ne bi bilo moguće primijeniti jer iste dokaze u postupcima ne pribavljaju se ni u regionu, ni EU zemljama.

Sa druge strane, koncept je Predloga zakona da se pribavlja dokaz kojim se potvrđuje da ponudjač sa kojim se zaključuje ugovor u tom isto momentu ispunjava sve obavezne uslove. U skladu sa ovim, naš je stav da navedeno ni tehnički ne bi bilo moguće obezbijediti jer uprave prihoda na lokalnom nivou ove podatke imaju samo na godišnjem nivou, posebno o

plaćanju naknadi i taksi.

Iako Ministarstvo finansija, u potpunosti razumije važnost poreske discipline stava smo da se kroz javnu nabavku ne može ostvarivati ovakav mehanizam, jer to proizvodi više negativnih posljedica.

10. Član 108 stav 1 tačka 1 i 3, smatramo da je nepotrebno s obzirom na svu ostalu dokumentaciju i sredstva obezbjeđenja koja se dostavlja Naručiocu. Vezano za bilans stanja i uspjeha koji se traži obično za dvije godine nepotrebno opterećuje već preobimnu dokumentaciju iz razloga što samo jedan bilans obično ima oko 200 strana. Sasvim je dovoljno dostaviti izvještaj ovlašćenog revizora. Ovo važi za veće kompanije.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi.

„Tenderskom dokumentacijom može da se odredi:

1) minimalni iznos ostvarenog prometa u prethodne dvije godine uključujući minimalni iznos ostvarenog prometa u oblasti koja je predmet javne nabavke, i/ili

2) odnos vrijednosti imovine i dospjelih obaveza i/ili druge finansijske parametre.

Minimalni iznos iz stava 1 tačka 1 ovog člana ne smije da bude veći od dvostruke procijenjene vrijednosti predmeta nabavke, osim ako je neophodno zbog posebnih rizika povezanih sa predmetom nabavke, koje je naručilac dužan da obrazloži u tenderskoj dokumentaciji.

U postupku javne nabavke sa zaključivanjem okvirnog sporazuma, kojim je predviđeno ponovno nadmetanje, minimalni iznos iz stava 2 ovog člana utvrđuje se na osnovu očekivane maksimalne vrijednosti pojedinih ugovora koji će se zaključivati na osnovu okvirnog sporazuma ili na osnovu utvrđene vrijednosti okvirnog sporazuma.

U postupku javne nabavke primjenom dinamičkog sistema maksimalni godišnji promet iz stava 2 ovog člana izračunava se na osnovu očekivane maksimalne vrijednosti pojedinih ugovora koji će se zaključiti tokom trajanja tog sistema.

Ako je predmet nabavke podijeljen na partije, uslovi iz stava 1 ovog člana određuju se srazmjerno vrijednosti svake partije pojedinačno“.

11. Član 110 stav 1 tačka 3 , 4, 5, 6, takođe nepotrebno i suvišno i dodatno opterećuje dokumentaciju.

Primjedba nije prihvaćena.

Nacrtom je predviđena mogućnost naručiocu da odredi uslove i način dokazivanja koji se odnose na stručne i tehničke sposobnosti privrednog subjekta, ukoliko isto smatraju potrebnim. Dokazi za dokazivanje stručne i tehničke sposobnosti su utvrđeni Nacrtom i isti su povezani sa predmetom javne nabavke. Navedene odredbe su u skladu sa Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

12. Član 115, rok od 8 dana za dostavu originala ili ovjerenih kopija dokaza je problematičan ukoliko se podaci iz Internet skladišta ne budu ažurirali redovno jer u tom slučaju rok od 8 dana kratak za pribavljanje novih dokaza .

Primjedba nije prihvaćena.

Rok je utvrđen radi poštovanja osnovnih načela javnih nabavki. Države EU imaju utvrđene i kraće rokove za dostavu original dokumentacije.

13. Član 117, nejasno je da li će pomenuta baza sadržati podatke vezana za pravna lica i iz Crne Gore ili samo na pravna lica koja su iz država koje su članice Evropske unije (u članu 5 tačka 9 je definisano šta je država članica i šta je e-Certis).

Primjedba nije prihvaćena.

e-Certis je elektronski sistem on line baze podataka Evropske komisije koji sadrži informacije o dokazima koji se dostavljaju u postupku javne nabavke i organima nadležnim za njihovo izdavanje u državama članicama Evropske unije;

14. Član 128 stav 6, potrebno dodatno pojašnjenje.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Ponuda, koja se podnosi neposredno ili putem pošte, dostavlja se u zatvorenom omotu (koverat, paket i slično).

Ponuda iz stava 1 ovog člana i dokumenta koja se podnose uz ponudu, osim garancije ponude i uzoraka, moraju biti povezani jednim jemstvenikom na način da se ne mogu naknadno dodavati, odstranjivati ili zamjenjivati pojedinačni listovi, a da se pri tome ne ošteti list ponude i jemstvenik.

Ponuđač je dužan da svaku stranicu ponude i dokaze koje podnosi uz ponudu, osim garancije ponude i uzoraka, označi rednim brojem i na prvoj stranici ponude navede ukupan broj označenih stranica ponude.

Ponuda i dokumenta koja sačinjava ponuđač, a koja čine sastavni dio ponude, moraju biti potpisana od ovlašćenog lica ponuđača.

Na omotu ponude navodi se: naznaka „Ponuda“, broj tenderske dokumentacije, naziv i sjedište naručioca, naziv, sjedište i adresa ponuđača i tekst „ne otvaraj prije javnog otvaranja ponuda“.

Garancija ponude se dostavlja u originalu, uz ponudu, u posebnoj koverti i u okviru omota u kojem je dostavljena ponuda.

Uzorci zahtijevani tenderskom dokumentacijom, zavisno od dimenzija, dostavljaju se u jednom ili više omota (koverat, paket i slično) na kojima se navodi naziv ponuđača, naziv predmeta nabavke, odnosno dijela predmeta nabavke na koji se uzorak odnosi i broj uzoraka“.

15. Član 129 stav 3, formulacija nije precizna iz razloga što je nejasno na koji način se iskazuje ukupan broj listova ponude.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Ponuda, koja se podnosi neposredno ili putem pošte, dostavlja se u zatvorenom omotu (koverat, paket i slično).

Ponuda iz stava 1 ovog člana i dokumenta koja se podnose uz ponudu, osim garancije

ponude i uzoraka, moraju biti povezani jednim jemstvenikom na način da se ne mogu naknadno dodavati, odstranjivati ili zamjenjivati pojedinačni listovi, a da se pri tome ne ošteti list ponude i jemstvenik.

Ponuđač je dužan da svaku stranicu ponude i dokaze koje podnosi uz ponudu, osim garancije ponude i uzoraka, označi rednim brojem i na prvoj stranici ponude navede ukupan broj označenih stranica ponude.

Ponuda i dokumenta koja sačinjava ponuđač, a koja čine sastavni dio ponude, moraju biti potpisana od ovlašćenog lica ponuđača.

Na omotu ponude navodi se: naznaka „Ponuda“, broj tenderske dokumentacije, naziv i sjedište naručioca, naziv, sjedište i adresa ponuđača i tekst „ne otvaraj prije javnog otvaranja ponuda“.

Garancija ponude se dostavlja u originalu, uz ponudu, u posebnoj koverti i u okviru omota u kojem je dostavljena ponuda.

Uzorci zahtijevani tenderskom dokumentacijom, zavisno od dimenzija, dostavljaju se u jednom ili više omota (koverat, paket i slično) na kojima se navodi naziv ponuđača, naziv predmeta nabavke, odnosno dijela predmeta nabavke na koji se uzorak odnosi i broj uzoraka“.

16. Član 129 stav 11, način dostavljanja bankarske garancije je znatno komplikovaniji u odnosu na dosadašnja zakonska rješenja (zašto dostavljati i kopiju i original kao i na koji način tačno dostaviti original garancije, takođe zbog čega se ne numeriše kopija koja je sastavni dio ponude ako se već dostavlja i original koji se ne numeriše) generalno način numerisanja i pakovanja je vrlo komplikovan i daje mogućnosti za različita tumačenja Naručiocima prilikom ocjene ispravnosti ponude. Da li koverta u kojoj se nalazi garancija mora biti uvezana jemstvenikom i da li je potrebno na koverti ispisati podatke o tenderu?

Primjedba nije prihvaćena.

Nacrtom je bliže uređeno sačinjavanje i podnošenje ponude u pisanoj formi, samim tim i dostavljanje garancije ponude.

17. Član 130, kada je u pitanju Elektronska predaja ponuda, potrebno omogućiti javno otvaranje i prisustvo ovlašćenim licima ponuđača.

Primjedba nije prihvaćena.

Informacioni sistem naručioca definisan Nacrtom Zakona mora obezbijediti da samo ovlašćenim licima bude omogućen pristup podacima iz ponuda i to samo njihovim djelovanjem ako ih je više, te se ovom odredbom omogućava ovlašćenim licima ponuđača da istovremeno imaju pristup podacima iz drugih ponuda.

20. Član 194 - Nije definisano ko može biti žalilac, s obzirom na prethodnu problematiku tumačenja termina zainteresovano lice.

Primjedba je prihvaćena.

21. Član 201 stav 1 i 2, koje su posledice ukoliko Državna komisija ne donese odluku u propisanim rokovima s obzirom na dosadašnju praksu gdje se na odluke po žalbama

čekalo i po više mjeseci

Primjedba je prihvaćena.

Nacrt Zakona sadrži odredbu koja glasi: „Ako Komisija za zaštitu prava, bez opravdanih razloga, ne odluči po žalbi u roku iz st. 1 i 2 ovog člana, smatraće se da član Komisije za zaštitu prava, koji je izvjestilac po žalbi, nesavjesno ili neblagovremeno izvršava službene obaveze.“

MREŽA ZA AFIRMACIJU NEVLADINOG SEKTORA – MANS

1 U dijelu definisanja obveznika primjene (član 2), između ostalog, propisano je da se Zakon o javnim nabavkama odnosi na „javne službe“, ali nije jasno da li je ovaj predlog usaglašen sa ostalim zakonima, te da li ovakvo definisanje može u praksi dovesti do sužavanja liste obveznika, zbog čega ga je potrebno jasno utvrditi.

U važećem Zakonu o javnim nabavkama se precizno navodi da su obveznici primjene Zakona o javnim nabavkama, pored ostalog, „javne službe i drugi korisnici sredstava budžeta Crne Gore, odnosno budžeta jedinica lokalne samouprave i drugih javnih prihoda“. U Nacrtu zakona o javnim nabavkama se navodi da su obveznici primjene „javne službe“.

Iako definisanje „javne službe“ predstavlja široko određenje, nejasno je da li je predloženo zakonsko rješenje usaglašeno sa drugim zakonima, odnosno da li se u praksi može desiti da se ovako širokom definicijom zapravo suzi krug stvarnih obveznika primjene Zakona o javnim nabavkama, a koji se finansiraju iz budžeta Crne Gore i budžeta lokalnih samouprava, i drugih javnih prihoda. Stoga je prednje potrebno jasno definisati, kao što je to slučaj u sadašnjem Zakonu o javnim nabavkama.

Primjedba nije prihvaćena.

Ovaj Zakon je usklađen sa ostalim zakonima.

2 Kod načela ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti upotrebe javnih sredstava potrebno je propisati da su obveznici primjene Zakona o javnim nabavkama takođe obavezni da racionalno koriste javna sredstva. Nacrtom zakona o javnim nabavkama, u dijelu Načela ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti upotrebe javnih sredstava, propisano je da je naručilac dužan da obezbijedi „ekonomično, efikasno i efektivno korišćenje javnih sredstava u postupku javne nabavke“.

Na ovaj način se naručiocima u praksi daje ogroman prostor za moguće zloupotrebe javnih sredstava, gdje mogu ugovarati znatno skuplje nabavke, nego što postoji stvarna potreba za time. Stoga je rješenje potrebno dopuniti na način da se dodatno zakonski normira da su naručiocu takođe dužni da ne samo „racionalno“, već i „svrsishodno“ koriste javna sredstva u postupku javne nabavke.

Na taj način će se u praksi smanjiti prostor za nesvrsishodnu i neracionalnu potrošnju javnih sredstava, poput, recimo, neopravdanih nabavki najskupljih automobila za potrebe top rukovodnog kadra u državnoj i lokalnim administracijama, ili javnim preduzećima.

Primjedba nije prihvaćena.

Svrha načela ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti upotrebe javnih sredstava je svrsishodno i racionalno trošenje istih. Ista je obuhvaćena tekсом nacrta ZoJN.

3. Načelo transparentnosti postupka javne nabavke je potrebno proširiti tako što će naručioc biti obavezni da u elektronskom glasniku objavljuju veći broj dokumenata od predloženog.

Načelo transparentnosti postupka javne nabavke je potrebno dopuniti tako što će naručioc biti obavezni da u elektronskom glasniku objavljuju takođe i sljedeća dokumenta: zapisnik o otvaranju ponuda, zapisnik o ocjeni i vrednovanju ponuda, kompletnu ponudu privrednog subjekta, čija ponuda bude izabrana kao najpovoljnija, i sa kojom se zaključi ugovor o javnoj nabavci, kao i anekse koji se naknadno zaključe na ugovor o javnoj nabavci.

Prednje se predlaže kako bi se u postupcima javnih nabavki postigla potpuna transparentnost, naročito što praksa pokazuje da se sa izabranim ponuđačima često pribjegava zaključivanju aneksa ugovora o javnoj nabavci, kojima se znatno uvećava vrijednost osnovnog ugovora, pa je neophodno da poreski obveznici imaju potpunu informaciju koliko je zaista koštao određeni posao, a što se može ostvariti jedino kroz objavu svih aneksa osnovnog ugovora.

Primjedba je djelimično prihvaćena.

Načelo transparentnosti postupka javne nabavke uređeno Nacrtom i u potpunosti usaglašeno sa Direktivama EU.

4. Nabavke posebnih usluga, i to pravnih usluga za arbitraže ili posredovanje i usluge pravnog zastupanja stranaka od strane advokata, kao i nabavke robe i usluga u vezi sa korišćenjem vazduhoplova Vlade, ne treba da budu izuzete od primjene Zakona o javnim nabavkama.

Nacrtom zakona o javnim nabavkama kao izuzeci za nabavku posebnih usluga, pored ostalog, propisane su pravne usluge za arbitraže ili posredovanje i usluge pravnog zastupanja stranaka od strane advokata, kao i nabavke robe i usluga u vezi sa korišćenjem vazduhoplova Vlade.

Ne postoje opravdani razlozi zbog kojih bi prednji slučajevi bili izuzeti od primjene Zakona o javnim nabavkama, a ovakvim zakonskim normiranjem daje se prostor naručiocima da u praksi favorizuju određene advokatske ili notarske kancelarije, ili ponuđače kada je riječ o nabavci robe i usluga u vezi sa korišćenjem vazduhoplova Vlade. Takođe, nabavka robe i usluga za vazduhoplov Vlade je do sredine 2017. godine bila regulisana Zakonom o javnim nabavkama, dok uporedna praksa nabavku ove robe i usluga ne predviđa kao izuzetak.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Ovaj zakon ne primjenjuje se na:

30) kupovinu ili zakup, zemljišta, građevinskih objekata ili druge nepokretne imovine kao i prava koja se na njih odnose;

31) sticanje, razvoj, produkciju ili koprodukciju programskog materijala

namijenjenog za audiovizuelne medijske usluge ili radijske medijske usluge koje nabavljaju pružaoci audiovizuelnih ili radijskih medijskih usluga;

32) usluge pružanja radiotelevizijskog ili programskog emitovanja koje se ugovaraju sa pružaocima audiovizuelnih ili radio medijskih usluga;

33) usluge arbitraže ili mirnog rješavanja sporova,

34) pravne usluge i to:

a) usluge advokata za:

- zastupanje u arbitraži ili mirnom rješavanju sporova u Crnoj Gori, državi članici Evropske unije, trećoj državi ili međunarodnoj arbitraži; ili

- zastupanje pred sudovima i drugim organima u Crnoj Gori, državi članici Evropske unije ili u trećoj državi, pred međunarodnim sudovima i drugim institucijama;

f) savjetodavne usluge advokata radi pripreme za zastupanje iz podtačke a ove tačke;

c) usluge notara ili druge pravne usluge koje su povezane, sa vršenjem povjerenih javnih ovlašćenja;

35) nabavke usluga Centralne banke Crne Gore;

36) usluge koje se odnose na izdavanje, prodaju, kupovinu ili prenos hartija od vrijednosti ili drugih finansijskih instrumenata, finansijske i pravne usluge i druge usluge u vezi sa hartijama od vrijednosti, odnosno drugim finansijskim instrumentima, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala;

37) zajmove, kredite i druge finansijske derivate bez obzira da li su povezani sa izdavanjem, prodajom, kupovinom ili prenosom hartija od vrijednosti i drugih finansijskih instrumenata;

38) finansijsku i pravnu pomoć, odnosno druge radnje u vezi sa zajmovima, kreditima i drugim finansijskim derivatima iz tačke 8 ovog stava;

39) finansijske, pravne ili druge usluge u postupku privatizacije privrede;

40) usluge vezane za zapošljavanje;

41) civilnu zaštitu i usluge spašavanja obuhvaćene jedinstvenim rječnikom javnih nabavki pod šiframa 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 i 85143000-3 koje pružaju neprofitne organizacije ili udruženja;

42) usluge istraživanja i razvoja, osim usluga obuhvaćenih šiframa jedinstvenog rječnika javnih nabavki: 73000000-2 do 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 i 73430000-5, ako te usluge u potpunosti finansira naručilac i koristi za svoje potrebe;

43) usluge javnog prevoza putnika željeznicom, tramvajem ili podzemnom željeznicom;

44) usluge političkih kampanji, obuhvaćene šiframa jedinstvenog rječnika javnih nabavki 9341400-0, 92111230-3 i 92111240-6, ako ih nabavlja politička stranka u okviru izborne kampanje”.

5. Izuzetak od primjene Zakona o javnim nabavkama za nabavku energije treba revidirati u odnosu na slučaj kada se nabavka energije odnosi na pokrivanje gubitaka u elektro mreži. U članu 19 (Izuzeci za nabavku vode, energije ili goriva za proizvodnju energije) stavom 2 propisano je da se Zakon o javnim nabavkama ne primjenjuje za „nabavke energije ili goriva koje sprovodi sektorski naručilac koji obavlja djelatnost na području gasa i energije za grijanje, ili djelatnosti na području električne energije ili djelatnosti vađenje nafte i plina i istraživanje i/ili vađenje uglja ili drugih čvrstih goriva“. Prednji stav potrebno je revidirati na način da se Zakon o javnim nabavkama mora primjenjivati za nabavke energije za potrebe stanovništva, koje se nabavljaju za

pokrivanje takozvanih tehničkih gubitaka u mreži, a što bi se primjenjivalo sve dok u Crnoj Gori stvarno ne zaživi tržište električne energije. Ovo posebno iz razloga što nabavku energije za pokrivanje tehničkih gubitaka plaćaju potrošači kroz račune za električnu energiju, pa je u cilju transparentnosti i konkurentnosti neophodno je nabavljati uz primjenu Zakona o javnim nabavkama.

Primjedba nije prihvaćena:

Ovim članom Nacrta propisana su izuzeća za predmetne nabavke za koji se ovaj zakon ne primjenjuje. Navedeno izuzeće je namijenjeno sektorskim naručiocima na području gasa i energije za grijanje, ili djelatnosti na području električne energije ili djelatnosti vađenje nafte i plina i istraživanje i/ili vađenje uglja ili drugih čvrstih goriva. Nacrtom se ne utvrđuje korišćenje (trošenje) električne energije, već procedura nabavke iste.

6. Naručioci javnih nabavki moraju biti obavezni da, u slučaju nabavki koje su izuzete iz primjene Zakona o javnim nabavkama, objavljuju sva obavještenja za dobrovoljnu prethodnu (ex ante) transparentnost u elektronskom glasniku.

Članom 21 (Obavještenje za dobrovoljnu prethodnu (ex ante) transparentnost) stavom 1 je propisano da „naručilac može da, u slučaju nabavke koja je izuzeta od primjene ovog zakona, objavi obavještenje za dobrovoljnu prethodnu (ex ante) transparentnost na EGJN CG“.

Pomenuti stav je potrebno revidirati na način da se za naručioce propiše obaveza da

„moraju“ objavljevati obavještenja o nabavkama koje su izuzete iz primjene Zakona o javnim nabavkama, a ne da im se ostavlja mogućnost da sami procjenjuju da li će objaviti

obavještenja ili ne. Ukoliko bi se naručiocima ostavila takva mogućnost to bi značajno ugrozilo transparentnost javnih nabavki, kao jednog od osnovnih načela Zakona o javnim nabavkama, a takođe bi uticalo na ugrožavanje konkurentnosti i pogodovalo mogućim zloupotrebama.

Primjedba je prihvaćena.

Nacrt Zakona ne sadrži primjedbom navedenu odredbu.

7. U dijelu koji se odnosi na sukob interesa potrebno je jasno propisati ko pokreće postupak za utvrđivanje ništavosti postupka javne nabavke. Članom 45 (Posljedica sukoba interesa i evidentiranje sukoba interesa) stavom 1 je propisano da je „postupak ili dio postupka javne nabavke, koji je sproveden uz postojanje sukoba interesa između naručioca i privrednog subjekta, ništav“.

Pomenuti član je potrebno dopuniti na način što će biti jasno propisano ko i na koji način sprovodi postupak kojim se ništavost utvrđuje i konstatuje.

Primjedba nije prihvaćena.

Kako je Nacrtom i definisano, privredni subjekt može pokrenuti postupak utvrđivanja ništavosti postupka ili dijela postupka, a naručilac je shodno istom dužan preduzeti

odgovarajuće mjere da efikasno spriječi, prepozna i otkloni sukob interesa u vezi sa postupkom javne nabavke, kako bi se izbjeglo narušavanje tržišnog nadmetanja i obezbijedio ravnopravan položaj privrednih subjekata.

8 U dijelu nadležnosti Uprave za javne nabavke potrebno je propisati da je nadležna za ocjenu usaglašenosti tehničke specifikacije, odnosno predmjera radova javne nabavke sa Zakonom o javnim nabavkama. Član 48 Nacrta zakona o javnim nabavkama definiše nadležnosti Uprave za javne nabavke. Pored ostalog je propisano da Uprava, prije objavljivanja u elektronskom glasniku, provjerava usaglašenost sljedećih akata sa Zakonom o javnim nabavkama: planovi nabavki, tenderska dokumentacija, odluke i druga akta naručilaca donijeta u postupku nabavke, uključujući i njihove izmjene, kao i ugovore o javnoj nabavci i okvirne sporazume i obavještenja o podnijetoj žalbi, OSIM tehničke specifikacije, odnosno predmjera radova javne nabavke.

Imajući u vidu da se namještanje tendera i favorizovanje ponuđača dobrim dijelom sprovodi upravo kroz tehničke specifikacije, potpuno je neopravdano da ovo značajno polje ostane bez bilo kakve kontrole, te je stoga potrebno definisati da se i za ovaj dio tenderske dokumentacije provjerava usaglašenost sa Zakonom o javnim nabavkama.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Ministarstvo vrši upravne i sa njima povezane stručne poslove u oblasti sistema javnih nabavki i to:

- 1) monitoring;
- 2) daje stručna uputstva u primjeni ovog zakona;
- 3) prati usaglašenost propisa kojima se uređuju javne nabavke sa pravom Evropske unije;
- 4) daje mišljenje naručiocima o ispunjenosti uslova za sprovođenje pregovaračkog postupka, bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, u skladu sa ovim zakonom;
- 5) pruža savjetodavnu pomoć naručiocima i privrednim subjektima na zahtjev;
- 6) organizuje i sprovodi stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih kod naručilaca i drugih lica za vršenje poslova javnih nabavki;
- 7) organizuje polaganje stručnog ispita za vršenje poslova u oblasti javnih nabavki i izdaje sertifikate za rad na poslovima javnih nabavki;
- 8) uspostavlja, održava i vodi ESJN i prati njegovo korišćenje;
- 9) uspostavlja i vodi evidenciju registrovanih ponuđača u ESJN;
- 10) objavljuje planove nabavki, tenderske dokumentacije, odluke i druga akta, naručilaca donesena u postupku javne nabavke, uključujući i njihove izmjene, ugovore o javnoj nabavci i okvirne sporazume, izmjene ugovora i obavještenja o podnijetoj žalbi na ESJN;
- 11) omogućava naručiocu dostupnost putem ESJN prijema prijava za kvalifikaciju, ponuda, projekata i rješenja;
- 12) sačinjava, objavljuje i ažurira listu naručilaca i listu službenika za javne nabavke;
- 13) priprema i objavljuje jedinstveni rječnik javnih nabavki na svojoj internet stranici;
- 14) ostvaruje saradnju i vrši razmjenu informacija sa međunarodnim organizacijama, institucijama, Evropskom komisijom i stručnjacima iz oblasti javnih nabavki;
- 15) saraduje i vrši razmjenu informacija sa nadležnim organima drugih država i organizacijama iz okvira svoje nadležnosti;
- 16) obavještava inspeksijske i druge nadležne organe o uočenim nepravilnostima u

postupcima javnih nabavki;

17) priprema i podnosi Vladi izvještaje u skladu sa ovim zakonom;

18) vrši i druge poslove, u skladu sa zakonom.“

9. U dijelu Nacrta zakona o javnim nabavkama, koji definiše status službenika za javne nabavke, potrebno je eliminisati stav kojim se propisuje da se službeniku može odrediti

naknada u skladu sa propisima kojim se uređuju zarade državnih službenika i namještenika, odnosno propisima o radu. Članom 49 (Službenik za javne nabavke) stavom 4 je propisano: „Službeniku za javne nabavke može se odrediti naknada u skladu sa propisima kojim se uređuju zarade državnih službenika i namještenika, odnosno propisima o radu.“

Prednji stav je potrebno brisati iz razloga što bi sprovođenje tenderskih procedura trebalo da predstavlja redovan posao za službenike za javne nabavke, a svako uvođenje naknada je osnov za njihovo neopravdano bogaćenje. Naknade je potrebno propisati samo u iznimnim slučajevima za određene članove komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda, ukoliko se u konkretnoj javnoj nabavci zahtijeva posebno stručno ili profesionalno znanje.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Naručilac je dužan da odredi najmanje jedno lice koje obavlja poslove službenika za javne nabavke.

Službenik za javne nabavke mora imati završen VII1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacije i sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki.

Službenik za javne nabavke učestvuje u pripremi plana javnih nabavki, izdaje zainteresovanim privrednim subjektima dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke u skladu sa zakonom, vodi evidenciju javnih nabavki, sačinjava izvještaje o sprovedenim postupcima javnih nabavki, vrši administrativne poslove u realizaciji postupka javne nabavke i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Naručilac je dužan da Ministarstvu dostavi rješenje o određivanju službenika za javne nabavke“.

10. Kod ograničenog postupka javne nabavke naručiocima se neopravdano daje mogućnost da tenderskom dokumentacijom ograniče broj kvalifikovanih kandidata, što u praksi može dovesti do favorizovanja ponuđača i ugrožavanja načela konkurentnosti. Članom 57 (Ograničeni postupak) stavom 1 je propisano da je „ograničeni postupak dvofazni postupak javne nabavke koji može da se sprovede za svaki predmet nabavke“, stavom 4 je propisano da „naručilac može tenderskom dokumentacijom da ograniči broj kvalifikovanih kandidata, s tim što taj broj ne može biti manji od tri kandidata“, dok stav 6 propisuje da „ako je broj kvalifikovanih kandidata manji od broja predviđenog tenderskom dokumentacijom, naručilac može da nastavi postupak javne nabavke, ako je takvu mogućnost predvidio tenderskom dokumentacijom.“

Prednje rješenje u praksi faktički daje mogućnost naručiocima da svedu broj potencijalnih kandidata na najmanji broj i favorizuju određene ponuđače, čime se ugrožava načelo konkurencije. Upravo je u interesu naručilaca da imaju što veći broj potencijalnih kandidata, a ne obrnuto, jer se zahvaljujući većem broju učesnika omogućava konkurentnija i nabavka i njena cijena koštanja, pa je predloženo rješenje potrebno

korigovati.

Primjedba nije prihvaćena.

Ovaj član Nacrta je u skladu sa pravnom tekovinom EU i praksom zemalja koje ga primjenjuju i većem obimu od naše u području javnih nabavki sa kojom je usklađen ovaj Nacrt.

11. Rješenje kojim se prijave za kvalifikaciju kod ograničenog postupka javne nabavke otvaraju bez prisustva predstavnika podnosilaca prijave treba brisati. Članom 57 (Ograničeni postupak) stavom 8 je propisano da se „prijave za kvalifikaciju otvaraju nakon isteka roka utvrđenog tenderskom dokumentacijom, bez prisustva predstavnika podnosilaca prijave“.

Kako bi se u praksi izbjegle potencijalne zloupotrebe od strane naručilaca, te u cilju veće transparentnosti i konkurentnosti, prednji stav je potrebno brisati.

Primjedba je prihvaćena.

Odredbe Nacrta znatno izmijenjene u cilju veće usklađenosti sa Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

12. Rješenja kojim se kod novih postupaka javnih nabavki propisuje da će na osnovu javno dostupnih podataka naručilac provjeravati da li je privredni subjekat ispunio uslove zahtijevane tenderskom dokumentacijom su preuranjena i upitno je koliko će u praksi biti kvalitetno provedena, te ih stoga treba izmijeniti. Kod ograničenog postupka javne nabavke i konkurentskog postupka sa pregovorima propisano je da naručilac, na osnovu javno dostupnih podataka, provjerava da li je privredni subjekat dostavljenom izjavom dokazao da ispunjava uslove zahtijevane tenderskom dokumentacijom, a ako potrebni podaci nijesu dostupni, dužan je da zahtijeva od podnosilaca prijave da dostave dokaz u roku od osam dana od dana dostavljanja zahtjeva.

Imajući u vidu činjenicu da Crna Gora nema uređene registre, u kojima se u svakom trenutku nalaze pouzdani i precizni podaci, prednje rješenje se čini preuranjenim i opravdana je bojazan da bi u praksi moglo izazvati niz nejasnoća i uticati na kvalitet njihovog provođenja, zbog čega ga treba modifikovati.

Primjedba je prihvaćena.

Odredbe Nacrta znatno izmijenjene u cilju veće usklađenosti sa Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

13. Pojedini uslovi za primjenu konkurentskog postupka sa pregovorima, kao vrste postupka javne nabavke, neopravdano su široko postavljeni i u praksi mogu pospješiti zloupotrebe od naručilaca. U članu 59 (Konkurentski postupak sa pregovorima), među uslovima za njegovo provođenje je navedena situacija „pravni i finansijski uslova ili sa njima povezanih rizika“, kao i nakon što su u otvorenom ili ograničenom postupku javne nabavke sve ponude bile neispravne.

Formulacija „pravni i finansijski uslova ili sa njima povezanih rizika“ je preširoko

postavljena i u praksi može otvoriti prostor naručiocima da pod ovaj postupak podvedu i one nabavke koje to ne bi trebalo da budu. Takođe, potpuno je neopravdano davati mogućnost da se pomenuti postupak može primijeniti i nakon što su bile neispravne ponude u otvorenom ili ograničenom postupku javne nabavke, jer i to u praksi otvara prostor za moguće zloupotrebe.

Primjedba je prihvaćena.

Odredbe Nacrta znatno izmijenjene u cilju veće usklađenosti sa Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

14. Nejasno je ko i na koji način će kontrolisati naručioca u drugoj fazi konkurentskog postupka sa pregovorima da ne otkriva podatke i informacije koje bi omogućile prednost pojedinim ponuđačima, te je stoga potrebno precizirati datu situaciju. Članom 60 (Druga faza konkurentskog postupka sa pregovorima) stavom 7 je propisano sljedeće: „Naručilac je dužan da u toku pregovora obezbijedi jednako postupanje prema svim ponuđačima i ne smije da daje podatke i informacije koje bi omogućile prednost pojedinim ponuđačima, ni da drugim ponuđačima otkrije tajnu koju mu je saopštio kandidat ili ponuđač koji učestvuje u pregovorima, bez njegove saglasnosti.“

Citirani stav je na nivou deklaratornog i nije jasno na koji način će biti sprovedena kontrola naručioca i njegovo zakonito postupanje. Stoga je predloženo zakonsko rješenje potrebno dopuniti i jasno precizirati, kako bi se obezbijedila kontrola naručioca da između ponuđača ne otkriva povjerljive informacije i time ugrožava načela konkurentnosti i dobrog poslovnog postupanja.

Primjedba je prihvaćena.

Odredbe Nacrta znatno izmijenjene u cilju veće usklađenosti sa Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

15. Potrebno je izmijeniti više predloženih rješenja koja se odnose na situacije kada se mogu pokrenuti pregovarački postupci bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, a u vezi su sa procentom od 15 odsto vrijednosti osnovnog ugovora. Članom 61 (Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje) stav 1 propisuje situacije kada se konkretni postupak može pokrenuti, pa alineja 5 definiše da je to kada „se radi o dodatnim isporukama roba u toku izvršenja ugovornih obaveza od ponuđača, sa kojima je zaključen ugovor o javnoj nabavci, koje su namijenjene za djelimičnu zamjenu robe ili instalacija ili proširenje obima postojećih isporuka robe ili instalacija, ako bi promjena ponuđača, odnosno robe, izazvala tehničke probleme u funkcionisanju i održavanju, pod uslovom da ukupna vrijednost dodatnih isporuka nije veća od 15 % vrijednosti zaključenog ugovora“,

alineja 9 navodi da je to situacija kada „je predmet nabavke usluga i/ili ustupanje izvođenja radova, koji nijesu obuhvaćeni ugovorom zaključenim po sprovedenom postupku javne nabavke, a usljed nepredviđenog stanja postanu neophodni za izvršenje ugovora o javnoj nabavci i tehnički ili ekonomski se ne mogu odvojiti od osnovnog ugovora, bez većih teškoća za naručioca, pod uslovom da vrijednost predmeta nabavke nije veća od 15 % od vrijednosti osnovnog ugovora i da se postupak pregovaranja sprovodi sa ponuđačem sa kojim je osnovni ugovor na snazi“, a alineja 10 propisuje slučaj kada „je

predmet nabavke usluga i/ili ustupanje izvođenja radova koji predstavljaju ponavljanje sličnih usluga ili radova povjerenih ponuđaču sa kojim je naručilac zaključio osnovni ugovor, pod uslovom da ukupna vrijednost dodatnih usluga ili radova nije veća od 15 % od vrijednosti zaključenog ugovora i da od zaključenja osnovnog ugovora nije proteklo više od tri godine.“

Prednja zakonska rješenja potrebno je izmijeniti na način da procenat vrijednosti zaključenog ugovora bude na nivou od maksimalnih 7 %. Prednje iz razloga što je procenat od 15 % ogroman, naročito kada su u pitanju javne nabavke milionske vrijednosti, i u praksi može dolaziti do različitih zloupotreba, kojima se povećavaju osnovne cijene zaključenih ugovora, odnosno naručiocima se daje mogućnost da naknadno zaključuju anekse ugovora, iako često ekonomski nije opravdano i cjelishodno njihovo ugovaranje.

Primjedba je prihvaćena.

Odredbe Nacrta znatno izmijenjene u cilju veće usklađenosti sa Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

16. Potpuno je neprihvatljivo da nije potrebna prethodna saglasnost Uprave za javne nabavke za pokretanje pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje u situaciji izuzetne hitnosti, koja je prouzrokovana vanrednim stanjem ili nepredviđenim događajem. Članom 67 (Prethodna saglasnost) stavom 1 propisano je da je

„naručilac dužan da prije pokretanja pregovaračkog postupka, bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, pribavi saglasnost Uprave o ispunjenosti uslova iz člana 61 stav 1 zakona, osim u slučaju iz tačke 3.“ Tačkom 3 se definiše slučaj pokretanja pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje i ta tačka propisuje situaciju da je to kada „zbog izuzetne hitnosti koja je prouzrokovana vanrednim stanjem ili nepredviđenim događajem, čije postojanje ne zavisi od naručioca, niti

je u bilo kojoj vezi sa naručiocem, nije moguće sprovesti otvoreni, ograničeni ili konkurentni postupak sa pregovorima u roku propisanim zakonom.“

Potpuno je neprihvatljivo da se za prednju situaciju ne zahtijeva saglasnost Uprave za javne nabavke i to područje se ostavlja bez ikakve kontrole, već se omogućava naručiocima da po sopstvenom nahođenju procjenjuju situacije vanrednih stanja ili nepredviđenih događaja, zbog čega je opravdana bojazan da mogu pod ovim situacijama prikazivati i one koje to suštinski nijesu. Stoga je neophodno jasno propisati da je i za prednju situaciju neophodna saglasnost Uprave za javne nabavke.

Primjedba je prihvaćena.

Odredbe Nacrta znatno izmijenjene u cilju veće usklađenosti sa Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

17. Rok za okvirni sporazum je potrebno umanjiti na maksimalno dvije godine. Članom 68 (Okvirni sporazum) stavom 3 je propisano da se okvirni sporazum ne može zaključiti na rok duži od četiri godine, osim u izuzetno opravdanim slučajevima koji su povezani sa predmetom nabavke i u slučaju nabavke za obavljanje sektorske djelatnosti.

Rok je potrebno umanjiti na maksimalno dvije godine, a prednje prvenstveno iz razloga što se tržište i uslovi na njemu kontinuirano mijenjaju, a time i povoljnosti za korisnike usluga.

Primjedba nije prihvaćena.

Navedeni član i period zaključivanja okvirnog sporazuma je u potpunosti usaglašen sa Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

18. Dokumenta na osnovu kojih se sprovodi aukcija potrebno je objaviti u elektronskom glasniku. Član 73 (Završetak aukcije) je potrebno doraditi kako bi se jasno predvidjelo da se sva dokumentacija iz procesa sprovođenja elektronske aukcije, koja se dokumentuje, mora objaviti u elektronskom glasniku.

Primjedba je djelimično prihvaćena.

Nove direktive EU prepoznaju nove tehnike za elektronsku i zbirnu nabavku a cilj donošenja Novog zakona je usaglašavanje sa novim propisima iz oblasti javnih nabavki EU. Elektronska aukcija je definisana u članu 35 Direktive 2014/24/EU, a rješenje propisano Nacrtom je u potpunosti prenijeto iz iste. Navedene tehnike za elektronsku i zbirnu nabavku naručilaca su elektronski proces koji tokom cijelog perioda trajanja nabavke stoji na raspolaganju svim privrednim subjektima koji ispunjavaju tražene kriterijume.

19. Odredbu o centralizovanim javnim nabavkama je potrebno precizirati tako da ona bude izuzetak, a ne pravilo u primjeni Zakona o javnim nabavkama. Članom 76 (Centralizovane javne nabavke) propisano je sljedeće: „Javne nabavke za potrebe organa državne uprave i javnih službi, čiji je osnivač država, može da sprovodi naručilac određen propisom Vlade, a za potrebe organa lokalne samouprave i javnih službi, čiji je osnivač lokalna samouprava, naručilac je određen propisom nadležnog organa lokalne samouprave.“

Prednji član je potrebno redefinisati, tako što će biti propisano da se centralizacija javnih nabavki sprovodi samo u slučajevima naručilaca koji nemaju službenike za javne nabavke i kadrovske i tehničke kapacitete za samostalno sprovođenje postupaka javnih nabavki. U suprotnom se bez ikakve kontrole obesmišljava centralizacija, koja će u praksi pogodovati moćnijim subjektima, a na štetu malih i srednjih privrednih subjekata.

Primjedba djelimično prihvaćena.

Predmetni član Nacrta definiše da javne nabavke za potrebe organa državne uprave i javnih službi, čiji je osnivač država, može sprovoditi naručilac određen propisom Vlade, a za potrebe organa lokalne samouprave i javnih službi, čiji je osnivač lokalna samouprava, naručilac je određen propisom nadležnog organa lokalne samouprave.

Navedeno je predmet i ranijih propisa i isto je rezultiralo dobrom pravnom praksom.

Utvrđena je potreba da se centralizovane nabavke dodatno uredi i da se dosadnašnja Uredba pojasni i učini primjenljivijom, najprije podzakonskom regulativom, podsjećamo da isto nije u suprotnosti sa odredbama Direktiva EU.

20. Procijenjenu vrijednost javne nabavke potrebno je iskazivati sa porezom na dodatnu vrijednost. Članom 87 (Određivanje procijenjene vrijednosti) stavom 2 je propisano:

„Procijenjena vrijednost javne nabavke iskazuje se u eurima, bez uračunatog PDV-a, uključujući sve troškove, opcije i moguća obnavljanja ugovora na osnovu okvirnog sporazuma.“

Prednji stav je potrebno redefinisati na način što će biti predviđeno da se vrijednosti javnih nabavki iskazuju sa porezom na dodatnu vrijednost. Prednje posebno iz razloga što za različite vrste nabavki roba mogu biti propisane različite stope poreza na dodatnu vrijednost, pa je potrebno da naručioci eliminišu svaku mogućnost pogrešnog obračuna poreza na dodatnu vrijednost od strane ponuđača kroz ponude (što bi sužavalo krug ispravnih ponuda), tako što će jasno propisati vrijednost javne nabavke sa porezom na dodatnu vrijednost.

Primjedba nije prihvaćena.

Direktive EU u oblasti javnih nabavki prepoznaju procijenjenu vrijednost nabavke bez izraženog poreza na dodatnu vrijednost, a kako je cilj izrade Nacrta usaglašavanje sa novim propisima iz oblasti javnih nabavki EU, isto je rezultat pomenutog cilja i uspostavljanja jedinstvenog tržišta.

21. Neprihvatljivo je da se zakonski ograničava da se garancija za dobro izvršenje ugovora ne može tražiti u iznosu većem od 10 % od vrijednosti ugovora. Članom 100 (Sredstva finansijskog obezbjeđenja ugovora o javnoj nabavci) stavom 2 je propisano da se „garancija za dobro izvršenje ugovora ne može tražiti u iznosu većem od 10 % od vrijednosti ugovora“. Potpuno je neprihvatljivo da se zakonski ograničava maksimalni iznos garancije za dobro izvršenje ugovora i to na nivou koji je veoma nizak, a posebno kada je riječ o javnim nabavkama višemilionskih vrijednosti. S tim u vezi, citiranu zakonsku odredbu je potrebno izmijeniti i ostaviti mogućnost naručiocima da garanciju za dobro izvršenje ugovora mogu predvidjeti i u većim procentima od predloženog, posebno kada je riječ o kompleksnim i javnim nabavkama višemilionskih vrijednosti.

Primjedba nije prihvaćena.

Ovaj član Nacrta detaljnije razrađuje uslove u vezi sa određivanjem garancija u postupku javne nabavke, vrste garancija koje naručilac može odrediti, visinu garancija ako naručilac iste zahtijeva u postupku javne nabavke.

22. U pogledu obaveznih uslova za učešće u postupku javne nabavke potrebno je kao uslov propisati da privredni subjekat nije osuđivan za krivično djelo zloupotrebe u privrednom poslovanju. Obavezne uslove koje privredni subjekti moraju ispuniti za učešće u postupku javne nabavke (član 101) je potrebno dopuniti tako što će biti propisano da u postupcima ne mogu učestvovati oni privredni subjekti koji su osuđivani za krivično djelo zloupotrebe u privrednom poslovanju.

Primjedba je prihvaćena.

23. Obavezne osnove za isključenje iz postupka potrebno je dopuniti tako što će privredni subjekat biti obavezan da dostavi dokaze da ispunjava obaveze po osnovu

reprograma poreskih obaveza. Članom 103 (Obavezni osnovi za isključenje iz postupka) stavom 2 je propisano da „izuzetno naručilac neće isključiti privrednog subjekta iz postupka javne nabavke, ako dokaže da, u skladu sa posebnim propisom, nema obavezu plaćanja poreza ili da mu je odobreno odlaganje plaćanja poreza“.

Prednji stav je potrebno dopuniti na način da se jasno definiše da privredni subjekat mora dostaviti dokaze, koji potvrđuju da ispunjava obaveze iz odobrenog poreskog reprograma, jer bi u suprotnom bio privilegovan u odnosu na ostale učesnike u postupku javne nabavke.

Primjedba je prihvaćena.

Odredbe Nacrta znatno izmijenjene u cilju veće usklađenosti sa Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

24. Neprihvatljivo je da se zakonski daje mogućnost naručiocima da kroz propisivanje ekonomske i finansijske sposobnosti favorizuju moćnije ponuđače i dijelom utiču na stvaranje monopolskih uslova na štetu konkurentnosti. Članom 107 (Ekonomska i finansijska sposobnost) stavom 2 je propisano da izuzetno naručilac, kao dokaz ekonomske i finansijske sposobnosti, može da odredi iznos godišnjeg prihoda u iznosu većem od dvostrukog iznosa procijenjene vrijednosti predmeta nabavke, ako za to postoje opravdani razlozi, zbog posebnih rizika u vezi predmeta nabavke, uz obavezu da te rizike navede i obrazloži.

Prednji stav je potrebno brisati, jer može da bude osnov za neopravdano isključenje većeg broja ponuđača u predmetu javne nabavke, odnosno može u praksi doprinijeti favorizovanju moćnijih ponuđača i stvaranju monopolskih uslova na štetu konkurentnosti.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Tenderskom dokumentacijom može da se odredi:

- 1) minimalni iznos ostvarenog prometa u prethodne dvije godine uključujući minimalni iznos ostvarenog prometa u oblasti koja je predmet javne nabavke, i/ili
- 2) odnos vrijednosti imovine i dospjelih obaveza i/ili druge finansijske parametre.

Minimalni iznos iz stava 1 tačka 1 ovog člana ne smije da bude veći od dvostruke procijenjene vrijednosti predmeta nabavke, osim ako je neophodno zbog posebnih rizika povezanih sa predmetom nabavke, koje je naručilac dužan da obrazloži u tenderskoj dokumentaciji.

U postupku javne nabavke sa zaključivanjem okvirnog sporazuma, kojim je predviđeno ponovno nadmetanje, minimalni iznos iz stava 2 ovog člana utvrđuje se na osnovu očekivane maksimalne vrijednosti pojedinih ugovora koji će se zaključivati na osnovu okvirnog sporazuma ili na osnovu utvrđene vrijednosti okvirnog sporazuma.

U postupku javne nabavke primjenom dinamičkog sistema maksimalni godišnji promet iz stava 2 ovog člana izračunava se na osnovu očekivane maksimalne vrijednosti pojedinih ugovora koji će se zaključiti tokom trajanja tog sistema.

Ako je predmet nabavke podijeljen na partije, uslovi iz stava 1 ovog člana određuju se srazmjerno vrijednosti svake partije pojedinačno“.

25. Nejasno je zbog čega se, tokom izvršenja ugovora o javnoj nabavci, omogućava ugovaraču da mijenja podugovarače, uvodi nove ili preuzima izvršenje njihovih ugovora. U dijelu zakonskih normiranja koji se tiču podugovaranja, potpuno je nejasna i

neopravdana intencija zakonodavca da se ugovaraču tokom izvršenja ugovora o javnoj nabavci omogućava da od naručioca zahtijeva da mu dozvoli: 1) promjenu podugovarača za dio ugovora o javnoj nabavci koji je prethodno zaključio sa podugovaračem, 2) uvođenje jednog ili više novih podugovarača čiji ukupni udio ne može biti veći od 30 odsto vrijednosti ugovora o javnoj nabavci bez PDV-a, odnosno veći od iznosa podugovora prethodnog podugovora, 3) preuzimanje izvršenja dijela ugovora o javnoj nabavci koji je prethodno zaključio sa podugovaračem.

Prednje situacije trebale bi da budu izuzetak, a ne pravilo, i za njih je potrebno da naručilac uputi zahtjev Upravi za javne nabavke i od nje traži saglasnost, kako bi se na taj način obezbijedila odgovarajuća kontrola nabavki.

Primjedba nije prihvaćena.

Nacrtom se uređuje pitanje učešća podugovarača, kao privrednog subjekta koji za ugovarača (tj. ponuđača) u postupku javne nabavke.

Navedeno rješenje je prenijeto iz Direktiva EU iz oblasti javnih nabavki.

26. Neprihvatljivo je da nabavke u oblasti odbrane i bezbjednosti gotovo u potpunosti budu izuzete od primjene Zakona o javnim nabavkama. U poglavlju VII (Nabavka u oblasti odbrane i bezbjednosti) propisan je čitav niz situacija kada se izuzimaju nabavke iz odbrane i bezbjednosti

od primjene Zakona o javnim nabavkama. Zakon je veoma široko normirao izuzeća u pomenutoj oblasti, što u praksi može u značajnoj mjeri uticati da se pod izuzeća podvedu i one nabavke koje nemaju karakter povjerljivog, a što može uticati na uvećanje cijena koštanja tih nabavki.

Takođe, mehanizam posebne kontrole zakonitosti sprovođenja pomenutih nabavki u postupnosti izostaje, što je nedopustivo.

Primjedbe nije prihvaćena.

U skladu sa praksom zemalja koje su članice EU i onih koje nijesu, diskreciono pravo je države kako će i na koji način urediti ovo pitanje, CG se odlučila da ovim nacrtom ponudi rješenje kroz Uredbu koja će biti kompatibilna sa ovim ZoJN i Direktivom 81/2009.

27. Rok za naručioca da u periodu od četiri godine po okončanju ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma čuva dokumentaciju je prekratak i treba ga propisati na najmanje deset godina, što takođe treba primijeniti i kada je riječ o arhiviranju dokumentacije kroz sistem elektronskog glasnika. Članom 189 (Čuvanje dokumentacije) stavom 2 je propisano da je „naručilac dužan da dokumentaciju čuva najmanje četiri godine po okončanju ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma“, dok je stavom 7 propisano sa se

„cjelokupna dokumentacija o svakom postupku javne nabavke, koja je objavljena ili dostavljena elektronskim sredstvima komunikacije kroz sistem, arhivira na EGJN CG najmanje pet godina od zaključenja ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma na način koji omogućava čuvanje integriteta podataka“.

Prednji rokovi su prekratki i potrebno je propisati ih na najmanje 10 godina, koliko i iznose rokovi za zastarjelost krivičnog gonjenja za krivična djela zloupotrebe službenog položaja.

Primjedba će se dodatno razmotriti.

28. Nedopustivo je suspenzivno dejstvo žalbe uslovljavati plaćanjem naknade za vođenje postupka, zbog čega je dato rješenje potrebno izmijeniti. Članom 196 (Suspenzivno dejstvo žalbe) stavima 1 i 2 propisano je da blagovremena žalba, uz koju je dostavljen dokaz o uplati naknade za vođenje postupka, prekida dalje aktivnosti naručioca u postupku javne nabavke do donošenja odluke po žalbi, a članom 197 (Sadržaj žalbe) stavom 2 propisano je da je žalilac dužan da uz žalbu priloži dokaz o uplati naknade za pokretanje žalbenog postupka, u visini 1% procijenjene vrijednosti javne nabavke, s tim da visina naknade ne može biti veća od 20.000 eura.

Ovakvim propisivanjem se ograničava i uslovljava ustavno pravo na pravni lijek (žalbu), jer se suspenzivno dejstvo žalbe uslovljava plaćanjem naknade za vođenje postupka, zbog čega ga je potrebno promijeniti.

Primjedba je djelimično prihvaćena.

Odredba Nacrta Zakona je znatno izmijenjena.

29. Nadležnosti Državne komisije je potrebno proširiti tako da po službenoj dužnosti provjerava zakonitosti svih javnih nabavki čija je vrijednost veća od pola miliona eura. Nadležnosti Državne komisije je potrebno proširiti, tako da ona ne postupa samo u okviru žalbenih navoda, već da po službenoj dužnosti postupa u svim slučajevima velikih javnih nabavki, odnosno onih čija je vrijednost veća od pola miliona eura, i ocjenjuje njihovu zakonitost.

Na taj način će se postići bolja kontrola sprovođenja postupaka javnih nabavki, što je nesumnjiv imperativ sa pozicije javnog interesa.

Primjedba nije prihvaćena.

Predloženo je ukinuto iz razloga što Državna komisije obezbjeđuje zaštitu prava privrednih subjekata i javnog interesa u svim postupcima javne nabavke na način utvrđen Nacrtom a na inicijativu žalioca. Dok nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu istog vrši inspektor za javne nabavke.

Iz navedenog proizilazi da je razlog ovakvog uređenja izbjegavanje preklapanja nadležnosti...kao i sukoba interesa (zaštita prava i kontrola).

30. Zakonsko rješenje o imenovanju članova Državne komisije je potrebno izmijeniti tako da se propiše da njih bira Skupština, a ne Vlada. Članom 210 (Imenovanje i trajanje mandata) stavom 1 propisano je da predsjednika i članove Državne komisije imenuje Vlada Crne Gore, na predlog ministra finansija, na osnovu javnog konkursa.

Nedopustivo je da članove Državne komisije imenuje Vlada, imajući u vidu da oni kroz godišnje izvještavanje odgovaraju Skupštini Crne Gore. Stoga je potrebno propisati da članove Državne komisije imenuje Skupština.

Primjedba je djelimično prihvaćena.

Odredba Nacrta Zakona je znatno izmijenjena.

31. Nadležnosti inspektora za javne nabavke treba proširiti tako da ima ovlaštenje da

može poništiti svaku javnu nabavku, za koju se utvrdi da se sprovodi nezakonito. Član 220 (Predmet nadzora) potrebno je dopuniti na način da se propiše da inspektor za javne nabavke ima pravo da poništi svaku javnu nabavku koja je u toku, a za koju se utvrdi da se sprovodi na nezakonit način.

Prednje iz razloga što inspektor za javne nabavke mora imati stvarnu, a ne fiktivnu kontrolu nad provođenjem postupaka javnih nabavki.

Primjedba nije prihvaćena.

Naručilac je dužan da donese odluku o poništenju postupka ukoliko postoje razlozi za poništenje. U slučaju otkrivanja nezakonitosti koje su kao takve predmet nadzora inspektor za javne nabavke može izreći novčanu kaznu propisanu Nacrtom. Takođe, pored ovog ZoJN određena pitanja i nadležnosti definisane su materijalnim propisom iz ove oblasti.

32 Zakonom o javnim nabavkama potrebno je propisati obavezu za obveznike primjene javnih nabavki da godišnje izvještaje o donacijama objavljuju u elektronskom glasniku. Prednje rješenje se predlaže iz razloga što je nesporan javni interes da budu dostupne informacije

o donacijama koje naručioci javnih nabavki dobijaju od ponuđača. Ovo tim prije što praksa pokazuje da naručioci često sa ponuđačima, od kojih dobijaju donacije, zaključuju ugovore o javnim nabavkama, pa je potrebno čitav proces učiniti što transparentnijim.

Primjedba nije prihvaćena.

Ukoliko je donacija u vidu robe, usluge ili radova regulasana je Ugovorom o poklonu u skladu sa drugim materijalnim propisima.

Međutim, ako je donacija data u novcu za nabavku određenih roba, radova ili naručilac je dužan istu planirati, sprovesti postupak javne nabavke u skladu sa Nacrtom i koja je sastavni dio godišnjeg izvještaja o sprovedenim postupcima javnih nabavki naručioca..

Ukoliko je posebnim aktom definisano izvještavanje donatoru o prirodi određene donacije, onda naručilac postupa u skladu sa navedenim aktom.

INSTITUT ALTERNATIVA PODGORICA

1 U stavu 2 člana 8, posle tačke 6) dodati novu tačku "izvještaj o realizaciji zaključenog ugovora o javnoj nabavci". Dodatno, u dijelu Zakona koji se odnosi na prekršajnu odgovornost, potrebno je propisati najvišu moguću prekršajnu kaznu, u skladu sa Zakonom o prekršajima, za odgovorno lice naručioca ukoliko ne objavi izvještaj o realizaciji zaključenog ugovora o javnoj nabavci.

Primjedba je prihvaćena.

Odredba Nacrta Zakona je znatno izmijenjena.

2 U članu 28, stav 2, tačka 4 propisati da rok za dostavljanje ponuda ne može biti kraći od 15 dana.

Primjedba je prihvaćena.

Odredba Nacrta Zakona je znatno izmijenjena.

3 Član 46, osim toga šta se Elektronskim glasnikom omogućava naručiocima, ponuđačima itd, propisati da će podaci iz Elektronskom glasniku biti javno dostupni i omogućiti zainteresovanoj javnosti pretraživanje i prikupljanje podataka koji se nalaze u ovoj evidenciji, bez novčane naknade.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„ESJN putem elektronskih sredstava naročito treba da omogući:

- 1) sačinjavanje i objavljivanje tenderske i druge dokumentacije o nabavci;
- 2) kod objavljivanja nabavki iznad vrijednosnog razreda iz člana 26 stav 1 tačka 6 ovog zakona slanje na objavljivanje obavještenja o nabavci kancelariji za publikaciju Evropske unije radi objavljivanja u Službenom listu Evropske unije;
- 3) slobodan pristup, pretraživanje, pregled i preuzimanje objavljene tenderske i druge dokumentacije o sprovođenju postupaka javnih nabavki, bez naknade;
- 4) sastavljanje, slanje, prijem, ocjenu i vrednovanje prijave za kvalifikaciju, ponuda, planova, projekata i rješenja, bez naknade;
- 5) registrovanje i vođenje evidencije ponuđača;
- 6) nadležnim državnim organima pristup podacima ESJN;
- 7) pristup podacima iz člana 46 ovog zakona.

Za tačnost podataka unijetih u ESJN odgovara korisnik.

Sredstva za finansiranje ESJN se obezbjeđuju iz Budžeta Crne Gore i iz namjenskog prihoda po osnovu naknade za korišćenje ESJN koji se koristi za ulaganje, istraživanje, razvoj, unaprjeđenje i održavanje ESJN.

Obrada, razmjena i objavljivanje podataka u elektronskom obliku u ESJN vrši se u skladu sa zakonima kojima se uređuje elektronska uprava, elektronska identifikacija i elektronski potpis, elektronski dokument, elektronska trgovina i informaciona bezbjednost.

Način rada i korišćenja ESJN propisuje Ministarstvo.“

4 Članom 62, stav 1, propisati da je naručilac dužan da tendersku dokumentaciju dostavi na adrese najmanje tri privredna subjekta, radi dostavljanja inicijalne ponude.

Primjedba nije prihvaćena.

Nacrtom propisani su slučajevi nabavke roba, usluga i radova za koje se može sprovesti pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje. Shodno uslovima naručilac je dužan da jednom ili vie privrednih subjekata dostavi tendersku dokumentaciju. Ova odredba se smatra jasnom i primjenjivom u praksi obzirom na iskustvo u primjeni ZoJN, a uzimajući u obzir dužnost naručioca da prije pokretanja postupka pribavi saglasnost Uprave za javne nabavke.

5 Član 76, Centralizovane javne nabavke potrebno je urediti Zakonom o javnim nabavkama, a ne Uredbom kako je to trenutno slučaj. Postojeća Uredba kojom se regulišu centralizovane nabavke propustila je da uredi ključne aspekte javnih nabavki, pa tako i centralizovanih nabavki, poput planiranja ovih nabavki i obaveze objavljivanja dokumenata, a naročito ugovora o zaključenih centralizovanim nabavkama. Imajući u vidu da se centralizovane nabavke uvode kao novi institut, smatramo da ih je potrebno

detaljno urediti Zakonom o javnim nabavkama.

U odnosu na ono što je trenutno propisano Uredbom, potrebno je propisati još i obavezu objavljivanja zaključenog ugovora za centralizovanu nabavku, kao i precizirati rok za dostavljanje individualnog plana naručioca za centralizovane nabavke organu koji sprovodi centralizovanu nabavku i rok za pripremu plana centralizovanih nabavki.

Dodatno, kada je u pitanju centralizacija nabavki za lokalni nivo, uz sve pomenuto za centralni, potrebno je Zakonom precizirati i koji je to organ lokalne samouprave zadužen za centralizovane nabavke, te da li se pod centralizacijom javnih nabavki na lokalnom nivou misli na međuopštinsku saradnju/centralizaciju ili saradnju između organa lokalne samouprave, javnih preduzeća, ustanova i slično na nivou jedne opštine.

Primjedba djelimično prihvaćena.

Predmetni član Nacrta definiše da javne nabavke za potrebe organa državne uprave i javnih službi, čiji je osnivač država, može sprovoditi naručilac određen propisom Vlade, a za potrebe organa lokalne samouprave i javnih službi, čiji je osnivač lokalna samouprava, naručilac je određen propisom nadležnog organa lokalne samouprave.

Navedeno je predmet i ranijih propisa i isto je rezultiralo dobrom pravnom praksom.

Utvrđena je potreba da se centralizovane nabavke dodatno urede i da se dosadnašnja Uredba pojasni i učini primjenljivijom, najprije podzakonskom regulativom, podsjećamo da isto nije u suprotnosti sa odredbama Direktiva EU.

6 Član 85, stav 3, Potrebno je izbrisati ograničenje da se samo predmeti nabavke čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 3.000,00 eura unose u Plan javnih nabavki.

Primjedba je djelimično prihvaćena.

Način sprovođenja nabavki roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou do 5.000,00 eura, nabavki roba i usluga procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou jednake i veće od 5.000,00 eura, a manje od 20.000,00 eura i nabavki radova procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou jednake ili veće od 5.000,00 eura, a manje od 40.000,00 eura, propisuje Ministarstvo.

7. Član 98, stav 1: Brisati .

Primjedba nije prihvaćena.

Nacrtom je utvrđena obaveza dostavljanja garancije ponude i sredstava finansijskog obezbjeđenja ugovora o javnoj nabavci i okvirnog sporazuma za nabavke čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 40.000, 00 eura. Data je i mogućnost izbora svakog naručioca da procijeni da li su potrebne garancije na nabavke čija je procijenjena vrijednost manja od 40.000,00 eura, samim tim odluka je na naručiocu.

Dokazivost finansijskog obezbjeđenja ugovora o javno nabavci i okvirnog sporazuma padaju na teret privrednog subjekta, a naručilac je dužan da tenderskom dokumentacijom odredi vrstu i uslove važenja i aktiviranja sredstava finansijskog obezbjeđenja.

8 Član 126, stav 5, Brisati.

Primjedba nije prihvaćena.

Direktiva 2014/24/EU određuje da bi ugovori o javnoj nabavci trebalo biti zaključeni na osnovu objektivnih kriterijuma kojima se osigurava usklađenost sa principima transparentnosti, zabrane diskriminacije i jednakog postupanja, sa ciljem osiguravanja objektivnog upoređivanja relativne vrijednosti ponuda kako bi se odredilo, uz poštovanje uslova efikasnog nadmetanja, koja ponuda je ekonomski najpovoljnija. Neophodno je navesti da ekonomski najpovoljniju ponudu treba procjenjivati na osnovu najbolje razmjere između cijene i kvaliteta, što bi uvijek trebalo da uključuje element cijene ili troška. S oga je primjereno podsjetiti da javni naručiocu mogu da odrede određene standarde kvaliteta uz korištenje tehničkih specifikacija ili uslove izvršenja ugovora.

Kako bi se u javnoj nabavci podstakla veća usmjerenost na kvalitet, data je mogućnost državama da zabrane ili ograniče procjenjivanje „ekonomski najpovoljnije ponude” samo na osnovu cijene ili troška, ako to smatraju potrebnim.

Kao rezultat ovakve smjernice date u pomenutoj Direktivi EU normiran je kriterijum za izbor najpovoljnije ponude u Nacrtu Zakona.

Kao što se u zadnjem stavu predmetnog člana Nacrta navodi, metodologija načina vrednovanja ponuda propisuje Ministarstvo, tj. biće uređeno podzakonskim aktom.

9. Prekršajna odgovornost naručilaca, brisanje prekršajnih kazni za naručioce (pravno lice), a povećanje kazni za odgovorna lica naručilaca (odgovorno lice u pravnom licu), u skladu sa Zakonom o prekršajima. Predviđene kazne za utvrđenu prekršajnu odgovornost naručilaca u postojećem Nacrtu su izuzetno visoke, a ne dovode do stvarnog utvrđivanje odgovornosti, jer će kazne naručilaca plaćati građani – poreski obveznici, dok institucije kao takve neće trpjeti bilo kakvu štetu ili odgovornost. Odgovornost za propuste i kršenje Zakona o javnim nabavkama treba utvrditi na individualnom nivou, te kazne zadržati i povećati za odgovorna lica naručilaca.

Primjedba je prihvaćena.

10. Nabavke u oblasti bezbjednosti i odbrane, Zakonom je potrebno propisati:

- procedure koje se mogu primijeniti za nabavke u oblasti bezbjednosti i odbrane, nač in prikupljanja i vrednovanja prikupljenih ponuda i kriterijumi za vrednovanje ponuda;
- obavezu sačinjavanja Plana nabavki u oblasti bezbjednosti i odbrane, uz propisani minimum informacija koje Plan treba da
- sadrži o svakoj planiranoj nabavci, poput predmeta nabavke, procijenjene vrijednosti i postupka koji će se primijeniti;
- obavezu dostavljanja Plana nabavki u oblasti bezbjednosti i odbrane Skupštinskom Odboru za bezbjednost i odbranu na upoznavanje i mišljenje i Vladi na usvajanje;
- obavezu sačinjavanja Izvještaja o nabavkama u oblasti bezbjednosti i odbrane koji će sadržati podatke o svakoj sprovedenoj povjerljivoj nabavci, a koji će sadržati sledeće podatke: predmet nabavke, procijenjenu i izvršenu vrijednosti nabavke, primijenjenu proceduru i broj podnijetih ponuda;
- obavezu dostavljanja godišnjeg izvještaja o sprovedenim nabavkama u oblasti bezbjednosti i odbrane Skupštinskom Odboru za bezbjednost i odbranu na upoznavanje i mišljenje, i Vladi na usvajanje.

☐

Primjedbe nije prihvaćena.

Pravni osnov je dat ovim Nacrtom ZoJN, dalje će se pitanje razrađivati Uredbom o nabavci u oblasti odbrane i bezbjednosti.

11. Član 182, stav 1, tačka 7, Umjesto "za potrebe organa bezbjednosno-obavještajnog sistema", tačka 7 treba da glasi "nabavke u svrhe obavještajnih aktivnosti".

Primjedbe nije prihvaćena.

Pravni osnov je dat ovim Nacrtom ZoJN, dalje će se pitanje razrađivati Uredbom o nabavci u oblasti odbrane i bezbjednosti.

12. Član 183 : Brisati.

Primjedba je prihvaćena.

13. Član 184: Brisati.

Primjedba nije prihvaćena.

CRNOGORSKO NARODNO POZORIŠTE

1. U Zakonu o javnim nabavkama koji je u primjeni **član 12 stav 1 tačka 1 izmijeniti** i da glasi: "Nabavke koje se sprovode radi sticanja, razvoja, produkcije ili koprodukcije programskog materijala namijenjenog radio-televizijskom emitovanju i **pozorišnoj produkciji**."

Primjedba nije prihvaćena.

Primjedbom navedeno izuzeće (pozorišna produkcija) nije propisano odredbama Direktiva EU, te shodno tome nije u skladu sa pravom stečenim u EU sa kojim se Nacrt usklađuje.

ELECTRO TEAM DOO PODGORICA

1. **Član 89 stav 2 tačka 1 riječi „ili ekvivalentno”** stoje kao višak jer ostavljaju mogućnost naručiocima da tehničke specifikacije primjenjuju kao i do sada, te pored navođenja detaljnih tehničkih karakteristika navode naziv proizvođača i riječi „ili ekvivalent”.

Primjedba nije prihvaćena.

Direktivom 2014/24/EU određeno je da tehničke specifikacije ne smiju da upućuju na određenu marku ili izvor ili određeni proces s obilježjima proizvoda ili usluga koje pruža određeni ekonomski subjekat ili na zaštitne znakove, patente, vrstu ili određeno porijeklo ili proizvodnju ako bi to imalo efekat favorizovanja ili isključivanja određenih preduzeća ili određenih proizvoda. Takvo upućivanje je dopušteno samo u izuzetnim slučajevima kada nije moguć dovoljno precizan i razumljiv opis predmeta ugovora. Uz takvo upućivanje treba navesti riječi „ili ekvivalentan”.

U odnosu na zahtjeve za tehničke specifikacije utvrđene tenderskom dokumentacijom ponuđači mogu ponuditi ekvivalentna rješenja zahtjevima iz standarda uz podnošenje dokaza o ekvivalentnosti. Navedeno je u skladu sa Direktivama EU.

2. Članom 109 Nacrta ZJN ostavljena je mogućnost naručiocima da mogu, ali ne moraju tražiti ispunjenost uslova stručne i tehničke osposobljenosti, te da je iz Nacrta izbačena izjava o prosječnom broju zaposlenih čime se stavljaju u neravnopravan položaj ponuđači koji posjeduju potrebnu operativu i zapošljavaju veliki broj lica u odnosu na ona privredna društva koji to ne posjeduju.

Primjedba je djelimično prihvaćena.

Nacrtom je predviđena mogućnost naručiocu da odredi uslove vezane za stručnu i tehničku sposobnost privrednog subjekta u zavisnosti od vrste, složenosti i veličine predmeta javne nabavke. Dokazi za dokazivanje stručne i tehničke sposobnosti su utvrđeni Nacrtom. U slučaju da naručilac u tenderskoj dokumentaciji ovu obavezu privrednog subjekta, dužan je navesti koji su to dokazi kojima se postavljeni uslov dokazuje. Neispunjenje ovog uslova, ukoliko je predviđen, rezultira isključenjem privrednog subjekta iz postupka javne nabavke. Navedene odredbe su u skladu sa Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA - GENERALNI DIREKTORAT ZA MULTILATERALNE POSLOVE - KOORDINATORKA UN SISTEMA I ŠEFICA KANCELARIJE UNDP U CRNOJ GORI - FIONA MEKLUNI

1. Član 11 stav 1 tačka 2 Nacrta navedenu tačku ovog člana Nacrta trebalo izmijeniti

na način:"

Primjedba nije prihvaćena.

Predmetna odredba Nacrta je u potpunosti prenijeta iz Direktiva EU iz oblasti javnih nabavki.

2. Član 11 stav 2 preformulisati kao zasebni stav/tačku u okviru ovog člana na sljedeći način: " na nabavke i konkurse koje naručilac sprovodi u skladu sa pravilima nabavki koje određuje međunarodna organizacija ili međunarodna finansijska institucija, gdje su nabavka i konkurs finansirani u potpunosti od strane te organizacije ili institucije; u slučaju ugovora o javnoj nabavci i konkursu koji većinom sufinansira međunarodna organizacija ili međunarodna finansijska institucija, ugovorne strane sporazumijevaju se o primjenjivim postupcima nabavke".

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Ovaj zakon ne primjenjuje se na nabavke roba, usluga ili radova koje se sprovode:

- 1) po posebnim pravilima međunarodne organizacije, na osnovu potvrđenog međunarodnog ugovora sa tom međunarodnom organizacijom;
- 2) u skladu sa procedurama utvrđenim na drugačiji način od ovog zakona, na osnovu pravnih instrumenata kojim se uspostavljaju međunarodne pravne obaveze, kao što su

potvrđeni međunarodni sporazumi između Crne Gore i jedne ili više država članica Evropske unije ili trećih država, za nabavke koje će ugovorne strane zajednički realizovati ili koristiti;
3) po posebnim pravilima utvrđenim od strane međunarodne organizacije ili međunarodne finansijske institucije, koja u potpunosti finansira ili obezbjeđuje finansiranje projekta, ako nije drugačije ugovoreno.

Za nabavke iz stava 1 tačka 3 ovog člana koje se sufinansiraju u iznosu većem od 50% od strane međunarodne organizacije ili međunarodne finansijske institucije, ugovorne strane sporazumno utvrđuju pravila postupka javne nabavke koja će primjenjivati.

Pravni instrumenti kojim se uspostavljaju međunarodne pravne obaveze i postupci koji se primjenjuju za zaključivanje ugovora iz stava 1 tačka 2 ovog člana sprovode se u skladu sa načelima jednakog tretmana, nediskriminacije i transparentnosti.

Naručilac je dužan da o zaključenim ugovorima, odnosno, sporazumima iz stava 1 ovog člana obavijesti Ministarstvo u roku od 30 dana od dana potpisivanja.

Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) obavještava Evropsku komisiju da je zaključen sporazum iz stava 1 tačka 2 ovog člana.”

MTEL, TELENOR I CRNOGORSKI TELEKOM

1. Član 14 Nacrta brisati ili korigovati kako bi se otklonile nejasnoće u njegovom tumačenju i primjeni, ali i bilo kakva mogućnost da se primjena navedenog člana 14 odnosi na nabavke čija je glavna svrha omogućavanje naručiocu pružanje ili iskorišćavanje javne komunikacione mreže, ili pružanje javnosti jedne ili više komunikacionih usluga, kako su definisane u posebnom zakonu kojim se uređuje područje elektronskih komunikacija.

Primjedba je prihvaćena.

ALEKSANDRA LAKOVIĆ

1. Član 14 je dosta nejasno definisan, potrebno je razjasniti da li se ovim članom u potpunosti isključuje primjena Zakona o javnim nabavkama na pružaoce usluga javnih elektronskih komunikacionih mreža u pružanju usluga državnim organima;

Primjedba je prihvaćena.

2. Član 17 je dosta nejasno definisan i na ovaj način se neopravdano utiče na tržište i omogućavaju zloupotrebe, posebno imajući u vidu visok prag od 20% djelatnosti na koje se odnosi predmetna nabavka na tržištu Crne Gore;

Primjedba nije prihvaćena.

Navedena odredba je u potpunosti prenijeta iz Direktiva EU iz oblasti javnih nabavki.

3. Smatramo da su rezervisane javne nabavke komplikovane i da je potrebno razraditi postupak i način njihovog sprovođenja, kao i koji su to dokazi koji se podnose i tome

slično;

Primjedba nije prihvaćena.

Primjedbom navedena odredba Nacrta je u potpunosti usklađena sa Direktivama EU. **Član 24** u stavu 3 obezbjeđuje da se isti ne može zloupotrebjavati na način: „Predmet postupka rezervisanih javnih nabavki mogu biti roba, usluge ili radovi za koje su lica sa invaliditetom kao i lica u nepovoljnom položaju (nezaposleni, pripadnici manjina ili na drugi način marginalizovane grupe) profesionalno osposobljeni, u skladu sa zakonom kojim se uređuje profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje osoba sa invaliditetom”.

4. Da li je u nadležnosti Uprave da je ona dužna da pruža stručnu pomoć naručiocima i privrednim subjektima na njihov zahtjev. Šta podrazumijeva ova pomoć, i da li Uprava ima rokove u kojima će pružati ovu vrstu pomoći;

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Ministarstvo vrši upravne i sa njima povezane stručne poslove u oblasti sistema javnih nabavki i to:

- 1) monitoring;
- 2) daje stručna uputstva u primjeni ovog zakona;
- 3) prati usaglašenost propisa kojima se uređuju javne nabavke sa pravom Evropske unije;
- 4) daje mišljenje naručiocima o ispunjenosti uslova za sprovođenje pregovaračkog postupka, bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, u skladu sa ovim zakonom;
- 5) pruža savjetodavnu pomoć naručiocima i privrednim subjektima na zahtjev;
- 6) organizuje i sprovodi stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih kod naručilaca i drugih lica za vršenje poslova javnih nabavki;
- 7) organizuje polaganje stručnog ispita za vršenje poslova u oblasti javnih nabavki i izdaje sertifikate za rad na poslovima javnih nabavki;
- 8) uspostavlja, održava i vodi ESJN i prati njegovo korišćenje;
- 9) uspostavlja i vodi evidenciju registrovanih ponuđača u ESJN;
- 10) objavljuje planove nabavki, tenderske dokumentacije, odluke i druga akta, naručilaca donesena u postupku javne nabavke, uključujući i njihove izmjene, ugovore o javnoj nabavci i okvirne sporazume, izmjene ugovora i obavještenja o podnijetoj žalbi na ESJN;
- 11) omogućava naručiocu dostupnost putem ESJN prijema prijava za kvalifikaciju, ponuda, projekata i rješenja;
- 12) sačinjava, objavljuje i ažurira listu naručilaca i listu službenika za javne nabavke;
- 13) priprema i objavljuje jedinstveni rječnik javnih nabavki na svojoj internet stranici;
- 14) ostvaruje saradnju i vrši razmjenu informacija sa međunarodnim organizacijama, institucijama, Evropskom komisijom i stručnjacima iz oblasti javnih nabavki;
- 15) saraduje i vrši razmjenu informacija sa nadležnim organima drugih država i organizacijama iz okvira svoje nadležnosti;
- 16) obavještava inspeksijske i druge nadležne organe o uočenim nepravilnostima u postupcima javnih nabavki;
- 17) priprema i podnosi Vladi izvještaje u skladu sa ovim zakonom;
- 18) vrši i druge poslove, u skladu sa zakonom.“

5. Da se nacrtom zakona uvodi elektronski katalog, ali nije navedena definicija šta je to elektronski katalog i kako bi on trebao da izgleda;

Primjedba nije prihvaćena.

Odredba koja uređuje elektronski katalog je jasna i precizna, te nema potrebe za dodatnim propisivanjem definicije.

**MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA,
AGENCIJA ZA ZAŠTITU PRIRODE I ŽIVOTNE SREDINE**

1. Članom 49 stav 4 Nacrta uvrstiti mogućnost dodatka na zaradu službenika za javne nabavke.

Primjedba nije prihvaćena.

Predmetna primjedba nije predmet regulisanja Zakona o javnim nabavkama.

UNIJA POSLODAVACA CRNE GORE

1. Član 2, stav 1, tačka 4 nejasan. Ne zna se sadržaj sintagme "obavljanja djelatnosti od javnog interesa". Kako neki subjekat može imati atribut pravnog društva, a da se ne bavi komercijalnom djelatnošću. Stoga u značenju izraza treba dati definiciju odnosne sintagme, a to znači preradu tačke 4 odnosnog člana.

Primjedba nije prihvaćena.

Sintagma "javni interes" nije predmet uređenja Zakona o javnim nabavkama, već istu uređuju drugi materijalni propisi.

2. Član 5, značenje izraza, dopuniti sa više dodatnih definicija (pr.: Usluge od javnog interesa, ponovno nadmetanje – mini nadmetanje i grupa privrednih društava i sl.).

Primjedba je prihvaćena.

3. U podtački 2 (načela javnih nabavki) kao poseban član normirati načelo jednakosti ponuđača što je izostalo iako je to obaveza koja proizilazi iz čl. 76 Zakona o ratifikaciji sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između evropske zajednice i njenih država članica, s jedne strane, i Republike CG, sa druge strane (Sl.list CG br.7/07). Treba stoga izmijeniti odnosni član, a isti bi mogao da glasi :

"Naručilac je dužan da u svim fazama postupka javne nabavke obezbijedi jednak položaj svim ponuđačima.

Naručilac ne može da određuje uslove koji bi značili nacionalnu, teritorijalnu, predmetnu ili ličnu diskriminaciju među ponuđačima, niti diskriminaciju koja bi proizilazila iz klasifikacije djelatnosti koju obavlja ponuđač."

Primjedba je djelimično prihvaćena.

Članom 9 Nacrta bliže je uređeno načelo ravnopravnosti, slobode i zabrane diskriminacije, isti je u skladu sa Direktivama EU i u potpunosti odgovara zahtjevima iz primjedbe.

- 4 Prije člana 25 i člana 26 dati poseban pododjeljak pet za jezik i valutu, a sadašnji pododjeljak pet (vrijednosni razredi) postaje pododjeljak šest.**

Primjedba nije prihvaćena:

Jezik u postupku javne nabavke i valuta po prirodi stvari su dio Osnovnih odredbi zakona.

- 5. Član 30, Norme o zaštiti podataka ostaće nedjelotvorne ako se u odjeljcima koji uređuju inspekcijski nadzor i kaznene odredbe, na pogodnom mjestu, ne predvide sankcije za povrede odnosno zloupotrebe.**

Primjedba nije prihvaćena.

Odredba Nacrta se smatra jasnom kao i dužnost učesnika u postupku da jasno naznače pravni osnov za utvrđivanje kako su određeni podaci označeni tajnim.

- 6. Član 43, stav 1, Ostaje nejasno da li se i gdje "deponuje" izjava o nepostojanju sukoba interesa odnosno pisano obavještenje naručioca da je u sukobu interesa. Ovo sa razloga što to može biti od značaja kao dokazno sredstvo u pokrenutim postupcima zaštite kod Upravnog suda.**

Primjedba je prihvaćena.

- 7. Član 48, stav 9 i 10, u stavu 9 brisati riječi "cjenovnik za objavljivanje akata o javnim nabavkama "; Stav 10 brisati u cjelosti. Sve ovo saglasno našoj opštoj primjeni pod 7.**

Primjedba je prihvaćena.

- 8. Član 49, stav 4, budući da je službenik za javne nabavke u statusu državnog službenika ili zaposlenog po opštim propisima o radu to se ovim zakonom istom ne može određivati naknada budući da on u svom statusu ostvaruje pravo na platu odnosno zaradu koja uključuje i moguće – naknade odnosno stimulanse za ostvareni rad.**

Primjedba je prihvaćena.

- 9. Član 57 stav 3, pojasniti sintagmu "grupa privrednih subjekata". Da li je to samo adhoc udruženje ili ugovorna odnosno sporazumna institucija.**

Primjedba je prihvaćena.

Ova odredba Nacrta Zakona je znatno izmijenjena u cilju veće usklađenosti sa Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

- 10. Član 59, član treba izmijeniti i to tako da : Stav 1 sa tačka 1-5 čine jedan član. Stav 2 – 13 čine drugi član. Odnosnim se lakše "dolazi" do člana 63 nacrta.**

Primjedba je prihvaćena.

Ova odredba Nacrta Zakona je znatno izmijenjena u cilju veće usklađenosti sa Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

- 11. Član 82, propisuje mogućnost podjele predmeta javne nabavke na partije odnosno obavezu naručioca ako to propusti da u tenderskoj dokumentaciji navede razloge. Problem je u tome što tenderska dokumentacija kao sadržaj, odnosno izričito, ne propisuje iz čega slijedi da propusti u tom pravcu nijesu sankcionisani. Ovo nužno treba ispraviti.**

Primjedba nije prihvaćena.

Navedena odredba je u potpunosti prenijeta iz Direktiva EU iz oblasti javnih nabavki i nije potrebno dodatno normiranje iste.

- 12. Član 84, stav 3, saglasno našoj opštoj primjedbi pod 8. Propisuje koji privredni subjekti ne ispunjavaju uslove za učešće u postupku javnih nabavki. Odnosni član treba preispitati obzirom na odredbe čl.496 Zakona o krivičnom postupku te odredbe čl.122 Krivičnog zakonika Crne Gore (trajanje pravnih posledica presude).**

Primjedba je prihvaćena.

Ova odredba Nacrta Zakona je znatno izmijenjena u cilju veće usklađenosti sa Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

- 13. Član 102, u naznaci iskaza iznad člana brisati riječi "dokazi za".**

Primjedba je prihvaćena.

- 14. Član 105, čini se da odnosni član predstavlja biznis barijeru, a takođe ima i elemente diskrecionog prava kojim se neko može unaprijed eliminisati stoga odnosni član valja preispitati.**

Primjedba nije prihvaćena.

Odredba Nacrta je u potpunosti usaglašena sa Direktivama EU.

- 15. Član 106, u naznaci iznad člana brisati riječi "dokazi za", a stav 4 je nejasan budući**

da se pominje "prilog 1" Zakona a čega nema odnosno za pretpostaviti je da će biti predmet dopune ovog zakona ali tek po prijemu Crne Gore u EU.

Primjedba je prihvaćena.

16. Član 107, stav 2 , saglasano našoj opštoj primjedbi pod osam.

Primjedba nije prihvaćena.

Primjedba nejasno formulisana iz razloga nepovezanosti člana i opšte primjedbe pod osam.

17. Član 108, u naznaci iznad člana brisati riječi "dokazi za".

Primjedba je prihvaćena.

18. Član 110, u naznači iznad člana brisati riječi "dokazi za".

Primjedba je prihvaćena.

19. Član 112, u stavu 1 u prvom redu brisati rječicu "je". U istom stavu treba razjasniti tačka 4 zašto se neizvršavanje ugovornih obaveza iz Ugovora o koncesiji vezuje za isključenje iz postupka primjenom ovog zakona iako tu materiju uređuje poseban Zakon o koncesijama. Posebno provjeriti mogućnost isključenja privrednog subjekta koji je u postupku stečaja ili likvidacije. Jer, Zakon o stečaju i omogućava stečajnom dužniku nastavak poslovanja i tokom stečajnog postupka.

Primjedba je prihvaćena.

Ova odredba Nacrta Zakona je znatno izmijenjena u cilju veće usklađenosti sa Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

20. Član 115, stav 3, U trećem redu cifre 2 i 3 zamijeniti ciframa 1 i 2.

Primjedba je prihvaćena.

Ova odredba Nacrta Zakona je znatno izmijenjena u cilju veće usklađenosti sa Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

21. U odjeljku III, naziv pododjeljka 5 treba da glasi "obezbeđenje kvaliteta i upravljanja zaštitom životne sredine".

Primjedba je prihvaćena.

Ova odredba Nacrta Zakona je znatno izmijenjena u cilju veće usklađenosti sa Direktivama

EU iz oblasti javnih nabavki.

22 U članu 116 i 117, u iskazu iznad članova brisati riječ "norme".

Primjedba je prihvaćena.

Ova odredba Nacrta Zakona je znatno izmijenjena u cilju veće usklađenosti sa Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

23 Član 120, Ponuđeno rješenje o mogućnosti oslanjanja na sposobnost drugih subjekata u st.1, čini se, ima osnova provjeriti. Zašto bi neko bez ekonomskog interesa za drugog preuzimao sposobnost ekonomsko finansijske prirode ili stručno tehničke prirode ako zato ne bi imao uporište u zaključenom ugovoru ili sporazumu. S toga bi trebalo izmijeniti odnosni član na način što bi se uz prijavu za kvalifikaciju odnosno podnošenje ponude prezentirao i ugovor odnosno sporazum. Time se izbjegavaju razne kombinatorike koje vode ka pošasti – korupciji. Utoliko prije što stav 3 omogućava čak i zamjenu ako drugi subjekat na koji se "pozvao" podnosilac kvalifikacije ili ponuđač "nije uredu".

Primjedba nije prihvaćena.

Predmetna odredba je jasna i primjenjiva i u potpunosti prenijeta iz Direktiva EU iz oblasti javnih nabavki.

24 Član 126, Nejasno je da li odnosni član djeluje i kad su u pitanju sektorske djelatnosti budući da za ove važe posebne odredbe ovog zakona. Ovu dilemu treba otkloniti.

Primjedba je prihvaćena.

Ova odredba Nacrta Zakona je znatno izmijenjena u cilju veće usklađenosti sa Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

25 Član 138 i 139, Zaštita podataka iz čl.30 u odnosu na ove članove će biti moguća jedino ako "ne otiču podaci" prije završetka posla. Stoga u odjeljku inspekcijski nadzor i kaznene odredbe treba predvidjeti sankcije za povrede koje u postupku pregleda i ocjena ponuda mogu nastati.

Primjedba nije prihvaćena.

Nacrtom ovog zakona ne uređuje se utvrđivanje kršenja tajnosti podataka i njegovo sankcionisanje, već je isto uređeno drugim propisima.

26 Član 145 stav 2, Radi otklanjanja nedoumica odrediti rok od pet dana uz naznaku od kada isti teče.

Primjedba je prihvaćena.

27. Član 167, stav 1, tačka 2 brojeve "166,168,169", zamijeniti brojevima "166,167 i 168". Isto uraditi i u čl.168, st.3, tč.1.

Primjedba je prihvaćena.

Ova odredba Nacrta Zakona je znatno izmijenjena.

28. Član 171 stav 2, Saglasno našoj opštoj primjedbi pod 7.

Primjedba je prihvaćena.

Ova odredba Nacrta Zakona je znatno izmijenjena u cilju veće usklađenosti sa Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

29. Član 176 stav 5, Propisuje utvrđivanje obaveznih kriterijuma. Pri tome se ne zna koji subjekat odnosne kriterijume propisuje te odnos sa Zakonom o zaštiti konkurencije.

Primjedba je prihvaćena.

Ova odredba Nacrta Zakona je znatno izmijenjena u cilju veće usklađenosti sa Direktivama EU iz oblasti javnih nabavki.

30. Član 177 i 178, Odnosni članovi mogu biti primjenjivi tek od dana ulaska Crne Gore u EU o čemu treba dati potrebnu normu u prelaznim i završnim odredbama.

Primjedba je prihvaćena.

Ova odredba nacrta Zakona je u potpunosti izmijenjena.

31. Član 180 stav 4, Utvrđivanje objektivnih kriterijuma odnosno obaveznih uslova nije jasno budući da se ne zna koji subjekat to čini.

Primjedba je prihvaćena.

32. Član 191 stav 2, Otkloniti moguću zabunu do koje može doći budući da i Upravni sud pruža zaštitu po ovom zakonu (čl.206).

Primjedba nije prihvaćena.

Odredbe Nacrta su jasne kao i nadležnosti navedenih institucija. Naime, zaštita prava privrednih subjekata je uređena Nacrtom kao i sudska zaštita, te do primjedbom navedene zabune ne može doći. Isto je bilo i predmet dosadašnje primjene ZoJN.

33. Član 201 stav 4, Na kraju dodati riječi uključiv i dostavu shodno čl.196, st.6 ovog Zakona.

Primjedba nije prihvaćena.

Rješenje da danom objavljivanja odluke na internet stranici Državne komisije ista se da je ista uredno dostavljena strankama u postupku je usaglašena sa Direktivama EU u cilju potpunog uspostavljanja elektronskog sistema javnih nabavki.

- 34. Član 215, Odnosnim članom se uređuje djelokrug rada Državne komisije. Stoga upućujemo na naše opšte primjedbe pod 6, al.4.**

Primjedba nije prihvaćena.

Prekršajna odgovornost i kaznene odredbe utvđene su ovim Nacrtom kroz inspekcijski nadzor iz razloga mogućeg preklapanja nadležnosti.

- 35. Član 218, Uređuje pitanja stručne službe Državne komisije. Budući da istu pored sekretara čine i druga lica – državni službenici ne zna se režim kako su ta lica zaposlena u stručnoj službi Državne komisije. Da li oni podležu režimu javnog konkursa ili su u pitanju lica koja su svojevremeno kao državni službenici u nekom drugom državnom organu postali službenici stručne službe Državne komisije putem internog oglasa, kako to i predviđa i čl.37 Zakona o državnim službenicima i namještenicima. Izvjesno da je potrebno za "nove" državne službenike u odnosnoj stručnoj službi predvidjeti isključivo javni konkurs budući da na to opominje i čl.17, st. 2 Ustava Crne Gore.**

Primjedba nije prihvaćena.

Zapošljavanje lica u stručnoj službi Državne komisije vrši se u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima i isto nije u suprotnosti sa ljudskim pravima i slobodama koje su definisane Ustavom Crne Gore.

- 36. Posebno insistiramo, saglasno našoj opštoj primjedbi pod 6, al.2, da saglasnost na organizaciju i sistematizaciju stručne službe Državne komisije treba da daje nadležni odbor Skupštine CG.**

Primjedba nije prihvaćena.

Kako se zapošljavanje lica u stručnoj službi Državne komisije vrši u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima, na osnovu istog je određeno i davanje saglasnosti na pomenuti akt.

- 37. Naziv odjeljka iznad čl.219 podijeliti na dva odjeljka :**

**-Inspekcijski nadzor;
-Kaznene odredbe;**

Primjedba je prihvaćena.

- 38. Član 220, Treba ga upodobiti shodno našoj opštoj primjedbi pod 12.**

Primjedba nije prihvaćena.

Nacrtom je definisano da poslove inspekcijskog nadzora vrši inspektor za javne nabavke, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor.

Zakon o upravnoj inspekciji ne uređuje pitanja javnih nabavkama i ne sadrži predmet nadzora iz ove oblasti.

- 39. Prije člana 222 dati naznaku odjeljka 11 – kaznene odredbe s tim što u istom predvidjeti prekršajne kazne koje smo saopštili u pojedinačnim primjedbama (čl.30,82 i dr.), a moguće dodati još neke druge.**

Primjedba je prihvaćena.

- 40. Sadašnji odjeljak XI naznačiti kao odjeljak XII.**

Primjedba je prihvaćena.

- 41. Član 227. Saobraziti saglasno našoj posebnoj primjedbi pod 40.**

Primjedba nije prihvaćena.

Nejasno formulisana primjedba pa je nemoguće istu razmotriti.

USTAVNI SUD CRNE GORE

1. Član 28, Primjedba se odnosi na nabavke male vrijednosti, odnosno na dio koji reguliše da je naručilac u obavezi da pribavi najmanje tri ponude od ponuđača čija je pretežna djelatnost iz oblasti predmeta nabavke ili dijela predmeta nabavke, pa smatramo da se navedeno briše ili preformuliše.

Takođe, primjedba je data i na stav 2 tačka 3 predmetnog člana kojim je predviđeno objavljivanje u EGJN CG zahtjeva za dostavljanje ponuda, kao i na stav 3 kojim je predviđeno da naručilac može nabavke iz stava 1 sprovesti i postupkom javne nabavke propisanim ovim zakonom. Obzirom na navedeno neophodno je pomenute stavove dodatno razmotriti i jasnije urediti u cilju bolje primjene zakona i ekonomične, efikasne i efektivne upotrebe budžetskih sredstava.

Primjedba je prihvaćena.

2. Član 85, Primjedba se odnosi na definisanje organa koji daje saglasnost na Plan nabavki, izmjene i dopune istog. Potrebno je u članu 85 stavu 7 Nacrta ZJN predvidjeti izuzeće za Ustavni sud Crne Gore i Skupštinu Crne Gore prilikom davanja saglasnosti Ministarstva finansija na plan nabavki, izmjene i dopune plana nabavki korisnika budžeta Crne Gore. Naprijed navedeno predlažemo iz razloga usaglašavanja sa odredbama člana 5

stav 2 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore u kome je navedeno da Ustavni sud samostalno raspolaže budžetskim sredstvima, kao i sa članom 40 stav 3 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti kojim se definiše samostalnost Skupštine Crne Gore u potrošnji budžetskih sredstava.

Primjedba će se dodatno razmotriti.

ZAJEDNICA OPŠTINA CRNE GORE

1. **Član 2**, U stavu jedan, tačka 2 briše se riječ „organ“.

Primjedba je prihvaćena.

2. **Član 4**, U stavu dva brišu se riječi „ praćenje realizacije ugovora o javnoj nabavci “.

Primjedba je prihvaćena.

3. **Član 5**, u stavu jedan, tačka 2 mijenja se i glasi: “organi lokalne uprave su sekretarijati, uprave, direkcije posebne i stručne službe”.

Primjedba je prihvaćena.

4. **Član 6**, ne poštuje se

Primjedba nije prihvaćena.

Za kršenje zakonskih odredbi Nacrtom predviđene su kaznene odredbe i prekršajna odgovornost.

5. **Član 8**, u stavu dva, tačka 10 “briše se”.

Primjedba je prihvaćena.

6. **Član 11-20**, dodati stav koji glasi: “Ovaj zakon ne primjenjuje se na:

1. javno-privatno partnerstvo
2. zajednička ulaganja
3. koncesije
4. nabavke male vrijednosti
5. hitne nabavke

Primjedba nije prihvaćena:

Nacrtom su uređena određena pitanja vezana za koncesije. U skladu sa preporukama Direktive 2014/23/EU, da država da posebnim propisom uredi ovu oblast. Koncesije u Crnoj Gori uređiće se posebnim materijalnim propisom.

Odredbama Nacrta Zakona uređuje se i zajedničko ulaganje.

Javno-privatno partnerstvo nije predmet Nacrta već posebnog materijalnog propisa za tu oblast, dok je kupovina ili zakup, zemljišta, građevinskih objekata ili druge nepokretne imovine kao i prava koja se na njih odnose definisaa kao izuzeće za nabavke specifičnih predmeta.

7. Član 25, dodati stav 5 koji glasi: „Ukoliko Naručilac utvrdi da u ponudi neki od traženih dokaza nije dostavljen na crnogorskom jeziku, može tražiti od ponuđača da dostavi prevod na crnogorski jezik.“

Primjedba je prihvaćena.

8. Član 28, Mijenja se i sada glasi: „Nabavke roba i usluga čija je procijenjena vrijednost manja od 15.000,00 eura i nabavke radova čija je procijenjena vrijednost manja od 30.000,00 eura, vrše se u skladu sa internim aktom naručioca.

Naručilac je, radi sprovođenja nabavki iz stava 1 ovog člana, dužan da:

- 1) interni akt objavi na svojoj internet stranici;
- 2) odredi rok za dostavljanje ponuda koji ne može biti kraći od tri dana,
- 3) obavještenje o izboru ponude objavi na svojoj web stranici (ili u EGJN CG), najkasnije u roku od pet dana od dana izbora najpovoljnije ponude;
- 4) ugovor o nabavci ili fakturu objavi na svojoj web stranici (ili u EGJN CG), u roku od pet dana, u skladu sa internim aktom;
- 5) najkasnije do 28. februara tekuće godine dostavi Upravi izvještaj o sprovedenim nabavkama iz stava 1 ovog člana za prethodnu godinu.

Naručilac može nabavke iz stava 1 ovog člana sprovesti i po postupku javnih nabavki propisanih ovim zakonom.

Primjedba je prihvaćena.

9. Član 38 stav 4, brisati (takav ugovor je ništav pisalo to u ugovoru ili ne).

Primjedba nije prihvaćena.

U cilju postizanja većeg stepena zaštite od kršenja antikorupcijskih pravila antikorupcijska klauzula je sastavni dio norme koja definiše obavezu naručioca. Isto je nastavak dobre pravne prakse u Crnoj Gori.

10. Član 43, u stavu jedan brisati riječi „potpiše izjavu o nepostojanju sukoba isteresa“

Primjedba je prihvaćena.

11. Član 44, brisati

Primjedba je prihvaćena.

12. Član 48, u stavu jedan brisati tačku 3. U stavu jedan tačka 16 mijenja se i glasi: “daje pojašnjenja i stručna mišljenja naručiocima i privrednim subjektima na njihov zahtjev;

Stav 3 izmijeniti i glasi: „Naručilac nije dužan da primjenjuje ovaj zakon i u slučaju kada nije evidentiran na listi obaveznika.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Ministarstvo vrši upravne i sa njima povezane stručne poslove u oblasti sistema javnih nabavki i to:

- 1) monitoring;
- 2) daje stručna uputstva u primjeni ovog zakona;
- 3) prati usaglašenost propisa kojima se uređuju javne nabavke sa pravom Evropske unije;
- 4) daje mišljenje naručiocima o ispunjenosti uslova za sprovođenje pregovaračkog postupka, bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, u skladu sa ovim zakonom;
- 5) pruža savjetodavnu pomoć naručiocima i privrednim subjektima na zahtjev;
- 6) organizuje i sprovodi stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih kod naručilaca i drugih lica za vršenje poslova javnih nabavki;
- 7) organizuje polaganje stručnog ispita za vršenje poslova u oblasti javnih nabavki i izdaje sertifikate za rad na poslovima javnih nabavki;
- 8) uspostavlja, održava i vodi ESJN i prati njegovo korišćenje;
- 9) uspostavlja i vodi evidenciju registrovanih ponuđača u ESJN;
- 10) objavljuje planove nabavki, tenderske dokumentacije, odluke i druga akta, naručilaca donesena u postupku javne nabavke, uključujući i njihove izmjene, ugovore o javnoj nabavci i okvirne sporazume, izmjene ugovora i obavještenja o podnijetoj žalbi na ESJN;
- 11) omogućava naručiocu dostupnost putem ESJN prijema prijave za kvalifikaciju, ponuda, projekata i rješenja;
- 12) sačinjava, objavljuje i ažurira listu naručilaca i listu službenika za javne nabavke;
- 13) priprema i objavljuje jedinstveni rječnik javnih nabavki na svojoj internet stranici;
- 14) ostvaruje saradnju i vrši razmjenu informacija sa međunarodnim organizacijama, institucijama, Evropskom komisijom i stručnjacima iz oblasti javnih nabavki;
- 15) saraduje i vrši razmjenu informacija sa nadležnim organima drugih država i organizacijama iz okvira svoje nadležnosti;
- 16) obavještava inspeksijske i druge nadležne organe o uočenim nepravilnostima u postupcima javnih nabavki;
- 17) priprema i podnosi Vladi izvještaje u skladu sa ovim zakonom;
- 18) vrši i druge poslove, u skladu sa zakonom.“

13. Član 49, mijenja se i glasi: „Naručilac je dužan da aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta predvidi radno mjesto službenika za javne nabavke.

Službenik za javne nabavke ne može biti raspoređen/sistematizovan u postojeće organe ili službe naručioca.

Zabranjena je svaka upotreba javnih ovlašćenja ili drugih oblika uticaja na rad Službenika za javne nabavke.

Službenik za javne nabavke odgovara direktno starješini naručioca.

Ukoliko naručilac formira službu za javne nabavke, službom rukovodi Službenik za javne nabavke.

Službenik za javne nabavke može biti lice koje ima najmanje kvalifikaciju visokog obrazovanja, sedmi nivo (VII1) u obimu od minimum 240 kredita CSPK-a i važeći certifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki.

Službenik za javne nabavke: učestvuje u pripremi plana javnih nabavki; izdaje

zainteresovanim licima dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke, u skladu sa propisima koji uređuju tajnost podataka; obavlja postupak nabavke male vrijednosti; čuva dokumentaciju javnih nabavki; vodi evidenciju javnih nabavki; priprema i dostavlja izvještaje o sprovedenim postupcima javnih nabavki ovlaštenom licu naručioca; vrši stručno administrativne poslove u realizaciji postupka javne nabavke i vrši druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Službeniku za javne nabavke određuje se naknada u skladu sa propisima kojim se uređuje zarade državnih službenika i namještenika, odnosno propisima o radu.

Naručilac je dužan da Upravi dostavi rješenje o imenovanju službenika za javne nabavke.“

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Naručilac je dužan da odredi najmanje jedno lice koje obavlja poslove službenika za javne nabavke.

Službenik za javne nabavke mora imati završen VII1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacije i sertifikat o položenom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki.

Službenik za javne nabavke učestvuje u pripremi plana javnih nabavki, izdaje zainteresovanim privrednim subjektima dio tenderske dokumentacije koji sadrži tajne podatke u skladu sa zakonom, vodi evidenciju javnih nabavki, sačinjava izvještaje o sprovedenim postupcima javnih nabavki, vrši administrativne poslove u realizaciji postupka javne nabavke i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Naručilac je dužan da Ministarstvu dostavi rješenje o određivanju službenika za javne nabavke“.

14. Član 50, mijenja se i glasi: “Prije početka postupka javne nabavke naručilac je dužan da internom odlukom ili rješenjem imenuje komisiju za sprovođenje postupka javne nabavke (u daljem tekstu: komisija).

Komisija je samostalno i nezavisno radno tijelo naručioca koje sprovodi postupke javne nabavke u skladu sa ovim zakonom.

Zabranjena je svaka upotreba javnih ovlaštenja ili drugih oblika uticaja na rad komisije.

Komisiju čini neparni broj članova (najmanje 3), od kojih najmanje jedan član mora imati položen stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki, jedan član mora biti stručnjak iz oblasti predmeta nabavke, a jedan član mora biti diplomirani pravnik.

Članovi komisije ne moraju biti zaposleni kod naručioca.

Zadaci komisije su: prethodna analiza tržišta, priprema tenderske dokumentacije, slanje na objavu tenderske dokumentacije, daje pojašnjenja tenderske dokumentacije i vrši eventualne izmjene, sprovođenje postupka otvaranja ponuda, sprovođenje postupka pregleda i ocjene ponuda, priprema odluke o izboru najpovoljnije ponude, odnosno odluke o poništenju postupka; priprema odgovor na žalbu i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Komisija prestaje sa radom zaključenjem ugovora o javnoj nabavci.

Članovima komisije isplaćuje se naknada u visini koju propiše naručilac posebnim aktom. Isplata naknade komisijama za javne nabavke ne može se obustavljati ili ograničavati drugim propisima.”

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Postupak javne nabavke sprovodi komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda (u daljem tekstu: komisija), u skladu sa ovim zakonom. Komisiju čini neparan broj članova. Komisiju obrazuje ovlašćeno lice naručioca rješenjem. Najmanje jedan član komisije mora biti zaposlen kod naručioca.

Službenik za javne nabavke naručioca može biti član komisije. Naručilac može imenovati zamjenika predsjednika i člana komisije. Komisija priprema tendersku dokumentaciju i njene izmjene i dopune, daje pojašnjenja tenderske dokumentacije i njenih izmjena i dopuna, vrši otvaranje ponuda, odnosno prijava za kvalifikaciju, sačinjava zapisnik o otvaranju ponuda, odnosno prijava, vrši pregled, ocjenu i vrednovanje ponuda, odnosno prijava za kvalifikaciju, sačinjava zapisnik o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda, priprema i predlaže ovlašćenom licu naručioca odluku o isključenju iz postupka javne nabavke, odluku o izboru najpovoljnije ponude i odluku o poništenju postupka, priprema odgovor na žalbu i vrši druge poslove u skladu sa ovim zakonom. Komisija prestaje sa radom zaključivanjem ugovora o javnoj nabavci, odnosno donošenjem izvršne odluke o poništenju postupka javne nabavke. Bliže kriterijume za obrazovanje komisije propisuje Ministarstvo“.

15. Član 51, u stavu 4 brisati riječi “ sa rokom važenja pet godina od dana izdavanja”. **Stav 5 brisati**

Primjedba je prihvaćena.

16. Član 67 Brisati.

Primjedba djelimično prihvaćena i glasi:

„Naručilac je dužan da prije pokretanja pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za nadmetanje pribavi mišljenje Ministarstva, osim u slučaju iz člana 59 stav 1 tačka 3 ovog zakona.

Za pribavljanje mišljenja iz stava 1 ovog člana naručilac podnosi pisani zahtjev koji sadrži: pravni osnov za sprovođenje postupka, naziv predmeta nabavke, procijenjenu vrijednost javne nabavke, poziciju iz plana nabavki, izvor, odnosno način obezbjeđenja finansijskih sredstava, razloge i dokaze o ispunjenosti uslova za sprovođenje postupka.

Ministarstvo mišljenje iz stava 2 ovog člana daje, bez ispitnog postupka, na osnovu dostavljenih dokaza, u roku od osam dana, od dana prijema potpune dokumentacije“.

17. Član 77, U stavu 1 brisai tačke 2 i 3

Primjedba djelimično prihvaćena.

Članom 2 stav 1 tačka 8 Direktive 2014/24/EU data je definicija ugovora o javnoj nabavci robe koja glasi:“ ugovori o javnoj nabavci roba su javni ugovori čiji je predmet kupovina, leasing, najam ili kupovina na otplatu sa ili bez mogućnosti kupovine robe. Ugovor o javnoj nabavci robe može da obuhvata kao sporedne poslove postavljanja i instalacije;“. Analogno navedenom u članu 77 utvrđen je predmet nabavke robe a u članu 80 stav 1 bliže je uređena mješovita nabavka u smislu nabavke dvije ili više vrsta predmeta nabavke. Ovako uređenje sadrži sve

elemente iz definicije u pomenutoj Direktivi EU, i svakako primjedba je od značaja za dalji

rad na finalizaciji teksta.

18. Član 78 , Dodati: usluge projektovanja.

Primjedba je prihvaćena.

19. Član 79, U stavu 1 brisati tačke 2, 3 i 4

Primjedba djelimično prihvaćena i glasi:

„Predmet nabavke radova je:

9) izvođenje radova;

10) projektovanje i izvođenje radova;

3) izvođenje radova ili poslova na izgradnji objekta visokogradnje i/ili niskogradnje, kao cjeline koja ispunjava sve ekonomske i tehničke zahtjeve naručioca.

Spisak radova i poslova iz stava 1 ovog člana koji mogu biti predmet nabavke i spisak radova i poslova iz člana 2 stav 10 ovog zakona propisuje Ministarstvo, uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnih za saobraćaj i izgradnju objekata”.

20. Član 82, Mijenja se i glasi: „Naručilac može predmet nabavke podijeliti na partije prema vrsti, svojstvima, namjeni, mjestu ili vremenu ispunjenja, u kojem slučaju određuje predmet i veličinu pojedine partije, uzimajući u obzir mogućnost učešća malih i srednjih privrednih subjekata u postupku javne nabavke.

Ponude se mogu dostaviti za jednu, više ili za sve partije. Procijenjena vrijednost partije ne može biti manja od 1.000,00 eura“

Primjedba nije prihvaćena.

U zavisnosti od predmeta javne nabavke naručiocu je data mogućnost da odredi da li će podijeliti predmet javne nabavke ili ne, bez obzira na procijenjenu vrijednost istog.

21. Član 83, u stavu 3 umjesto 3.000,00 treba da stoji 15.000,00 za robe usluge, odnosno 30.000,00 za radove.

Primjedba nije prihvaćena.

Predmetni član ne sadrži navode iz primjedbe.

22. Član 86, Stav 3 brisati

Primjedba je prihvaćena.

Član 87, stav 5 brisati. **Primjedba nije prihvaćena.**

Uredbom o organizaciji i načinu rada državnih organa Ministarstvo finansija je nadležno

za poslove u oblasti javnih nabavki.

23. Član 88, stav 3 brisati

Primjedba nije prihvaćena.

Uredbom o organizaciji i načinu rada državnih organa Ministarstvo finansija je nadležno za poslove u oblasti javnih nabavki.

24. Član 90, dodati stav tri koji glasi: „Naručilac može u tenderskoj dokumentaciji da koristi robni znak, marku ili tip, kada se radi o široko dostupnoj potrošnoj robi, kao što su: prehrambeni artikli, sredstva za higijenu, sitni alat, potrošni vodovodni i elektromaterijal, kancelariski materijal, toneri, gume za vozila, rezervni djelovi i slična roba široke potrošnje bez navođenja riječi „ili ekvivalentan“ , (alternativa: Naručilac može u tenderskoj dokumentaciji da koristi robni znak, marku ili tip, pod uslovom da navede najmanje tri robna znaka).

Primjedba nije prihvaćena.

Direktivom 2014/24/EU određeno je da tehničke specifikacije ne smiju da upućuju na određenu marku ili izvor ili određeni proces s obilježjima proizvoda ili usluga koje pruža određeni ekonomski subjekat ili na zaštitne znakove, patente, vrstu ili određeno porijeklo ili proizvodnju ako bi to imalo efekat favorizovanja ili isključivanja određenih preduzeća ili određenih proizvoda. Takvo upućivanje je dopušteno samo u izuzetnim slučajevima kada nije moguć dovoljno precizan i razumljiv opis predmeta ugovora. Uz takvo upućivanje treba navesti riječi „ili ekvivalentan“.

U odnosu na zahtjeve za tehničke specifikacije utvrđene tenderskom dokumentacijom ponuđači mogu ponuditi ekvivalentna rješenja zahtjevima iz standarda uz podnošenje dokaza o ekvivalentnosti. Navedeno je u skladu sa Direktivama EU.

25. Član 98 u stavu 2, poslije iznosa 30.000,00 EUR dodati: “ ali ne manja od 5.000,00 eura.”

Primjedba nije prihvaćena.

Nacrtom je utvrđena obaveza dostavljanja garancije ponude i sredstava finansijskog obezbjeđenja ugovora o javnoj nabavci i okvirnog sporazuma za nabavke čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 40.000, 00 eura. Data je i mogućnost izbora svakog naručioca da procijeni da li su potrebne garancije na nabavke čija je procijenjena vrijednost manja od 40.000,00 eura, samim tim odluka je na naručiocu.

Dokazivost finansijskog obezbeđenja ugovora o javno nabavci i okvirnog sporazuma padaju na teret privrednog subjekta, a naručilac je dužan da tenderskom dokumentacijom odredi vrstu i uslove važenja i aktiviranja sredstava finansijskog obezbeđenja

26. Član 99 u stavu 1, brisati tačku 2. U stavu sedam brisati: "a kopiju garancije je dužan da čuva u dokumentaciji javne nabavke".

Primjedba nije prihvaćena.

Naručilac je dužan da čuva kopiju garancije u dokumentaciji o javnoj nabavci kao dokaz da je ista dostavljena uz ponudu.

27. Član 107 u stavu 1, brisati tačku 2.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Tenderskom dokumentacijom može da se odredi:

1) minimalni iznos ostvarenog prometa u prethodne dvije godine uključujući minimalni iznos ostvarenog prometa u oblasti koja je predmet javne nabavke, i/ili

2) odnos vrijednosti imovine i dospjelih obaveza i/ili druge finansijske parametre.

Minimalni iznos iz stava 1 tačka 1 ovog člana ne smije da bude veći od dvostruke procijenjene vrijednosti predmeta nabavke, osim ako je neophodno zbog posebnih rizika povezanih sa predmetom nabavke, koje je naručilac dužan da obrazloži u tenderskoj dokumentaciji.

U postupku javne nabavke sa zaključivanjem okvirnog sporazuma, kojim je predviđeno ponovno nadmetanje, minimalni iznos iz stava 2 ovog člana utvrđuje se na osnovu očekivane maksimalne vrijednosti pojedinih ugovora koji će se zaključivati na osnovu okvirnog sporazuma ili na osnovu utvrđene vrijednosti okvirnog sporazuma.

U postupku javne nabavke primjenom dinamičkog sistema maksimalni godišnji promet iz stava 2 ovog člana izračunava se na osnovu očekivane maksimalne vrijednosti pojedinih ugovora koji će se zaključiti tokom trajanja tog sistema.

Ako je predmet nabavke podijeljen na partije, uslovi iz stava 1 ovog člana određuju se srazmjerno vrijednosti svake partije pojedinačno“.

28. Član 128 stav 13, brisati. Dodati novi stav koji glasi: „Ponuđač može odustati od ponude i nakon otvaranja ponuda do roka važenja ponude. U tom slučaju naručilac će aktivirati garanciju ponude.“

Primjedba nije prihvaćena.

Uredbom o organizaciji i načinu rada državnih organa Ministarstvo finansija je nadležno za poslove u oblasti javnih nabavki.

29. Član 129 stav 2, 3, 5 brisati. Stav 11 mijenja se i glasi:

“Garancija ponude podnosi se kao posebani dokumenti uz ponudu“. Dodati stavove 12 i 13:

“Ukoliko naručilac utvrdi da ponuda nije pripremljena na propisani način, pozvaće ponuđača da to uradi u primjerenom roku, koji ne može biti kraći od 5 dana“.

“Ponuda nije dostupna ponuđačima i drugim licima (osim članova komisije) do donošenja odluke o izboru ili obustavi.“

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Ponuda, koja se podnosi neposredno ili putem pošte, dostavlja se u zatvorenom omotu (koverat, paket i slično).

Ponuda iz stava 1 ovog člana i dokumenta koja se podnose uz ponudu, osim garancije ponude i uzoraka, moraju biti povezani jednim jemstvenikom na način da se ne mogu naknadno dodavati, odstranjivati ili zamjenjivati pojedinačni listovi, a da se pri tome ne ošteti list ponude i jemstvenik.

Ponuđač je dužan da svaku stranicu ponude i dokaze koje podnosi uz ponudu, osim garancije ponude i uzoraka, označi rednim brojem i na prvoj stranici ponude navede ukupan broj označenih stranica ponude.

Ponuda i dokumenta koja sačinjava ponuđač, a koja čine sastavni dio ponude, moraju biti potpisana od ovlašćenog lica ponuđača.

Na omotu ponude navodi se: naznaka „Ponuda“, broj tenderske dokumentacije, naziv i sjedište naručioca, naziv, sjedište i adresa ponuđača i tekst „ne otvaraj prije javnog otvaranja ponuda“.

Garancija ponude se dostavlja u originalu, uz ponudu, u posebnoj koverti i u okviru omota u kojem je dostavljena ponuda.

Uzorci zahtijevani tenderskom dokumentacijom, zavisno od dimenzija, dostavljaju se u jednom ili više omota (koverat, paket i slično) na kojima se navodi naziv ponuđača, naziv predmeta nabavke, odnosno dijela predmeta nabavke na koji se uzorak odnosi i broj uzoraka“.

30. Član 131. Posle stava jedan dodati stav koji glasi: “Minimalna vrijednost partije je 1.000,00 eura.

Primjedba **nije** **prihvaćena.**

U zavisnosti od predmeta javne nabavke naručiocu je data mogućnost da odredi da li će podijeliti predmet javne nabavke ili ne, bez obzira na procijenjenu vrijednost istog.

31. Član 135, U stavu sedam umjesto riječi tri treba da stoji dva, odnosno dvije trećine: Poslednji stav brisati.

Primjedba je prihvaćena.

32. Član 138 stav 2, brisati.

Primjedba nije prihvaćena.

Uredbom o organizaciji i načinu rada državnih organa Ministarstvo finansija je nadležno za poslove u oblasti javnih nabavki.

33. Član 141 stav 1 tačka 6, brisati riječi: “sa razlozima i dokazima na osnovu kojih je utvrđena blagovremenost, odnosno neblagovremenost ponude”. U stavu jedan, tačka 7 brisati riječi: “sa razlozima ispravnosti, odnosno neispravnosti ponude”. Stav četiri briše se.

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda dužna je da o pregledu, ocjeni, upoređivanju i

vrednovanju ponuda sačini zapisnik.

Član komisije koji nije saglasan sa sprovedenim postupkom pregleda, ocjene, vrednovanja ponuda ili sa predlogom odluke o izboru najpovoljnije ponude, odnosno odluke o poništenju postupka javne nabavke, ima pravo da izdvoji svoje mišljenje.

U slučaju iz stava 2 ovog člana izdvojeno mišljenje člana komisije unosi se u zapisnik nakon predloga za donošenje odluke o izboru najpovoljnije ponude ili odluke o poništenju postupka javne nabavke.

Obrazac zapisnika o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda propisuje Ministarstvo“.

34. Član 146, u stavu 1 tačku 10 brisati.

Primjedba nije prihvaćena.

Primjedbom navedena tačka ovog člana je neophodna iz razloga što su Nacertom predviđeni i drugi slučajevi koj mogu biti razlog za poništenje postupka.

35. Član 147u stavu 3, umjesto riječi “mora biti obrazložena“ treba da stoji: mora sadržati kratko obrazloženje osnovnih činjenica.“

Primjedba je prihvaćena.

36. Član 148 stavu 2, umjesto riječi: “smatra se da je najpovoljnija ponudu koja je prva podnesena“ treba da stoji „naručilac će odlučiti koja je najpovoljnija.“ U stavu 4 tačka 10 brišu se riječi “sa obrazloženjem ocjene ispravnosti”. U stavu 4 tačku 11 brisati

Primjedba nije prihvaćena.

U slučaju jednakog rangirana ponuda Nacrt definiše sljedeći način:“ Ako dvije ili veći broj ponuda imaju jednak broj bodova po osnovu kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude, naručilac će pozvati ponuđače čije ponude imaju jednak broj bodova i izbor obaviti žrijebom“.

Nacrt je na imperativan način odredio obavezne elemente odluke iz razloga što su prethodni propisi iz oblasti javnih nabavki, koji iste nijesu sadržali, ostavljali prostora za velike zloupotrebe.

37. Član 187 stav 1 tač. 1-9, mijenjaju se i glase:

- 1) naziv i adresu naručioca,
- 2) predmet nabavke
- 3) procijenjenu vrijednost nabavke
- 4) broj prispjelih ponuda
- 5) naziv ponuđača
- 6) cijenu ponude
- 7) naziv izabranog ponuđača
- 8) cijenu izabrane ponude
- 9) broj neispravnih ponuda
- 9) broj i datum odluke o izboru
- 9) podatke o eventualno uloženoj žalbi

10) datum zaključenja ugovora

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Naručilac je dužan da, nakon objavljivanja ugovora o javnoj nabavci u ESJN, za svaki postupak javne nabavke, vodi evidenciju koja naročito sadrži:

- 1) naziv i adresu naručioca, broj i datum tenderske dokumentacije, predmet i procijenjenu vrijednost nabavke;
- 2) broj dostavljenih prijava za kvalifikaciju odnosno ponuda;
- 3) naziv kvalifikovanih kandidata ili ponuđača;
- 4) naziv nekvalifikovanih kandidata ili ponuđača;
- 5) naziv izabranog ponuđača;
- 6) razloge za sprovođenje pregovaračkog postupka sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje, konkurenskog postupka sa pregovorima, konkurentskog dijaloga ili pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje;
- 7) razloge za donošenje odluke o poništenju postupka javne nabavke;
- 8) razloge iz kojih nije korišćena elektronska komunikacija za podnošenje ponuda;
- 9) podatke o utvrđenom sukobu interesa i preduzetim mjerama;
- 10) podatke o uloženoj žalbi u postupku javne nabavke;
- 11) datum zaključivanja ugovora o javnoj nabavci.

Naručilac je dužan, na zahtjev, evidenciju iz stava 1 ovog člana da dostavi Ministarstvu u roku od pet dana, od dana podnošenja zahtjeva“.

38. Član 192, Brisati.

Primjedba nije prihvaćena.

Budući da poseban zakon isključuje primjenu opšteg zakona (lex specialis derogat legi generali) u dijelu koji on reguliše, u slučaju nedefinisanja određene pravne situacije, lex specialis zakon, isto reguliše upućujući na primjenu Zakona o upravnom postupku koji glasi: “ Na pitanja zaštite prava u postupcima javnih nabavki koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak“.

39. Član 193 stav 3 tačka 1 i 2, brišu se (prigovor na TD da rješava UJN i inspekcijski organ)

Stav 4 brisati.

Primjedba nije prihvaćena.

Ova odredba nije sadržana u Nacrtu Zakona.

40. Član 193 stav 5 brisati tačke 3 i 4. Stav 6 i 8 brisati. Napomena: Žalbe na tendersku dokumentaciju prenijeti u nadležnost Uprave za javne nabavke. Zainteresovana lica mogu uložiti prigovr na TD u roku od 10 dana od dana objavljivanja, a UJN će u roku od tri dana, provjeriti opravdanost prigovora i naložiti naručiocu izmjenu TD.

Primjedba nije prihvaćena.

Nacrt definisao je zaštitu prava privrednih subjekata i javnog interesa u svim fazama

postupka javne nabavke. Takođe, uređeno je da se žalba može izjaviti protiv: tenderske dokumentacije, izmjene i/ili dopune tenderske dokumentacije, odluke o isključenju iz postupka javne nabavke, odluke o izboru najpovoljnije ponude i odluke o poništenju postupka javne nabavke.

Nadležnost Ministarstva i inspektora za javne nabavke jasno je određena Nacrtom.

41. Član 194, stavu 2, brisati riječi: „od strane ovlašćenog sudskog tumača“.

Primjedba je prihvaćena.

42. Član 196, ustavu 2, na kraju teksta dodaju se riječi: „i ne razmatra se“.

Primjedba će se dodatno razmotriti.

43. Član 198 u stavu 1, umjesto riječi “zatražiti od podnosioca žalbe da se utvrđeni nedostaci otklone i odrediće rok u kome je žalilac dužan da to učini” treba da stoji: “rješenjem odbiti žalbu kao neurednu.” Stav dva brisati.

Primjedba je prihvaćena.

44. Član 199 poslije stava 1 dodaje se stav 2, koji glasi: „Ako naručilac ocijeni da je žalba djelimično ili u cjelosti osnovana, može u roku od 8 dana od prijema žalbe poništiti odluku ili je zamijeniti drugom i ispraviti učinjenu radnju u skladu sa zahtjevima iz žalbe ili poništi postupak, o čemu je dužan da obavijesti sve učesnike u postupku i Državnu komisiju, kao i da odluku objavi na EGJN.“

Stav 2, postaje stav 3, na početku dodati riječi : „Ako naručilac ocijeni da je žalba neosnovana...”

Primjedba je prihvaćena.

45. Član 201, U stavu 1, broj „30“ zamjenjuje se brojem „15“. U stavu 2 broj „15“ zamjenjuje se brojem „10“. Dodaje se stav pet koji glasi: „Ukoliko Državna komisija ne donese odluku u propisanom roku, prestaje suspenzivno dejstvo žalbe.“

Državna komisija je zbog nemogućnosti da riješi veliki broj žalbi u roku od 15 dana dobila kadrovska pojačanje, nove prostorije i veći budžet pa nema smisla produžavati rokove.

Primjedba je djelimično i glasi:

„Komisija za zaštitu prava dužna je da:

- 1) rješenje iz člana 192 stav 1 tačka 1 donese u roku od osam dana od dana prijema podneska o odustajanju podnosioca žalbe;
- 2) rješenje iz člana 192 stav 1 tač. 2, 3, 4, 5 i 6 donese u roku od osam dana od dana dostavljanja žalbe i kompletnih spisa predmeta.
- 3) rješenje iz 192 stav 1 tač. 7 i 8 donese u roku od 15 dana od dana dostavljanja žalbe i kompletnih spisa predmeta.

Rok iz stava 1 tačka 3 ovog člana može da se produži najviše za 25 dana ako je potrebno angažovati vještaka, pribaviti mišljenja nadležnih organa i zbog obimnosti dokumentacije u postupku javne nabavke, o čemu se obavještavaju podnosilac žalbe i naručilac.

Komisija za zaštitu prava dužna je da rješenje iz stava 1 ovog člana objavi u ESJN i na svoj

internet stranici, u roku od tri dana od dana donošenja, osim ako je rješenjem odlučeno po žalbi na odluku o isključenju podnosioca prijave iz postupka javne nabavke koje je dužna da dostavi podnosiocu žalbe i naručiocu, u roku od tri dana od dana donošenja.

Danom objavljivanja rješenja u ESJN smatra se da je rješenje uredno dostavljeno strankama u postupku.

Do dana uspostavljanja ESJN smatra se da je rješenje uredno dostavljeno strankama u postupku kada je objavljeno na Portalu javnih nabavki i internet stranici Komisije za zaštitu prava.

Ako Komisija za zaštitu prava, bez opravdanih razloga, ne odluči po žalbi u roku iz st. 1 i 2 ovog člana, smatraće se da član Komisije za zaštitu prava, koji je izvjestilac po žalbi, nesavjesno ili neblagovremeno izvršava službene obaveze“.

49. Član 203, Stav dva brisati. U stavu 3 brisati riječi “ ili učini vjerovatnim”

Primjedba nije prihvaćena:

U postupku zaštite prava neophodno je da podnositelj žalbe u žalbi dokaže postojanje činjenica na kojim temelji svoje žalbene navode., te brisanjem predmetnog stava postupka se suprotno pravilima koja se odnose na dokazivanje.

50. Član 204, U stavu jedan brisati tačke: 1, 2, 3, 4, 5 i 10 . Napomena: tačke: 1, 2, 3, 4, 5 da rješava UJN

Primjedba nije prihvaćena.

U postupku zaštite prava neophodno je postojanje mogućnosti poništenja postupka javne nabavke kao posljedica nezakonitog postupanja.

49. Član 211, U stavu dva na kraju teksta dodati riječi: „od čega najmanje tri godine na poslovima javnih nabavki“. Stav tri preformulisati da glasi „Jedan član Državne komisije može biti diplomirani pravnik sa položenim ispitom za rad u državnim organima sa najmanje pet godina radnog iskustva iz oblasti javnih nabavki i položenim stručnim ispitom za rad na poslovima javnih nabavki.“ Stav četiri preformulisati da glasi „Jedan član Državne državne komisije mora biti lice sa kvalifikacijom visokog obrazovanja, sedmi nivo (VII) u obimu minimum 240 kredita CSPK-a, iz drugih oblasti sa položenim stručnim ispitom za rad u državnim organima, sa najmanje pet godina radnog iskustva od čega najmanje tri godine na poslovima javnih nabavki i položenim stručnim ispitom za rad na poslovima javnih nabavki.“

Primjedba je djelimično prihvaćena i glasi:

„Za predsjednika Komisije za zaštitu prava može biti imenovano lice sa završenim VIII1 nivoom nacionalnog okvira kvalifikacija, pravni fakultet i položenim pravosudnim ispitom, sa najmanje osam godina radnog iskustva.

Dva člana Komisije za zaštitu prava moraju imati pravosudni ispit i pet godina radnog iskustva ili pravosudni ispit i najmanje tri godine radnog iskustva u oblasti javnih nabavki.

Dva člana Komisije za zaštitu prava moraju da budu lica sa završenim VIII1 nivoom nacionalnog kvalifikacija, pravni fakultet, položenim ispitom za rad u državnim organima i pet godina radnog iskustva i najmanje tri godine radnog iskustva u oblasti javnih nabavki.

Dva člana Komisije za zaštitu prava mogu da budu lica sa završenim VII1 nivoom nacionalnog kvalifikacija, pet godina radnog iskustva od čega najmanje tri godine radnog iskustva u oblasti javnih nabavki i položenim ispitom za rad u državnim organima“.

50. Član 219 mijenja se i glasi: „Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Uprava za inspekcijske poslove“.

Primjedba nije prihvaćena.

51. Član 222, umjesto šest mjeseci da stoji 30 dana.

Primjedba nije prihvaćena.

Predmetni član ne sadrži navode iz primjedbe.

52. Član 227, umjesto šest mjeseci da stoji tri mjeseca.

Primjedba nije prihvaćena.

Predmetni član ne sadrži navode iz primjedbe.

53. Član 229, umjesto šest mjeseci da stoji 90 dana.

Primjedba je prihvaćena.

NACIONALNA TURISTIČKA ORGANIZACIJA CRNE GORE

1. Izuzeće od primjene za nabavku zakupa prostora na sajmovina, nabavku usluga marketing agencija za kampanje u inostranstvu i nabavku medisjkih usluga za promociju turizma od primjene Zakona o javnim nabavkama

Primjedba se ne prihvata.

Opsjeg izuzeća se ne može proširivati van onih definisanih Direktivama.

2. Kako sprovesti javnu nabavku gdje se trebaju ocjenjivati umjetničke vrijednosti, dizajn. Npr. promotivni film.

Primjedba nije prihvaćena.

Metodologija utvrđivanja kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude urediće se podzakonskom regulativom što je utvrđeno Nacrtom. Naručilac će shodno predmetu javne nabavke odrediti kriterijum na način koji mu omogućava efikasnu ocjenu ponuda. Utvrđivanje kriterijuma vrši komisija čiji je član i stručnjak iz predmeta javne nabavke.

**MINISTARSTVO ODBRANE-
DIREKTORAT ZA MATERIJALNE RESURSE- DIREKCIJA ZA NABAVKE**

1. Član 190 stav 1: brišu se riječi "o svim izuzećima propisanim ovim zakonom".

Primjedbe nije prihvaćena.

Direktivom 24/2014/EU o javnim nabavkama jasno su uređena pitanja Izvještavanja i to u članovima 9,17, 41 i 89 iste.

AMERIČKA PRIVREDNA KOMORA U CRNOJ GORI

Broj	Sugestije	Stav Ministarstva finansija
<p align="center">1</p>	<p align="center">Član 12</p> <p>U članu 12 Predloga zakona o javnim nabavkama treba dopuniti izuzetke od primjene Zakona o javnim nabavkama, i to za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Štampu izbornog materijala, - Štampu akciznih markica. <p>Shodno članu 14 stav 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika, od dana raspisivanja izbora do održavanja izbora odbornika, odnosno poslanika ne može proteći manje od 60, ni više od 100 dana. Ukazano je da je ovo rok u kome se ne mogu sprovesti radnje i ispoštovati rokovi iz člana 116 Predloga zakona o javnim nabavkama kojima se propisuje podnošenje ponuda i prijava za kvalifikaciju, rokovi iz čl. 114-147 Predloga zakona kojima se propisuje postupak donošenja i izvršnosti odluke naručioca, kao ni rokovi iz člana 193 Predloga zakona kojima se propisuje eventualni postupak zaštite prava. Poštovanje rokova na način kako su sada propisani Predlogom zakona u postupku javne nabavke izbornog materijala, značilo bi povredu izbornog procesa. Nadalje, tenderska dokumentacija se u postupcima javne nabavke sačinjava jasno, precizno i razumljivo, što omogućava podnošenje uporedivih ponuda, što znači da u tehničkim specifikacijama predmet javne nabavke mora biti opisan detaljno, po stavkama, uključujući jedinicu mjere i količinu, što nije moguće sprovesti u fazi pokretanja postupka za štampu izbornog materijala:</p> <ul style="list-style-type: none"> - broj glasačkih listića koje je potrebno odštampati se može utvrditi tek nakon zaključenja biračkih spiskova, nakon čega su dozvoljene promjene u slučaju pokretanja upravnih sporova, najkasnije deset dana prije dana sprovođenja izbora; 	<p>Ne prihvata se data sugestija iz razloga što predložena izuzeća od primjene propisa iz oblasti javnih nabavki ne prepoznaje Direktiva 2014/24/EU Evropskog parlamenta i Savjeta, kao ni uporedna iskustva</p>

	<p>– zbirne izborne liste se formiraju 15 dana prije dana održavanja izbora;</p> <p>– birački odbori se biraju deset dana prije dana određenog za sprovođenje izbora, sa mogućnošću promjene najkasnije 12 sati prije otvaranja biračkih mjesta (po predlogu partija koje su stekle pravo za predlaganje kandidata za stalni sastav biračkih odbora);</p> <p>– ponovni izbori se sprovode najkasnije u roku od sedam dana od dana poništavanja izbora, što podrazumijeva štampu kompletnog izbornog materijala.</p> <p>Ukazano je da je štampa akciznih markica specifičan posao koji podrazumijeva hitan postupak proizvodnje i isporuke akciznih markica (često rok od 24 ili 48 časova), po urgentnim zahtjevima krajnjih korisnika, uz nadzor i kontrolu Ministarstva finansija. Ni ovaj postupak nije moguće sprovesti uz poštovanje rokova iz čl. 116, 141 i 193 Predloga zakona, pa smatramo da treba biti izuzet od primjene Zakona o javnim nabavkama.</p>	<p>zemalja EU, ali ni zemalja regiona.</p>
<p>2</p>	<p style="text-align: center;">Član 14</p> <p>Odredba člana 14 se smatra problematičnom, budući da se njom, na način na koji je definisana Predlogom zakona, u potpunosti isključuje obaveza primjene Zakona o javnim nabavkama na pružaoce usluga javnih elektronskih komunikacionih mreža u pružanju usluga državnim organima. Intencija zakonodavca nije bila da se primjena navedenog člana 14 odnosi na nabavke čija je glavna svrha omogućavanje naručiocu pružanje ili iskorišćavanje javne komunikacione mreže, ili pružanje javnosti jedne ili više elektronskih komunikacionih usluga, kako su definisane u posebnom zakonu kojim se uređuje područje elektronskih komunikacija, već da je ovo izuzeće namijenjeno naručiocima koji pružaju elektronske komunikacione usluge, a sve sa ciljem usklađivanja odredbi Nacrta Zakona sa Direktivama EU 2014/25/EU i 2014/24/EU.</p>	<p>Sugestija se prihvata.</p>
<p>3</p>	<p style="text-align: center;">Član 26</p>	

	<p>Predloženi način određivanja vrijednosnih pragova po kome su sve nabavke do 5.000 eura potpuno van bilo kakvog zakonodavnog i kontrolisanog sistema potpuno je netransparentan i samo može doprinijeti pospješivanju zloupotrebe i korupcije u postupcima javnih nabavki. Ističemo da to čak direktno proizilazi i iz teksta Predloga zakona jer se u članu 27 ne navodi da je naručilac prilikom sprovođenja nabavki dužan da primjenjuje načela javnih nabavki, antikoruptivna pravila i pravila sprječavanja sukoba interesa. Smatramo da bi trebalo spustiti vrijednosni prag nabavki, a da bi se do kraja ispoštovao princip ravnopravnosti učesnika i transparentnost postupka, član treba izmijeniti tako da glasi:</p> <p>„Vrijednosni pragovi nabavki su :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nabavka roba i usluga i radova procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou manja od 2.000 eura; 2) nabavka radova procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou manja od 5.000 eura; 3) nabavka roba i usluga i radova procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou jednaka ili veća od 2.000 eura; 4) nabavka radova procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou jednaka ili veća od 5.000 eura.“ 	<p>Ne prihvata se data sugestija iz razloga što su propisima EU utvrđeni vrijednosni pragovi na značajno većem nivou od istih utvrđenih Predlogom zakona, u tom smislu su date vrijednosti ispod definisanih pragova koji se oslobodaju od primjene Direktiva EU.</p>
<p style="text-align: center;">4</p>	<p style="text-align: center;">Član 27</p> <p>Radi usklađivanja sa odredbama člana 26, član 27 mijenja se i glasi:</p> <p>„Nabavke iz člana 26 stav 1 tačka 1 i 2 vrše se u skladu sa propisima i obrascima koje donosi nadležni organ.</p> <p>Nabavke iz člana 26 stav 1 tačka 3 i 4 vrše se vrše se po postupku propisanim ovim zakonom.“</p>	<p>Ne prihvata se data sugestija iz razloga što su propisima EU utvrđeni vrijednosni pragovi na značajno većem nivou od istih utvrđenih Predlogom zakona, u tom smislu su date vrijednosti ispod definisanih pragova koji se oslobodaju od primjene Direktiva EU.</p>

5	<p style="text-align: center;">Član 90</p> <p>U članu 90 dodaje se stav 3 koji glasi: “Naručilac ne smije da tenderskom dokumentacijom niti na drugi način da obaveže ponuđača da snosi bilo kakve druge troškove izuzev troškova iz stava 2 ovog člana.” Predlažemo da se članu 90 doda stav 3, radi suzbijanja moguće zloupotrebe i korupcije, kao i sprečavanja uvođenja „na mala vrata“ trećih lica u sistem javnih nabavki kojima bi se bez ikakvih pravila plaćala naknada.</p>	<p>Sugestija se prihvata, ista je inkorporirana u članu 86 stav 2 Predloga Zakona.</p>
6	<p style="text-align: center;">Član 99</p> <p>Navedenim članom definisano je da u postupku javne nabavke može da učestvuje samo privredni subjekat koji nije pravosnažno osuđivan i čiji izvršni direktor nije pravosnažno osuđivan do dana otvaranja prijava za kvalifikaciju, odnosno ponuda i koji je izmirio sve dospelje obaveze po osnovu poreza i obaveza po osnovu doprinosa za penzijsko i zdravstveno osiguranje do dana otvaranja prijava za kvaifikaciju, odnosno ponuda.</p> <p>Dokaz o neosuđivanosti i izmirenim obavezama do dana otvaranja prijava za kvalifikaciju, odnosno ponuda, nemoguće dostaviti, jer bi ponuđači bili prinuđeni da od nadležnog organa zahtjevaju izdavanje dokaza o izmirenim obavezama i neosuđivanosti za period unaprijed, kako bi na dan otvaranja ponuda imali dokaze da su obaveze izmirene do tog dana kada se ponude otvaraju i da subjekti nisu pravosnažno osuđivani na dan kada se ponude otvaraju. Ovakvo rješenje je neispravno i praktično neprimjenljivo. Zato, smatramo da ovaj član treba korigovati rješenjem iz</p> <p>važećeg zakona, tačnije da u postupku javne nabavke može da učestvuje samo privredni subjekat koji je izmirio sve dospelje obaveze po osnovu poreza i obaveza po osnovu doprinosa za penzijsko i zdravstveno osiguranje do 90 dana prije dana otvaranja prijava za kvaifikaciju, odnosno ponuda, odnosno da se</p>	<p>Ne prihvata se data sugestija. Prihvatajući evropske standard i uzavavajući novi koncept Zakona o javnim nabavkama ponuđači su oslobođeni dostavljanja ove potvrde, već samo daju izjavu. A samo prvorangirani ponuđač prije potpisivanja ugovora dostavlja dokaze iz člana 99 ovog Predloga zakona.</p>

	<p>neosuđivanost potvrđuje dokazom za nadležnog organa izdatog na osnovu kaznene evidencije, koji ne smije biti stariji od šest mjeseci do dana javnog otvaranja ponuda.</p>	
<p>7</p>	<p style="text-align: center;">Čl. 100 i 112</p> <p>Da bi ovaj član bio usaglašen sa članom 99, gdje je navedeno da u postupku javne nabavke može da učestvuje samo privredni subjekat koji nije pravosnažno osuđivan i čiji izvršni direktor nije pravosnažno osuđivan, smatramo da bi isti trebalo korigovati na sljedeći način: „Ispunjenost uslova iz člana 99 ovog zakona utvrđuje se na osnovu uvjerenja ili potvrde: 1) nadležnog organa izdatog na osnovu kaznene evidencije, u skladu sa propisima države u kojoj privredni subjekat ima sjedište, odnosno u kojoj njegovo ovlašćeno lice izvršni direktor ima prebivalište, 2) organa uprave nadležnog za poslove poreza, u skladu sa propisima Crne Gore i/ili propisima države u kojoj privredni subjekat ima sjedište.</p> <p>Ako se u državi sjedišta privrednog subjekta ili državi u kojoj izvršni direktor ovlašćeno lice privrednog subjekta ima prebivalište ne izdaju dokazi iz stava 1 ovog člana ili ako ne obuhvataju sve informacije iz člana 99 ovog zakona, traženi dokaz može zamijeniti ili upotpuniti izjava privrednog subjekta da ispunjava propisane uslove, koja je ovjerena od nadležnog organa države sjedišta privrednog subjekta ili ambasade te države u Crnoj Gori kojom se potvrđuje vjerodostojnost sadržaja date izjave.”</p> <p>St. 2 i 3 člana 112 je regulisano da naručilac vrši provjeru tačnosti podataka datih u Izjavi privrednog subjekta o ispunjenosti uslova za učešće u postupku javne nabavke na osnovu evidencije koju vode nadležni organi, ali je dužan, ako ne može obezbijediti provjeru tih dokaza službenim putem da zahtijeva od privrednog subjekta da dostavi originalni dokaz (ili ovjerenu kopiju) u roku od osam dana. Takođe, stavom 4 je regulisano da je naručilac dužan da, prije donošenja odluke u postupku</p>	<p>Sugestija se prihvata.</p>

	<p>javne nabavke od ponuđača koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu, ukoliko već nije obezbijeđena provjera tačnosti izjave da u roku koji ne može biti kraći od pet dana, pribavi originalne dokaze (ovjerene kopije).</p> <p>Dakle, stav 2 i 3 su kontradiktorni sa stavom 4, i sa članom 111 kojim je propisano da se ispunjenost uslova za učešće u postupku javne nabavke dokazuje izjavom privrednog subjekta.</p> <p>Predlažemo da se izbrišu stav 1 i 2 člana 112, kako gorenavedene odredbe ne bi bile u koliziji.</p>	
8	<p style="text-align: center;">Član 118, a u vezi sa članom 117</p> <p>Regulisano je da se odnos cijene i ostalih podkriterijuma određuje na način da broj bodova po osnovu cijene ne može biti veći od 90 bodova, s tim što u slučaju da ako je cijena određene robe utvrđena posebnim propisom naručilac ne smije u postupcima javne nabavke da koristi cijenu kao podkriterijum za vrednovanje ponude.</p> <p>Smatramo da treba ostaviti mogućnost da broj bodova po osnovu cijene može biti i 100 bodova i u tom smislu izmijeniti ovu odredbu.</p>	<p>Sugestija se prihvata.</p>
9	<p style="text-align: center;">Član 186 stav 1, a u vezi sa članom 94 stav 2</p> <p>Članom 94 stav 2 regulisano je da naručilac može da izvrši izmjene i/ili dopune tenderske dokumentacije najkasnije 15 dana prije isteka roka za dostavljanje ponuda, a kako je članom 186 stav 2 regulisano da se žalba može izjaviti u roku od 15 dana od dana objavljivanja tenderske dokumentacije to de facto ne postoji pravo na žalbu u slučaju kada se izmjena vrši u krajnjem roku.</p> <p>Predlažemo usklađivanje člana 94 stav 2 i člana 186 stav 1 kako naručilcima ne bi bilo uskraćeno ustavno pravo na žalbu.</p>	

		Sugestija se prihvata.
--	--	-------------------------------

SAVJET STRANIH INVESTITORA U CRNOJ GORI
--

Komentari osiguravajućih društava

- UNIQUA neživotno osiguranje AD,
- Lovćen osiguranje AD,
- Sava Montenegro AD,
- Generali osiguranje Montenegro AD,
- Swiss osiguranje AD

	Sugestije	Stav Ministarstva finansija
10	<p>Kako angažovanje konsultanta, posrednika u osiguranju (brokera) može doprinijeti unaprjeđenju upravljanja rizicima i efikasnijeg raspolaganja državnim budžetom, neophodno je pravno normiranje ovog pitanja u sljedećim aspektima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visina brokerske provizije mora da bude unaprijed definisana tenderskom dokumentacijom kako bi se u potpunosti ispoštovala načela na kojima počivaju javne nabavke. • Visina provizije brokera za usluge povezane sa javnim nabavkama ne može biti ista kao provizija koju obračunava za posredovanje u ostalim poslovima, a koji nijesu povezani sa javnim nabavama, jer uloga brokera u postupku javnih nabavki se obavlja u smanjenom obimu. 	<p>Sugestija se prihvata, ista je inkorporirana u članu 86 stav 2 Predloga Zakona.</p>

	Sugestije	Stav Ministarstva finansija
11	<p>Član 200</p> <p>Predlog zakona sadrži rješenje da Komisiju za kontrolu postupka javnih nabavki imenuje Vlada Crne Gore. Stav UPCG je da Komisiju za kontrolu javnih nabavki treba da bira Skupština i da ista njoj odgovara. Dobra iskustva zemalja okruženja:</p> <p>Hrvatske, kao članice EU koja ima poseban zakon o državnoj komisiji koju imenuje Sabor, odnosno Srbije gdje Državnu komisiju imenuje Skupština, ukazuju na potrebu da se predmetno s dužnom pažnjom dodatno razmotri.</p>	<p>Ne prihvata se data sugestija iz razloga što uređivanje navedenog pitanja predstavlja diskreciono pravo jedne države, te je predloženi način imenovanja članova komisije adekvatan i isti jednako obezbjeđuje funkcionalnost i nepristrasnostu postupku zaštiteprava kao način predložen ovom sugestijom. Članovi komisije se biraju na javnom konkursu, a u sistemu je Komisija kao organ pozicionirana na način da svoj izvještaj o radu dostavljanja Skupštini CG u krajnjem.</p>
12	<p>Članovi 198-201</p> <p>Budući da se u žalbenom postupku pred Komisijom za kontrolu javnih nabavki skoro isključivo pojavljuje ponuđač iz realnog sektora, u sastav državne komisije bi trebalo obezbijediti bar jednog člana iz realnog sektora, što bi zahtijevalo "preuređenje" članova</p> <p>198-201 nacрта zakona (konkurs, uslovi – tijelo odnosno odbor Skupštine za predlaganje kandidata, zaštita kandidata i dr.).</p>	<p>Ne prihvata se data sugestija iz razloga što bi predloženo učešće navedenog lica u svojstvu člana Komisije moglo rezultirati eventualnim konfliktom interesa i odlučivanjem u žalbenom postupku koje je u suprotnosti sa osnovnim principima postupka zaštite prava.</p>
13	<p>Član 205</p> <p>Dodati nadležnost Komisiji za kontrolu postupaka javnih nabavki da, u svrhu zaštite upotrebe javnih sredstava, može pokretati postupke kod nadležnih organa u Crnoj Gori (podnositi prekšajne odnosno krivične prijave). Takva rješenja sadrži poseban Zakon u državnoj komisiji za kontrolu postupka javne nabavke Hrvatske(čl.2,st.4), a Zakon o javnim nabavkama Srbije u čl.139 daje Republičkoj komisiji za zaštitu prava i postupaka javnih nabavki osnov da ista vodi i prekršajni postupak(čl.10).</p>	<p>Sugestija se prihvata.</p>

14	<p style="text-align: center;">Član 205</p> <p>Činjenica je da se Komisija za kontrolu javnih nabavki sve češće pojavljuje kao jedini tumač odredaba Zakona o javnim nabavkama iako joj to, s obzirom na odredbe člana 205 predloga, izričito nije povjereno. Stoga je pitanje : koji je domašaj ovlašćenja Komisije za kontrolu javnih nabavki da usvaja obavezujuće načelne pravne stavove u vezi sa primjenom propisa iz svoje nadležnosti? Da li će i sudovi kao posebna grana vlasti biti u obavezi da primjenjuju načelne pravne stavove odnosne komisije?</p>	<p>Ne prihvata se data sugestija. Komisija donosi odluke, učesnici u postupku imaju pravo tužbe Upravnom sudu na odluke Komisije.</p>
15	<p>U pitanjima nadzora nad sprovođenjem ovog zakona, a posebno ovlašćenja inspektora za javne nabavke i dalje ostaje otvoreno pitanje: zašto poslove nadzora inspektor za javne nabavke ne vrši i kod organa državne uprave odnosno jedinice lokalne samouprave, već je to pozivom na Zakon o inspekcijskom nadzoru "provjereno" upravnoj inspekciji? Sve ovo uprkos Zakonu o upravnoj inspekciji (sl.list CG br. 42/16) čiji čl. 5 istoj ne daje mogućnost da vrši nadzor i u oblasti javnih nabavki.</p>	<p>Poslove inspekcijskog nadzora vrši inspektor za javne nabavke u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor. U tom dijelu inspekcija je nadležna za sve obveznike primjene zakona, kako u postojećem zakonskom rješenju, tako i u Predlogu zakona. Stoga predmet inspekcijskog nadzora su i lokalne samouprave.</p>
16	<p style="text-align: center;">Član 110</p> <p>Dalje se istrajava da se tenderskom dokumentacijom može predvidjeti isključenje privrednog subjekta iz postupka javne nabavke koji je u status stečaja ili likvidacije. Pitanje je da li takvim određenjem zadire u prostor diskriminacije budući da privredna društva u status stečaja ili likvidacije i dalje posluju odnosno privređuju.</p>	<p>Ne prihvata se data sugestija iz razloga što je predmetna odredba u potpunosti prenijeta i usklađena sa članom 57 Direktive 2014/24/EU.</p>

MONTENEGRO BUSINESS ALLIANCE

	Sugestije	Stav Ministarstva finansija
17	Opšta ocjena	Ne prihvata se data sugestija iz razloga što centralizovane nabavke određenih

	<p>Centralizovane nabavke su u suprotnosti sa načelom obezbjeđivanja konkurencije i zabrani diskriminacije.</p> <p>Takodje,u zakonu je naveden i suviše veliki broj izuzetaka od zakona o javnim nabavkama, čime se dodatno narušava konkurentnost.</p>	<p>roba i usluga predstavljaju Evropski standard, veću administrativnu efikasnost i korak naprijed ka efikasnijem upravljanju javne potrošnje.</p> <p>Propisana izuzeća od primjene Zakona o javnim nabavkama u potpunosti su usklađena sa Odjeljkom 3 Direktive 2014/24/EU i Pododjeljkom 1 Direktive 2014/25/EU.</p>
18	<p style="text-align: center;">Član 14</p> <p>Nejasno formulisan, što rezultira različitim tumačenjem. Postojećom formulacijom člana postavlja se pitanje da li u postupku javne nabavke mogu učestvovati ponuđači čija je Osnovna djelatnost pružanje elektronskih komunikacionih usluga?</p>	<p>Sugestija se prihvata.</p>
19	<p style="text-align: center;">Član 72</p> <p>Nacrtom zakona se uvodi elektronski katalog, ali nigdje nije propisana forma elektronskog kataloga. Ukazujemo da je potrebno detaljnije definisati pojam elektronskog kataloga.</p>	<p>Ne prihvata se data sugestija iz razloga što je elektronski katalog poseban oblik javne nabavke, a naručilac može tenderskom dokumentacijom da utvrdi da se ponude podnose u formi elektronskih kataloga ili da ponude sadrže elektronske kataloge. S obzirom da naručilac u tenderskoj dokumentaciji može utvrditi pomenuti način dostavljanjaponuda, a da je sadržaj i obrazac tenderske dokumentacije propisan članom 53 stav 4 predloga Zakona, nije potrebnoposebno propisati formu elektronskog kataloga.</p>
20	<p style="text-align: center;">Član 74</p> <p>Centralizovane javne nabavke za drzavnu upravu. Na ovaj način se može favorizovati jedan ponudjač i potpuno isključiti ostali, čime se narušava načelo konkurentnosti kao Osnovno načelo zakona o javnim nabavkama,t e je naš predlog da se ovaj član isključi.</p>	<p>Ne prihvata se data sugestija iz razloga što centralizovane nabavke određenih roba i usluga predstavljaju Evropski standard, veću administrativnu efikasnost i korak naprijed ka efikasnijem upravljanju javne potrošnje.</p>
21	<p style="text-align: center;">Član 95</p>	<p>Ne prihvata se data sugestija iz razloga što preciziranje u dijelu formulisanja</p>

	<p>Davanje pojašnjenja na tendersku dokumentaciju precizno definisati s obzirom na praksu naručilaca da kao pojašnjenje dostave formulaciju već navedenog u tenderskoj dokumentaciji, bez ulaženja u suštinu tumačenja iza koje bi stali u slučaju eventualne žalbe.</p>	<p>pojašnjenja od strane naručiocanije standard Evropske unije, a predlogom Zakona utvrđeno je pravo privrednog subjekta da zahtijeva pojašnjenje, obaveza naručioca da u utvrđenom roku obezbijedi transparentnost objavljivanjem na ESJN kao i imperativna zabrana naručiocu da se istim ne mogu izvršiti izmjene ili dopune tenderske dokumentacije.</p>
22	<p>Član 99 – stav 1.1.</p> <p>Da li dokaz nadležnog organa izdatog na osnovu iz kaznene evidencije za pravno lice tj. ovlašćeno lice podrazumijeva da se dokaz dostavlja samo za privredni subject izvršnog direktora (a ne npr. za članove odbora direktora), budući da je u definicijama Nacrta zakona navedeno daje ovlašćeno lice straješina organa, izvršni direktor ili lice koje on ovlasti.</p>	<p>Sugestija se prihvata, ista je inkorporirana u članu 99 Predloga Zakona.</p>
23	<p>Član 100 stav 1 tačka 1 i 2</p> <p>Nije regulisan rok važnosti dokaza. Takodje, ako bi se tražili dokazi za svako lice koje je organ upravljanja, a za koje se podaci o nekažnjivosti vode u inostranstvu ili za zakonskog zastupnika koji ima prebivalište u inostranstvu, dostavljanje takvih dokaza u kratkom roku bi bilo praktično nemoguće. Iz tog razloga bi trebalo regulisati rok važnosti dokaza, kao što je to definisano važećim zakonom.</p>	<p>Ne prihvata se data sugestija iz razloga što Direktive EU iz oblasti javnih nabavki ne prepoznaju period važenja dokaza. Koncept Predloga Zakona je da samo izabrani ponuđač dostavlja dokazem, što znači da ostali ponuđači dokazuju uslove iz tenderske dokumentacije na osnovu izjave privrednog subjekta. Izabrani ponuđač je dužan ispunjavati uslove na dan zaključenja ugovora o javnoj nabavci kao i tokom trajanja istog. Iz navedenih razloga nije moguće propisati rok važenja dokaza.</p>
24	<p>Član 186 stav 2, a u vezi sa članom 94 stav 1</p> <p>Rok za žalbu</p> <p>Članom 94 stav 1 regulisano je da naručilac može da izvrši izmjene i/ili dopune tenderske dokumentacije najkasnije 15 dana prije isteka roka za dostavljanje ponuda, a kako je članom 186 stav 2 regulisano da se žalba može izjaviti u roku od 15 dana od dana objavljivanja</p>	<p>Sugestija se prihvata u dijelu koji se odnosi na rok za žalbu na izmjenu odnosno dopunu tenderske dokumentacije, dok se sugestija koja se odnosi na računanje rokova za žalbu od dana dostavljanja odluke ne može prihvatiti iz razloga što je navedeno rješenje utvrđeno u cilju povećane efikasnosti i potpunog uspostavljanja elektronskog sistema javnih nabavki.</p>

	tenderske dokumentacije to de facto ne postoji pravo na žalbu u slučaju kada se izmjena vrši u krajnjem roku. U članu 186 - smatramo da je potrebno regulisati da rokovi za žalbu počinju teći od dana dostavljanja odluke, a ne od dana objavljivanja istih.	
25	Predlažemo usklađivanje člana 94 stav 1 i člana 186 stav 2 kako ponuđačima ne bi bilo uskraćeno ustavno pravo na žalbu.	Sugestija se prihvata.

PRIVREDNA KOMORA CRNE GORE

	Sugestije	Stav Ministarstva finansija
26	U članu 80 sporan je stav 4 koji glasi: "Naručilac može da tenderskom dokumentacijom odredi maksimalan broj partija koje se mogu dodijeliti jednom ponuđaču." Ovom odredbom daje se ovlaštenje naručiocu da unaprijed dijeli poslove, odnosno koji će dio posla da dodijeli određenom ponuđaču. Kako će na kraju naručilac da utvrdi objektivne i nediskriminatorne kriterijume koji će primjeniti prilikom određivanja partija za taj dio posla?	Ne prihvata se data sugestija iz razloga što je navedeni član u potpunosti usklađen sa članom 46 Direktive 2014/24/EU.
27	U dijelu ekonomske i finansijske sposobnosti u članu 104. stoji da minimalni iznos ostvarenog prometa u oblasti koja je predmet javne nabavke, pa bi valjalo da se konkretnije definiše jer nije jasno propisano. Stručna i tehnička sposobnost član 104. stav 3 i 4 po ocjeni privrednika to bi trebalo brisati iz oblasti predmeta nabavke, zato što ukoliko se preduzeće sertifikuje da upravlja kvalitetom, ona dobija sertifikat od ovlaštene kuće za sertifikaciju da je osposobljeno da upravlja tim kvalitetom, ali kako se radi o raznim vrstama nabavki u taj sertifikat ne mogu stati sve šifre djelatnosti koje to malo preduzeće ima.	Ne prihvata se data sugestija iz razloga što su navedeni članovi u potpunosti usklađeni sa Prilogom XII Direktive 2014/24/EU.
	Član 98	
	Povećan je iznos garancije za dobro izvršenje	Ne prihvata se sugestija.

28	<p>ugovora ili okvirnog sporazuma, za slučaj povrede ugovorenih obaveza, "u iznosu koji ne može da bude veći od 10% vrijednosti ugovora."</p> <p>Sugestija je da se ova odredba vrati na rješenje koje je trenutno na snazi, "do 5% vrijednosti ugovora."</p>	<p>Stav je naručilaca, da je iznos garancije i od maksimalnih 5% od vrijednosti ugovora, suviše nisko sredstva obezbjeđenja za ozbiljno izvršenje ugovora. Nručilac dodatno, shodno procjeni , a uvazavajući predmet nabavke ima mogućnost ds utvrdi izbor Garancije do 10% vrijednosti Ugovora.</p>
----	---	--

RUDNIK UGLJA PLJEVLJA

	Sugestije	Stav Ministarstva finansija
29	<p style="text-align: center;">I Opšte</p> <p>Osnovna primjedba na tekst Predloga ovog zakona je da ne bi trebalo u istu ravanstavljati korisnike budžetskih sredstava i proizvodna privredna društva koja ostvaruju prihod na tržištu!</p> <p>II Predlažemo da član 21 Prijedloga Zakona glasi:</p> <p>"Odredbe ovog zakona se ne primjenjujuna:</p> <p>Nabavku roba, usluga i sprovođenje konkursa, čija je procijenjena vrijednost manja od 20.000,00 eura kada nabavke sprovodi javni naručilac, odnosno manja od 80.000,00 eura kada nabavke sprovodi sektorski naručilac, a za nabavke radova manja od 40.000,00 eura kada nabavke sprovodi javni naručilac, odnosno manju od 100.000,00 eura kada nabavke sprovodi sektorski naručilac.</p> <p>Nabavke iz stava 1 ovog člana se vrše u skladu sa internim aktom naručioca, koji je naručilac dužan da objavi na svojoj internet stranici.</p> <p>Naručilac je dužan da se prilikom sprovođenja nabavki iz stava 1 ovog člana pridržava načela javnih nabavki I odredaba ovog zakona koje se odnose na sukob interesa i antikorupcijska pravila.</p> <p>Naručilac je, radi sprovođenja nabavki iz stave 1 ovog člana, dužan da:</p> <p>1) Za nabavke roba, usluga i sprovođenje konkursa, čija je procijenjena vrijednost</p>	<p>Navedene razlike u pragovima za naručioce i sektorske naručioce ne prepoznaje EU regulativa, ni EU praksa. Međutim konstatujemo da su EU pragovi za primjenu directive, odnosno tome shodno i za nacionalne propise, na značajno većem nivou. Stoga, u koliko je konačan stav svih privrednih društava u većinskom vlasništvu države, da bi ovo postiglo veći stepen efikasnosti u poslovanju, Ministarstvo finansija nije izričito kod povećanja pragova.</p>

manja od 5.000,00 eura koje sprovodi javni naručilac i manja od 10.000,00 eura koje sprovodi sektorski naručilac, kao i za nabavke radova, čija je procijenjena vrijednost manja od 10.000,00 eura koje sprovodi javni naručilac i manja od 25.000,00 eura koje sprovodi sektorski naručilac, zahtjev za dostavljanje ponuda uputi na najmanje tri adrese pojedinačno potencijalnim ponuđačima u istom danu;

- 2) Za nabavke roba, usluga I sprovođenje konkursa, čija je procijenjena vrijednost veća od 5.000,00 eura, a manja od 20.000,00 eura koje sprovodi javni naručilac i veća od 10.000,00 eura, a manja od 80.000,00 eura koje sprovodi sektorski naručilac, kao i za nabavke radova, čija je procijenjena vrijednost veća od 10.000,00 eura, a manja od 40.000,00 eura koje sprovodi javni naručilac i veća od 25.000,00 eura, a manja od 100.000,00 eura koje sprovodi sektorski naručilac:

- objavi na svojoj internet stranici zahtjev za dostavljanje ponuda;
Odredi rok za dostavljanje ponuda po zahtjevu, koji ne može biti kraći od pet dana;

- sačini zapisnik o otvaranju, pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda za nabavke;

- obavještenje o izboru ponude za nabavke objavi na svojoj internet stranici najkasnije u roku od pet dana od dana izbora najpovoljnije ponude;

- ugovor o nabavci objavi u na svojoj internet stranici u roku od tri dana od dana zaključivanja.

Naručilac je dužan da najkasnije do 28. Februara tekuće godine dostavi nadležnom organu izvještaj o sprovedenim nabavkama iz člana 21 ovog zakona za prethodnu godinu.

Zahtjev za dostavljanje ponuda, zapisnik o otvaranju, pregledu, ocjeni i vrednovanju

	<p>ponuda, obavještenje o izboru najpovoljnije ponude i obrazac evidencije propisuje Ministarstvo.”</p> <p>Shodno tome izmijeniti član 26 Predloga Zakona tako da glasi:</p> <p>“Ovaj zakon se primjenjuje na javne nabavke:</p> <p>1) roba i usluga čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 eura koje sprovodi javni naručilac, odnosno jednaka ili veća od 80.000,00 eura koje sprovodi sektorski naručilac.</p> <p>2) radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 40.000,00 eura koje sprovodi javni naručilac, odnosno jednaka ili veća od 100.000,00 eura koje sprovodi sektorski naručilac.</p> <p>Naručilac je dužan da na javne nabavke iz stava 1 ovog člana primjenjuje postupke utvrđene članom 51 ovog zakona.”</p>	
30	<p>III Pored toga, predlažemo da se izmijeni član 159 tako da glasi:</p> <p>„Sektorske djelatnosti, u smislu ovog zakona, su djelatnosti iz oblasti: električne energije, gasa i toplotne energije, vodoprivrede, saobraćaja, aerodroma i morskih luka, poštanskih usluga i nafte.“,</p> <p>kao i nadnaslov i član 166 Zakona tako da glase:</p> <p>„ Djelatnost istraživanja i proizvodnje nafte i gasa</p> <p>Član 166</p> <p>Djelatnosti istraživanja i proizvodnje nafte i gasa obuhvata iskorišćavanje određene geografske oblasti u svrhu proizvodnje nafte ili gasa.“</p> <p>Razlozi:</p> <p>Direktivom 2014/25/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVJETA od 26. februara 2014. o nabavci subjekata koji djeluju u sektoru vodoprivrede, energetskom i saobraćajnom sektoru,</p> <p>tačnije tačkom 12 definisano je:</p> <p>„ Pojam javni naručioc i te posebno pojam „javnopravni organi“ više su puta razmatrani u</p>	<p>Ne prihvata se data sugestija iz razloga što je članom 14 Direktivom 2014/25/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVJETA propisano sljedeće:</p> <p>“Ova se Direktiva primjenjuje na djelatnosti koje se odnose na iskorištavanje zemljopisnog područja u svrhu:</p> <p>(a) vađenja nafte ili plina;</p> <p>(b) istraživanja ili vađenja ugljena ili drugih krutih goriva”.</p> <p>Takođe, obveznici primjene Zakona o javnim nabavkama utvrđeni su na osnovu Direktive 2014/24/EU i Direktive 2014/25/EU. Posebno naglašavamo da je ovaj dio Predloga zakona koji se odnosi na obaveznike primjene i izuzeća bio pod posebnom pažnjom Evropske komisije.</p>

	<p>okviru sudske prakse Suda Evropske unije. Kako bi se pojasnilo da oblast primjene ove Direktive ratione personae ne bi trebalo mijenjati, prikladno je da se zadrži definicija na kojoj se bazira Sud te da se uvrsti određeni broj pojašnjenja dobijenih sudskom praksom kao ključni faktor za razumijevanje samih definicija bez namjere mijenjanja značenja koncepata u skladu s objašnjenjem sudske prakse.</p> <p>U tu svrhu trebalo bi pojasniti da organ koje posluje pod uobičajenim tržišnim uslovima, čija je namjera ostvarenje prihoda te koji snosi gubitke koji proizlaze iz njegove djelatnosti ne bi trebalo smatrati „javnopравnim organom” jer se za potrebe u opštem interesu, koje su za njega određene ili koje treba da ispuni, može smatrati da su industrijske ili trgovačke prirode. Slično tome, uslov u vezi sa porijeklom finansiranja odnosno organa takođe je preispitan u sudskoj praksi u sklopu koje je pojašnjeno, između ostalog, da finansiranje „većim dijelom” podrazumijeva više od polovine te da takvo finansiranje može da obuhvata plaćanja od strane korisnika koja se primjenjuju, izračunavaju i prikupljaju u skladu s propisima javnog prava.“</p> <p>Imajući u vidu ovakav stav sudske prakse Suda Evropske unije smatramo da istraživanje i proizvodnja uglja koja se obavlja za komercijalne potrebe pod uobičajenim tržišnim uslovima i sa namjerom ostvarenja prihoda uz mogućnost gubitaka u poslovanju ne treba da bude tretirana ovim zakonom.</p>	
--	---	--

ZAJEDNICA OPŠTINA CRNE GORE

	Sugestije	Stav Ministarstva finansija
31	<p style="text-align: center;">Član 43</p> <p>– <i>Sprječavanje i evidentiranje sukoba interesa</i> – Stav 1 izmijeniti da glasi: „Predstavnik naručioca iz člana 41 stav 2 ovog zakona dužan je da obavijesti naručioca da je u sukobu interesa, neposredno nakon saznanja činjenica odnosno okolnosti nastalih tokom trajanja postupka javne nabavke, a zbog kojih</p>	<p>Ne prihvata se data sugestija iz sljedećih razloga:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Potpisivanje izjave o nepostojanju sukoba interesa je jedna od mjera sprječavanja sukoba interesa na strani naručioca u postupku javne nabavke. To je prva radnja u postupku

	<p>smatra da se nalazi u sukobu interesa i da odmah podnese zahtjev za izuzeće.”</p> <p>Obrazloženje: Bespredmetno je zahtjevati od naručioca i lica koje u ime naručioca učestvuju u postupku javne nabavke da unaprijed potpisuju izjavu o nepostojanju sukoba interesa, kada isti u trenutku objavljivanja tenderske dokumentacije ne znaju ili ne mogu znati da li će se po predmetnom pozivu ponudu podnijeti subjekat koji je sa istima u određenim poslovnim ili srodničkim odnosima koji bi ga doveli u sukob interesa. Umjesto toga, treba propisati proceduru za postupanje istih u slučaju saznanja činjenice postojanja sukoba interesa, kao što je i urađeno u predloženoj normi.</p>	<p>javne nabavke. Ovim članom utvrđene su mjere sprječavanja sukoba interesa u toku postupka javne nabavke, kao i posljedice postojanja sukoba interesa. Ovako rješenje je rezultat dobre pravne prakse.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sprječavanje sukoba interesa je regulisano prije, tokom i nakon sprovedenog postupka koje prati odgovarajuća dokumentacija, a koja je sastavni dio dokumentacije vezane za postupak javne nabavke. - Takođe sprječavanje sukoba interesa povećava se kroz saradnju među institucijama države koje se bave preventivnim i „evidencionim” radnjama”.
32	<p>Član 47 – Službenik za javne nabavke – dodati stav 2 da glasi: „Zabranjena je svaka upotreba javnih ovlašćenja ili drugih oblika uticaja na rad službenika za javne nabavke.”</p> <p>Obrazloženje: Predložene izmjene imaju za cilj veći obim zaštite integriteta službenika za javne nabavke.</p>	<p>Ne prihvata se data sugestija iz razloga što navedeno ne može biti predmet regulisanja ovog zakona već je isto regulisano drugim propisima.</p>
33	<p style="text-align: center;">Član 80</p> <p>– Određivanje predmeta nabavke po partijama – izmijeniti tako da glasi: „Određivanje predmeta nabavke po partijama Član 80 Naručilac može predmet nabavke podijeliti na partije prema vrsti, svojstvima, namjeni, mjestu ili vremenu ispunjenja, u kojem slučaju određuje predmet i veličinu pojedine partije, uzimajući u obzir mogućnost učešća malih i srednjih privrednih subjekata u postupku javne nabave. Ponude se mogu dostaviti za jednu, više ili za sve partije.</p>	<p>Ne prihvata se data sugestija iz razloga što je navedeni član u potpunosti usklađen sa članom 46 Direktive 2014/24/EU.</p>

	<p>Procijenjena vrijednost partije ne može biti manja od 1.000,00 eura.“</p> <p>Obrazloženje: Ne može se zaključiti iz kojih razloga je predlagač zakona utvrdio tako komplikovanu porceduru određivanja predmeta po partijam koja, na način kako je predložena, postaje svrha sama sebi, pa do kraja postupka naručilac zaboravi iz kojih je razloga uopšte pokenuo postupak javne nabavke. Nasuprot tome, predloženo rješenje sa jedne strane ima za cilj da zaštiti i javni interes, ali i legitivna očekivanja malih i srednjih privrednih subjekata, sa jedne strane, dok sa druge strane, stavom 3 se obezbjeđuje izbjegavanje usitnjavanja predmeta javne nabavke ispod praga od 1.000,00 eura.</p>	
34	<p>Član 88 – Korišćenje tehničkih karakteristika – Posle stava 3 dodati novi stav koji glasi: „Izuzetno od stava 2 ovog člana, naručilac može u tenderskoj dokumentaciji da koristi robni znak, marku ili tip, kada se radi o široko dostupnoj potrošnoj robi, kao što su: prehrambeni artikli, sredstva za higijenu, sitni alat, potrošni vodovodni i elektromaterijal, kancelariski materijal, toneri, gume za vozila, rezervni djelovi i slična roba široke potrošnje.“</p> <p>Obrazloženje: Dopuna se predlaže sa razloga što je toliko velika brojčanost robe široke potrošnje, a u navedenim slučajevima kvalitet joj i značajno varira iako su karakteristike slične, a da bi ponuđači bili konkurentni, isti u tim slučajevima nude robu najslabijeg kvaliteta, a samim tim i najniže cijene, koja ne zadovoljava potrebe naručioca. Imajući u vidu da su u tim slučajevima ponuđači – trgovinski marketi ili trgovinski lanci, koji svi u svojoj ponudi imaju predmetne artikle, ni na koji način se ne utiče na konkurentnost istih u postupku javnih nabavki, a sa druge strane, zadovoljavaju se specifične potrebe naručioca. Primjera radi: ako se nabavljaju gume za održavanje voznog parka – marka i tip guma mora odgovarati marki i tipu vozila za koje se nabavlja. Isti slučaj je za bilo koji rezervni dio u vozilu i sl.</p>	<p>Ne prihvata se data sugestija iz razloga što je članom 42 Direktive 2014/24/EU, između ostalog, propisano da osim ako je to opravdano predmetom ugovora, tehničke specifikacije ne smiju upućivati na određenu marku ili izvor ili određeni proces s obilježjima proizvoda ili usluga koje pruža određeni privredni subjekt ili na zaštitne znakove, patente, vrstu ili određeno podrijetlo ili proizvodnju ako bi to imalo učinak pogodovanja ili isključivanja određenih poduzeća ili određenih proizvoda. Takva je uputa dopuštena samo u izuzetnim slučajevima kada nije moguće dovoljno precizno i razumljiv opis predmeta ugovora u skladu sa stavom 3. Uz takvu uputu treba navesti riječi „ili ekvivalentan“.</p>

<p>35</p>	<p style="text-align: center;">Član 99</p> <p>– Obavezni uslovi– Obavezni uslovi, da u tački 2 poslije riječi "osiguranje" treba dodati riječi I obaveze po osnovu poreza, taksi i naknada prema jedinici lokalne samouprave u kojoj privredni subjekat ima sjedište i jedinici lokalne samouprave na čijoj teritoriji se sprovodi postupak javne nabavke".</p> <p>Obrazloženje:Na ovaj način, privredni subjekat je dužan da kao obavezan uslov za učešće u postupku javne nabavke dostavi dokaz da nema neizmirenih obaveza prema jedinici lokalne samouprave u kojoj ima sjedište i prema onoj opštini/opštinama u kojima će se po sprovedenom postupku javne nabavke vršiti isporuka roba, pružanje usluga ili izvođenje radova.</p> <p>Opravdano je zahtijevati od ponuđača, koji će realizacijom ugovora o javnoj nabavci na teritoriji opštine ostvariti određeni profit, da izmiri obaveze po osnovu naknada, taksi i poreza prema toj lokalnoj samoupravi.</p> <p>Dakle, ne zahtjeva sa dostavljanje dokaza iz svih jedinica lokalne samouprave u Crnoj Gori.</p>	<p>Ne prihvata se data sugestija iz razloga što navedeno ne prepoznaju propisi EU iz oblasti javnih nabavki, već se obavezni uslov u ovom dijelu veže isključivo za poreske obaveze. Navedeno posebno uvažavajući da bi predloženo normiranje odredbe usložilo obezbjeđivanje dokaza u postupku javne nabavke, pa u tom smislu i dovelo do novih problema u sistemu. Takođe, navedeno bi stavilo u nepovoljniji položaj domaće privredne subjekte, jer ovu obavezu za strane privredne subjekte ni u kom smislu ne bi bilo moguće primijeniti.</p>
<p>36</p>	<p>Član 100 – Dokazivanje ispunjenosti obaveznih uslova – „DOKAZI O ISPUNJENOSTI OBAVEZNIH USLOVA ZA UČEŠĆE U POSTUPKU JAVNOG NADMETANJA</p> <p>Dostaviti:</p> <p>- dokaz izdat od organa uprave, odnosno organa lokalne uprave nadležnog za poslove poreza da su uredno prijavljene, obračunate i izvršene sve obaveze po osnovu poreza i doprinosa do 90 dana prije dana javnog otvaranja ponuda, u skladu sa propisima Crne Gore, odnosno propisima države u kojoj ponuđač ima sjedište;"</p>	<p>Ne prihvata se data sugestija iz razloga što Direktive EU iz oblasti javnih nabavki ne prepoznaju period važenja dokaza. Koncept Predloga Zakona je da samo izabrani ponuđač dostavlja dokazem, što znači da ostali ponuđači dokazuju uslove iz tenderske dokumentacije na osnovu izjave privrednog subjekta. Izabrani ponuđač je dužan ispunjavati uslove na dan zaključenja ugovora o javnoj nabavci kao i tokom trajanja istog. Iz navedenih razloga nije moguće propisati rok važenja dokaza.</p>
<p>37</p>	<p>Član 123 – Podnošenje ponude po partijama – posle stava 1 dodati novi stav koji glasi:</p> <p>„Minimalna vrijednost partije je 1.000,00 eura.”</p>	<p>Ne prihvata se data sugestija iz razloga što je navedeni član u potpunosti usklađen sa članom 46Direktive 2014/24/EU.</p>

	<p>Obrazloženje: Predložena dopuna ima za cilj da se spriječi usitnjavanje ponuda koje može rezultirati neefikasnošću javnih nabavki.</p>	
38	<p>Član 143 – Odluka o izboru najpovoljnije ponude – u stavu 5 tačku 6 brisati.</p> <p>Obrazloženje: Brisanje tačke 6 predlaže se jer je bespotrebno dokazivati ispravnost odluke, imajući u vidu da se prilikom ocjene ispravnosti ponuda utvrđuje da li iste zadovoljavaju zahtjeve zahtjevane zakonom i tenderskom dokumentacijom, te je razlog ispravnosti taj što su svi zahtjevi ispunjeni. Na način predložen u Predlogu zakona, naručilac se iscrpljuje da dokazuje očigledno, a pogotovo imajući u vidu da je u zapisniku o otvaranju ponuda, kao i u zapisniku o pregledu, ocjeni i vrednovanju se konstatuju sve odlučujuće činjenice, pa i one koje su od uticaja za ocjenu ponude kao ispravne i one koja je najpovoljnija.</p>	<p>Djelimično se prihvata.</p> <p>Odredba člana 143 je preformulisana. Naglašavamo da je činjenica da zapisnik o pregledu, ocjeni vrednovanju ponuda je interni akt naručioca, te ne postoji zakonom propisana obaveza dostavljanja istog učesnicima u postupku javne nabavke, tako da odluka o izboru najpovoljnije ponude je akt u kojem se moraju navesti sve činjenice koje se odnose na pristigle ponude.</p>

DRUŠTVO ZA TELEKOMUNIKACJE "MTEL" DOO PODGORICA

	Sugestije	Stav Ministarstva finansija
40	<p>Član 14</p> <p>Nejasno formulisan, što rezultira različitim tumačenjima. Postojećom formulacijom člana postavlja se pitanje da li u postupku javne nabavke mogu učestvovati ponuđači čija je osnovna djelatnost, pružanje elektronskih komunikacionih usluga?</p>	<p>Sugestija se prihvata.</p>
41	<p>Član 72</p> <p>Nacrtom zakona se uvodi elektronski katalog, ali nigdje nije propisana forma elektronskog kataloga. Ukazujemo da je potrebno detaljnije definisati pojam elektronskog kataloga.</p>	<p>Ne prihvata se data sugestija iz razloga što elektronski katalog spada u posebne oblike javnih nabavki poput okvirnog sporazuma, dinamičkog sistema i dr. Naime, u pitanju je posebna tehnika u postupcima javnih nabavki a ne vrsta postupka javne nabavke u skladu sa ovim zakonom. Kako je članom 72 stav 1 propisano da naručilac može tenderskom</p>

		dokumentacijom da utvrdi da se ponude podnose u formi elektronskih kataloga ili da ponude sadrže elektronske kataloge, nije neophodno propisivati posebnu formu elektronskog kataloga jer se podnošenje ponuda u formi elektronskih kataloga definiše u tenderskoj dokumentaciji. Pravni osnov za donošenje podzakonskog akta kojim će se urediti sadržaj i obrazac tenderske dokumentacije dat je u članu 53 stav 4 ovog zakona.
42	<p style="text-align: center;">Član 74</p> <p>Centralizovane javne nabavke za državnu upravu, na ovaj način se može favorizovati jedan ponudjač i potpuno isključiti ostale, čime se narušava načelo konkurentnosti kao osnovno načelo zakona o javnim nabavkama, te je naš predlog da se ovaj član isključi.</p>	Ne prihvata se data sugestija iz razloga što centralizovane nabavke određenih roba i usluga predstavljaju Evropski standard, veću administrativnu efikasnost i korak naprijed ka efikasnijem upravljanju javne potrošnje.
43	<p style="text-align: center;">Član 95</p> <p>Davanje pojasnjenja na tend. Dokumentaciju - precizno definisati s obzirom na praksu narucilaca da kao pojašnjenje dostave formulaciju već navedenog u tenderskoj dok bez ulazenja u sustinu i tumačenja iza koje bi stali u slučaju eventualne žalbe</p>	Ne prihvata se data sugestija iz razloga što preciziranje u dijelu formulisanja pojašnjenja od strane naručiocanije standard Evropske unije, a predlogom Zakona utvrđeno je pravo privrednog subjekta da zahtijeva pojašnjenje, obaveza naručioca da u utvrđenom roku obezbijedi transparentnost objavljivanjem na ESJN kao i imperativna zabrana naručiocu da se istim ne mogu izvršiti izmjene ili dopune tenderske dokumentacije.
44	<p style="text-align: center;">-Čl.99 - stav 1.1.</p> <p>Da li dokaz nadležnog organa izdatog na osnovu iz kaznene evidencije za pravno lice tj. ovlašeno lice podrazumijeva da se dokaz dostavlja samo za privredni subjekata i izvršnog direktora (a ne npr za članove odbora direktora) ,budući da je u definicijama nacрта zakona navedeno da je ovlašćeno lice straješina</p>	Sugestija se prihvata , ista je inkorporirana u članu 99 Predloga Zakona.

	organa, izvršni direktor ili lice koje on ovlasti.	
45	<p align="center">Čl 100 stav 1 tačka 1 i 2</p> <p>Nije regulisan rok važnosti dokaza ,takodje ako bi se tražili dokazi za svako lice koje je organ upravljanja a za koje se podaci o nekažnjivosti vode u inostranstvu ili za zakonskog zastupnika koji ima prebivalište u inostranstvu ,dostavljanje takvih dokaza u kratkom roku bi bilo praktično nemoguće, iz tog razloga bi trebalo regulistatu rok važnosti dokaza ,kao u što je to bilo važećim zakonom.</p>	<p>Ne prihvata se data sugestija.</p> <p>Prihvatajući evropske standard i uvazavajući novi koncept Zakona o javnim nabavkama ponuđači su oslobođeni dostavljanja ove potvrde, već samo daju izjavu. A samo prvorangirani ponuđač prije potpisivanja ugovora dostavlja dokaze iz člana 99 ovog Predloga zakona.</p>
46	<p align="center">Član 186 stav 2,</p> <p>a u vezi sa članom 94 stav 1 - Rok za žalbu</p> <p>Predlažemo usklađivanje člana 94 stav 1 i člana 186 stav 2 kako ponuđčima ne bi bilo uskraćeno ustavno pravo na žalbu.</p>	<p>Sugestija se prihvata.</p>
47	<p align="center">-Član 186</p> <p>Smatramo da je potrebno regulisati da rokovi za žalbu počinju teći od dana dostavljanja odluke , a ne od dana objavljivanja istih;</p>	<p>Ne prihvata se data sugestija iz razloga što je navedeno rješenje utvrđeno u cilju povećane efikasnosti i potpunog uspostavljanja elektronskog sistema javnih nabavki.</p>

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA

	Sugestije	Stav Ministarstva finansija
48	<p align="center">-Član 133</p> <p>Predlaže se da se Predlogom Zakona jasnije i preciznije definise računska greška.</p>	<p>Računska greška će biti dodatno definisana i određena podzakonskim aktom u skladu sa propisima Evropske unije iz oblasti javnih nabavki.</p>
49	<p align="center">-Član 155</p> <p>Projektni konkurs, uskladiti sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata (konkretno na čl. 21, 22, 29. 154, ovog zakona) da ne bi došlo do koalizije dva Zakona.</p>	<p>Projektni konkurs je propisan u skladu sa članom 78 – 83 Direktive 2014/24/EU.</p>

MINISTARSTVO PROSVJETE

	Sugestije	Stav Ministarstva finansija
50	Da li nabavke do 5.000 eura treba da budu u Planu javnih nabavki?	Ne. Predlogom Zakona propisano je da se na nabavke roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou do 5000 eura ne primjenjuje Zakon o javnim nabavkama.
51	Nerealno niska ponuda, ne bi bilo loše da se po stavkama navede šta se smatra pod tim.	Predlogom Zakona propisana je definicija nerealno niske ponude, kao i postupanje naručioca u slučaju da ista postoji.

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

	Sugestije	Stav Ministarstva finansija
52	Tretman nabavke lijekova dodatno regulisati kroz definisanje izuzeća od Zakona o javnim nabavkama.	U skladu sa Direktivom i principima Evropske unije, navedena problematika je tretirana kroz primjenu Zakona o javnim nabavkama, ukoliko nabavku sprovodi obveznik Zakona o javnim nabavkama.

DIREKCIJA ZA SAOBRAĆAJ

	Sugestije	Stav Ministarstva finansija
53	Definisati rok za pregovarački?	Sugestija se prihvata.
54	Nacrt Ugovra treba da bude sastavni dio tenderske dokumentacije.	Navedeno će biti tretirano podzakonskim aktom.

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I RURALNOG RAZVOJA

	Sugestije	Stav Ministarstva finansija
55	Bolje definisati i urediti Centralizovane javne nabavke.	Sugestija se prihvata. Posebnim propisom Vlade CG bolje će se definisati sprovođenje

		centralizovanih javnih nabavki.
--	--	---------------------------------

MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA I POMORSTVA
--

	Sugestije	Stav Ministarstva finansija
54	Predlaže se da se u Prijedlogu Zakona o javnim nabavkama dodatno reguliše zaštita službenika za javne nabavke.	Ne prihvata se data sugestija iz razloga što navedeno ne može biti predmet regulisanja ovog zakona već je isto regulisano drugim propisima.

DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU POSTUPAKA JAVNIH NABAVKI
--

	Sugestije	Stav Ministarstva finansija
55	Član 193 stav 3 i član 192 stav 7 da se ne duplira.	Ministarstvo finansija će u saradnji sa Seretarijatom za zakonodovstvo razriješiti dilemu oko ovog pitanja.
56	Član 193 Komisiji za kontrolu postupaka javnih nabavki je dat kratak rok za odlučivanje po žalbi što direktno predstavlja dodatan pritisak na rad iste, rokovi se trebaju dodatno prodžiti i tako omogućiti nesmetano funkcionisanje i rad Komisije.	Rok od 15 dana predviđen je i u sadašnjem zakonu, uvažavajući malu crnogorsku privredu kao i činjenicu da je isti rok predviđen i u zemljama uporedne prakse, Zakonom ne bi trebalo određivati duži rok od roka kojie je predviđen Predlogom zakona.
57	Nacrt Ugovora treba da bude dio tenderske dokumentacije, zbog neophodne kontrole samog Ugovora. Takođe, dodatno urediti koncept predloga Zakona da se uvee veća kontrola Ugovora, kroz system uvođenje žalbe na Ugovor, posebno uvažavajući činjenicu da je predlog Zakona donijeo nove institute, koji ostaju bez pravne zaštite.	Podzakonska regulativa odredit će bliže sadržaj tenderske dokumentacije u skladu sa Evropskim standardima i zahtjevima iz Direktive 2014/24/EU. Napominjemo da shodno Direktivama tenderska dokumentacija ne sadrži Nacrt ugovora. Žalba na Ugovor ne postoji u uporednoj međunarodnoj praksi i ovaj kontrolni mehanizam bi dodatno zakomplikovao sistem javne nabavke. Praćenje i realizacija Ugovora je u nadležnosti inspekcije za javne nabavke. Ukoliko se Ugovor zaključi suprotno tenderkoj specifikaciji to predstavlja klasičnu zloupotrebu položaja, mjere koje bi se preduzele u ovom slučaju

		prevazilaze nadležnosti Komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki i pitanje su nadležnosti drugih krivično – pravnih organa.
58	Neophodno je dodatno urediti uslove za raskid i izmjenu ugovora.	Odredbe za raskid i izmjenu ugovora su u potpunosti usklađene sa Direktivom 2014/24/EU iz oblasti javnih nabavki.